

**TAIM
BILONG
ATVEN
NA KRISMAS**

SANDE 1 BILONG ATVEN

1. RIT

Jer 33:14-16

Akar dapanim: Ki Devitin anabamin aven gumazitam damighti an otogh anang, mati temer ghuzir igiam otogha anadi.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God ghaze,
 “Dughiar ki misevezim iziti, ki faragha
 Israelia ko Juda, me ko dikirizir akam
 a guizbangiram otivam. Ki dughiar
 kamin, Devitin adarazir aven gumazir
 bar aghuir tam a damuti an otogham,
 mati temer ghuzir igiam temer
 aguamin otogham. Gumazir kam
 atrivimin iki arazir aghuimin gin mangi
 guizin arazimin nguazir kamin itir
 gumazamizibagh ativagh men ganam.

Eghti dughiar kamin Jerusalemin
 nguibamin itir darazi, me dabirabir
 aghuim ko navir amirizimin ikiam.
 Eghti Judaba, God men akurvaghti,
 me uam osimtiziba puvatigh deravira
 ikiam. Eghti me Jerusalem iziar kam a
 darigh a diponam, “Ikiavira Itir God, a
 guizin arazir aghuimin mingarim.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 25:4bc-5ab, 8-9 10, 14

Ia akam ikaragh: O Ekiam, nan azangsizim ni bagha zui.

O Ikiavira Itir God, ni uan arazir aghuiba nan akakagh.
 Egh tuavir ki mangamiba, ni dar nan sure damu.
 Ni nan God, ni nan akuragha ua na ini.
 Kamaghin, ni uan guizin akamin gin mangamin arazibar nan sure damuti,
 ki dughiarbar zurara nighnizir gavgavim nin ikiam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, nan azangsizim ni bagha zui.

Ikiavira Itir God, a bar deragha an araziba bar guizbangira.
 Kamaghin, a gumazir arazir ikurabagh amiba,
 a uan arazibar gin mangasa men sure gami.
 Gumazir uari abira an apengan itiba,
 a men faragha ghua tuavim men akakazi, me arazir aghuibarama ami.
 Egha arazir a ifongezibar a men sure gami.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, nan azangsizim ni bagha zui.

Gumazim, Ikiavira Itir Godin Akar Gavgavir Dikirizim ko an akar gavgavibar gin
 zuima,
 an an apangkuvighavira iti.
 Egha a mikemezi moghira deragha bizibagh amua, uan nighnizim gighavkirir
 puvati. Gumazamizir Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan itiba,
 a men namakam gami.
 Egha uan Akar Dikirizir Gavgavim azenara anakazi me a gifo.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, nan azangsizim ni bagha zui.

2. RIT**1 Te 3:12 - 4:2**

Akar dapanim: En Ekiam Iesus uamateghamin dughiam, God gavgavim en navir averibar aningam.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Tesalonaikan gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

E kamagh sua, Ekiam ia damighti arazir igharazir darazigh ifongezim bar moghira ia gizifagh egh fasfagham. E bar ia gifongezi moghira, ia vaghvagh Godin gumazamiziba ko gumazamizir igharaziba bar me gifongegh. Eghti God gavgavim ia daningti, gumazamizir en Ekiam Iesusin damazimin zueziba bar, a ko uamateghti, en God en Afeziam ian gantima ia an damazimin zuegh arazir kuraba puvatigham.

Kamaghin, en adarazi, e God ifongezir araziba bar ian akagha ghaze, arazir kaba ia dar amu. Arazir kaba, ia datirighin guizbangira dagh ami. E datirighin Ekiam Iesusin ziamin gavgavimin ia gakaghora ghaze, ia arazir kabar amu mamaghira iki. E Ekiam Iesusin ziamin ian sure gamizir akaba, ia dagh fo.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam, ni uan apangkuvim isi en akagh uam e inigh.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 21:25-28, 34-36**

Akar dapanim: God ua ia iniamin dughiam a roghira izegha gifa.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Eghti arazaraziba aruem ko iakinim ko mikoveziba bativam. Eghti ongarim dipir tingaghivira ikitima nguazimin gumazamiziba bar atiatigh okam nighnigham. Eghti overiamin biziba bar nigham, kamaghin gumaziba atiatingiva damaziba men isirtima me daighiriva, egh me otivamin biziba bagh mizuamiva nighnigham. Egh me dughiar kamin Gumazibar Borimin ganti, a ghuariamin tongin gavgavim ko angazangarir ekiam sara izam. Eghti bizir kabanagh otivighritima ia dikavigh, uan dapaniba fegh gan! God ua ia iniamin dughiam roghira ize!”

Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Ia uari bagh ganigh! Isaba ko, dipar onganiba ko nguazir kamin biziba, ia puv dagh nighnighti, da ia dikabinti, dughiar otivamin kam puram otoghiva, mati asizibar azuazimin min ian suigham. Eghti dughiar kam nguibaba koma nguazir kamin gumaziba bar me bativam. Ia zurara uari bagh gan Afeziam ko mikimvira ikitima, a gavgavim ia daningtima ia bizir otivamin kabagh itaviragham. Egh ia Gumazibar Otarimin damazimin tuivam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 2 BILONG ATVEN

I. RIT

Bar 5:1-9

Akar dapanim: Jerusalem, Godin nin adisir aghuim isi nguazimin gumazamiziba bar men akagham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Baruk, an osiri.

O Jerusalem, ni azia ikiava aghuizir korotiaba suegh. Egh Godin gavgavim ko angazangarir ekiamin kurkazir igiabar aghuigh kamaghira iki. Egh Godin arazir aghuimin gin mangi an aven iki, mati gumazim korotiar ghurim sueghava korotiar aghuim aruzi an anevara. Egh ni Godin gavgavir ikiavira itim an suiragh an apengan iki, mati atrivim dapanir asuar aghuim isa uan dapanim garu. Guizbangira, God nin kurkazir aghuiba ko ganganir aghuim isi nguazir kamin gumazamiziba bar men akagham. Egh God ziar igiar mamning isi ni datighti aning iki kamaghira ekiam. Ziar kamning kamakin: "Arazir aghuim ni gamizi, ni navir amirizim ko dabirabir aghuimin iti," ko "Godin apengan itir arazim, a ziar ekiam ni ganidi." O Jerusalem ni dikavigh mighsiamin ghuamin pin tigh uan boribar gan. Godin Bar Zuezim, ghua aruem anadi naghin ko aruem ghuaghiri naghin, men diazi me uari akuvagha iti. Me

fo, God me ginighnigha men akura. Bizir kam bagha, me bar akonge. Nin apaniba fomira me inigha men akua uan suebar ghue. Eghti datirighin God ua men aku iziti me iziar ekiam iniam. Mati, gumaziba uan atriviba ateri moghin, izam. God akar gavgavim aniga ghaze, mighsiar ekiaba ko mighsiar doziba da bar magireghti, danganir iraghueziba uam izevegham. Nguazim bar voroghira irighiv ikiti, Israelia ua izi Ekiamin gavgavim ko angazangarim sara uan nguibamin izam. God mikimtima, temer mughuriar aghuiba zuiba otiv aghungti, Israelia dar orangtizimin apengan mangam. God Israelian faragh mangiti me tuavimin izi an gavgavim ko angazangarimin ganti, a tuavim men akagham. Eghti an guizin arazim ko apangkuvizir arazim ikiti me izi pamtem dimiva bar akuegham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 126:1-6

Ia akam ikaragh: O Ekiam, e nin ingangarir ekiam bagha bar akonge.

Ikiavira Itir God uam e inigha Saionin nguibamin ize,
ezi dughiar kam e ghaze, e mati irebamin gari.
Kamaghin, e akava ighiabagh amuavira iti.
Ezi kantrin igharazibar gumaziba e migia ghaze,
"Ikiavira Itir God, Israelian akurvaghasa maburan ingangarimram ami."

Ia akam ikaragh: O Ekiam, e nin ingangarir ekiam bagha bar akonge.

Bar guizbangira, Ikiavira Itir God en akurvaghasa bar ingangarir ekiam gami,
kamaghin e datirighin naviba deragha bar akonge.

O Ikiavira Itir God,
Ni ua deraghvira e damuam.
E mati dipaba puvatizir danganimin itir faneba dipaba dake,
ni amozim damighti a ua iziti da ua izevegham.
Kamaghira, ni e damuti e izivagham.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, e nin ingangarir ekiam bagha bar akonge.

Gumazir aravira dagheba opariba,
me dar dagheba iniva bar akuegh dimiva arangam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, e nin ingangarir ekiam bagha bar akonge.

Guizbangira, gumazir aravira dagher oviziba atera ghua da opariba,
me dar dagheba inigh uamategh ighiabara amu da ater izam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, e nin ingangarir ekiam bagha bar akonge.

2. RIT

Fl 1:4-6, 8-11

Akar dapanim: Krai gumamaziziba tuisighamin dughiam, ia bar zuegham.

Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Dughiar faragha zuimin ghua iza
datirikin, ia nan akurvagha na ko akar
aghuimin ingangarim gami. Kamaghin
amizi, dughiar ki ia bagha God ko
migeiba, ki zurara bar akonge. Ezi ki
kamaghin fo, God uabi ingangarir kam
ia ganiga, egha ian navir averiabar aven
ingar mangi, Krai Iesus Ua Izamin
Dughiamin ingangarir kam a givagham.

God kamaghin fo, Krai Iesusin
apangkuvim uabi nan navim gamima ki
bar ian ganasa bar ifonge.

Ezi ki zurara kamaghin God ko
migia ghaze, arazir igharazir darazigh
ifongezim, a ian ikiva aghungiva

ekeveghiva mangvira iki. Eghti ia
fofuzir ekiam ikiva, egh ian nighniziba
bar dikirimigham. Ki ghaze, ia deravira
araziba bar dar gan da asavsuighiva
arazir aghuibar gin mangi. Eghti
Krai Ua Izamin Dughiamin, ia Godin
damazimin bar zuegh ikiti arazir
kuratam ian poroghan kogham.
Eghti arazir aghuir Krai Iesus amizir
otiviba, da bar ia gizivagham. Eghti
gumamaziziba dar ganiva ziar ekiam
God daningiva egh an ziam fam.
Kamaghin, ki ia bagha God ko migei.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ia Ekiam bagh tuaviba akir. Eghti nguazimin gumazamiziba God me bagha ingagarigha ua me inizir ingangarir kamin ganam.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 3:1-6**

Akar dapanim: Nguazimin gumazamiziba bar moghira, God uam e inizir ingangarimin ganam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Dughiar kam Taiberius Sissarin 15 plan azenimin Romin atrivimin itim oto. Ezi Pontius Pailat Judian Distrighin gavmanin gumazir dapanimin iti, Herot Galilin Distrighin gavmanin gumazir dapanimin iti. Ezi an aveghbuam Filip Iturian Distrigh ko Trakonitisin Distrighin gavmanin gumazir dapanimin ti, ezi Lisaniyas Abilenen Distrighin gavmanin gumazir dapanimin iti. Ezima Anas ko Kaiafas Godin ofa gamir gumazir dapanimningin iti. Dughiar kam Jon, Sekaraian otarim, gumaziba itir puvatizir danganimin itima, God uan migirigiam a ganingi. Ezi Jon Jordanin dipar miriamin aruava akam kura kamaghin migei, "Ia uan navibagh iraghiva rueghti, God ian arazir kuraba

gin amadagham." Godin akam inigha izir gumazim Aisaian akinafarimin osirizir migirigiabar mirara ghu, a kamaghin migei,

"Gumazir tiarir mam gumaziba puvatizir danganimin dia ghaze, 'Ia Ekiam baghiva tuaviba azeniva, dar kir.

Kukuniba apemiva, mighsiaba ko akiribar amuti da magiri.

Tuavir ighuagha aruiba dar amuti da voroghira iki.

Egh tuavir kurabar amuti da deragh.

Eghti nguazir kamin gumazamiziba bar Godin akurvazimin ganam.' "

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG ATVEN

1. RIT

Sef 3:14-17

Akar dapanim: Ekiam ia bagh bar akuegham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Sefanaia, an osiri.

O Israelian gumamaziziba, ia pamten
dimiva ighiabar amu!

O gumamazizir Jerusalemin
nguibamin itiba,

ia navir averiaba deraghti ia bar
akuegh mamaghira iki!

Ikiavira Itir God, ia gasighasighasa
mikemezir akar kam,

an anegivagha ian apanibar agirazi
me are.

Ikiavira Itir God, a Israelian atrivim, a
ian tongin iti.

Kamaghin, ia bizitamin atiatingan
marki.

O Jerusalem, dughiam iziti me ni
mikim suam,

“Ia Saionin gumamaziziba,
ia puram akong bizitamin
atiatingan marki.

Ikiavira Itir God, a ian God, a ia ko iti.

An gavgavim ian akura, ezi ia
midorozimin uan apaniba abira.

A ia bagha bar akongegh ighiabar
amuam.

Mati gumamaziziba uari akuva
Godin iziam fa onger akabagh
ami moghin, a ia bangin pamtem
ongam.

Guizbangira a bar ia gifongezi, an
ifongiamin aven a ia damuti ia
deravira ikiam.

Kar Godin Akam.

SAM

Ais 12:2-6

Ia akam ikaragh: God an eko iti, ezi e a bagh onger akabar amu bar akuegham.

“Ia oragh! God nan akuragha, ua na ini.

Eghhti ki nighnizir gavgavim an ikiva egh atiatingan kogham.

Ikiavira Itir God, a Godra, a na gamima, ki gavgavigha iti.

Guizbangira, a nan akurvazir gumazim, ezi ki an ziam fava onger akam gami.”

Mozir dipam, gumazir kuariba piriba, anepa bar akonge.

Ezi kamaghira, God uan gumamazizibar akuragh ua me inighti, me bar
akuegham.

Ia akam ikaragh: God an eko iti, ezi e a bagh onger akabar amu bar akuegham.

Dughiar kamin ia kamagh mikimam,

“E Ikiavira Itir God, an iziam dipon egh a minabiva, uarir akurvaghsi an dimam.

Egh ingangarir ekar an amizibar gun kantribar gumamaziziba bar moghira me
mikimiva,

an iziar ekiamin gun mikim.

Ia nguazimin gumamaziziba bar, Ikiavira Itir Godin ingangarir bar ekar an
amizibar akam baragh.

Kamagh amizi, e a bagh onger akabar amu, an iziam fam.”

Ia akam ikaragh: God an eko iti, ezi e a bagh onger akabar amu bar akuegham.

O Saionin mighsiamin itir gumazamiziba, ia fo, Israelian Godin Bar Zuezim, a ian tongin ikia ingangarir ekiabagh amua iziar bar ekiam iti.

Kamaghin, ia pamten dimiva arang bar akuegh onger akabar amu.

Ia akam ikaragh: God an eko iti, ezi e a bagh onger akabar amu bar akuegham.

2. RIT

Fl 4:4-7

Akar dapanim: Ekiamin ua izamin dughiam, a roghira ize.

Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ia Ekiam ko porogh iki egh zurara bar akongegh. Ki ua migei, ia bar akongegh.

Ia gumazamiziba bar men asughasugh, eghti me ian arazir aghuir kamin ganigh. Ia nighnigh, Ekiam roghira izi. Ia bizitam bagh nighnighiv osiman marki. Ia zurara uan osimtiziba bagh God ko mikim. Ia God ko mikim a minabiva, egh a ian akurvaghsi ia an azang. Eghti kamaghin God ia damuti ia

navir amirizimin ikiam. Egh ia Kraiss Iesus ko poroghiv deragh ikiam, eghti tuavir kamin Godin navir amirizim deravira ian naviba ko nighnizibagh eghuvti da bar deravira ikiam. God navir amirizir e ganingizir kam, a bar bizir aghuim, ezi navir amirizir kam gumazibar fofozim bar a gafira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God uam e inigha uan otarir a bar ifongezimin adarazir tongin e ati.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 3:10-18

Akar dapanim: E manmaghira damuam?

Ia, Kraiss Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi gumazamiziba Jonin azara, “Ezi e manmaghira damuam?” Ezi Jon me ikara, “Gumazir korotiar aven azuir pumuning itim, tam isi gumazir puvatizim daningigh. Ezi dagheba itiba uaghan kamaghira damu.” Ezi gavmanin dagiaba isir gumaziba uaghan ruasa ize. Egha me azangsigha ghaze, “Tisa, e manmaghira damuam?” Ezi a kamaghin me migei, “Gumazibar dagiabagh isin ua dagiataba inian marki.” Ezi midorozir gumazir maba Jonin azara, “Ezi eia, e manmaghin damuam?” Ezi a me ikara, “Gumazamizibar dagiaba okimsiva

akar ifavaribar me gasan marki. Ia uan ingangarimin ivezimra initi deragham.”

Gumazamiziba bizir kabar garima men navir averiaba me ginivima me pura nighnigha ghaze, Jon ti God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezir Gumazim? Ezi Jon bar men nighniziba ikara, “Ki dipamin ia rue. Ezi gumazir mam gin izam, an gavgavim bar nan gavgavim gafira. An dagarir asuabar beniba ki da firan gavgaviba puvati. A Godin Duam ko avimin ia ruam. A witba misevir savol an agharimin iti, eghti a uan witba misiva dar daghebar

arighiva, witba misevir dipenimin witin
miseviba aviva, egh dar miseviba avir
munger puvatizimin da akuntima, da
isiam.” Egha Jon migirigiar avirir maba

sara me migia men navibagh inifi. Egha
kamaghin akar aghuim me mikiri.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 4 BILONG ATVEN

I. RIT

Mai 5:2-5a

Akar dapanim: Ian gumazitam gumazir dapanimin otogh egh nan ziamin Israelia gativagh men ganam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Maika, an osiri.

Ikiavira Itir God ghaze,
 “O Betlehem, ni Efratan distrighin
 itir nguibam, ni Judan anababar
 nguibabar tongin, ni nguibar bar
 dozim,
 ezi nin aven gumazitam na bagh
 gumazir dapanimin otogh Israelia
 gativagh men ganam.
 Ezi bar fomira, an ovavir bar
 faraghavira itim, an otogha ike,
 ezi an adarazi datirighin ikia
 ghuavira iti.”
 Eghti kamaghin, Ikiavira Itir God uan
 adarazi ateghti,
 me uan apanibar dafaribar ikivira
 iki mangiti,
 amizir God inabazim, an otarim
 bategham.
 Eghti dughiar kamin Israelian kantrin
 igharazibar ikeziba uamategh izi
 uan adarazi ko ua uari akuvagham.
 Eghti gumazir dapanir kam otogh,
 uabi uan gumazamiziba Ikiavira Itir
 Godin gavgavimin men ganam,

mati sipsipbagh eghuvir gumazim
 deravira uan sipsipbar gari.
 Guizbangira, a Ikiavira Itir God,
 an God, an an ziar ekiamin me
 gativagham.
 Eghti gumazamizir kantrin
 igharazibar itiba an gavgavim
 gifogham.
 Eghti kamaghin an gumazamiziba
 deragh ikiam.
 Egh a navir amirizim ko dabirabir
 aghuim isi uan gumazamiziba me
 daningam.
 Eghti Asirian midorozir gumaziba
 izi en nguibar ekier gavgavibar
 divaziba akarti,
 e uan midorozir gumazibar
 faragha zuir gumazir gavgaviba
 amiseveghti, me mang me ko
 misogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 80:2-3, 15-16, 18-19

Ia akam ikaragh: Ekiamin apangkuvim itima e dera.

O Israelia geghuvir gumazim, ni deravira e barakigh.
 Ni uan atrivir dabirabim gaperaghav ikia, enselin bar gavgaviba ni men pin iti.
 Ni uan angazangarim e gisiragh.
 Ni uan gavgavim akagh izi en akuragh.

Ia akam ikaragh: Ekiamin apangkuvim itima e dera.

O Godin Gavgaviba Bar Itim, ni uam e ginighnigh,
 uan Nguibamin pin iki vanginan wainin ikarzir kam deraghvira an gan.
 Ni uabi uan agharir guivimin wainin ikarzir kam akara.
 Ni wainin biar igiam akarazi an aghua gavgavigha gifa.

Ia akam ikaragh: Ekiamin apangkuvim itima e dera.

Nin gumazamizir ni ua bagha inabaziba,
 ni me gamizi me ekeveggha bar gavgafi.
 Ni men akuragh deragh men gan.
 Ni kamagh damighti e uam akirim ragh ni gasan kogham.
 Ni en akuraghti e angamra deravira iki, nin ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ekiamin apangkuvim itima e dera.

2. RIT

Hi 10:5-10

Akar dapanim: Ki nin ifongiamin gin mangasa ni bagha izegha gifa.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Ezi bizir kam bagha, Krai nguazir
 kamin izasava amir dughiamin a
 kamaghin Godin migia ghaze,
 “Ni guizbangira, asizibar ghuziba ko
 bizir ofan min me ni ganidiba, ni
 bizir kabagh ifongezir puvatigha
 da inian aghua.
 Kamaghin ni mikarzir mam na
 daningasa an ingari.
 Asizir me tuazi bar isiziba, ko arazir
 kuraba gin amadir ofaba,
 da ni gamima ni dar agorogem itir
 puvati.
 Ezi ki kamaghin migei, ‘God, kira
 kara. Fomira Moses nan gun
 Akinafarimin aven osirizir
 moghin.
 Datirighin ki izegha gifa, egha nin
 ifongiamin gin mangasava ami.’ ”
 A faragha ofabav gei, ofan kaba,
 Moses Osirizir Arazibar amuasa
 mikeme. A kamaghin migei, “Ni

asizibar ghuziba ko, bizir me ofan
 min ni ganidiba ko, asizir ofa gamir
 dakozimin tuezi da bar isiziba ko,
 arazir kuraba gin amadir ofaba, ni
 bar dagh ifongezir puvatigha da
 inian aghua.” Egha a gin kamaghin
 migei, “God, kira kara. Datirighin ki
 izegha gifa, egha nin ifongiamin gin
 mangasava ami.” Kamaghin amizima
 God ghaze, ofa gamir arazir ghuriba,
 da gavgaviba puvatighava, gifa. Ezi
 ofa gamir arazir igiam, an danganim
 inigha gavgavim ikia ingari. Krai Iesus
 a Godin ifongiamin gin ghua, egha
 dughiar bar vamira uabi uan mikarzim
 isa ofan min en arazir kuraba bagha
 God ganingi. Ezi arazir kamin an e
 gamizi, e Godin damazimin zuegha an
 gumazamizibar otifi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki Ekiamin ingangarir amizim, ni migei moghin bizir manam an a damusi a damu.
Aleluia.

GUTNIUS

Lu 1:39-45

Akar dapanim: Ki tinara, ezi Ekiamin amebam na bagha izi?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamin Maria uan biziba
 akirighava zuamira nguibar ekar
 Judian Distirighin mighsiamin itimin
 ghu. Egha a Sekaraian dipenimin aven
 ghugha dughiam Elisabet ganingi.

Ezi Elisabet Marian tiarim barazima,
 an borim an navimin aven aguaghfa,
 ezima Elisabet Godin Duam a gizifa.
 Eghava a pamtemin tiarim akarigha
 kamaghin migei, “Ni amizibagh

afirazi God bar bizir aghuim ni gami.
Egh a uaghan bizir aghuim borir ni
oteghamim gami. Ezi God tizim bagha
deravira na gami, ezima nan Ekiamin
amebam na bagh izi? Ezi ki ni barazi, ni
dughiam na ganingizima borir na navir

averiamin itim bar akuegha aguaghfa.
Ni nighnizir gavgavim Godin iti, ezi
Ekiam ni mikemezi moghin bizibar ni
gami. Kamaghin ni bar akongegh.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG KRISMAS

1. RIT

Ais 62:1-5

Akar dapanim: Ekiam, ni bagha navir aghuim ikia ni bagha bar akonge.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ki Saionin nguibam bagh pamtemin
 Ekiamin mikinvira ikiti a
 deravira a damuam.
 Guizbangira, ki Jerusalemin
 nguibam ginighnighivira iki, egh
 kamaghin ki akam dukuaghan
 kogham. Bar puvatigham.
 Egh ki Ekiamin dimvira iki mangiti,
 arazir aghuimin dughiam nan
 gumazamizibar otogham,
 mati aruemin angazangarim
 mizarazimin otifi.
 Ki Ekiamin dimvira iki, mangi
 dughiar God Jerusalemin
 akurvaghnam, a mati adenir
 angazangarir dimagarimin
 otivim.
 Eghti kantrin igharazibar
 gumazamiziba ganti, God nin
 akurvagh egh suam, ni an
 damazimin dera.
 Eghti atriviba ganti, God gavgavim
 ko ziar ekiam isi ni daningam.
 Egh me iziar igiam ni darigham,
 kar iziar Ikiavira Itir God uabi ni
 daningamim.
 Eghti ni atrivimin dapanir asuar
 aghuimin min ikiam, me bar
 deraghaviram an kurke.
 Eghti Ikiavira Itir God, ian God,
 dapanir asuar aghuir kam uan
 dafarimningin an suiragham.

Eghti gumaziba ua kamaghin ni
 diponan kogh suam, "Ekiam
 anetegha gifa."
 Egh nin nguazim me ua kamaghin a
 diponan kogh suam, "Nguazir
 kam, gumaki, a bar ikuvigha pura
 iti." Puvati.
 Me iziar igiam kamaghin ni dipon
 suam, "Ki bar a gakonge."
 Egh nin nguazim me kamaghin
 a diponam, "An amizir pamin
 itimin min iti."
 Me kamaghin fogham, Ikiavira Itir
 God navir aghuim nin ikiava,
 egha ni bagha bar akonge. Ezi nin
 nguazim mati amizim, an pam
 uam a ini.
 Egh nin otariba ni inigh, ni ko
 deraghvira ikiam, mati gumazir
 igiam amizir igiamin ikia, aning
 uaning ko deravira iti.
 Guizbangira, ian God bar ni
 gakuegham, mati gumazim
 igiamra amuimin ikia uan amuim
 gakonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:4-5, 16-17, 27, 29

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

Ni kamaghin migia ghaze, "Ki gumazir mam ginabagha a koma akar gavgavir
 dikirizim gami.
 Ki uan ingangarir gumazim Devit ko, akar gavgavim gamigha gifa.
 Ki kamaghin a migia ghaze, 'Nin adarazira, zurarama atrivibar otivam.
 Nin adarazir aven atrivitam otogh, iki mamaghira ikiam.' "
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

O Ikiavira Itir God, gumazamizir ighiabagh amua nin ziam feba, me bar akongegh.
Nin angazangarim me gisirazi moghin, ni bar me gifuegha men boroghira iti.
Ni bar deravira me gamima,
me bar akuegha dimagariba ko aruebar nin ziam fa ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

A kamagh na mikim suam, Ni nan God nan afeziam. Ki zurara an apangkuv an akurvagh mamaghira ikiam.
Ki a ko Akar Gavgavir Dikirizim damighti,
akar gavgavir dikirizir kam, gavgavigh iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

2. RIT

Ap 13:16-17, 22-25

Akar dapanim: Pol, a Kraisin gun migia ghaze, a Devitin borim.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pol dikavighava, uan dafarimin me aminiva, kamaghin migia ghaze, “Ia Israelin gumaziba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, Godin apengan ikiava uari isava God ganidi, ia na baragh! Dughiar kamin me Israelin ikiava, Israelbar God en ovaviba amiseveghava, gumazibagh amim me bar aviraseme. Eghava a uan gavgavimin Isipin me inighava azenim gati. Fomira Israelin gumazamizibar God en ovaviba amisevezima, kamaghin me an gumazamizibara. Egha gin me uan nguibam ategha ghua Isipin kantrin ghue. Egha dughiar kamin God me gamima men dibobonim bar pin ghua, me bar aviraseme. Ezima gin God uan gavgavimin Isipin me inighava azenim gati.”

Egha Pol ghua kamaghin migei, “God Sol agivaghava, Devit

amisevezima an an danganim inighava atrivimin oto. Ezima a Devitin gun me migei, ‘Ki Devitin gani, Jesin otarim, gumazir ki bar ifongezim, a bar bizir ki ifongezibar amuam.’

God fomira akam akirizir moghin, God gumazir mam amadazi a Israelin ize. A Iesus, Devitin ovavir mam, en Akurvazir Gumazim.

Iesus tighar izamin dughiamin, Jon faragha izava navibagh iraghamin akam ko rurumin akamin Israelin gumazibav gei. Jonin ingangarir dughiam givasava amima, a kamaghin me migei, ‘Ia ghaze, ki tina? Ki gumazir ia mizuaim puvati. A nan gin izi. Ki an dagarir asuabar beniba firan kogham. Ki gumazir kinim.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Nguazimin osimtiziba gurumizaraghan givagham. Eghti gumazir en akuragha ua e inzim an atrivimin ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS (longpela Rit)**Mt 1:1-25**

Akar dapanim: Kar, Iesus Kraisin ovavibar eghaghanim.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Kar Krai Iesusin inaziba ko ovavibar eghaghanim. Iesus a Devitin ovavim. Ezi Devit Abrahamin ovavim. Abraham Aisakin afeziam. Ezi Aisak, Jekopin afeziam. Ezi Jekop Juda ko an aveghbuabar afeziam.* Ezi Juda, Peres ko Seran afeziam. Aningin amebam Tamar. Ezi Peres Hesronin afeziam, Ezi Hezron, Ramin afeziam. Ezi Ram Aminadapin afeziam, Ezi Aminadap Nasonin afeziam; Ezi Nason Salmonin afeziam. Ezi Salmon Boasin afeziam. An amebam Rahap. Ezi Boas Obetin afeziam, an amebam Rut. Ezi Obet Jesin afeziam, Ezi Jesi Atrivim Devitin afeziam.

Ezi Devit Solomonin afeziam, an amebam Urian amuim.* Ezi Solomon Rehoboamin afeziam. Ezi Rehoboam Abiyan afeziam, Ezi Abiya Asan afeziam. Ezi Asa Jehosafatin afeziam. Ezi Jehosafat Jehoramin afeziam. Ezi Jehoram Usian afeziam. Ezi Usia Jotamin afeziam. Ezi Jotam Ahasin afeziam. Ezi Ahas Hese kian afeziam. Ezi Hese kia Manasen afeziam. Ezi Manase Emonin afeziam. Ezi Emon Josaian afeziam. Ezi Josaia Jehoiakin ko an aveghbuar mabar afeziam. Dughiar kamin Israelia ghua Babilonin kalabusin ghue.

Ezi me Babilonin kalabusin ghuezi, gin Jehoiakin Sealtielin afeziam. Ezi Sealtiel Serubabelin afeziam. Ezi Serubabel Abiutin afeziam. Ezi Abiut Eliakimin afeziam. Ezi Eliakim Asorin afeziam. Ezi Asor Sadokin afeziam. Ezi Sadok Akimin afeziam. Ezi Akim Eliutin afeziam. Ezi Eliut Eleasarin afeziam. Ezi

Eleasar Matanin afeziam. Ezi Matan Jekopin afeziam. Ezi Jekop Josepin afeziam, a Marian pam.

Ezi Maria Iesus bate, ezi me ziar kam Krai a gati. A Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim. Kamaghin Abrahamin dughiamin ikegha ghua Atrivim Devitin dughiamin tu, 14 plan ovaviba otifi. Ezi Devitin dughiamin ikegha ghua dughiar Israelia Babilonin nguibamin Kalabusin ikezim, 14 plan ovaviba otifi. Ezi dughiar me kalabusin ikezim ikegha ghua God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Kraisin dughiamin tuzim, uaghan 14 plan ovaviba otifi.

Krai Iesus otozir eghaghanimra kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me Josepin ikiasa a ginaba. Eggha aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a daningan aghua. Eggha a kamaghin nighnigha itima Ekiamin enselin mam irebamin kamaghin a migei, "Josep, ni Devitin ovavim, ni atiatingan marki. Ni Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumamazizibar arazir kuraba gin amadagh men akurvagham. Kamaghin ni ziam Iesus a datigh."*

Arazir kabanagh kamaghin otiva, eggha Godin akam inigha izir gumazir mamin migirigiamin miraram otifi. A

kamagh mikeme, “Amizir gumazitam ko akuizir puvatizim navim asegh, otaritam bategham. Eghti me ziar kam Emanuel a darigham, ziar kamin mingarim kara, ‘God e ko iti.’ ” Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiamin ensel irebamin aven a mikemezi

moghin, ghua Maria inigha an iti. A poroghamiba uari isava akuir arazitam Maria gamizir puvatigha, ghua an otarim bate. Ezi a ziam Iesus a isa a gati.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Mt 1:18-25

Akar dapanim: Kar, Iesus Kraisin ovavibar eghaghanim.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Krais Iesus otozir eghaghanimra kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me Josepin ikiasa a ginaba. Egha aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a daningan aghua. Egha a kamaghin nighnigha itima Ekiamin enselin mam irebamin kamaghin a migei, “Josep, ni Devitin ovavim, ni atiatingan marki. Ni Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumazamizibar arazir kuraba gin amadagh men akurvagham. Kamaghin ni ziam Iesus a datigh.”*

Arazir kabanagh kamaghin otiva, egha Godin akam inigha izir gumazir mamin migirigiamin miraram otifi. A kamagh mikeme, “Amizir gumazitam ko akuizir puvatizim navim asegh, otaritam bategham. Eghti me ziar kam Emanuel a darigham, ziar kamin mingarim kara, ‘God e ko iti.’ ” Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiamin ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti. A poroghamiba uari isava akuir arazitam Maria gamizir puvatigha, ghua an otarim bate. Ezi a ziam Iesus a isa a gati.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT

Ais 9:2-7

Akar dapanim: Otarir mam, e bagh otogha gifa, an otarir God e ganingizim.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Gumazamizir arazir kurabar
mitatemin aven aruiba,
me datirighin angazangarir
ekiamin gari.
Me danganir mitatemin apiaghav
ikiava aremeghasava ami,
ezi datirighin aminim tirazi
angazangarim me gisira.
Ikiavira Itir God, ni uan
gumazamizibagh amizima, me
bar aviraseme,
Ni me gamizi, me bar akonge.

Me nin damazimin bar akongezir
arazir kam, mati me azenibar
dagheba asia da bagha bar
akonge.
Egha mati midorozir gumaziba
midorozim gamigha givagha,
bizir me iniziba da tuiragha uari
ganiga bar akonge.
Gumazamiziba bar akongezir bizim, a
kamakin:
Ni fomira Midianin kantrin
gavgaviba apiragharighizi

moghin, datirighin men apanibar
 gavgaviba apiragharigha gifa.
 Guizbangira, apaniba faragha nin
 gumamazizibagh ativagha,
 egha me gamima, me mati
 bulmakaun mam, gumazim
 palang isa an akiragharim
 garugha egha ingangarim
 zuamiram a damuasa a gaghora a
 misosi.
 Ezi ni apanibar aghoriba ko palangba
 apiragharighizi, me ua nin
 gumamaziziba paza me gamir
 puvati.
 Guizbangira, midorozir gumaziba
 midorozir korotiar aghua ghua
 misoziba,
 avim bar dar isigham.
 Men dagarir asuaba ko men korotiar
 gumazibar ghuziba itiba,
 avim bar adar isigham.
 Eghti osimtiziba bar givaghtima,
 dughiar aghuim otogham.
 Bar guizbangira, otarir mam amebam
 e bagha a bate,
 a borir God e ganingizir mam.
 Eghti an e gativagh en ganamin
 arazir kam, mati gumazim
 dipenir akinir dafam uan dipizim
 gatigha aneteri.

Kar an ziaba,
 Gumazir Nighnizir Bar Aghuiba
 Anidim,
 ko Godin Gavgaviba Bar Itim,
 ko Afeziar Zurara Ikiavira Itim,
 ko Atrivir Dabirabir Aghuim ko
 Navir Amirizim Anidim.
 Eghti atrivir kam, Atrivim Devitin
 danganim inigh,
 Devitin atrivir dabirabim daperagh
 gumamazizibar ganam.
 Eghti a gumamazizibagh ativagh men
 ganamin gavgavir kam,
 an ekiva mangivira ikiam.
 Kamaghin midoroziba ua puvatighti,
 gumamaziziba navir amirizimin
 ikia deraghvira dapiagh iki
 mamaghira ikiam.
 Atrivir kam biziba deragha da
 tuisigha, Godin arazir aghuibara
 amuasavira iti.
 A kamaghin damuti, an atrivir
 ingangarim datirighin ikegh
 gavgavigh mangivira ikiam.
 Ikiavira Itir Godin Gavgaviba
 Bar Itim, uan gumamaziziba
 guizbangira bar me gifonge,
 kamaghin a bizir kam damighti an
 otogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 96:1-3, 11-13

Ia akam ikaragh: Datirighin Krai oto, a en Ekiam.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.
 Ia nguazimin gumamaziziba bar, a bagh ighiabar amu.
 Ia Ikiavira Itir Godin ziam fi, a bagh onger akabar amu.
 Ia, an gavgavim ko ingangarir aghuir an amibar gun kantriba bar dar
 gumamaziziba, me mikim.

Bekim: Tude Krai i kamap, em i Bikipela bilong yumi.

Nguazim ko overiam, gua bar akongegh,
 ongarim, ni bar akuegh egh niginir dafam damu.
 Ia ongarimin aven itir biziba, ia uaghan bar akongegh.
 Ia azeniba, ko azenibar aghuir biziba, ia bar moghira bar akongegh.
 Ia ruaribar temeba ia uaghan ighiabar amu bar akongegh.

Bekim: Tude Krai i kamap, em i Bikipela bilong yumi.

Ia bar moghira izi, Ikiavira Itir Godin damazimin ighiam damu.
 A izi nguazimin gumamaziziba bar me gativagh men ganam.
 Ikiavira Itir God, uan arazir aghuimin gin mangi, gumamaziziba bar me
 gativagh,
 uan guizin akamin men araziba tuisigham.

Bekim: Tude Krai i kamap, em i Bikpela bilong yumi.

2. RIT

Ta 2:11-14

Akar dapanim: Godin apangkuvim, an azenim girigha gifa.

Akar kam, akinafarir Pol Taitas baghava an osirizimin aven iti.

E fo, Godin apangkuvim azenim girigha givazi, gumamaziziba bar an gari. God uan apangkuvir kamin en akurvasi. God uan apangkuvir kamin en sure gamua ghaze, e God aghuazir araziba ataghraghiva egh nguazir kamin arazir ifongeziba ataghragham. Egh uaghan navir ghurimin araziba dikabiniva egh arazir God ifongezir aghuibar amuasa, en sure gami. Guizbangira e nguazir kamin gumamazizibar tongin iti, ezi God uan apangkuvimin tuavimin a ifongezir arazibar gin mangasa, en sure gami. Dughiar e nguazir kamin itim, e bizir

e damightima e bar akueghamim bagha mizuai. A kamakin, e Krai Iesusin angazangarim ko gavgavir ekiam sara izamin dughiam bagha mizuai. An en Godin Gavgavim ko en Akurvazir Gumazim. Krai kamaghin ifonge, a uam e iniva egh a en arazir kuraba adangasa. Eghti e bar zuegh an gumamazizibar min ikiam. Egh e arazir aghuibar dar amusi bar ifongegham. Bizir kam bagha, a uabi uan mikarzim anigha, areme.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Datirighin Krai en Ekiam an otozi, ki bar akongezir akam ia bagh a inigha izi.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 2:1-14

Akar dapanim: Dughiar kamin, Devitin nguibamin, amizir mam borim bate. Ezi borir kam, bar moghira ua ia iniam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh

Ezi dughiar kam Sisar Ogastus akar gavgavim amadagha ghaze, "Rom garir nguibabar gumamaziziba bar mangi uan ziaba osir." Dughiar kam Kwirinius, a Sirian gumazir dapanimin itima, ziaba osirir dughiar faragha zuir kam oto.* Ezi gumamaziziba uan ziaba osirasa uan nguibabara zui. Ezi Josep uaghan Devitin anabar mam. Kamaghin a Galilin Distrighin itir nguibam Nasaret ategha, Judian Distrighin itir nguibam

Betlehem zui, kar Devitin nguibam. A mangiva uan amuir inabazim Maria ko aning uan ziamning osirasa. Dughiar kam Maria borimin navim adai. Egha aning ghuava Betlehem itima, Maria borim batamin dughiam oto. Ezi a uan otarir ivariam bate. Egha borim inir avizibar a nomke. Dughiar kam dipenir akuim izifa. Kamaghin amizi, aning borim isava bulmakauba apir danganimin aneti.

Ezi sipsipbar garir gumazir maba nguibamin azenan ikiava, dimagaribar uan sipsipbar gara me geghufi. Ezi Ekiamin enselin mam pura me batozi, Ekiamin angazangarim me gisira. Ezi me bar atiatingi. Ezi ensel kamaghin me migei, "Ia atiatingan marki. Ia oragh! Ki akar aghuim inigha ia bagha izi. Akar aghuir gumazamiziba bar me damighti, me bar akongegham. Datirighin Devitin nguibamin akurvazir gumazim ia bagha oto. A God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezir Gumazim, a en Ekiam. Ia mangi

kamaghin ganigh fogh, ia gantima me borim inir avizibar a nomkeghiva bulmakauba apir danganim datightima a irighiv ikiam." Ezi maghira, Godin nguibamin enselin avirir bar dafam otogha enselin kam ko me Godin ziam fa kamaghin migei,

"Ia bizibar pin itir Godin ziam fi. Eghti nguazimin itir gumaziba ko amizir God ifongeziba, me navir amirizimin iki."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT

Ais 62:11-12

Akar dapanim: Gumazir uam e iniam, an otogha gifa.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ia oragh! Ikiavira Itir God, kamaghin nguazir kamin gumazamiziba bar gun me mikemegha ghaze,
 "Ia Saionin nguibamin gumazamiziba bagh mangi kamaghin me mikim suam, 'Ia gan, ian Akurvazir Gumazim, a izi!
 A faragha midorozim gamua apanibagh afiragha, gumazamiziba bizir aghuibar min me inizi me a ko izi.'

Me gumazamizir kaba kamaghin me diponam, 'God baghavira itir gumazamiziba,' ko 'Ikiavira Itir God, ua inizir gumazamiziba.'
 Egh me kamaghin ian nguibam diponam, 'Nguibar God bar ifongezim,' ko 'Nguibar ekier God ua izegha itim.'

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 97:1, 6, 11-12

Ia akam ikaragh: Datirighin angazangarir mam oto, egha a en Ekiam.

Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.
 Nguazimin itir gumazamiziba, ia bar akueghti, gumazamizir arighatizibar itiba ia dimiva bar akongegh. Overiam uabi, kamaghin akam akura ghaze, "God arazir aghuibarama ami."
 Ezi gumazamiziba bar an angazangarim ko gavgavimin gari.

Bekim: Wanpela lait i kamap tude, em i Bikpela bilong yumi.

God angazangarim isa gumazamizir aghuibagh aniga, me gamizi men naviba bar akonge.
 Gumazamizir aghuiba, ia bizir Ikiavira Itir God amiba bagh, bar akongegh.
 Ia bizir kabagh nighnigh a minabagh.
 Ia an ziar zuezir aghuim ginighnigh, a pirafi.

Bekim: Wanpela lait i kamap tude, em i Bikpela bilong yumi.

2. RIT**Ta 3:4-7***Akar dapanim: A uan apangkuvimin a uam e ini.***Akar kam, akinafarir Pol Taitas baghava an osirizimin aven iti.**

Ezi God, en Akurvazir Gumazim, a bar e gifonge, egha en apangkuvigha arazir aghuimin e gami. Ezi dughiar an arazir kam azenim girizi, an en akura. An en arazir aghuir e uari amizibagh nighnizir puvati, egha en akura. Puvati. An apangkuvimra, an en akura. An e rue, ezi tuavir kamin a en akura. Dughiar kamin a uan Duam e ganingizi, ezi an Duam e gamizi, e an borir bar igiabar min otifi. Krais Iesus, a Gumazir

en Akurvazim, an ingangarimin God uan Duamin gavgavir aviriba bar e ginge. God kamaghin ifonge, Krais en apangkuvigha e gamima e Godin damazimin gumazamizir aghuibar otifi. E an boribagh ava, egh gin bizir aghuir an e bagha inabaziba iniam. Kamaghin e ikirimirir aghuir an e bagha inabazim mizuai iti.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS***Aleluia, Aleluia.*

Godin iziam overiamin bar pin iti, ezi God nguazimin itir gumazamiziba bar me gifonge.

*Aleluia.***GUTNIUS****Lu 2:15-20**

Akar dapanim: Sipsipbar garir gumaziba, me Maria ko Josepin gari, aning iti. Ezi borim bulmakauba dagheba apir danganim girighav iti.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh

Ezi enselba sipsipbar garir gumaziba ategha Godin nguibamin ghuezima, ezi sipsipbar garir gumaziba uarira uariv gei, "Aria, e Betlehemin mangiva Ekiam e mikemezir bizir otozimin ganika." Egha me zuamira ghuava Josep ko Marian api, egha borimin garima a bulmakauba apir danganim girighav iti. Egha sipsipbar garir gumaziba borimin ganigha, egha ensel borimin gun me mikemezir akabar gun gumazir igharazibav gei.

Ezi gumazamiziba sipsipbar garir gumazibar eghaghanim baregha digavir kuram gami. Ezi Maria bizir kaba uan navir averiam gatigha, egha dagh nighnighavira iti. Ezi sipsipbar garir gumaziba uamatenge. Ensel me mikemezi me oraghizi moghin bizibar gari, da otifi. Kamaghin me bar akuegha Godin ziam fa zui.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.**1. RIT****Ais 52:7-10**

Akar dapanim: En God, uan gumazamiziba ua me iniam, eghti nguazimin gumazamiziba bar an ganam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Godin akar aghuim inigha izir gumazimin darorim, a bar dera. A mighsiar nguibabar ikegh akar aghuim inigh izi Jerusalemin

aven mangi, kamaghin mikim suam,
"Ia dabirabir aghuim ko navir amirizimin iki!

Bizir bar aghuiba ia bativam,
 God ian akurvaghti ia deravira
 ikiam.
 Eghti ia Saionin gumazamiziba, ian
 God, an atrivimin ikiam.”
 Eghti gumazamiziba akam inigha
 izir gumazimin gansi bar
 akuegham.
 Ia oragh. Ian gumazir nguibar
 ekiamin bizibar gariba,
 uari uan damazibar ganti, Ikiavira
 Itir God uamategh Saionin
 nguibamin izam,
 eghti me bar akuegh pamten
 dimiva arangam.
 Ia Jerusalemin nguibamin itir
 gumazamizir me asighasighizir
 maba,

ia kamaghin fogh, Ikiavira Itir God
 uan gumazamizibar osimtiziba
 agivagha gavgavim isa me
 ganingi.
 A Jerusalemin nguibamin itir
 gumazamiziba ua me ini.
 Kamaghin amizi ia bar akuegh
 pamten dimiva onger akabar
 amu.
 Ikiavira Itir God uan gavgavim,
 kantribar gumazamiziba an
 ganasa, anakagha gifa.
 Eghti a uan gumazamizibar
 akuragha ua me inizir gavgavir
 ekiam, nguazimin gumazamiziba
 bar an ganam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1, 2-3, 3-4, 5-6

Ia akam ikaragh: Gumazamiziba bar, Godin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.
 A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.
 A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

Bekim: Olgeta lain manmeri i lukim pinis wok marimari bilong God.

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme,
 a uan akurvazir arazim isa gumazamizibar akazi me bar an gari.
 A Israelian apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira
 ikia, me ataghizir puvati.
 Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e
 ini.

Bekim: Olgeta lain manmeri i lukim pinis wok marimari bilong God.

A Israelian apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira
 ikia, me ataghizir puvati.
 Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e
 ini.

Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar amu.
 Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.

Bekim: Olgeta lain manmeri i lukim pinis wok marimari bilong God.

Ia gitabav sogh, Ikiavira Itir God bagh ighiabar amu.
 Ia boabav soghti, dar arareba bar deragh.
 Ia sighaba, ko itabagh iviva,
 pamten dimiva Ikiavira Itir Godin ziam fi, a en atrivim.

Bekim: Olgeta lain manmeri i lukim pinis wok marimari bilong God.

2. RIT**Hi 1:1-6**

Akar dapanim: Datirighin dughiar kamin, God e mikimasa uan akam isa uan Otarim ganingi.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Fomira God dughiar aviriba ko tuavir aviribar uan akam isa an akam inigha izir gumazibagh aningizi, me en inazir afeziabav keme. Ezi datirighin dughiar kam, kar dughiar abuananaba, God e mikimasa uan akam isa uan Otarim ganingi. God biziba bar da iniasava Otarir kam a misefe. Otarir kamin agharimin, God fomira overiam ko nguazimin ingari. Ezi Otarir kamra Godin angazangarim en akagha ghaze, God a bar dera. Egha uaghan a Godin mirara gari. An akam bar gavgafi, egha akar kamra a bar bizibagh amima, da gavgavighavira iti. Egha an arazir kuraba gin amadir ingangarim a givagha, egha gumazamizibagh amima me zuegha iti. Egha a gin Godin Nguibamin ghuavanaboghava Pin

Tir Atrivir Ekiamin agharir guvimin boroghin apera.

Afeziam ziam uan Otarim ganingi. Ezi ziar kam a bar dera, egha enselbar ziam gafira. Ezi kamaghin an Otarim gamizima a enselbar ekiamin oto, ezi me an apengan iti. Egha God dughiatam uan enselin tam kamaghin a mikemezir puvati, "Ni nan Otarim, ezi datirighin ki nin Afeziam." O a enselin tamin mikemezir puvati, "Ki an Afeziam, ezi a nan Otarim." Bar puvati. Egha dughiar God ua uan Otarir ivariam nguazir kamin anemangasa egha uaghan ghaze, "Godin enselba bar an apengan ikiva egh an ziam fam."

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluia, Aleluia.

Datirighin angazangarir bar ekiam nguazimin oto. Ezi gumazamiziba bar izi Ekiamin iziam fi.
Aleluia.

GUTNIUS (longpela Rit)**Jo 1:1-18**

Akar dapanim: Akam, a gumazimin min oto, egha a iza en tongin iti. Ezi e an iziar ekiam ko gavgavimin ganigha gifa.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Bar fomira fomira, biziba bar tighar otivamin dughiam, Akam iti. Akar kam God ko iti, egha a uabi God. Bar fomira fomira Akam God ko iti.

Ezi Akar kamin, God biziba bar dar ingarizima, da otifi. Ezi bizitam tuavir igharazi tamin otozir puvati. Akam uabi bizibagh amizima, da otifi. Egha Akar kamra, a zurara itir ikirimirir aghuarimin mingarim. Ezi ikirimirir aghuarir kam, a uaghan gumazamiziba angazangarim me ganidi. Ezi

angazangarir kam a mitatemin isima, mitatem anevaraghava egha anemungezir puvati.

Ezi God gumazir mam amada, an ziam Jon. An akam akunasa ize. An angazangarir kamin akamin gun mikimtima, gumazamiziba bar moghira a baraghiva egh nighnizir gavgavim an ikiam. A ingangarir kam damuasa ize. Egha Jon uabi angazangarir kam puvati. An angazangarir kamin akamin

gun mikimasa ize. Ezi angazangarir kam guizbangin angazangarim. Egha nguazir kamin izegha gumazamiziba bar angazangarim me ganidi.

Akam nguazir kamin iti. An gavgavimin, God nguazir kamin ingari, ezi nguazimin itir gumazamiziba a gifozir puvati. A uan nguibamra ghuzima an anababa an aghuagha a inizir puvati. Ezi gumazamizir maba a ini, egha nighnizir gavgavim an ziamin iti. Kamaghin amizi, a me gamizima me Godin boribar min otifi. Me amebaba ko afeziabar ghuzibar otifi, o mikarzibar ifongiamin, o gumazimin ifongiamin Godin boribar otivizir puvati. Bar puvati. God uabi me gamizima me an boribar otifi.

Akam uabi gumazimin min oto. A bar Godin Otarir vamira, ezi God a gamizi a Godin gavgavim ko angazangarim ini. Ezi God anemadazima an en tongin iti. Ezi e

an gavgavim ko angazangarimin gani. Ezi apangkuvim ko guizin akam bar a gizifa.

Ezi Jon gumazir kamin gun me migei. Egha pamten dia ghaze, "A gumazir kam, ki faragha an gun ia mikemegha gifa. Ki kamaghin migei, 'Gumazir nan gin izim, a bar fomira iti, ezi nan amebam gin na bate. Kamaghin amizi, an gavgavim bar nan gavgavim gafira.' " Ezi apangkuvim bar a gizifa, ezi a uan apangkuvimin a dughiar aviribar bar deravira e gami. Guizbangira, Moses Osirizir Araziba, God e bagha da isa Moses ganingizi, ezi Moses e ganingi. Ezi God, Krai Iesusin aven apangkuvim ko guizbangin arazim en aka. Gumazitam bar Godin ganizir puvati. Ezi kar Godin Otarir vamira, a uabi God, egha a bar Godin boroghira iti. A uabira God en aka.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Jo 1:1-5, 9-14

Akar dapanim: Akam, a gumazimin min oto, egha a iza en tongin iti. Ezi e an iziar ekiam ko gavgavimin ganigha gifa.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Bar fomira fomira, biziba bar tighar otivamin dughiam, Akam iti. Akar kam God ko iti, egha a uabi God. Bar fomira fomira Akam God ko iti.

Ezi Akar kamin, God biziba bar dar ingarizima, da otifi. Ezi bizitam tuavir igharazi tamin otozir puvati. Akam uabi bizibagh amizima, da otifi. Egha Akar kamra, a zurara itir ikirimirir aghuarimin mingarim. Ezi ikirimirir aghuarir kam, a uaghan gumazamiziba angazangarim me ganidi. Ezi angazangarir kam a mitatemin isima, mitatem anevaraghava egha anemungezir puvati.

Ezi angazangarir kam guizbangin angazangarim. Egha nguazir kamin izegha gumazamiziba bar angazangarim me ganidi.

Akam nguazir kamin iti. An gavgavimin, God nguazir kamin ingari, ezi nguazimin itir gumazamiziba a gifozir puvati. A uan nguibamra ghuzima an anababa an aghuagha a inizir puvati. Ezi gumazamizir maba a ini, egha nighnizir gavgavim an ziamin iti. Kamaghin amizi, a me gamizima me Godin boribar min otifi. Me amebaba ko afeziabar ghuzibar otifi, o mikarzibar ifongiamin, o gumazimin ifongiamin Godin boribar otivizir puvati. Bar puvati. God uabi me gamizima me an boribar otifi.

Akam uabi gumazimin min oto. A bar Godin Otarir vamira, ezi

God a gamizi a Godin gavgavim
ko angazangarim ini. Ezi God
anemadazima an en tongin iti. Ezi e
an gavgavim ko angazangarimin gani.

Ezi apangkuvim ko guizin akam bar a
gizifa.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG HOLI FAMILI

(Sapos ol i laik, ol i ken kisim Rit 1 na 2 na Sam bilong Yia A bilong senisim Rit na Sam i stap hia)

1. RIT

1 Sml 1:20-22, 24-28

Akar dapanim: Ki Samuel isi Ekiam daningasa. Eghti a Ekiamin ingangarim zuraram a damuam.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Samuel osirizimin aven iti.

Ezi dughiar mong otevimin gin Hana navim asangi, egha otarim bate. Egha ghaze, “Ki Ikiavira Itir Godin azarazima a borir kam na ganingi. Ezi ki ziam Samuel a gati.”

Arazir kamin gin, Elkana ko an dipenimin itir darazi, Silon nguibamin mavanang egh azenibar vaghvagha me ofa gami moghira damuasa. Egh a uaghan Ikiavira Itir God, ko dikirizir akam bagh ofa damuam. Ezi Hana me ko zuir puvatigha kamaghin uan pam migei, “Borim tong ekevegh givagh otem ateghti, ki a inigh Ikiavira Itir God, daningam. Eghti a Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.”

Ezi gin borim otem ategha givazi, Hana a inigha, bizir kaba sara inigha Ikiavira Itir God bagh ofa damuasa Silon nguibamin itir Purirpenimin ghuavanadi. Bizir kaba: Bulmakaun

apurir igiar 3plan azeniba itim ko, 10 kilogram plaua ko, beghiar me memen inimin isamizim, wainin dipam a gurizi an an iti, a bizir kaba inigha Ikiavira Itir Godin Purirpenimin zui. Me otogha givagha, bulmakaun apurir igiar kam misuegha givagha, otarim inigha Eli bagha zui. Egha Hana kamaghin Eli migei, “O, nan gumazir aruam, ni na gifoghavira iti, o puvati? Ki amizir kam, faragha nin boroghin kagh tughav ikia Ikiavira Itir God ko migei. Ki otarir kam uabi daningasa Ikiavira Itir God ko migia an azangsisi, ezi a nan azangsizim ikara. Kamaghin, ki a isa Ikiavira Itir God ganidi. Eghti an ikirimirim zurara Ikiavira Itir God baghvira iki an ingangarim damuam.” Egha me dapaniba avigha Ikiavira Itir Godin iziam fe.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 84:2-3, 5-6, 9-10

Ia akam ikaragh: Ekiam, gumazamizir nin Dipenimin itiba, me bar akongegh.

O Ikiavira Itir God, ni Godin Gavgavir Bar Ekiam Itim.

Nin dipenim a bar moghira dera.

Nan navir averiamin, ki nin dipenim dughiabar zurara gumaziba uari akuvi naghin aven ikiasa.

Nan ifongiam kamakin, ki nin dipenim bar a gifonge.

Ni Godin angamra itim.

Ki uan mikarzim ko nighnizim sara, ni bagh bar akuegh, ighiabar amuam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, gumazamizir nin Dipenimin itiba, me bar akongegh.

Nin Dipenimin aven itir darasi,
 men naviba deragha bar akonge,
 me zurara nin ziam fava ighiaba bati.
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Gumazamizir nin gavgavim iniasa amiba,
 me ni bagha Saionin mighsiamin mangasa ifongeziba, me bar akongegh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, gumazamizir nin Dipenimin itiba, me bar akongegh.

O Ikiavira Itir God, ni Jekopin God.
 Ni Godin gavgavir ekiam itim,
 ni nan azangsizim barakigh.
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

O God, ni en atrivimin gan, deragh a damu.
 A uabi oramin min e moga, deravira e geghufi.
 Ni uabi ua bagh a ginabazi, an atrivimin iti.
 Ni deraviram a damu.

Ia akam ikaragh: Ekiam, gumazamizir nin Dipenimin itiba, me bar akongegh.

2. RIT

1 Jo 3:1-2, 21-24

Akar dapanim: An e dibora ghaze, e Godin boriba. Ezi bar guizbangira, e Godin boribar min iti.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Jon an osirizimin aven iti.

Ia nighnigh, Afeziar Ekiam bar e gifuegha en dighorim gami. Egha ziar kam, Godin boriba, e gati. Ezi guizbangira, e an boribara. Nguazir kamin gumazamiziba God gifozir puvati, me kamaghin uaghan e gifozir puvati. Nan adarasi, e datirighin Godin boriba. Egha e fozir puvati, e gin manmaghin otivam. God bizir kam tighar en akagham. E kamaghin fo, Krai uamategh nguazir kamin iziti, e uan damazibar deravira an ganam. Egh an min otogham.

Nan adarasi, en navir averiaba kamaghin mikiman koghan suam,

ia ikufi, eghti e Godin damazimin atiatingan kogham. E Godin arazibar gin mangiva a ifongezir arazibar amuva, kamaghin e bizitam bagh an azangsighti, an e daningam. Kar an akar ekiam: e nighnizir gavgavim an Otaram Krai Iesusin iki. Egh an e mikemezir moghin, e uari uarigh ifuegham. Tina an akamin gin mangiva a Godin poroghiv ikiti, God an poroghiv ikiam. God uan Duam e ganingizi, ezi an Duar kam en akazi, e fo, God e ko iti.

Kar Godin Akam

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam, ni en navibagh iraghti e nin otarimin akam kuariba arigh a baragham.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 2:41-52**

Akar dapanim: Amebam ko afeziam a buria ghua gin Godin Dipenir miriamin an api. A Judabar tisabar torimin aperaghav iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Azeniba zurara Iesusin amebam ko afeziam, God Israelbagh Itazir Dughiamin Isam bagha Jerusalem zui. Ezi an azenir 12 plan otogha, arazim mirara me isam bagha zui. Isam givazima, an gin, an amebam ko afeziam uamategha nguibamin zuima, aningn otarim Iesus, a Jerusalemra itima aning a gifozir puvati. Aning ghaze, a ti uan namakaba ko izi. Egha aruer kamin ghuavira iti. Egha aning maghira uan namakaba koma anababar torimin a bagha rui. Egha aning an apizir puvati, egha aning a bagh ruiasa uamategha Jerusalem zui. Dughiar mikezimin gin aning Godin Dipenimin avizimin an api. A tisabar torimin aperaghav iti, egha me baragha azangsizibar me gami. Gumazir kaba bar an fofozim ko akar ikarvazir kaba

baragha egha digavir kuram gami. Ezi an amebam ko afeziam an apigha, egha digavir kuram gami. Egha an amebam kamaghin a migei, "Nan otarim, ni tizim bagha arazir kurar kamin ga gami? Ga ni bagha bar osemegha ni buri." Ezi a kamaghin aningn azara, "Gua tizim bagha na buri? Gua ti fozir puvati, ki uan Afeziamin Dipenimin aven ikiam?" Ezi an aningn migeir bizimin mingarim aning a gifozir puvati. Egha a aningn akam baregha aning ko Nasaretin uaghiri. Ezi an amebam bizir kaba baregha dagh nighnighavira iti. Ezi Iesus fofozim ko mikarzim sarama aghui. Ezi an araziba God koma gumazibagh amima, me a gifonge.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

1. JANUARI: MARIA, MAMA BILONG GOD

1. RIT

Nam 6:22-27

Akar dapanim: Me nan iziam diponam, egh ki Israelia deraghvira me damusi, me nan azangsigham.

Akar kam, Israelian Dibobonimin Akinafarim, o Namba, an aven iti.

Ikiavira Itir God kamaghin Moses migei, “Ni Aron uan otariba ko, nan arazir ki deragh Israelia damuamim an gun me mikim. Me kamaghin Israelia mikim, ‘Ikiavira Itir God, deraghvira ia damuva egh deraghvira ian ganam. Ikiavira Itir God, ian apangkuv egh, mati an guamin angazangarim ia gisirazi moghin, deraghvira ian ganam.

Egh Ikiavira Itir God, navir aghuim ian iki, egh ia damuti ian dabirabim deragham.’ Eghti arazir kamin me nan ziam dipon egh suam, Ikiavira Itir God, deraghvira Israelia damu. Eghti ki bar deraghvira me damuam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 67:2-3, 5, 6, 8

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

God, e kamaghin nin azai, ni deraghvira e damuva en apangkuv
Mati nin angazangarim e gisirazi moghin,
ni ragh en gan en akurvagh.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)
Eghti nguazimin gumamaziziba ganigh nin arazibagh fogham.
Me kamaghin fogham, ni gavgavir bar ekiam ikia men akurvasi.

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

Ni gumamazizibar araziba guizbangira da tuisigha, tuavir aghuim men akazi, me
nin ifongiamin girara zui.
Kamaghin, gumamazizibar naviba bar akueghiva, ighiaba bangi nin ziam fam.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

O God, nan ifongiam, gumamaziziba bar ni gifuegh nin ziam fi, nin ziar ekiam
pirafam. Bar guizbangira, God deragha e gami.
Nguazimin gumamaziziba bar an atiating an apengan iki.

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

2. RIT

Ga 4:4-7

Akar dapanim: Dughiar God inabazimra, a uan Borim amadazima, a ize. Ezi amizim a bate.

Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi God kamaghin ifonge, e an
boribar otivasa, egha Moses Osirizir
Arazibar apengan itir gumamaziziba, a
uam e givezasa. God fomira e givezasa

dughiam ginaba. Ezi dughiar a fomira
inabazim datirighin otozi, ezi a uan
otarim amadazima a ize. Ezi amizim
a bate. Ezi a gumazir Moses Osirizir

Arazibar apengan itimin min oto. Ezi e Moses Osirizir Arazibar apengan itir gumazamiziba, a ua e ini. Ezi ia datirighin Godin boribagh ava. Ezima God uan Otarimin Duam amadazima an en navir averiabar iti. Ezi Duar kam en aven kamaghin dei, "O Ame!

Nan afeziam." Kamaghin, ni ua pura ingangarir gumazir kinimin itir puvati. God ni gamizi ni an borim gava. Egh ni fogh, ni an bizir aghuir inabaziba iniam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Fomira God uan akam, akam inigha izir gumazibar akatorimin en inazir afeziaba me keme. Ezi datirighin a uan akam uan otarimin akatorimin e migei.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 2:16-21

Akar dapanim:

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha me zuamira ghuava Josep ko Marian api, egha borimin garima a bulmakauba apir danganim girighav iti. Egha sipsipbar garir gumaziba borimin ganigha, egha ensel borimin gun me mikemezir akabar gun gumazir igharazibav gei. Ezi gumazamiziba sipsipbar garir gumazibar eghaghanim baregha digavir kuram gami. Ezi Maria bizir kaba uan navir averiam gatigha, egha dagh nighnighavira iti. Ezi

sipsipbar garir gumaziba uamatenge. Ensel me mikemezi me oraghizi moghin bizibar gari, da otifi. Kamaghin me bar akuegha Godin ziam fa zui.

Ezi 7 plan dughiba givazima an mikarzir mogomem aghoramin dughiam otozi me ziam Iesus a gati. Maria tighar navim asangam, ensel faragha a gatizir ziam.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG EPIFANI

1. RIT

Ais 60:1-6

Akar dapanim: Ki ian Ekiam, nan angazangarim ko gavgavim, ian gara ia gisira.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migia
ghaze:
O Jerusalem, ki Ikiavira Itir God,
nan gavgavir ekiam otogha
angazangarimin min ni gisira.
Nan ziar ekiam oto, mati aminim
tirazi aruem anadi moghin.
Kamaghin, ni dikavigh aruemin min
isiragh.
Ni gan, ghuariar piziba nguazir kamin
danganiba bar da avara.
Mitater kuram, kantriba bar da
modi.
Eghti Ikiavira Itir God otogh an
angazangarir gavgavim ni bagh
izi,
egh ni gisiraghti gumamaziziba an
ganam.
Eghti kantrin igharazibar
gumamaziziba nin angazangarir
kamin ganigh, egh ni bagh izam.
Eghti atriviba uaghan nin
angazangarir ekiam kamin ganigh,
egh me dikavigh ni bagh izam.
Ni kogh pin tintinibar ganti, nin
gumamaziziba uari akuvagh ni
bagh izam.

Nin otariba nguibar saghuiabar
ikegh me ko daru izam.
Eghti kantrin igharazibar
gumamaziziba nin guiviba isi
uan ghuribagh afegh, mati men
ameboghfeziaba me afegh, egh
me inigh izam.
Eghti ni bizir kamin ganigh, nin guam
angazangarimin min taghtaghti,
nin navir averiam bar moghiam
akuegham.
Guizbangira, kurir ekiaba, bizir
aghuir aviriba inigh ongarim
abigh ni bagh izam,
eghti ni dagiaba ko bizir aghuiba
nguazir kamin kantriba dama da
iniam.
Midian kantri ko Efan kantri, aningin
gumamaziziba, uan kamelin
aviriba inighti, da bizir aghuir
aviriba ater ni bagh izam.
Egh uaghan Seban kantrin golba ko
pauran mughuriar aghuim zuiba
inigh ni bagh izam.
Ki Ikiavira Itir God, me tuavimin izi
nan iziar ekiam fam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 72:1-2, 7-8, 10-13

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

O God, ni atrivim uan arazir aghuiba, deravirama a geghan.
Eghti a kotin aven deragh gumamaziziba tuisigham.
Nin kotiar araziba, da bar guizbangira zui,
egh ni atrivir kamin akuraghti an kotiar araziba guizbangira mangi.
Eghti a nin gumamaziziba ko gumazir onganarazibagh amiba,
an arazir aghuimra, me gativagh,
guizin arazimin gin mangi men araziba tuighsigham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

A ikivira ikiamin dughiar kam, gumazamiziba arazir aghuimra gin mangam.
Iakinim isiraghavira itir dughiamin, dabirabir aghuim otiv mangivira ikiam.

An atrivimin iki gumazamizir ongarimin roghira itiba ko saghon itiba, me
gativagh men ganam.

Eghti an nguazir otevíba, Yufretisin dipamin ikegh mangi nguazir kam bar an
mangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

Spenin kantrin atriviba ko arighatizibar atriviba, me bizir aghuiba a daningam.

Uaghan, Seban kantri ko, Arabian kantrin atriviba, me a bagh takisba inigh
izam.

Atriviba bar izi a bagh teviba apiram.

Eghti kantriba bar, dar gumazamiziba an ingangaribar amuam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

Guizbangira, an onganarazibagh amir gumazibar dimdiaba baragha men akurvasi.

Gumazir onganarazibagh amua ikia akurvaziba men puvatiziba,
a uabi men akurvasi.

Gumazir onganarazibagh amua gavgaviba puvatiziba,
a men apangkufi.

Gumazir biziba puvatiziba a ua me isi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

2. RIT

Ef 3:2-3a, 5-6

*Akar dapanim: Ia akar aghuir kamin, ia ikizir igharazibar gumazamiziba, ia e ko uari
inigha ikizir vamira ko mikarzir vamiran otifi.*

**Akar kam, akinafarir Pol Efesusin gumazamiziba baghava an osirizimin aven
iti.**

Ia ti oreghama, God apangkuvim
ikia ia bagha ingangarir kam na
ganingi. Egha God uan nighnizir
mogomem azenan aneka, egha na
gamizi, ki a gifo. Ki mong an gun osiri,

Faragha zuir dughiaaba, God
gumazamiziba nighnizir mogomer
kamin me mikemezir puvati. Ezi
datirighin God uan Duamin tuavimin
uan aposelin a baghavira itiba ko an
akam inigha izir gumazibar akazi an

azenim giri. Nighnizir mogomer kam a
kamakin: Akar aghuimin aven Kantrin
Igharazibar Gumaziba ko Judaba
uaghara, God uan bizir aghuiba isa bar
moghira me ganidi. Me uari ko ikia
mati nivafizir vamiran aven iti. Me bar
moghira, Krais Iesusin ingangarimin
tuavimin, bizir God e bagha akam
akiriziba e da iniam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

E Ekiamin mikovezim aruem anadi naghin an ganigha, an iziam fasa izi.

Aleluia.

GUTNIUS**Mt 2:1-12**

Akar dapanim: E aruem anadi naghin Ekiamin mikovezimin ganigha egha an iziam fasa izi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Maria Distrigh Judian aven itir nguibam Betlehemin Iesus bate. Dughiar kamin Herot, Atrivimin iti. Amebam Iesus batezima fofozir gumazir maba aruem anadi naghin ikegha Jerusalem in ize.* Egha me kamaghin azai, “Borir Judabar Atrivimin ikiamim, amebam a batezi a managh iti? E an gun migeir mikovezim aruem anadi naghin an ganigha an ziam fasa izi.” Ezi Herot akar kam baregha an dighorim a bira. Ezi Jerusalem in itir darazi uaghan kamaghin ami. Egha Herot ofa gamir gumazir ekiaba ko Judan arazibagh fozir gumazibar diagha me akuvagha kamaghin men azai, “God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, an amebam managh a batam?” Ezi me ghaze, “Judian Distrighin aven itir nguibam Betlehem in, an amebam a batam. E bizir kam kamaghin a gifo, God in akam inigha izir gumazimin osizirim kamaghin iti,

‘Ni Betlehem, ni Judan nguazimin aven iti.

Ni Judabar nguibar ekiabar tongin uaghan ziam iti, nin aven atrivir ekiatam azenim giram,

egh a nan gumazamiziba Israelbagh ativagham.’ ”

Ezi Herot averara aruem anadi naghin izezir gumazibar diagha mikovezim otozir dughiam bagha men azai. A me faraghavira mikovezimin apizir dughiam gifogha, egha me isa Betlehem in me amadagha kamaghin me migei, “Ia mangi borim bativsi deraghvira rui. Ia a batoghiva ua na bagh migirigiam amadagh. Eghti ki uaghan mangi, an ziam fam.”

Me Herot baregha zuima mikovezir me faragha aruem anadi naghin ganizim, men faragha ghua borim itir danganim batogha a gisirara iti.* Me mikovezimin ganigha bar akonge. Egha me dipenimin aven ghua borim bato, a uan amebam Maria ko. Me tevibar pirigha avigha ghuaghira borimin ziam fe. Egha me uan mitariba kuigha bizir aghuir a bagha inigha izezibar an ekarim gami. Me gol ko mughuriar aghuim itir boreim ko avir migharir muguriar aghuim gamim da isava a ganingi.

Ezi God irebamin me batogha Herot bagh ua mangan me anogoroke. Ezi me tuavir igharazimin uamategha uan nguibamin ghue.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

BAPTAIS BILONG BIKPELA JISAS KRAIS

(Sapos ol i laik, ol i ken kisim Rit 1 na 2 na Sam bilong Yia A bilong senisim Rit na Sam i stap hia)

1. RIT

Ais 40:1-5, 9-11

Akar dapanim: Ekiamin gavgavim azenan otoghtima, nguazimin gumamaziziba an ganam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ian God ghaze,
 “Ia gavgavim isi nan
 gumamazizibar aningti, me navir
 amirizimin iki.
 Ia apangkuvim itir akar aghuir kam
 isi, Jerusalemin nguibamin
 gumamaziziba me mikim
 gavgavim me daning.
 Egh kamaghin nan gun me mikim
 suam, ki Ikiavira Itir God, ki uan
 dafarimin men arazir kuraba
 ikaragha bar dughiar ruarimin
 me ataghizi me kalabusin ike.
 Ezi datirighin ki men mizaziba ko
 ingangarir ekiam agivagha men
 arazir kuraba gin amadazi, me
 firiaghire.”
 Ezi gumazir tiarir mam kamaghin dia
 ghaze,
 “Ia, gumaziba puvatizir
 danganimin, Ikiavira Itir God
 baghiva tuaviba azeniva dar kir.
 Egh danganir zariba apemiva,
 mighsiaba ko akiribagh kuti da
 magari.
 Egh tuavir ikiziriziba, ia dar
 ingarighti da voroghira
 mineghirigh.
 Egh tuavir ikuraba, ia deraghvira
 dar akir.
 Eghti Ikiavira Itir Godin angazangarir
 gavgavim ko iziar ekiam azenim
 girighti,

nguazir kamin gumamaziziba bar
 moghiram an ganam.”
 Kar Ikiavira Itir Godin, akatorimin
 otozir migirigiam.
 O Saionin gumamaziziba, ia mighsiar
 ekiamin mavanangiva, akar
 aghuim akun.
 O Jerusalemin gumamaziziba, ia
 pamtemin dimiva akar aghuim
 akun.
 Ni atiatingan kogh, akamin gun
 Judan nguibaba me mikim suam,
 “Ia gan, ian God a izi!”
 Ia gan. Ikiavira Itir God, ian God, a
 uan gavgavir ekiam sara izi.
 A uan apaniba dikabiragha gifa,
 egha a uan gumamaziziba,
 ua me inigha izi, mati bizir aghuir
 a midorozimin me dikabiragha
 inizir biziba.
 A sipsipbagh eghevur gumazimin min,
 uan gumamaziziba deragha me
 geghuva men gari.
 A zurara uan agharimningin
 sipsipin nguziba akumakua
 me isa uan evarim garigha me
 ateragha rui.
 A sipsipin amebar nguzir
 bar muziariba itiba, a men
 asughasugha me isa tuaviba men
 akakagha, men akua zui.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 104:1-4, 24-25, 27-30

Ia akam ikaragh: Nan duam, an Ekiamin iziam fe.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin ziam fam!

O Ikiavira Itir God, nan God, ni bar pin iti.

Nin ziam bar pin ikia egha ni atrivir bar ekiam.

Angazangarim ni evara, mati gumazim nim avara.

Ni overiam atizima mikoveziba bar iti, mati gumazim purirpenim asaragha benimin a ikezima a iti.

Ia akam ikaragh: Nan duam, an Ekiamin iziam fe.

Ni uan dipenim dipar pin itibagh isin an ingari.

Ezi overiamin mighariba, da mati nin karis, ezi aminim ni atera zui.

Ni aminim amadi a nin akaba atera zui.

Ezi overiamin onimariba ko avir mizariaba ni dagha amima, da nin ingangarir gumazibar iti.

Ia akam ikaragh: Nan duam, an Ekiamin iziam fe.

O Ikiavira Itir God, ni bizir bar avirimin ingari!

Ni bar fofozir ekiam ikia bizir avirir kaba bar adar ingari.

Ezi bizir ni ingarizir kaba, nguazim bar a gizifa.

E munagh gari, ongarim ikia bar ekefe,

ezi angamra ia itir bizir aviriba iti, osirir ekiaba ko doziba, ko bizir igharaziba an iti.

Ezi e da mengan ibura.

Ia akam ikaragh: Nan duam, an Ekiamin iziam fe.

Angamra itir biziba bar nirara gari,

mitiriam men azir dughiam ni dagheba me daningasa me nirara mizuai.

Ni dagheba me ganidima me api.

Nirara dagher aghuiba me ganidi,

men naviba iziva egha kuatigha iti.

Ia akam ikaragh: Nan duam, an Ekiamin iziam fe.

Guizbangira, ni akirim ragha me gasarazi me atiati.

Men angamra itir ikirimirim ni me dama a inizi me ariaghire,

egha men mikarziba ua nguazir minemniamin oto.

Ni ikirimirir angamra itim anidir aminim me ganingizi, me angamra iti.

Ni nguazimin bizir igiabagh amima da otifi.

Ia akam ikaragh: Nan duam, an Ekiamin iziam fe.

2. RIT**Ta 2:11-14; 3:4-7**

Akar dapanim: An e ruezi e borir igiabar min otoifi, ezi Godin Duam ikirimirir igiam e ganingi.

Akar kam, akinafarir Pol Taitas baghava an osirizimin aven iti.

E fo, Godin apangkuvim azenim girigha givazi, gumamaziziba bar an gari. God uan apangkuvir kamin en akurvasi. God uan apangkuvir kamin en sure gamua ghaze, e God aghuazir araziba ataghraghiva egh nguazir kamin arazir ifongeziba ataghragham. Egh uaghan navir ghurimin araziba dikabiniva egh arazir God ifongezir aghuibar amuasa, en sure gami. Guizbangira e nguazir kamin gumamazizibar tongin iti, ezi God uan apangkuvimin tuavimin a ifongezir arazibar gin mangasa, en sure gami. Dughiar e nguazir kamin itim, e bizir e damightima e bar akueghamim bagha mizuai. A kamakin, e Krai Iesusin angazangarim ko gavgavir ekiam sara izamin dughiam bagha mizuai. An en Godin Gavgavim ko en Akurvazir Gumazim. Krai kamaghin ifonge, a uam e iniva egh a en arazir kuraba adangasa. Eghti e bar zuegh an gumamazizibar min ikiam. Egh e arazir

aghuibar dar amusi bar ifongegham. Bizir kam bagha, a uabi uan mikarzim anigha, areme.

Ezi God, en Akurvazir Gumazim, a bar e gifonge, egha en apangkuvigha arazir aghuimin e gami. Ezi dughiar an arazir kam azenim girizi, an en akura. An en arazir aghuir e uari amizibagh nighnizir puvati, egha en akura. Puvati. An apangkuvimra, an en akura. An e rue, ezi tuavir kamin a en akura. Dughiar kamin a uan Duam e ganingizi, ezi an Duam e gamizi, e an borir bar igiabar min otifi. Krai Iesus, a Gumazir en Akurvazim, an ingangarimin God uan Duamin gavgavir aviriba bar e ginge. God kamaghin ifonge, Krai en apangkuvigha e gamima e Godin damazimin gumamazizir aghuibar otifi. E an boribagh ava, egh gin bizir aghuir an e bagha inabaziba iniam. Kamaghin e ikirimirir aghuir an e bagha inabazim mizuai iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Jon ghaze, 'Gumazir man a izam, and gavgavim bar na gafira, A Godin Duam ko avimin ia ruam.'

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 3:15-16, 21-22**

Akar dapanim: Iesus ruegha God ko migeima, overiam kuiaghirizima Godin Duam a bagha zaghiri.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Gumamaziziba bizir kabar garima men navir averiaba me ginivima me pura nighnigha ghaze, Jon ti God Ua Gumamaziziba Iniasa Misevezir Gumazim? Ezi Jon bar men nighniziba ikara, "Ki dipamin ia rue. Ezi gumazir

mam gin izam, an gavgavim bar nan gavgavim gafira. An dagarir asuabar beniba ki da firan gavgaviba puvati. A Godin Duam ko avimin ia ruam.

Jon gumamaziziba ruer dughiam, Iesus uaghan, Jon a rue. Ezi Iesus uan

afeziam God ko migeima, overiam
kuiaghrizi, Godin Duam bunbamin
nivafizim gavagha a bagha izaghiri.
Ezi tiarir mam overiamin otogha

kamaghin migei, “Ni nan Otarim, Otarir
ki ifongezim. Ki ni bagha bar akonge.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

**TAIM
BILONG
LEN NA ISTA**

AS TRINDE

1. RIT

Jol 2:12-18

Akar dapanim: Ia uan osimtizim akakaghisi uan korotiaba pura da bighan marki. Puvati, ian arazir kuraba bagh ia uan navir averiamin aven bar osemegh.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Joel, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God kamaghin
migei,
“Guizbangira, bizir kurar kaba bar
otivam,
eghti ia datirighira uan navibagh
iragh ua na bagh izi.
Egh dagheba ategh uan navir
averiaba sara azi ua na bagh izi.
Ia pura uan korotiaba abighiva azir
arazim damuan marki.
Puvati, ian navir averiabar aven
bighreghegh egh ia ararem akagham.
Ia fo, Ikiavira Itir God gumazamiziba
bar me gifongegha bar men
kuarkufi.
Egha a zuamirama atarir pu. Puvati.
An apangkuvim bar moghira men
ekefe.
Egha a zurara uan nighnizim
gighasa ifongeghavira ikia, egha
gumazamizibar arazir kuraba
ikarvazir pu.
Kamaghin, ia ua Ikiavira Itir God, ian
God bagh izi.
Ia ua Ikiavira Itir God, ian God, a
bagh iziti,
a ti uan nighnizim giragh, egh
deraghviram ia damuam, egh
dagher aviriba ia daningam.
Eghti ia a bagh ofa damuamin
dagheba ko wainba ikiam.
Ia Saionin mighsiamin iki isighabagh
ivi.
Egh dagheba ateghamin dughiam
ginabagh,
egh gumazamizibav kemeghti, me
nan ziam fisi uari akufagh.

Egh gumazamiziba bar me akuvagh,
me mikimti,
me nan iziam fisi, uan bizir kuraba
ko arazir kuraba ategh nan
damazimin bar zuegh.
Men gumazamizir ghuriba ko,
borir ekiaba ko otem apir borir
iririviba, me bar moghira, ni me
inigh izi.
Poroghamir igiaba, me uan
dipeniba ategh uaghan izi.
Nan ofa gamir gumaziba, me nan
ingangarir gumaziba, ni me
mikemeghti,
me Godin Dipenimin tiar akam ko,
ofa gamir dakozimin tongin tugh
azi arang kamaghin mikim,
‘O Ikiavira Itir God, e nin
gumazamizibara.
Eghti ni uan gumazamizibar
apangkufigh.
Puvatightima, kantriba bar, akirim
ragh e gasaragh egh dibovir
akabar e mikimam.
E nin azai, ni kantrin igharazibar
gumazamiziba ateghti
me e dipova kamaghin mikiman
kogham, ian God managh iti?”
Ezi Ikiavira Itir God, bar puvira uan
nguazim ginighnigha,
uan gumazamizibar apangkuvigha
men akura.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 51:3-6, 12-14, 17****Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.**

O God, ni uan apangkuvir arazimin gin mangi, egh nan apangkufigh.
 Ni apangkuvir ekiar kam nan iki, egh nan arazir kuraba batokegh.
 Gumaziba rua ua zue moghin,
 ni na rueghti nan arazir kuraba mangighti ki zueka.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir ikuram gamigha gifa, ni nan akuragh.

Ki fo, ki arazir kuram gamigha gifa.
 Egha arazir kurar ki amizir kam, ki a ginighnighavira iti.
 Ki bar nirara, nin damazimin arazir kuram gami.
 Ni uan arazir aghuimin gin ghua na isa kot gatigha, nan arazir kuraba bagha
 ivezir kuram na ganingi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir ikuram gamigha gifa, ni nan akuragh.

O God, ni nan navir averiam damighti a zuegh ua igiamin otogh.
 Eghti nin ifongiar aghuim nan aven iziti ki nirara ganam.
 Nin Duam nan aven iti,
 ezi ni uabin boroghin na batuegh, na dam uan duam inian marki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir ikuram gamigha gifa, ni nan akuragh.

Ni faraghavira ua na inizi ki ni bagha bar akonge.
 Ni datirighin bar akongezir arazir kam na daningigh.
 Ki nin akabar gin mangamin ifongiar kam, ni ua na daningigh. O Ekiam, ni nan
 akuraghti,
 ki deragh eghaghanibagh fogh nin ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir ikuram gamigha gifa, ni nan akuragh.**2. RIT****2 Ko 5:20-6:2**

*Akar dapanim: Datirighin, dughiar God deraghvira e damuamim. Datirighin, dughiar God
 uam e iniamim.*

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Kar e Kraisin abuir gumazibar otivigha, mati God uabi uan dimdian ia ganingizi moghin, e akar kam ia mikiri. Kamaghin, e Kraisin danganim isa, ia gakaghora ghaze, ia Godin apanim gamir araziba ategh an namakabar otifigh. Kraiss uabi arazir kuratam gamizir puvati. Ezi God kamagh sua, e Kraiss ko porogh, egh an gavgavimin e Godin damazimin gumazamizir aghuibar otivam. Kamaghin, God en

akurvaghasa egha, en arazir kuraba bar Kraiss gisin da ariki, ezi Kraiss mati uaghan gumazir arazir kurabagh amir mamin min oto.

E God ko ingara egha pamten ia gakaghora ghaze, ia gumazamizir Godin apangkuvim iniziba, ia aneteghti a pura bizimin min otivan marki. God kamaghin migei, "Dughiar ki ian kuarkuvigha atizim, an otozi,

ki ian dimdian barasi. Dughiar ki ian akurvaghasa atizim, an otozi, ki ian akura.” Ia oragh! Ki ian kuarkuvighamin dughiam datirighin

otos. Ezi uaghan ki ian akurvaghamin dughiam datirighin otos!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ia Ekiamin akam baragh. Egh akirim ragh an akam gasan marki.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS

Mt 6:1-6, 16-18

Akar dapanim: Nin afeziam, bizir modoghav itibar gari, egh a nin ivezim ni ikarvaghiam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia deraghvira gan. Ia gumamaziziba gansi osamiva, arazir aghuibar amuan marki. Ia kamagh damu, uan Afeziar uan Nguibamin itim da ivezitam inighan kogham.

“Egh ia bizitam isi gumazir asaghasazitam daningsiva, tav amadaghtima a mangi ian arazir aghuir kam an gun mikiman marki, egh mati gumazir maba me God ko migeir dipeniba ko tuavibar tuiva odava ami moghin. Ia men min damuan marki. Kamagh amir darazi, me gumamazizibar damazibar uan araziba akakaghtima, me men ziaba fasa. Ki guizbangira ia migei, me uan ivezim inigha gifa. Ia asaghasazitamin akurvaghsi, ian agharir guvim arazir kam damuti, agharir ikiriam arazir kam gifoghan kogham. Eghti ian akurvazir arazir kam averara ikiti, ian Afeziar bizir mogomebar garim, ian arazir aghuim ikaragham.”

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia God ko mikimsi, gumazir ifavariba ami moghin damuan marki. Me God ko migeir dipeniba ko tuavir ekiabar akabar tuiva, God ko mikimasa bar

akonge. Me odava, egha ghaze, gumamazizir aviriba nan ganigh nan ziam fam. Ki guizbangira ia migei, me uan ivezim inigha gifa. Egh ia God ko mikimsi, uan dipenir averiamin mangi tiam asaragh, egh modogh ia uan Afeziam ko mikim. Kamaghin, ian Afeziar bizir mogomebar garim, a ian ivezim ia daningam.

Egha Iesus ua migia ghua ghaze, “Ia dagheba ataghrazir dughiamin ia gumazir ifavaribar min uan guabagh ekuan marki. Gumazir ifavariba dagheba ataghrazir dughiamin, gumaziba men ganasa, me uan guaba ruer puvatigha pughpurighav arui. Me odava arazir kabagh ami. Ki guizbangira ia migei, me uan ivezim inigha gifa. Eghti ia dagheba ataghrazir dughiamin, ia boreu uari aghiva uan guaba ru, eghti gumaziba ia dagheba ataghrazir arazir kam gifoghan kogham. Eghti ian Afeziar danganir mogomemin itim, anarira ian ganigh fogham. Egh gin ian Afeziar bizir mogomebar garim, a ian ivezim ia daningam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 1 SILONG LEN

1. RIT

Lo (Deu) 26:4-10

Akar dapanim: Ia uan nighnizir gavgavimin gun God mikim.

Akar kam, Moses Osirizir Arazibar Akinafarim, o Diuteronomi, an aven iti.

“Eghti ofa gamir gumazim ian dafarimin akirar kam inigh, egh Ikiavira Itir God, ian God, an ofa gamir dakozimin boroghin anetigham. Eghti ia Ikiavira Itir God ian God, an damazimin ia kamaghin mikim, ‘Nan inazir afeziam an Aramian gumazir mam. A uan nguibam ategha tintinibar arua ghua, gin uan adarasi inigha Isipin kantrin ghue, me avirasemezir puvati. Me ikia ghua bar avirasemegha bar gavgafi. Ezi Isipia en apanguvir puvatigha bar pazavira e gamua, e gamima e men ingangarir gumazir kinibar min ikia bar puvira ingari. Kamaghin amizi, e Ikiavira Itir God, en inazir afeziabar God, an dei. Ezi an en dimdiaba baregha en mizaziba ko ingangarir ekiaba ko dughiar kurar e

batozir kamin gani. Egha Ikiavira Itir God, guizbangira uan gavgavir ekiamin arazarazir gavgavir aviribagh amua mirakelin igharagha garibagh amua, egha bizir kurar igharazibagh amima da me bativizi me bar an atiatingi. Kamaghira a ua Isipin kantrin e nigha azenan ize. Egha en akua kagh iza nguazir kam e ganingi, nguazir kam a bar dera, ezi biziba bar deragha an ikiava aghui. O Ikiavira Itir God, ni uabi na ganingizir nguazir kamin ki datirighin dagher faragha otiviziba asigha da inigha izi.’ Egh ia akirar kam isi Ikiavira Itir God, ian God, an damazimin boroghin anetigh, teviba apirigh an iziam fi.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 91:1-2, 10-15

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni osimtizimin dughiamin nan akuragh.

Gumazim, Godin Bar Pin Itim, deragh an gansi an a bagh mangiti, God deragh an ganam.

A Godin Bar Gavgaviba Itimin boroghin ikiti, God dughuazimin min anevaragham.

Gumazir kam Ikiavira Godin mikim suam,

“Ni nan divazir gavgavimin min itima, ki nin aven uabi moga deravira iti. Ni nan God. Ki nighnizir gavgavim nirara iti.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni osimtizimin dughiamin nan akuragh.

Kamaghin, bizir kuratam ni bagh izan kogham.

Arimariar ekiatam nin dipenimin boroghin mangan kogham.

Ni daruamin dughiaabar, Ikiavira Itir God, uan enselba amadaghti me izi ni geghuv nin ganam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni osimtizimin dughiamin nan akuragh.

Nin dagarimning dagiaba aning mitivan koghsi,
 enselba uan agharibar nin suigh ni fegh mangi.
 Ni laionba ko, kuruziba ko, laionin igiaba ko,
 kuruzir kurar ekiaba dikabinam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni osimtizimin dughiamin nan akuragh.

God kamagh migia ghaze,
 “Gumazir nan ziam gifogha na gifongegha nan poroziba,
 ki ua me inigh,
 deragh me geghuv men ganam.
 Eghti me na ko mikimti, ki me baragham.
 Egh osimtizim me batoghti ki me ko ikiva,
 ua me inigh ziar ekiam me daningam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni osimtizimin dughiamin nan akuragh.

2. RIT

Ro 10:8-13

Akar dapanim: E nighnizir gavgavim Kraisin ikia, egha uan nighnizir gavgavimin gun a migei.

Akar kam, akinafarir Pol Romin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi Godin Akinafarim kamaghin migei, “Godin akam bar nin boroghira iti, a nin akatorim ko nin navir averiamin aven iti.” Ka nighnizir gavgavimin akar e ia migeim. Ni uan akamin kamaghin mikim suam, “Iesus a nan Ekiam,” egh uan navir averiamin aven nighnizir gavgavim iki, kamaghin fogh, God Iesus gamizi a mozimin ua dikafi, eghti God nin akurvaghti, ni ikivira ikiam. E fo, ni navir averiamin nighnizir gavgavim Iesusin ikiti, kamaghin God suam, ni nan damazimin dera. Egh uaghan ni uan akatorimin suam, “Iesus nan Ekiam,” eghti God

nin akuraghti, ni ikivira ikiam. Egha Godin Akinafarim kamaghin migei, “Gumazim nighnizir gavgavim Godin ikiva, egh a uabi aghumsighan kogham. Puvati.” Egha Godin Akinafarim ghaze, “Gumaziba bar Ekiamin ziamin diaghti a men akurvagham.” Kamaghin, Godin vamira iti, a bar en Ekiam. Eghti gumazir an deiba, a bar bizir aghuir aviriba men akurvagham. Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, Godin damazimin magh gari.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Gumamaziba bretra damiva angamra ikian kogham. Me uaghan Godin akabar gin mangi zurara ikiam.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Lu 4:1-13**

Akar dapanim: Godin Duam Iesus gizivazima, a gumaziba puvatizi naghin 40plan aruebar iti, Satan a gifari.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Iesus, Godin Duam bar a gizivazima a Jordanin dipam ategha uamategha Galilin Distrighin zui. Ezima Godin Duam a inigha gumaziba itir puvatizir danganimin zui. Ezi Iesus danganir kamin 40 pla arueba ko dimagaribar itima, Satan bizibar a gifari. Iesus dughiar kabar daghetam amezir puvati. Ezima dughiar kaba givazima mitiriam an azi.

Ezima Satan kamaghin a migei, “Ni guizbangira Godin Otarim, ni dagiar kam mikemeghtima a bretin min otogh.”

Ezi Iesus Satan ikaragha ghaze, “Godin Akinafarim kamaghin migei, ‘Gumamaziba daghebara damiva dar gavgavimin ikian kogham.’ ”

Ezi Satan Iesus inigha danganir bar pin itimin ghuavanaboghava, egha zuamira nguazir kamin nguibaba bar an aka. Egha Satan kamaghin Iesus migei, “Bizir kaba nan agharimin iti, kamaghin amizima ki tina daningsi fueghiva, a daningam. Kamaghin ki nguibar kabar ganamin gavgavim ko, dar bizir aghuiba ni daningam. Eghti ni

tevimning apirigh nan ziam fiti, bizir kaba bar nina.”

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, “Godin Akinafarim kamaghin migei, ‘Ni uan Ekiam God, ni an apengara iki an ziamra fam.’ ”

Ezima Satan Iesus inighava Jerusalemin ghughava a isava Godin Dipenim pin mar anefa. Egha a kamaghin a migei, “Godin Akinafarim kamaghin migei, ‘A ni bagh uan enselbar mikemeghtima me deraghvira nin ganam, egh me uan dafaribar ni feghtima ni dagiatam uan dagarim aseghan kogham!’ Kamaghin amizima ni guizbangira Godin Otarim, ni kagh iki uabi ekunigh.”

Ezi Iesus an akam ikara, “Godin Akinafarim kamaghin migei, ‘Ni uan Ekiam God a gifar, a gakaghonti, a nin nighnizimin gin mangan marki.’ ”

Ezi Satan ifavarir kaba bar Iesus gamigha givagha anetaki. A Iesus ategha ghua dughiar igharazim bagha mizuai.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 2 BILONG LEN

1. RIT

Jen 15:5-12, 17-18

Akar dapanim: Ekiam Abraham ko akam akiri.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha Ekiam Abram inigha azenan ghua a migia ghaze, “Ni kogh overiamin mikovezibar gan. Ni bar ada mengam? Ti puvati. Guizbangira, nin ovavir boriba bar avirasemegh mikovezibar dibobonimin min mangam.”

Ezi Abram nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itima ana dibora ghaze, a nan damazimin dera.

Egha ana migia ghaze, “Kirara ki Ikiavira Itir God. Ni Kaldian danganimin itir nguibam Urin itima, ki nin diagha ni inigha iza nguazir kam ni ganingi, eghti ni an afeziamin ikegham.”

Ezi Abram ghaze, “O Ikiavira Itir God, nan Ekiam, ki manmagh fogh suam, ki nguazir kam guizbangira a iniam?”

Ezi Ekiam ghaze, “Ni bizir kaba inigh izi na daningigh: bulmakaun amebaz azenir 3pla itim ko, memen amebaz azenir 3pla itim ko, sipsipin apurir vamiran azenir 3pla itim ko, kuarazir muziarir me bunbam arizir pumuning, ni bar da inigh na bagh izi.”

Ezi Abram bizir kaba bar ada inigha Ekiam bagha izi. Egha asizir

kaba vaghvagha da abiagharigha akuar pumuningin dagh ami, egha dar akuabar bizir pumuningin dar bora da ariki. Egha kuarazimning rughrama aning ati. Ezi kuarazir isar maba izaghira asizir kabar amasava amima, Abram men agira.

Ezi aruem bar uaghirima Abram bar akuava onгани. Egha garima mitater ekiam anevarazima a bar atiatingi.

Ezi aruem uaghirima mitatem otogha gifa, ezi bizir pumuning oto: nguazir miner avim isim ko adenir avim. Ezi avivgharim miner kamin anagava otifi. Ezi bizir kamning, asizir Abram akuar pumuningin biagharigha bizimin arighizir kabar tongin zui. Ezi dughiar kamra Ikiavira Itir God Akar Dikirizir Gavgavim Abram koma a gamua ghaze, “Ki nguazir kaba isi nin ovavir boribar aningam. Eghti men nguazimin mitaghniam Isipin kantrin dipar miriamin ikegh mang Yufretisin dipar ekiamin tugham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 27:1, 7-9, 13-14

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ikiavira Itir God, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ezi ki gumazitamin atiatingan kogham.

Ikiavira Itir God, a dipenir gavgavimin min na modogha, na geghuva nan garima, ki atiatir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

O Ikiavira Itir God, ki nin deir dughiamin,
 ni nan kuarkuvigh nan migirigiaba baragh na ikarvagh.
 O Ikiavira Itir God, ni kamagh na migia ghaze, “Ni bar na nan boroghira izi na
 baghavira iki na gifofoghsi nan azangsigh.”
 Eghti ki ni ko ikisi bar nin boroghira mangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ni uabi nan mongan marki.
 Ki nin ingangarir gumazim, ni nan God, nan Akurvazir Gumazim.
 Ni dughiar aviribar nan akurvasi.
 Ni nan atar, nan aghuagh na ataghraghan marki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Nighnizir gavgavir kam nan ikiavira itima, ki kamaghin fo,
 ki nguazir kamin iki angamra ikivira iki ganti,
 God uan gumamaziziba deragh me damuam.
 Ni nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin iki a bagh mizuam.
 Nin navim osiman marki.
 Ni tugh gavgavigh mamaghira iki mangiti, a izi nin akuragham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

2. RIT (longpela Rit)

Fl 3:17-4:1

*Akar dapanim: Krai uan gavgavimin en mikarzir apengtizir oveavira itir kaba dar amighti,
 da mikarzir igiabagh avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir angazangarimin itimin
 miraram otogham.*

**Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumamaziziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Nan adarasi, ia bar nan arazibar gin
 mangi. Egh ia bar deravira gumazir
 en arazibar gin zuibar arazibar gan,
 egh men arazir aghuibar gin mangi.
 Ia fo, gumazir aviriba Kraisin ter
 ighuvimin apanimin iti. Ki dughiar
 aviriba men arazibar gun ia mikeme,
 egha datirighin ua ia migei, egha
 teriba nan damaziba azui. Me uan
 mikarzibar ifongiabar gin mangasa
 bar ifonge, ezi bizir kam mati men
 godin min iti. Me aghumsizir arazibar
 amuasa bar akonge, egha zurara
 nguazir kamin bizibara nighnisi.
 Kamaghin, gumazir kaba helin mangiti
 God me gasigasigham. Ezi eia, e Godin
 Nguibamin gumamaziziba. E, Ekiam
 Krai Iesus en Akurvazir Gumazim, a

pin munagh ikegh izighriva uam e
 iniam, ezi e a baghavira mizuai. Krai
 uan gavgavimin a bizibar amuti da bar
 an apengan ikiam. Egh gavgavir kamra
 an en mikarzir apengtizir oveavira
 itir kaba dar amighti, da mikarzir
 igiabagh avagham. Egh Kraisin mikarzir
 aghuir angazangarimin itimin miraram
 otogham.

Kamaghin, nan adarasi, ia Ekiam ko
 poroghiv iki tuivigh gavgafigh. Ki uan
 navim isa ia ganingi! Ki ian saghon ikia,
 ia bagha puvira nighnisi! Ki ian arazir
 aghuibar gun igharaz darasiv gei! Egha
 ki ia bagha bar akonge, nan namakar
 aghuiba!

Kar Godin Akam.

2. RIT (sotpela Rit)**FI 3:20-4:1**

Akar dapanim: Krais uan gavgavimin en mikarzir apengtizir oveavira itir kaba dar amighti, da mikarzir igiabagh avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir angazangarimin itimin miraram otogham.

Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi eia, e Godin Nguibamin gumazamiziba. E, Ekiam Krais Iesus en Akurvazir Gumazim, a pin munagh ikegh izighriva uam e iniam, ezi e a baghavira mizuai. Krais uan gavgavimin a bizibar amuti da bar an apengan ikiam. Egh gavgavir kamra an en mikarzir apengtizir oveavira itir kaba dar amighti, da mikarzir igiabagh avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir

angazangarimin itimin miraram otogham.

Kamaghin, nan adarasi, ia Ekiam ko poroghiv iki tuivigh gavgafigh. Ki uan navim isa ia ganingi! Ki ian saghon ikia, ia bagha puvira nighnisi! Ki ian arazir aghuibar gun igharaz darasiv gei! Egha ki ia bagha bar akonge, nan namakar aghuiba!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Overiamin ghuariabar aven Afeziamin akam ghaze, 'Kar nan otarim, ki bar agifueha a bagha bar akonge. Ia an akaba baragh.'."

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Lu 9:28-36**

Akar dapanim: Iesus God ko migia itima, an guam igharagha otozi, an kortiaba bar ghurghurigha angazangari ekiam iti.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus bizir kabav kemezi, 8 plan dughiaba givazima, a gin Pita, Jon, koma Jems inigha me a ko ghua, God ko mikimasa mighsiar mamin pin ghu. Ezima a God ko migeima, an guamin ganganim ragha igharagha gari. Ezima an korotiaba bar ghurghurighava egha onimarimin min taghtasi. Gumazir pumuning, Moses koma Elaija, aning Afeziar Ekiamin angazangarimin aven ikiava, egha Iesus ko uariv gei. Me Iesus nguazir kam ataghragham koma bizir a Jerusalemin damuamin bizibav gei. Pita uan namakamning ko dakuasava ami, egha me oseghava, egha Iesusin angazangarir gavgavimin ganigha egha uaghan gumazir pumuningin gari, aning a ko tughav iti. * Ezima gumazimning an ataghrazima Pita kamaghin Iesus migei, "Tisa, bar

deragha e kagh iti! E purirpenir pumuning ko mikezimin ingaram. Ni bagh tam, Moses bagh tam, egh Elaija bagh tam." (Pita akar kam migiava a uabi migirigiar a mikemezir kam gifozir puvati.)

A migiavira itima, ghuariar mam otogha me avara, ezima me ghuariam in aven ghuava bar atiatingi. Ezi tiarir mam ghuariam in tongin otogha kamaghin migia ghaze, "Kar nan Otarim, ki a ginaba. Ia anariram oragh!" Ezima tiarir kam mikemegha givazima me Iesusin garima a uabira iti. Ezima Iesusin suren gumaziba bizir me ganizim me an gun gumazitam mikemezir puvati.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG LEN

(

1. RIT

Eks 3:1-8, 13-15

Akar dapanim: E Israelia mikim suam, Ki Uabi ki Godin iziam. A ia bagha na amadazi ki ize.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Dughiar mamin Moses uan amerem Jetron sipsipba ko memebagh eghuva, da inigha gumaziba puvatizir danganir mamin ghua, a ifagha vongin ghua Horepin oto, kar God baghavira itir mighsiam. Horepin mighsiamin ziar igharazim, Sainai. Ezi Ikiavira Itir Godin ensel temer otevir mamin aguabar tongin avir mizariabar min a bato. Ezi Moses temer otevir kamin gari, avim isia daforofogha egha temem isir puvati. Ezi Moses aguaghfagha ghaze, “Kar bizir igharazim! Tizim bagha temer kam isir puvati? Ki roghira mangi an ganigham.”

Ikiavira Itir God, Mosesin gari a roghira izima, God tememin aguabar tongin ikia an dia, “Moses! Moses!” Ezi Moses a ikara, “Ki kati.”

Ezi God ghaze, “Ni roghira izan marki! Nguazir ni isin tughav tir kam, kar anogoroghezir nguazim, a nan nguazimra. Kamaghin ni uan dagarir asuaba suegh.”

Egha God ua kamaghin migei, “Ki nin afeziamin God. Egha uaghan nin inazir afeziaba, Abraham, Aisak ko Jekop, ki men God.” Ezi Moses Godin akam baregha, an ganan atiatigha uan guam avara.

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin a migei, “Ki guizbangira gari, nan gumazamiziba Isipin kantrin ikia, men

ikirimirim bar ikufi. Egha ki me barazi, me ingangarimin garir gumazir kurabar atiatia, nan akurvazim bagha arai. Ezi ki bar men osimtizibagh fogha men apangkufi. Egh ki Isipian dafarim da ua me inigh men akuraghasa izaghiri. Egh Isipian nguazimin men aku, nguazir ekiar aghuimin mangam, nguazir kam a bar dera, ezi biziba bar deragha an ikiava aghui. Nguazir kam, Kenania, Hitia, Amoria, Peresia, Hivia ko Jebusia, datirighin a gapiaghav iti.

Ezi Moses kamaghin a ikara, “Ki Israelia bagh mangi me mikim suam, ‘Ian ovavibar God ia bagha na amada,’ eghti me nan azaragham, ‘An ziam tina?’ Eghti ki manmaghin me mikimam?”

Ezi God Moses migia ghaze, “Kirara, Ki Uabi Ki Kamaghira Iti. Ni kamaghin me mikim, ‘Kirara Ki Uabi, kar Godin ziam, egha a ia bagha na amada.’ ”

Egha God ua kamaghin Moses migei, “Ni kamaghin Israelian gumazamizibav kim, ‘Ikiavira Itir God, a ian ovavibar God, an Abraham ko Aisak ko Jekopin God, a na amadazi, ki ia bagha izi.’ Ziar kam, Ikiavira Itir God, a zurazurara nan ziam, ezi gin otivamin boriba ziar kamra na dipon.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 103:1-4, 6-8, 11****Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvim zurara en iti.**

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fam.

Ki uan duam ko, navir averiam ko, namnamin, bar Ikiavira Itir Godin ziar aghuim pirafam!

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fiva,

bizir aghuir a na gamiba da bakinighnighan kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvim zurara en iti.

A nan arazir kuraba bar da gin amaga,

nan arimariabagh amizi, da ua dera.

A nan akuragha ua na inizi,

ki ovengezir puvati.

A bar na gifongegha bar nan apangkufi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvim zurara en iti.

Ikiavira Itir God ingangarir aghuim gumazamizibar akurvaghasava a gami.

Men marasi faragha gumazir arazir kurabagh amibar apengan ikia gavgaviba puvati.

Ezi a bar men akuragha deragha me gamizi me deravira iti.

Bar fomira, a uan araziba, da isa Mosesin aka.

Egha Israelia, a ingangarir gavgavir kaba men tongin dagh amizi me dar gani.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvim zurara en iti.

Ikiavira Itir God en kuarkuva an apangkuvim en iti.

A bar e gifueghavira ikia, bemirama en atarir puvati. Gumazamizir an atiatia an apengan itiba, a bar men apangkufi.

A men apangkuvir ababanim, a bar ekefe, mati an overiamin pin ikegha zaghira nguazimin tu.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvim zurara en iti.**2. RIT****1 Ko 10:1-6, 10-12***Akar dapanim: Gumazir Mosesin adarazir eghaghaniba osiriziba, nighnizir aghuiba e daningasa da osiri.***Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.**

Nan adarasi, ia kamaghin foghasa ki ifonge. Mosesin dughiamin, en ovaviba bar ghuariar God tuavimin men akakazimin apengan iti. Ezi me bar deravira Retsin Dipam abigha ghue. Egha me bar ghuariam ko ongarimin rurim ini, ezi rurir kam me gamizima, me Mosesin gin aruir gumazamizibar otifi. Egha me bar moghira dagher God me ganingiziba ame. Egha me bar

moghira dipar God me ganingiziba ame. God dagiar me ko aruim gamizima, ezi dipam an ikegha otivaghirima, me aneme. Ezi dagiar kam, a Krais uabi.* Ezi God gumazamizir kabar aviriba, men arazibagh ifongezir puvati. Kamaghin, God me misuagharigha, men kuaba pura tintinimin danganir dipaba puvatizimin pura da kavamangi.

Ezi arazir me amizir kaba, da mati nedaziba, e dar ganigh ua men min bizir kuraba bagh naviba dikavan kogham.

Egh ia God gimoman marki, mati men marazi amizi, Ovevemin Ensel iza me misoghezi me ariaghire.

Bizir me batozir kabanagh, da mati nedaziba, eghti gumazir igharaziba dar ganam. God kamaghin ifonge, a nighnizim e datirighin itir gumaziba

danighti, e deraghvira uari bagh ganam. Kamaghin amizi, gumaziba fomira eghaghanir kaba Godin Akinafarimin e bagha da osiri. Dughiar e itir kam, kar nguazim givamim dughiar abuananam.

Kamaghin, gumazitam suam, ki tugha gavgafi, a deragh gan, egh iran marki.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ekiam ghaze, 'God bizibagh ativagh dar ganamin dughiam a roghira izegha gifa, ezi ia uan navibagh iragh."

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS

Lu 13:1-9

Akar dapanim: Ia navibagh raghan koghti, osimtizir magh garir kamira bar moghira ia bativam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamin gumazir maba ikiava Galilin gumazibar gun Iesus migei, Pailatin midorozir gumaziba me misoghezima men ghuziba God bagha tuer asizibar ghuziba sara verevere. Ezi Iesus men akam ikara, "Galilin gumazir kaba kamaghin ariaghire. Kamaghin amizima ia ghaze men arazir kuraba Galilin gumazir igharaziba bar men arazir kurabagh afira? Ezi ki guizbangira ia migei, bar puvati! Egh ia navibagh iraghan koghiva, ia uaghan bar arimighregham. Egh ia uaghan bizir kam ginighnigh, 18 plan gumazir Siloamin dagiar dipenim dipirigha me misoghezima me ariaghire. Ezi ia ghaze, men arazir kuraba bar Jerusalem itir gumaziba men arazir kurabagh afira? Ezi ki guizbangira ia migei, bar puvati. Ezi ia

navibagh iraghan koghiva, ia uaghan bar arimighregham."

Ezi Iesus akar isin zuir kamin me migei, "Gumazir mam temer figh uan wainin azenimin anekaragha eggha ghuava oviziba bagha an gara tamin apizir puvati. Eggha a wainin azenimin garir gumazim kamaghin a migei, 'Ki 3 plan azenibar arua izava fighin oviziba bagha garava avenge, da bar puvati. An okegh! Manmagh sua a puram aghui?"

"Ezima a kamaghin a migei, 'Ekiam aneteghtima, an azenir tam uam an ikitima, ki an povimin nguaziba a darightima a dagher aghuiba iniam. An azenir munamin beghti, deragham. Puvatightima ni na mikemeghtima ki an okegham.' "

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 4 BILONG LEN

1. RIT

Jos 5:9-12

Akar dapanim: Godin gumamaziziba ghua a me ko akam akirizir nguazimin ghue, egha dughiar a me ataghizi me azenan izezim (pasova) ginighnigha isar ekiam gami.

Akar kam, akinafarir Josua osirizimin aven iti.

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin Josua migia ghaze, “Ia faragha pura Isipian ingangarir gumazir kinibar min ikia bar aghumsiki. Ezi ki datirighin ia da aghumsizir kam batoke.” Kamaghin datirighin danganir kam, me Gilgal a garigha a diboravira iti.

Dughiar kam Israelia Gilgalin danganim aghuigha an iti, a Jerikon nguibamin boroghin danganir zarimin iti. Egha iakinim Nisan, an dughiar 14in guaratizimin, me Ikiavira Itir God Israelia Gitazir Dughiam

Ginighnighamin Isam gamua ghuavira iti. Egha amimzaraghan Israelia Kenanin kantrin rais ko baliba ko witba ini. Me baliba tuegha, bretin yis puvatizibagh amua, egha da api. Dughiar kamin girara dagher mana ua iri puvati. Ezi Israelia, Kenanin nguazimin daghebaram api. Me uamategha mana isir puvati, egha azenir kamira me Kenanin nguazimin otivaghirir daghebaram api.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 34:2-7

Ia akam ikaragh: Ia ganigh fogh suam, Ekiamin araziba da bar moghira dera.

Ki Ikiavira Itir God, zurara ziar ekiam a daningam.

Ki an ziam fi kamaghira ikiam.

Ikiavira Itir God nan akurazir bizir kam bagha,

ki a minabava a bagha bar akonge.

Gumamazizir osimtiziba ateriba, me bizir kam uaghan a baragh,
men naviba bar moghira deragham.

Ia akam ikaragh: Ia ganigh fogh suam, Ekiamin araziba da bar moghira dera.

E bar moghira an ziar ekiamin gun mikimiva,
egh an ziam fam!

Ki uabin akurvaghasa Ikiavira Itir Godin azangsizima, a nan azangsizim baraki.

A nan atiatiba bar da batoghezi, ki datirighin navir amirizimin iti.

Ia akam ikaragh: Ia ganigh fogh suam, Ekiamin araziba da bar moghira dera.

Gumamazizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba, me bar akongegh.

Men nighnizir gavgavir kam, a iki gavgafigh, eghti me aghumsighan kogham.
Gumazir onganarazibagh amiba, Ikiavira Itir God ko migeima,
a me baragha men osimtizibar aven deragha men akurvasi.

Ia akam ikaragh: Ia ganigh fogh suam, Ekiamin araziba da bar moghira dera.

2. RIT**2 Ko 5:17-21**

Akar dapanim: E fomira Godin apaniba, egha Krai bangin an e gamizi e navir vamiram a ko iti.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Gumazitam Krai ko poroghti, God gumazir kam damighti, a gumazir bar igiam otogham. Eghti bizir ghurim bar givaghti, bizir bar igiam otogham.

Bizir kaba bar, God dagh amima, da e batifi. E fomira an apanibar min iti, ezi Kraisin ingangarimin an e gamizi, e datirighin an namakabar otifi. Egha a uaghan, ingangarir kam e ganingi, eghti an apanir igharazibar amighti, me an namakabar otivam. En migirigiam kamakin: God, Kraisin ingangarimin tuavimin, a nguazimin itir gumazamiziba bar me gamima, me Godin apanim gamir arazim ataghragha, egha an namakabar min otifi. Egha men arazir kurar me amiziba, a ua dagh nighnizir puvati. Egha a ingangarir kam e ganiga ghaze,

ia akam nan apanibav kinighti, me oregh egh nan namakabar otivigham. Kar e Kraisin abuir gumazibar otivigha, mati God uabi uan dimdiam ia ganingizi moghin, e akar kam ia mikiri. Kamaghin, e Kraisin danganim isa, ia gakaghora ghaze, ia Godin apanim gamir araziba ategh an namakabar otifigh. Krai uabi arazir kuratam gamizir puvati. Ezi God kamagh sua, e Krai ko porogh, egh an gavgavimin e Godin damazimin gumazamizir aghuibar otivam. Kamaghin, God en akurvaghasa egha, en arazir kuraba bar Krai gisin da ariki, ezi Krai mati uaghan gumazir arazir kurabagh amir mamin min oto.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ki dikavigh uamategh uan afeziam bagh mangam. Egh a miki suam, 'Afeziam, ki God ko nin damazimin arazir kuram gami.'

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Lu 15:1-3, 11-32**

Akar dapanim: Nin tuebam aremegha, datirighin ua dikavigha angamra iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi arazir kurabagh amir gumaziba ko dagiaba isir gumaziba, me Iesus baraghasa anekuvagha iti. Ezi Farisiba ko Judan arazibagh fofozir gumaziba an atara a migia ghaze, "Gumazir kam gumazir arazir kurabagh amiba ko migia me koma api." Ezi Iesus akar isin zuir kamin me migei,

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "Gumazir mam otarir pumuning iti. Ezi dozim kamaghin uan afeziam migei, 'Afeziam, ni ga bagha tuirazir

biziba nananaba na daningigh.' Ezi aningin afeziam uan biziba aning bagha da tuiara.

"Ezi a mong gin uan biziba akuvagha da inigha saghon itir nguibar mamin ghu. Egha nguibar kamin ikiava pura tintinimin arazir kurabagh amima, an dagiaba bar gifa. Ezi an dagiaba bar givazima, ezi nguibar a itir kam dagheba puvatizir dughiam oto. Ezi a ua bizitam itir puvati. Kamaghin amizi, a ghua nguibar kamin itir

gumazir mamin ingarasa a bato. Ezi a anemadazi a ghua an dabar gara dar akuagh api. Ezi gumazitam daghetam a ganingizi puvati. Kamaghin amizi, a dabar gari da nguezibar miseviba api. Ezi a uaghan tabar amasa bar ifonge.

“Ezi datirighin nighnizir aghuarim an izima, a kamaghin migei, ‘Nan afeziamin ingangarir gumaziba dagher aviriba iti. Ezi ki kagh mitiriam bangin aremegham. Ki ti uamategh uan afeziam bagh mangi kamaghin a mikimam, “Afeziam, ki arazir kuramin God ko ni gami. Ki datirighin gumazir aghuim puvati. Eghti ni borim na darighan marki. Ni na ateghti ki pura nin ingangarir gumazimin min ikiam.” ’ Egha a dikavigha uan afeziam bagha zui.

“Ezi a saghon izavira itima, an afeziam an apigha bar an apangkufi. Egha an a bagha ivegha ghua uan agharimningin a muigha an tori.

“Ezi an otarim kamaghin a migei, ‘Ki arazir kuram God ko ni gami. Ki ua gumazir aghuim puvati, ni borim na darighan marki.’ Ezi an afeziam kamaghin uan ingangarir gumazibav gei, ‘Ia zuamira! Korotiar bar aghuir ruarim inigh iziva a darugh. Egh ring an dafarim darugh, egh dagarir asuaba a daghuigh! Nan borim ovegha ua iti. Egha ovengezi e uam an api. Kamaghin ami, ia mangi bulmakaun nguzir mikarzim sara itim a inigh iziva

a misuegh e anemiva a givarvaram.’ Egha me a givarvara isam gami.

“Ezi dughiar kamin otarir ekiam azenibar ikegha izi. A dipenimin boroghin iza orazi, me ighiabagh amua izi ighiam gami. Ezi a uan afeziamin ingangarir gumazir mamin diagha an azara, ‘Marazi tizim gami?’ Ezi a an akam ikara, ‘Nin dozim uamategha ize. An aremezi puvatigha deravira ikiava uamatenge. Kamaghin, nin afeziam a bagha bulmakaun nguzir mikarzim sara itim misoke.’

“Ezi an otarir ekiam atarava dipenimin aven mangan aghua. Ezi an afeziam azenan ghua aven mangasa a gakaghoravira iti. Ezi a uan afeziamin akam ikara, ‘Ni gan! Ki azenir kabar ki pura ingangarir gumazir kinimin ikia pura nin ingara, egha nin akaba batozir puvati. Ezi ni bar dughiatamin ki uan namakaba ko iki bar akueghasa ni memen nguzitam na ganingizi puvati. Ezi nin otarir kam arazir kurabagh amua amiziba ko ikia uan dagiaba a givagha izezi, ni bulmakaun nguzir mikarzim sara itim a bagha a misoke!’ Ezi afeziam kamaghin a migei, ‘Nan otarim, ni zurara na ko iti. Ezi nan biziba da nin biziba. Nin dozim ovegha ua dikafi. Egha an ovengezi e uam an api. Kamaghin amizi, e a bagh isam gamuava ivarvari.’ ”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 5 BILONG LEN

(

1. RIT

Ais 43:16-21

Akar dapanim: Ia bizir igiar ki damuamim bagh gan. Ki dipabar amighti da danganir kabagh ivemari, gumazamizir ni ua baghavira inabaziba, me aneremam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God ghaze,
 “Ki fomira ongarir bar ekiam
 tongiram anebigha tuavim ati.
 Egha ki midorozir gumazir aviribagh
 amizi, me uan karisba ko hoziaba
 sara tuavir kamin ghu,
 egha me bar ikuvigha egha ua
 dikavizir puvati.
 Me mati gumazim lam giverazi a
 zuamira mungue.
 Ezi datirighin ki ghaze,
 Ia bizir ki fomiram amizibara,
 nighnighan marki.
 Ia gan! Ki bizir igiam damuasava ami.
 Ezi bizir kam a datirighin otifi, ezi
 ia ti an ganiz, ti puvati?
 Ki danganir misingizibar tuavibar
 ingariva,

egh ki dipabar amuti da
 gumaziba puvatizir danganir
 kamin ivemaram.
 Nan gumazamizir ki ua bagha
 miseveziba, me dipabar amasa,
 ki dipam damighti a danganir
 misingizimin otoghti,
 bizir kam bangin asizir atiaba, afiar
 atiaba, ko poneba ziar ekiam na
 daningam,
 Gumazamizir kaba, bar akuegh egh
 nan ziar ekiamin gun mikimasa,
 ki ua bagha men ingarigha me
 gamizi, me nan adarazir otifi.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 126:1-6

Ia akam ikaragh: E Ekiamin ingangariba bagh bar akueghagham.

Ikiavira Itir God uam e inigha Saionin nguibamin ize,
 ezi dughiar kam e ghaze, e mati irebamin gari.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin ingangariba bagh bar akueghagham.

Kamaghin, e akava ighiabagh amuavira iti.
 Ezi kantrin igharazibar gumaziba e migia ghaze,
 “Ikiavira Itir God, Israelian akurvaghasa maburan ingangarimram ami.”
 Bar guizbangira, Ikiavira Itir God en akurvaghasa bar ingangarir ekiam gami,
 kamaghin e datirighin naviba deragha bar akonge.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin ingangariba bagh bar akueghagham.

O Ikiavira Itir God,
 Ni ua deraghvira e damuam.
 E mati dipaba puvatizir danganimin itir faneba dipaba dake,
 ni amozim damighti a ua iziti da ua izevegham.
 Kamaghira, ni e damuti e izivagham.
 Gumazir aravira dagheba opariba,
 me dar dagheba iniva bar akuegh dimiva arangam.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin ingangariba bagh bar akueghagham.

Guizbangira, gumazir aravira dagher oviziba atera ghua da opariba,
 me dar dagheba inigh uamateghe ighiagara amu da ater izam.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin ingangariba bagh bar akueghagham.

2. RIT

FI 3:8-14

*Akar dapanim: Nguazir kamin bizir aghuiba da pura biziba, ki kraisin suiragh
 gavgavigham,*

**Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumazamiziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Ki Judan bizibara migeir pu. Puvati.
 Ki Krais Iesus gifo a nan Ekiam, ezi
 ki fofozir kam ginighnigha ghaze, a
 guizbangin bizim, ezi nguazir kamin
 biziba bar pura mineziba. Ki Kraisra
 gin mangasa ifonge. Egha bizir
 igharaziba bar da ategha, egh ki Kraisin
 suiraghiva, egh a ko bar porogh ikiam.
 Ki Moses Osirizir Arazibar gin ghua,
 gumazir aghuimin otivasa nighnizir
 pu. Puvati. Ki tuavir igharazimin ghua
 Godin damazimin derazir gumazimin
 otogham, nighnizir gavgavim Kraisin
 itir tuavim. E nighnizir gavgavim
 Kraisin itima, God uabi ghaze, e an
 damazimin dera. Ezi ki Krais bar a
 gifoghasa. Krais mozimin ua dikafi,
 egha a gavgavir ekiam iti, ezi ki an
 gavgavir kam gifoghasa. Egh ki a ko
 mizaziba isir arazimin aven ikiam. Egh
 ki, nighnizir a suiragha ikia ovengezir
 kamra, ki uaghan an suiraghasa. Egha

kamaghin ki nighnisi, God uaghan na
 damighti ki mozimin ua dikavighiva
 angamra ikiam.

Ki kamaghin nighnizir puvati,
 ki Krais Iesusin arazim inigha gifa,
 egha ki gumazir aghuimin otogha gifa.
 Puvati. Ki zurara ingangarir gavgavim
 gamua arazir kamin suisi, mati Krais
 nan suirazi moghin. Nan adarasi, ki
 nighnisi, ki arazir kam tighar a iniam.
 Ezi ki nighnizir vamira iti, ki fomira
 itir biziba gin amadagh, egh gin na
 bativamin bizim inisi a bagh mighin
 ingaram. Kamaghin ki ivemarim givaz
 naghin otoghiva egh ivezir aghuim
 iniasa, egha ki ivemaravira iti. Ivezir
 aghuir kam a kara. Krais Iesusin
 ingangarimin tuavimin, God nan dia.
 Eghti ki an Nguibamin mangiva a ko
 bar deravira ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nîn iziam fa iziar ekiam nî ganîdi.

Apangkuvir arazim ko navir amîrim na gizifa. Ezi ia guizbangira uan navibagh iragh na bagh izi.

Ekiam Krai Iesus, e nîn iziam fa iziar ekiam nî ganîdi.

GUTNIUS**Jo 8:1-11**

Akar dapanim: Ian tongîn gumazitam arazir ikuratam damigh kogh, a faragh dagiatam amizir kam mikinigh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus Olivin mighsiamin ghu. Ezi aminim tirazi, ezi bar mizaraghara a ua Godin Dipenimin miriamin aven ghu. Ezi gumamaziziba bar a bagha izi. Ezi an aperaghav ikia men sure gami. Ezi Judan arazibagh fozir gumaziba ko Farisiba me pam itir amizir mam, me an garima a gumazir igharazim ko akui, ezi me an akua ghua egha a gamima a gumamazizibar damazimin tughav iti. Egha me kamaghin Iesus migei, “Tisa, pam itir amizir kam, a gumazir igharazim ko akuima, me an gani. Ezi Moses Osirizir Araziba kamaghin migei, e dagiaba fiva kamaghin amir amizim mikintima an aremegham. Ezi nî manmaghin migei.” Me ghaze, an akatam mikemeghti, me akar kam bagh akam a gasam. Egha me a gifarasa migirigiar kam gami. Ezi Iesus aviragha uan dafarpuzimin nguazim osiri.

Ezi me an azangsighavira iti, ezi Iesus tugha egha kamaghin me migei,

“Gumazir manam ian tongîn arazir kuratam gamizir puvati, a faragh dagiam amizir kam mikinigh.” Ezi a uam aviragha nguazimin osiri. Me akar kam baregha, egha me bar vaghvagha danganir kam ataghragha zui. Gumazir ghuriba me faragha zui, ezi marazi men gin zui. Ezi Iesus uabira aviragha ikia iti, ezi amizim an damazimin tughav iti. Ezi Iesus tugha egha kamaghin amizimin azai, “Amizim, gumazir kaba managh ghue? Gumazir akam nî gasamiba ti puvati?”

Ezi amizim migei, “Ekiam, ua gumaziba puvati.” Ezi Iesus a migei, “Ki uaghan akam nî gasir puvati. Nî mangi, egh gin uam arazir kuratam damuan marki.”*

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

PAM SANDE

GUTNIUS

Lu 19:28-40

Akar dapanim: Gumazir Ekiamin ziamin izim, God deragh a damu.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Iesus akar isin zuim gamigha givagha, uan darorim gamua tuavir Jerusalemin ghuzim ghuavanadi.

Iesus Betfage ko Betanin boroghin oto, mighsiam Oliv gisin. Egha uan suren gumazir pumuning amaga, kamaghin aningin migei, "Gua nguibar munagh itimin mangi. Gua nguibar kamin mangi gantima donkin igiar mam me a ikezima, a iti. Gumazitam dughiatamin a gaperaghava aruizir puvati. Gua an benim firighiva donki inigh kagh izi. Tav kamaghin guan azaragham, 'Gua tizim bagha donkin kam firi?', eghti gua suam, 'Ekiam ingangarim an iti.' "

Egha Iesus aning amadazima aning ghua garima, biziba bar moghira Iesus mikemezi moghin iti. Ezi aning donkin benim firima, an ghuaviba aningin azara, "Gua tizim bagha donkin benim firi?" Ezima aning kamaghin a migei, "Ekiam ingangarim an iti."

Egha aning donki inigha Iesus bagha izi. Egha aning uan azenan azuir

korotiar ruariba donki gisin da ghuani. Egha aning Iesusin akurazima a donki gisin apera. A donki gaperagha zuima, gumazamiziba uan korotiar ruariba suava tuavim mighuari. A iza danganir tuavir Olivin mighsiamin ghuaghirimin boroghin izima, an gin aruir darazi me God amizir mirakelbar ganighava da bagha bar akongegha pamtem Godin ziam fe. Me kamaghin araghasi, "God uan ziamin atrivim amada! God deravira a damu! Navir amirizim Godin Nguibamin iti. Ia Godin ziam fi!"

Ezi Farisin marazi gumazamizir kabar tongin ikia, kamaghin Iesus migei, "Tisa, ni uan suren gumazibav kintima, me nimira iki! Me kamaghin mikiman marki!" Ezi a kamaghin migei, "Ki ia migei, me nimira ikitima dagiaba uari araghasam!"

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT Ais 50:4-7

Akar dapanim: Dughiar me na dipova nan guam giparim, ki uan guam isa men modozir puvati.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God, uan akabar igharaz darazir sure damuamin fofozir aghuimin na ganingi.

Ezi ki suren gumazimin akam inigha, egh gumazamizir amiragha avughsasav amibar deraghvira men sure damuva gavgavim me daningam.

Egha zurara mizarazibar, a na gaghuri ki dikava, a nan sure gamir migirigiaba baraghasa bar akonge.

Ikiavira Itir God, en Ekiam, uan akam baraghasa nan kuarimning kuizi, ki an akam batoghezir puvati.

Egha ki akirim ragha a gasarazir puvati.

Ki pura uan akiragharim gumazibar taghizi me aghorimin nan akiragharim misogha, nan ghuamasiziba asi.

Egha akar ikurabar na migeima ki men gari, me nan guam gipari,
 egha ki uan guam men modozir puvati.
 Guizbangira, Ikiavira Itir God nan gara nan akurvasi,
 kamaghin, men akar kurar katam na abirazir puvati.
 Ki fo, ki amir ingangarir kam bagh aghumsizim inighan kogham,
 kamaghin, ki gavgavim uabi ganiga egha uan ingangarim gami.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 22:8-9, 17-20, 23-24

Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Gumaziba bar nan gara, akaba na gasa, mizeba onga na garigha, uan dapaniba roi.
 Me ghaze, “Ni Ikiavira Itir God nighnizir gavgavim an iti.
 A manmaghsua nin akuragha ua ni inizir puvati?
 God ni gifongegha ni bagha bar akongegha, manmaghsua nin akurazir puvati?”

Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Gumazir kuraba bar na ekiaugh gifa,
 mati afiaba asizim bar an okarigha gifa.
 Me nan suemning ko dafarimning ginivaghasi.
 Nan aghariba bar azenim girezi,
 gumazir kaba nan ganigha na dipova bar akonge.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Me nan korotiaba tuiragh uarira uari daningasa,
 da bagha satu gikararai.
 O Ikiavira Itir God, ni nan saghon ikian marki.
 Ni nan akurvazir gumazim,
 ni zuamira izi nan akuragh.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Ki uan adarazir tongin iki nin ziamin gun me mikimam.
 Ki gumamaziziba uari akuvamin danganimin ki men tongin iki nin ziam fam.
 Ki kamagh mikim suam, Ia Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan iti darasi, ia an
 ziam fi.
 Ia Jekopin ovavir boriba, ia ziar ekiam a daning.
 Ia Israelia, an damazimin tugh an atiating an ziam pirafi.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

2. RIT Fl 2:6-11

Akar dapanim: Iesus uabira uabi abiragha gumazimin oto. Kamaghin God a fegha bar pin anefa.

Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

A guizbangira God, egha an arazir puvati. Bar puvati. A uabi arazir kam
 Godin min itimin suighasa nighnizir bar anetegha, egha pura ingangarir

gumazir kinimin min oto. A nguazir kamin gumazimin otozi gumamaziziba an garima, a guizin gumazimin iti. Egha a uabi dikabiragha egha Godin akam baragha bar an gin ghua dughiar an aremezim. Guizbangira a gumazir bar kuramin mirara, a ter ighuvimin areme. Ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti. Egha God ziar bar aghuir mam a ganingi, ezi ziar kam a bar zia bagh afira. God kamaghin ifonge, Godin nguibamin itiba ko

nguazir kamin itiba ko nguazimin apengan itiba, me bar moghira Iesusin damazimin uan tevibar pirighiva egh an apengan ikiva an ziam fam. Egh me bar azenan an gun kamaghin mikim suam, "Krais Iesus, an Ekiam!" Eghiva tuavir kamra, me ziar ekiam God en Afeziam daningam. God kamagh sua, ziar bar aghuir kam Iesus ganingi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Karais bar uabi abiragha Godin akabar gin ghuavia temer ighuvimin areme. Bizir kam baghavira God Iesus fegha a isa pin mar anefa. Egha God iziar ghuir mam a ganingi, ziar kam a ziaba bar dagh afira.

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS (longpela Rit) Lu 22:14-23:56

(S = Stori ; J = Jisas; W = wanwan man o meri; O = Olgeta)

Kar, Krais Iesus mizazim inigha aremezir eghaghanim, Luk an osiri.

S: Ezi damamin dughiam otozi, Iesus uan aposelba ko me dagher dakozimin min apiaghav iti. Egha a kamaghin me migei,

J: "Ki guizbangira ia migei, ki ua God Israelbagh Itazir Dughiamin isamin dagher katam rameghan kogham. Kamaghira iki mangi, God Bizibagh Ativamin Dughiamin otogham. Kamaghin amizima ki ia ko isar kam ramasa bar ifonge. Egh ki gin mizazim iniam."

S: Egha Iesus wain apir itarim inighava Ekiam minabagha kamaghin migei,

J: "Ki ia migei, ki uam wainin ovizimin dipar katam raman kogham, kamaghira ikitima God Bizibagh Ativamin Dughiam otogham. Kamaghin, ia kagh a inigh ia uari daning."

S: Egha a bret inigha, Ekiam minabagha anebighava me ganiga kamaghin me migei,

J: "Kar nan nivafizim, *ki ia bagha aneningi. Ia anemi, na ginighnigh."

S: Me amegha givazima, ezi kamaghira a wainin apir itarim inighava kamaghin migei,

J: "Itarimin aven itir wainin kam, an Akar Dikirizir Gavgavir Igiam, ki uan ghuzimin a gamizima, a ia bagha iri. Eghti ia gan, dafarir na inighiva gumazir kurabar dafarim darigham, a kara na ko dakozim gaperaghavti. Eghti Gumazibar Borim tuavir Afeziam faragha a bagh atizimin gin mangam. Ezi gumazir a inigha gumazir kurabar dafarim gatizim, gumaka, a bar ikuvigham."

S: Ezi me akar kam baregha uarira uarir azangsis,

O: "Tina bizir kam damuam?"

S: Egha aposelba uari adogha ghaze, tinara en faragham? Ezi Iesus kamaghin me migei,

J: "Kantarin Igharazir Gumazibar atriviba, me uan gavgaviba ko ziaba fava, arazir kuraba gumazibagh amuava, egha kamaghin migei 'E gumazibar akurvasi.' Ia kamaghin damuan marki. Gumazir ian torimin ikia ian faragha zuim, a uabi apengan ikiva, borimin min uabi arigh. Ezi gumazir ian faragha zuim, ian ingangarir gumazimin min iki. Tinara ekefe, gumazir pura dagher dakozimin aperaghav itim o gumazir dagheba anidim? Gumazir pura dagher dakozimin aperaghav itim. Ezima ki ian torimin ikia mati ian ingangarir gumazim. Ki osimtiziba aterima ia na ko iti. Kamaghira nan afeziam Atrivimin min na atizima, ki uaghan atrivibar min ia arighasa. Eghti nan atrivir dughiamin aven ia na ko atrivimin dabirabir aghuaribar apiaghiva Israelbar anabar 12 plan ganam."

S: Egha Iesus kamaghin Pita migei,

J: "Saimon, Saimon, Satan nin nighnizir gavgavim tuisigh a gifoghasa, Godin azara. Ezi ki ni bagha Afeziar Ekiam ko mikemegha gifa, nin nighnizir gavgavim irighan kogham. Egh ni uamategh na bagh iziva, egh uan aveghbuaba gavgavim me daning."

S: Egha Pita kamaghin migia ghaze

W: "Ekiam, ki ni ko kalabusin mangam o aremeghasa ifuegha iti."

S: Ezi Iesus kamaghin Pitan akam ikara,

J: "Ki ni migei, ni datirighin dughiar pumuning ko mikezimin mikim suam, ni na gifozir puvati, eghti tuarim maghirama akam."

S: Egha Iesus kamaghin uan suren gumazibar azara,

J: "Ki dughiar kamin ia amadagha bizir kataba sara ia amadazir puvati, dagiaba azuir mitariba koma ruagha aruir mitariba koma dagarir asuaba. Ezi ia bizitamin otevez, o puvati?"

S: Ezi me kamaghin migia ghaze,

O: "Puvati."

S: Ezi a kamaghin me migei,

J: "Eghti ia datirighin uan dagiar mitariba ikiva, da inigh, egha ruagha aruir mitariba ikiva, uaghan da inigh. Eghti ia midorozir sababa puvatighiva, ia uan initam amadaghiva tam givesegh. Kamaghin Godin Akinafarim ghaze, 'Gumaziba an gara ghaze, a gumazir kuram.' Ki ia migei, bizir kaba na bativam. Are, Afeziar Ekiamin akinafarim osirizir moghin biziba na bativavira iti."

S: Ezi me migei,

O: "Ekiam, ni gan. E midorozir sabar pumuning kagh iti."

S: Ezima a kamaghin me migei,

J: "A gifa."

S: Egha Iesus nguibar ekiam, Jerusalem, ategha, Olivin mighsiam bagha zui. A zurara ami moghin. Ezi an suren gumaziba an gin zui. Egha me danganir kamin otivigha a kamaghin me migei,

J: "Ia uari bagh God ko mikim. Eghtima osimtizir ekiar kam ia damutima, ia ireghan kogham."

S: Egha a me ategha mong saghon ghua, mati gumazim dagiam akuri moghin, egha a tevimning apirigha kamaghin God ko migei,

J: "Afeziam, ni ifueghava na da osimtizir kam inigh. Egh nan ifongiamin gin mangan marki. Ni uan ifongiamin gin mangi."

S: Ezi ensel mam Godin Nguibamin ikegha izava gavgavim a ganidi. Ezi Iesus nighnighava bar osemi, egha a pamtem Afeziam ko migei. Ezi an doriba otivaghira mati ghuzim nguazim giri. An Afeziam ko mikemegha, dikavighava uamategha uan suren gumaziba bagha zui. Egha a men garima, me bar osemeghava akuavira iti. Ezi a me migei,

J: "Ia tizim bagha akui? Ia dikavighiva Afeziam ko mikim. Eghti osimtizir ekiam ia damutima, ia ireghan kogham."

S: Egha Iesus mighavira itima maburan gumazir bizim oto. An 12 plan gumazir mam Judas men faragha iza tuavim men aka. A Iesusin boroghira izeghava an torasava ami. Ezi Iesus kamaghin an azara,

J: "Judas kar ni Gumazibar Otarimin torehiva a inighiva, gumazir kurabar dafarim darighasa?"

S: Ezi suren gumaziba Iesus ko ikia garima arazim otivasava amima, me kamaghin migei,

O: "Ekiam, e uan midorozir sababar me misogham, o?"

S: Ezi men mav midorozir sabam inighava, ofa gamir gumazibar ekiamin ingangarir gumazir mam misoghava, an kuarim bar anetuzi a iri. Ezi Iesus kamaghin migei,

J: "Arazir kam atakigh!"

S: Egha an an kuarimin suirazi, a dera. Ezi ofa gamir gumazibar ekiaba, ko Godin Dipenimin garir gumazir ekiaba, ko Judan gumazir dapaniba me iza Iesusin suighasava amim, a kamaghin me migei,

J: "Ia midorozir sababa ko asianiba inigha iza mati ia okimakiar gumazim o midorozir gumazim buri? Ki zurara ia ko Godin Dipenimin aven itima, ia dafarim na garizir puvati. Ezi datirighin ian dughiam. Datirighin mitarmemin gavgavim oto."

S: Ezi Iesusin apaniba an suighava a inigha ofa gamir gumazibar dapanimin dipenimin zui. Ezima Pita men gin ghua mong girara iti. Ezima me dipenimin

divazimin aven avim atighava apiaghav itima, Pita uaghan me koma aperaghav iti. Ezi ingangarir guivir mam avir angazangarimin an garima, a me koma aperaghav itima, a mighigha an garava kamaghin a migei,

W: "Gumazir kam a ko ike."

S: Ezima Pita kamaghin migia ghaze,

W: "Puvati! Amizim, ki a gifozir puvati."

S: A mong ikezima gin ua mav izava an apigha kamaghin a migia ghaze,

W: "Ni uaghan men mav."

S: Ezi Pita kamaghin migei,

W: "Ai! Ki bar puvati!"

S: Dughiam mong ghugha givazima, gumazir igharazim izava pamtem ghaze,

W: "Guizbangira kav, a Galilin gumazimra. Kamaghin e guizbangira fo, a uaghan a ko ike."

S: Ezi Pita kamaghin migia ghaze,

W: "Aiee! Ni tizim migei? Ki bar fozir puvati!"

S: Eghava a migiavira itima tuarim ake. Ezi Ekiam raghrighava mighigha Pitan garima, a mikemezir akabagh iniri, "Ni datirighin dughiar pumuning ko mikezimin mikim suam, 'Ni na gifozir puvati,' eghti tuarim maghirama akegham." Egha Pita inirighava azenimin ghua bar puvirama azi.

Ezi gumazir Iesusin suighiziba dibovir akabar a migiava a misosi. Egha me inir avizimin an damazimning ikegha kamaghin a migei,

O: "Godin akam inigha izir gumazim, ni e mikim! Tina ni misoke?"

S: Egha me akar kurar avirir maba saram a mikeme.

Ezi aminim tirazima, Judan kotin aven itir gumazir aruaba (ofa gamir gumazir ekiaba, ko Judan arazibagh fozir gumaziba) me bar iza uari akuvaghav itima, me Iesus inighava men damazimin zui. Ezi me kamaghin migei,

O: "Ni e mikim, kar ni Krais, God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, o ti puvati?"

S: Ezi, a kamaghin me migia ghaze,

J: "Ki ia mikemeghtima, ia nighnizir gavgavim nan ikian kogham. Eghti ki ian azaraghtima, ia na mikemeghan kogham. Eghti datirighin ko gin izamin dughiaaba, Gumazibar Otarim gavgaviba bar itir Godin agharir guvimin daperaghiv ikiam."

S: Ezi me bar an azara,

O: "Kar ni Godin Otarim?"

S: Ezima a me migia ghaze,

J : “Ia guizbangira migei, ki an Otarimra.”

S : Egha me kamaghin migia ghaze,

O : “E tizim bagh uamategh gumaziba inighti me gumazir kamin arazibar gun e mikimam? A uabi bizir kam mikemezima e an akatorim baregha gifa.”

S : Egha gumazir bizim bar dikavigha Iesus inigha Pailat bagha zui. Egha me dikavigha a gifara, kamaghin a migia ghaze,

O : “E gumazir kamin garima an en gavmanin ikura. Egha an e dagiaba Sisar daningan bar en anogoregha, kamaghin migia ghaze, a uabi atrivim ko God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Kraish.”

S : Ezi Pailat Iesusin azara,

W : “Ni Judabar atrivim, o?”

S : Ezi Iesus ghaze,

J : “Are, migirigiar ni migeim, a guizbangira.”

S : Ezi Pailat kamaghin ofa gamir gumazir ekiaba koma gumazamizibav gia ghaze,

W : “Ki gumazir kamin arazir kuratamin apizir puvati.”

S : Ezi me bar gavgavigha kamaghin migia ghaze,

O : “A Galilin Provinsin ikegha nguibabagh aruava men sure gamua men navibagh inivava da fe. Egha datirighin a Judian Provinsin izegha kagh otogha kamaghin amuavira iti.”

S : Ezi Pailat migirigiar kam baregha, kamaghin men azara,

W : “Kar Galilin gumazim?”

S : Iesus Herot garir Provinsin ikezima, Pailat kamaghin foghava, anemadazi a Herot bagha ghu. Dughiar kamin Herot uaghan Jerusalemin iti. Herot fomira Iesusin ganasa ifuegha, an ganizir puvatigha, dughiar kamin an an ganigha, bar akonge. Egha Iesusin akaba baregha an mirakelin tamin ganasa.

Egha Herot azangsizir aviraviribar Iesus gamima, a bar an azangsizitam ika razir puvati. Ezi ofa gamir gumazir ekiaba, ko Judan arazibagh fozir gumaziba, me roghira tuivighava, an atarava, akaba pamtem a gasi. Egha Herot uan midorozir gumaziba ko an atarava dibovir akar kurabar a migei. Egha me atrivimin inir aghuir mam inigha a gikegha, uam anemadazi, a Pailat bagha zui. Fomira Herot Pailatin aningaghe, egha dughiar kam aning ua uaning ini.

S : Ezi Pailat, ofa gamir gumazir ekiaba, ko gumazir dapanir ekiaba, ko gumazamiziba, men deima me bar uari akuvagha iti. Ezima a kamaghin migei,

W : “Ia gumazir kam inighava na bagha ize. Egha ia kamaghin migei, ‘A gumazamizibav geima me gavmanin ikura.’ Ezi ki ian damazimin arazir kabanagh bagha an azangsiki. Ia oragh! Ki gumazir kamin arazitam batozir puvati. Ia purama a gifari. Ezi Herot uaghan nighnizir kam ikiava, gumazir kam e bagha uam anemada. Ia oraki! An arazir kuratam damighiva, an ovengam.

Gumazir kam arazir kuratam gamizir pu, an ovengan kogham. Kamaghin, ki purama a fozoregh, an ateghtima a mangam.”

S: Ezi amiziba ko gumaziba bar moghira tuai,

O: “Gumazir mamin misokegh! Egh Barabas ateghti an e bagh izi!”

S: (Barabas a fomira Romin gavmanin ikuragha Jerusalem inguibamin aven midorozim fore. Ezi gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati.) Ezi Pailat Iesus ateghti a mangasa ua me migei. Ezi me kamaghin tuai,

O: “A misokegh! A misokegh! A isi ter ighuvim gafugh!”

S: Ezi dughiar mikezim a kamaghin migei,

W: “Manmagh su? An arazir kurar manam gami? Ki an arazir kuratamin apizir puvati. An arazir kuratam damighiva an ovengam. Gumazir kam arazir kuratam gamizir puvati. Ki purama a fozoreghiva aneteghti, a mangam.”

S: Ezima me bar moghira gavgavigha dei, “Iesus isiva ter ighuvim gafugh!” Ezi men dimdiaba bar Pailatin akam gafira. Ezima Pailat men akamin gin ghugha, Iesus migia ghaze, an ovengam. Gumazamiziba me Pailatin deima a Barabas ataki. Gumazir kam a gavman ikuragha midorozim forezima, gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati. Ezima Pailat gumazamizibar nighnizimin gin ghuava, Iesus isava midorozir gumazibar dafarim gati.

Ezi midorozir gumaziba Iesus inigha zuima, gumazir mam an ziam Saimon, a Sairinin gumazir mam. A Jerusalem mangasa iza me gitavirazima, me an suira. Egha me ter ighuvim an dipizim gatigha a migeima a Iesusin gin zui.

Ezima gumazir avirim an gin ghua, amiziba a bagha aziava azir akar ighiar amirizibagh ami. Ezima Iesus raghrigha kamaghin me migia ghaze,

J: “Ia Jerusalem amiziba, ia na bagh arangan marki. Ia uari ko uan boriba bagh arang! Gin dughiatam otoghtima, me kamaghin mikim suam, ‘Amizir furabaghatiba ko amizir tighar boriba batamiba ko, amizir oteba boribagh aningizir puvatiziba, me bar akuegham.’ ‘Egh me dughiar kamin kamaghin mighsiabav kimam, “Ia e gisin irighiva, e mongegh!” ’ Me datirighin arazir kamin temer angamtizim damighiva arazir mana tamin temer midiarim damuam?”

S: Ezi midorozir gumaziba gumazir kurar pumuning Iesus ko aningin misueghtima me aremeghasa aning inigha izi. Egha me ghua danganir mamin oto, an ziam Dapanir Agharim. Egha me danganir kam Iesus isava tememin anegura. Me uaghan gumazir kuramning agurazima, mam an guvimin itima, mam an kiriamin iti. Ezi Iesus kamaghin migei,

J: “Afeziam, me amir biziba me dagh fozir puvati. Ni men arazir kuraba gin amadagh.”

S: Ezi midorozir gumaziba Iesusin korotiaba iniasa satu gikararai. Ezi gumazamiziba an gara tuivighav itima, gumazir dapanir ekiaba uaghan an gara minbaba sighsirava kamaghin a migei,

- O : “A gumazir mabar akurvakis. Egh a guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, gumazir God inabazim, a uabi uabin akuragh.”
- S : Ezi midorozir gumaziba izava uaghan a dipovava, egha wainin dipar misozim a ganigha kamaghin a migei,
- O : “Ni guizbangira Judabar atrivir gumazim, ni uabi uabin akuragh!”
- S : Egha midorozir gumaziba osizirir mam Iesusin dapanim gisin anegura. An osiziriba kamaghin migei, “Gumazir kam Judabar Atrivir Gumazim.” Ezi gumazir kurar mam ter ighuvimin guraghav ikia, atara kamaghin Iesus migei,
- W : “Ni guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, ni uabin akurvaghiva ga sarama akuragh!”
- S : Ezi gumazir kurar igharazim atarava kamaghin migei,
- W : “Ni ovengasava amuava, Godin atiati, o puvati? Me deragha ga gami, ga uan arazir kurabagh ipuri. Ezima gumazir kam arazir kuratam gamizir puvati.”
- S : Egha gumazir kam kamaghin Iesus migei,
- W : “Iesus, ni gin atrivimin ikiamin dughiam ni na ginirigh.”
- S : Ezima Iesus a migei,
- J : “Ki guizbangira ni migei, ni datirighin na ko Godin Nguibar Aghuarimin ikiam.”
- S : Ezi aruem dughiar kamin garir puvati. Kamaghin amizi, mitatem 12 kloghin nguazim bar anevaragha ghua 3 kloghin tu. Ezima Godin Dipenimin itir inir ekiam tongira biki. Ezi Iesus pamtem kamaghin dei,
- J : “Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.”
- S : A kamaghin mikemeghava uan duam sue.
- (Ol i nil daun na pre liklik.)*
- S : Ezi midorozir gumazibar gumazir ekiam kamaghin ganighava Godin ziam fe. Egha kamaghin migei,
- W : “Guizbangira, kar gumazir aghuim, a bizitam pazava a gamizir puvati.”
- S : Ezi gumazamizir iza itiba bizir kabanaghin gari da otivima, me azia, uan afarizibav sogha, egha uan dipenibar zui. Ezima Iesus gifozir gumaziba, ko amizir an gin Galilin izeziba, me mong saghon tuivigha ikia, bizir kabar gari da otifi.
- Ezi gumazir mam, an ziam Josep, a Judian Provinsin nguibam Arimatean ikegha ize. A gumazir aghuim, a Godin damazimin derazir mam, a Kaunsel memban mam. Egha a men nighniziba ko arazibar gin mangan aghua. A God Bizibagh Ativamin Dughiam a baghavira muza iti. Egha Josep Iesusin kuam iniasa ghua Pailatin azarazima, Pailat an amamangati. Ezi a Iesusin kuam tememin anedegha, inir ghurghurimin a riga, a inigha ghuava dagiar torir me fomira gumazir kuatam atizir puvatizim gati. Kar dughiar bizibar kirim, ezi Sabatin dughiam roghira ize.

Ezi amizir Iesusin gin Galilin izeziba, me Josepin gin ghua dagiar torimin gari. Egha me uaghan garima, Josep manmaghin Iesusin kuam ati. Egha me ganigha givaghava, uamategha uan dipenibar ghuava bizir mughuriaba itiba ko boreba isa da arisi. Egha Godin osizirim mikemezi moghin, me Sabatin dughiamin avughsi.

GUTNIUS (sotpela Rit) Lu 23:1-49

(S = Stori; J = Jisas; W = wanwan man o meri; O= Olgeta)

Kar, Krajs Iesus mizazim inigha aremezir eghaghanim, Luk an osiri.

S: Egha gumazir bizim bar dikavigha Iesus inigha Pailat bagha zui. Egha me dikavigha a gifara, kamaghin a migia ghaze,

O: “E gumazir kamin garima an en gavmanin ikura. Egha an e dagiaba Sisar daningan bar en anogoregha, kamaghin migia ghaze, a uabi atrivim ko God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Krajs.”

S: Ezi Pailat Iesusin azara,

W: “Ni Judabar atrivim, o?”

S: Ezi Iesus ghaze,

J: “Are, migirigiar ni migeim, a guizbangira.”

S: Ezi Pailat kamaghin ofa gamir gumazir ekiaba koma gumazamizibav gia ghaze,

W: “Ki gumazir kamin arazir kuratamin apizir puvati.”

S: Ezi me bar gavgavigha kamaghin migia ghaze,

O: “A Galilin Provinsin ikegha nguibabagh aruava men sure gamua men navibagh inivava da fe. Egha datirighin a Judian Provinsin izegha kagh otogha kamaghin amuavira iti.”

S: Ezi Pailat migirigiar kam baregha, kamaghin men azara,

W: “Kar Galilin gumazim?”

S: Iesus Herot garir Provinsin ikezima, Pailat kamaghin foghava, anemadazi a Herot bagha ghu. Dughiar kamin Herot uaghan Jerusalemin iti. Herot fomira Iesusin ganasa ifuegha, an ganizir puvatigha, dughiar kamin an an ganigha, bar akonge. Egha Iesusin akaba baregha an mirakelin tamin ganasa.

Egha Herot azangsizir aviraviribar Iesus gamima, a bar an azangsizitam ika razir puvati. Ezi ofa gamir gumazir ekiaba, ko Judan arazibagh fozir gumaziba, me roghira tuivighava, an atarava, akaba pamtem a gasi. Egha Herot uan midorozir gumaziba ko an atarava dibovir akar kurabar a migei. Egha me atrivimin inir aghuir mam inigha a gikegha, uam anemadazi, a Pailat bagha zui. Fomira Herot Pailatin aningaghe, egha dughiar kam aning ua uaning ini.

- S: Ezi Pailat, ofa gamir gumazir ekiaba, ko gumazir dapanir ekiaba, ko gumazamiziba, men deima me bar uari akuvagha iti. Ezima a kamaghin migei,
- W: “Ia gumazir kam inighava na bagha ize. Egha ia kamaghin migei, ‘A gumazamizibav geima me gavmanin ikura.’ Ezi ki ian damazimin arazir kabanagh bagha an azangsiki. Ia oragh! Ki gumazir kamin arazitam batozir puvati. Ia purama a gifari. Ezi Herot uaghan nighnizir kam ikiava, gumazir kam e bagha uam anemada. Ia oraki! An arazir kuratam damighiva, an ovengam. Gumazir kam arazir kuratam gamizir pu, an ovengan kogham. Kamaghin, ki purama a fozoregh, an ateghtima a mangam.”
- S: Ezi amiziba ko gumaziba bar moghira tuai,
- O: “Gumazir mamin misokegh! Egh Barabas ateghti an e bagh izi!”
- S: (Barabas a fomira Romin gavmanin ikuragha Jerusalem in nguibamin aven midorozim fore. Ezi gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati.) Ezi Pailat Iesus ateghti a mangasa ua me migei. Ezi me kamaghin tuai,
- O: “A misokegh! A misokegh! A isi ter ighuvim gafugh!”
- S: Ezi dughiar mikezim a kamaghin migei,
- W: “Manmagh su? An arazir kurar manam gami? Ki an arazir kuratamin apizir puvati. An arazir kuratam damighiva an ovengam. Gumazir kam arazir kuratam gamizir puvati. Ki purama a fozoreghiva aneteghti, a mangam.”
- S: Ezima me bar moghira gavgavigha dei, “Iesus isiva ter ighuvim gafugh!” Ezi men dimdiaba bar Pailatin akam gafira. Ezima Pailat men akamin gin ghugha, Iesus migia ghaze, an ovengam. Gumazamiziba me Pailatin deima a Barabas ataki. Gumazir kam a gavman ikuragha midorozim forezima, gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati. Ezima Pailat gumazamizibar nighnizimin gin ghuava, Iesus isava midorozir gumazibar dafarim gati.
- Ezi midorozir gumaziba Iesus inigha zuima, gumazir mam an ziam Saimon, a Sairinin gumazir mam. A Jerusalem mangasa iza me gitavirazima, me an suira. Egha me ter ighuvim an dipizim gatigha a migeima a Iesusin gin zui.
- Ezima gumazir avirim an gin ghua, amiziba a bagha aziava azir akar ighiar amirizibagh ami. Ezima Iesus raghrigha kamaghin me migia ghaze,
- J: “Ia Jerusalem amiziba, ia na bagh arangan marki. Ia uari ko uan boriba bagh arang! Gin dughiatam otoghtima, me kamaghin mikim suam, ‘Amizir furabaghatiba ko amizir tighar boriba batamiba ko, amizir oteba boribagh aningizir puvatiziba, me bar akuegham.’ ‘Egh me dughiar kamin kamaghin mighsiabav kimam, “Ia e gisin irighiva, e mongegh!” ’ Me datirighin arazir kamin temer angamtizim damighiva arazir mana tamin temer midiarim damuam?”
- S: Ezi midorozir gumaziba gumazir kurar pumuning Iesus ko aningin misueghtima me aremeghasa aning inigha izi. Egha me ghua danganir mamin oto, an ziam Dapanir Agharim. Egha me danganir kam Iesus isava tememin anegura. Me uaghan gumazir kuramning agurazima, mam an guvimin itima, mam an

kiriamin iti. Ezi Iesus kamaghin migei,

J : “Afeziam, me amir biziba me dagh fozir puvati. Ni men arazir kuraba gin amadagh.”

S : Ezi midorozir gumaziba Iesusin korotiaba iniasa satu gikararai. Ezi gumazamiziba an gara tuivighav itima, gumazir dapanir ekiaba uaghan an gara minbaba sighsirava kamaghin a migei,

O : “A gumazir mabar akurvakis. Egh a guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, gumazir God inabazim, a uabi uabin akuragh.”

S : Ezi midorozir gumaziba izava uaghan a dipovava, egha wainin dipar misozim a ganigha kamaghin a migei,

O : “Ni guizbangira Judabar atrivir gumazim, ni uabi uabin akuragh!”

S : Egha midorozir gumaziba osizirir mam Iesusin dapanim gisin anegura. An osiziriba kamaghin migei, “Gumazir kam Judabar Atrivir Gumazim.” Ezi gumazir kurar mam ter ighuvimin guraghav ikia, atara kamaghin Iesus migei,

W : “Ni guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, ni uabin akurvaghiva ga sarama akuragh!”

S : Ezi gumazir kurar igharazim atarava kamaghin migei,

W : “Ni ovengasava amuava, Godin atiati, o puvati? Me deragha ga gami, ga uan arazir kurabagh ipuri. Ezima gumazir kam arazir kuratam gamizir puvati.”

S : Egha gumazir kam kamaghin Iesus migei,

W : “Iesus, ni gin atrivimin ikiamin dughiam ni na ginirigh.”

S : Ezima Iesus a migei,

J : “Ki guizbangira ni migei, ni datirighin na ko Godin Nguibar Aghuarimin ikiam.”

S : Ezi aruem dughiar kamin garir puvati. Kamaghin amizi, mitatem 12 kloghin nguazim bar anevaragha ghua 3 kloghin tu. Ezima Godin Dipenimin itir inir ekiam tongira biki. Ezi Iesus pamtem kamaghin dei,

J : “Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.”

S : A kamaghin mikemeghava uan duam sue.

(Ol i nil daun na pre liklik.)

S : Ezi midorozir gumazibar gumazir ekiam kamaghin ganighava Godin ziam fe. Egha kamaghin migei,

W : “Guizbangira, kar gumazir aghuim, a bizitam pazava a gamizir puvati.”

S : Ezi gumazamizir iza itiba bizir kabanaghin gari da otivima, me azia, uan afarizibav sogha, egha uan dipenibar zui. Ezima Iesus gifozir gumaziba, ko amizir an gin Galilin izeziba, me mong saghon tuivigha ikia, bizir kabar gari da otifi.

GUTFONDE: MISA BILONG BLESIM HOLI WEL

1. RIT

Ais 61:1-3a, 6a, 8b-9a

Akar dapanim: Ekiam ki akar aghuim inigh mangi onganarazibagh amir gumamaziziba me mikimasa a uabi borem isa nan dapanim gine. Eghti ki borer mighuriar aghuim zui isi men mikarzaribagh aghuighiti, me bar akuegh men ararem givagham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God, ki akar aghuim
gumazir onganarazibav kinasa na
misevegha, borem nan dapanim
ginge,
ezi kamaghin amizima Ikiavira Itir
God, en Ekiam, uan Duam isa na
gatizi, a nan iti.
Egha uaghan akar kam akunasa na
amada, eghti ki kamaghin me
mikim suam,
gumazir osimtizar apengan itiba,
men osimtizar givagham,
eghti kalabusin itir gumamaziz-
iba, me ganti, kalabusin tiarakam
kuighrighti, me firighreghe
kalabus ataghragh pura mangam.
A kamaghin akam akunasa na
mikemegha na amada:
Ikiavira Itir God gumamazizibagh
ifongezir dughiam otogha gifa.
Dughiar kamin, God ivezir kuram
isi men apanibar aningam.
Egha, a gumamazizir aziava
osemegha araiba,
gavgavim men navibar aningasa na
amada.
Gumamazizir Saionin nguibamin aven
ikiava aziba,
ki bar akongezir arazim ko navir
amirizim me daningti me
gavgavigham.
Egh ki averenir me uan dapanibagh
atiziba adeghe,
kurkazir aghuiba men kurkegham.
Ki borem me daghuighiti,
me bar akuegh, men osimtizar
ararem givagham.

Egh me ua uan gavgavim inigh,
gumazim korotiar aghuim aruzi
moghin,
Ikiavira Itir God bagh bar akongeghe
onger akar aghuibar amuam.
Egh me, temer Okin, Ikiavira Itir God,
uabi oparizar min,
tuivigh ikiva deraghvira Ikiavira
Itir Godin gin mangi an iziar
ekiam fam.
Eghti ia uari Ikiavira Itir Godin ofa
gamir gumazibar min ikiti,
me iziar kam Godin ingangarir
gumaziba ia darigham.
Eghti ia bizir aviriba ikiam, da
kantrin igharazibar gumaziba da
inigh izam.
Eghti ia bizir avirir me ia
daningamiba bagh, bar
akuegham.
Ki Ikiavira Itir God kamaghin migia
ghaze,
Ki guizin araziba baghavira iti.
Egha okimakiar arazim ko paza
igharaz darazigh amir arazibagh
ifongezir puvati.
Nan gumamaziziba osimtizar aviriba
ateri, ezi datirighin ki bar
guizbangira bizir aghuiba me
daningam.
Egh ki me koma Akar Gavgavir
Dikirizitam damighiti a iki
mamaghira ikiam.
Eghti nan gumamazizibar ovavir
boriba,

kantrin igharazibar gumamazibar
 tongin iki ziar ekiam ikiam.
 Eghti gumamaziba men ganiva, egh
 fogh suam,
 gumamazir kaba me nan adarasi,
 ezi ki Ikiavira Itir God, ki uabi
 deravira me gami.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:21-22, 25, 27

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

Ki uan ingangarir gumazim Devit, an apigha ane miseveghe uan boreme a ginge.
 A ian atrivimin ikiam.
 Nan gavgavim zurarama a ko iki, mamaghira ikiam.
 Nan gavgavim zurara a ko iki gavgavighvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

Nan apangkuvim a ko ikiti, ki zurara deraghvira a damu, egh dughiatamin aneteghan kogham.
 Ki uan gavgavim a danighti a bar gavgavigham. A kamagh na mikim suam, Ni nan God nan afeziam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

2. RIT

Rev (KTH) 1:5-8

Akar dapanim: Kraise e gamizi e Atrivimin ikizimin ofa gamir gumaziba otifi, egha e Godin ofa gamir gumaziba, a Iesusin afeziam,

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Kraise Iesus, a gumazir Godin akaba guizbangira dav geim. Egha a gumazir bar uabira faragha ovevemin ua dikavizim. Egha a nguazimin atriviba bar men ekiam. A uaghan ian apangkuvir egh navir amirizim ia daning.

A bar e gifonge, egha a uabi uan ghuzimin a en arazir kuraba agivazi e firiaghire. An e gamizima e atrivimin ofa gamir gumazibar itima, ezi God e gativazi e Godin ingangarim gami, God Iesusin afeziam. Zurazurara Kraise ziar ekiam ikiva egh biziba bar dar ganamin gavgavim iki. Guizbangira.

Ia gan, a ghuariabar tongin izaghirasava ami,

eghti gumaziba bar uari uan damazibar an ganam.

Gumazir a giniviziba, me bar uaghan an ganam.

Eghti nguazir kamin kantriba bar, dar gumamaziba a ginighnigh egh azi naviba bar me basemegham.

Are, bizir kam otivam. Guizbangira.

Gavgaviba bar itir Godin Ekiam kamaghin migei, "Kirara ki faraghavira ikia, egh bar gin ikiva abuan ikivira ikiam." Kar Godin kamnangra, datirighin ikia, fomira ikia, egh gin uamategh izam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Godin Duam na iti. A gumazamizir onganarazibagh amiba akam me mikimasa na amada.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Lu 4:16-21**

Akar dapanim: Ekiam uabi, borem isa nan dapanim ginge, kamaghin an Duam nan iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus Nasaretin ghu, a ikiava aghungizi naghin. Egha Sabatin dughiamin a God ko migeir dipenimin aven ghu, an arazir a zuraram amim. Egha tugha Godin Akinafarim diponasava ami. Ezi me Godin akam inigha izir gumazim Aisaian akinafarir righizim a ganingi. Ezima Iesus akinafarir righizir kam onegha, migirigiar kamin api.

“God akar aghuim gumazir
onganarazibav kinas na ginaba,
ezi kamaghin amizima Ekiamin
Duam nan iti.
Egha uaghan akar kam kunasa na
amada;
akar kalabusin itiba
ataghraghamim ko gumazir
damazir kuraba ua ganamim.

Egh osimtizibar apengan itiba ki ua
me firiva egh suam,
Ekiam gumazamizibagh ifongezir
dughiam otogha gifa.”

Ezima Iesus akinafarim uam a
righava, egha a isava ingangarir
gumazim ganigha, egha apera. Ezima
me bar moghira God ko migeir
dipenimin aven pamtem an gari.
Ezima a maghira kamaghin me migei,
“Datirighin Godin migirigiar ia
oraghizim a guizbangiram oto!”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTFONDE: MISA LONG NAIT

1. RIT

Eks 12:1-8, 11-14

Akar dapanim: Ekiam, akar gavgaviba Israelia ganiga me migia ghaze, me Dughiar Ensel Israelia Gitazim ginighnigh isar ekiam damuam.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi Moses ko Aron Isipin kantrin ikiavira itima, Ikiavira Itir God kamaghin aningin migei, "Iakinir kam, a ian azenibar faragha zuir iakinimin ikiam. Ni Israelian gumazamiziba kamaghin me mikim, iakinir kamin aruer namba 10, gumaziba bar vaghvagh uan adarazi bagh sipsipin igiatam ko memen igiatam, amisefegh. Egh dipenir vamiran adarazi suvigh, asizim a givaghan koghti, afeziam mangi men boroghin itir darazir mikemeghti, me izi asizir kam tuiragh uari daning aneremi. Me deraghvira nighnigh, asizir kam deragh gumaziba ko, amiziba ko, boribar tuiraghti, me asizir tuzir kam agivagham. Egh ni ua bagh vaghvagh sipsipin apuritam o memen apuritam amiseveghti, an azenir vamira ikiti, duatam an mikarzimmin ikian marki. Egh me asizir kaba uari bagh deraghvira dar gan mangi iakinir kamin aruer 14in otogh. Eghti dughiar kamra, an guaratizimin, Israelian gumazamiziba bar uan asizir kabav sueghti, da arighreghe. Egh me asizimin ghuzitaba inigh, uan dipenimin tiar akabar miriabagh asezir tememning daghuigh, dipenir kamin aven me iki asizibar amam. Egh uaghan tiar akam gisin itir temer ighuvim aghefegh. Egh dimagarir kamin me sipsip o memen tuzim avimin a tuagh, egh ia asizir tuzir kam yis puvatizir

bret ko zuravarir misozim sara aneremi.

Egh ia asizir kabar amisi kamaghin damu. Ia iniba ikegh dagarir asuabar aghuigh, asadivir aghoribar suigh zuamira dar ami. Isar ekiar kam, a Ikiavira Itir God Israelia Gitazir Dughiam Ginighnighamin Isam.

Eghti dimagarir kamra, ki Isipin danganiba bar dar mangi, gumazamizibar otarir ivariaba ko asizibar apurir ivariaba, ki dav soghti me bar arimighiregham. Eghti Isipin aseba bar, ki ivezir kuraba me daningam. Guizbangira, ki uabi Ikiavira Itir God. Ghuzir ia uan dipeniba aghevezir kaba, da ababanimin min ikiam. Eghti ki Isipian gumazamiziba pazi me damuva ivezir kuram me daningam. Ki ghuzimin ganigh, egh ian dipenibagh itagham. Egh ki ia ateghti, ivezir kurar kam ia batoghan kogham. Eghti ia deraghvira ikiam.

Eghti ia dughiar kam ginighnighavira ikiti, a ian dughiar ekiamin min ikiam. Ki dughiar kam ginabaghti, a nan ziam feir isar ekiamin min ikiam. Eghti ia Ikiavira Itir God amir arazir kam ginighnigham. Eghti ian gin otivamin adarasi, akar gavgavimin gin mangi God Israelia Gitazir Dughiam Ginighnighamin Isar kam damu, mamaghira ikiam."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 116:12-13, 15-18

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

Ikiavira Itir God bar deravira na gami.

Eghti ki ua bizir tizimrama a daningam?

Ki ti wainin kavin tam a danigham, eghti ofan kam kamaghin akagh suam,

Ikiavira Itir God uam na ini.

A ua na inizir bizir kam bagh an ziamin dimiva an ziam minamam.

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

Ikiavira Itir God ua bagha inabagha bar ifongezir gumazitam aremegham,

eghti an damazimin gumazir kamin ovevem, bar bizir ekiamin min ikiam.

O Ikiavira Itir God, ki nin ingangarir gumazim.

Nan amebam faragha nin ingangarir amizimin ike,

ezi datirighin ki nin ingangarir gumazimin ikia egha nin ingangarim gami.

Ezi ni benir na ikeziba firizi ki datirighin firiaghiri.

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

Ki ni minabisi ni bagh ofa damuam,

egh nin ziamin dimiva nin ziam fam.

Ki faragha ni koma akar dikirizim gami.

Ki datirighin akar gavgavir dikirizir kamin gin mangi nin gumazamizibar
damazibar anakagham.

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

2. RIT

1 Ko 11:23-26

*Akar dapanim: Ia zurara dughiaba bretin kam, ko wainin itarir kam ramiva, ia Ekiamin
mizazim ko ovevem in gun mikim, mangi dughiar a uamategh izamimin tugham.*

**Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an
osirizimin aven iti.**

Akar ki ia mikemezim, kar Ekiamra na ganingi. Akar kam kamakin:
Dimagarir Judas Iesus isava apanibar agharim gatizimin, Iesus bret inigha, egha God minabagha anebigha ghaze, "Kar nan nivafizim, ki ian akurvaghasa anenidi. Ia kamaghin damuva, na ginighnigh." Me amegha givazi, a wainin itarim inigha, kamaghiram ami. A kamaghin migei, "Wainin itarir kam, an Akar Dikirizir Gavgavir Igiam,

ki uan ghuzimin a gamua gavgavim a ganidi. Ia anemamin dughiamin, ia anemiva na ginighnigh." Iesusin akar kam kamaghira en aka, zurara dughiaba ia bretin kam, ko wainin itarir kam ramiva, ia Ekiamin ovevem in gun mikim, mangi dughiar a uamategh izamimin tugham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ki Akar Dikirizir Gavgavir igiam ia daningasa. Ki ia gifongezi moghin, ia uari uarigh ifonge.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Jo 13:1-15**

Akar dapanim: A uan gumazamiziba bar me gifonge, egha a bar moghira me gifueghavira ikia ghua dughiar an aremezimin tu.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Dughiar kam, God Israelbagh Itazir Dughiam a gurumizaraghan otivam. Ezi Iesus fo, a mangamin dughiam otozi, a nguazir kam ategh uan Afeziam bagh mangasava ami. A uan gumazamizir nguazir kamin itiba a fomira bar me gifonge, egha me gifueghavira ikia ghua an areme. Ezi guaratizir kamin me apa iti. Satan faragha nighnizir Iesus isi apanibar agharim darighamim isa Judasin navim gatigha gifa. Judas, a Saimon Iskariotin otarim. Iesus kamaghin fo, Afeziam bizibar amuamin gavgavim bar a isa a ganingi. A uaghan kamaghin fo, God anemadazi a ize, egh a ua God bagh mangam. Kamaghin amizima Iesus dagher dakozim ategha dikafi, egha uan korotiar ruarim suegha, egha taulin mam inigha uan ivariam ike. Egha dipam itarir mam ginge, egha maghira uan suren gumazibar dagariba ruegha, egha taulin a uan ivariam amighirizimin da adisi. Egha a Saimon Pita bagha ize. Ezi Pita an azara, "Ekiam, nirara nan dagariba ruam?"

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, "Bizir ki amim, ni datirighin a gifozir puvati. Egh ni gin a gifogham."

Ezi Pita a migei, "Ni nan dagariba ruan marki. Bar marki!"

Ezi Iesus kamaghin akam ikara, "Ki nin dagariba rueghan koghtima, eghti ni na ko ikian kogham."

Ezi Saimon Pita a migei, "Ekiam, ni kamaghin nan dagaribara ruan marki. Ni nan dagariba ko dafariba ko dapanim sara, bar da ruam!"

Ezi Iesus a migei, "Gumazir ruegha givazim, a zue, a ua ruan marki. A pura dagaribara ruegh egh bar zuegham. Ezi ia bar moghira zuegha givagha iti. Ezi ian gumazir vamira, a zuezir pu." (Iesus gumazir a isi apanibar agharim darighamim, an a gifogha gifa. Kamaghin a ghaze, "Ia bar moghira zuezi, ezi ian vavira zuezir puvati.")

Iesus men dagariba ruegha givagha, egha uan korotiar ruarim uam anerugha egha ua ghua uan dapiamin danganim gapera. Egha kamaghin men azai, "Ia, ki ia bagha amizir bizir kamin mingarim gifo, o? Ia 'Tisa' na garigha egha 'Ekiam' na garisi. Guizbangira, ki Tisa egha ki ian Ekiam. Egha bar deragha ia kamaghin migei. Ki, ian Ekiam ko ian Tisa, egha ki ian dagariba rues. Ezi ia uaghan uarira uarir dagariba ruegh. Ki arazim ian akazi, ezi ia uaghan arazir ki datirighin ia gamizir kamra damu."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTFRAIDE

1. RIT

Ais 52:13-53:12

Akar dapanim: Iesus en osimtiziba ko mizaziba atera, egha en arazir kuraba bangin an ovenge.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migi
ghaze,
Nan ingangarir gumazim amizir
biziba bar moghira deraghviram
otivigham.
Eghti gumaziba ziar ekiam a
daningiva, egh an ziam bar pin a
fam.
Me faragha an mikarzim ko guam bar
aning gasighasighizi,
gumaziba an gari, a gumazimin
mikarzim ko guamin min garir
puvati.
Ezi gumamaziziba dikavir kuram
gamua an ganan atiatingi.
Eghti gin kantrin aviribar
gumamaziziba, ko men atriviba,
me bizir me fomira nighnigha
ganizir puvatizibar gan egh dagh
foghham.
Egh kamaghin, me uan akabar
kumigh egh pura ganiva, dikavir
kuram damuva bizitam mikiman
asagham.
Ezi gumamaziziba akam ikaragha
ghaze,
“Tinara datirighin e orazir akaba
nighnizir gavgavim adar iti?
Terara, Ikiavira Itir God, uan
ingangarir gavgaviba isa men
akazi, me dar gani?
Guizbangira, Ekiam uan ingangarir
gumazim ataghizi, a mati temer
mam nguazir mizingizimin oto.
Ingangarir gumazir kam, an
ganganim tong en damazibar
derazir puvati, kamaghin amizi, a
ziaba puvati.
Ezi, bizir aghuitam an itir puvati,
eghti e an ganiva a gakongam.

Ezi gumaziba akirim ragha a
gasaragha, pazavira a gamua egha
bar a gifongezir puvati.
Ezi mizaziba ko osimtizir aviriba a
gizifa.
Ezi gumaziba an ganan aghuagha, me
uan guaba ave.
Egha bar akirim ragha a gasara.
Ezi e an gara ghaze, a pura gumazir
kinim.
E nighnigha ghaze, God ti ivezir
kuram a ganiga a misogha
osimtizir kabagh amizi, da a
batifi.
Ezi puvati. Ingangarir gumazir kam
e bagh en osimtiziba ko mizaziba
isa da ateri.
Ezi me, en akaba batozir arazim
bagha, an ekianim bira.
Arazir kurar e amiba bangin, me a
dikabiragha a gasighasiki.
Egha me puv a misozima an
mikarzim tintinibar biaghire,
ezi mizazir a inizir kamin an e
gamizi, e ghuamaghegha ua
deragha, bar deravira iti.
Guizbangira, e bar moghira sipsipbar
min tintinbar arui, egha e
vaghvagha uan ifongiabar gin
arui.
Eghti Ikiavira Itir God, en arazir
ikuraba ikarvaghsi pazaviram e
damigham,
ezi puvati, a kamaghin amizir
puvati.
A uan ingangarir gumazim gamizi,
a en danganim inizi, e iniamin
mizaziba, an ada isa a ganingi.”

Ezi Ekiam kamaghin migei,

“Gumaziba ingangarir gumazir kam
 pazav a gami, ezi a uabi dikabira
 egha mizazir kuram ini.
 Egha migirigiar tam gamizir puvati.
 A mati sipsipin nguzim akam
 dukuazi me a misueghti an
 aremeghasa a inigha zui.
 Egha uaghan mati sipsip
 me an arizibar aghorasava ami
 moghin, a bizitam migeir puvati.
 Ezi me puram a isa kalabus gatigha,
 egha a inigha kotin ghu, ezi kot a
 migia ghaze, an aremegham.
 Ezi me a misogynhezi an areme.
 Egha an adarazir tav nighnigha
 kamaghin fozir puvati, a men
 danganim inigha mizazir me uari
 iniamin an a ini,
 egha an en gumazamizibar arazir
 ikuraba akirva da gin amangasa
 areme.
 Ezi me an kuam isa gumazir arazir
 ikurabagh amiba ko, dagiar
 aviriba itir gumaziba ko anefa.
 Ezi e fo, a uabi arazir ikuratam
 gamizir puvati, egha a uaghan
 ifavarir akatam mikemezir
 puvati.”
 Ezi Ikiavira Itir God, uabi uan
 ifongiamin gin ghua uan
 ingangarir gumazir kam
 dikabiragha a gamizi a mizazim
 isi.
 A fo, ingangarir gumazim uan
 gumazamizibar arazir ikuraba gin
 amangsi, ofan min uan mikarzim
 anighti, an ikirimirim bar
 ruaraghti, a uan ovavir boribar
 ganam.

Egh ingangarir an amim, Ikiavira
 Itir God ingarasa ifongezir
 araziba, a dar amuam.
 Egh a bizir kabar amuti, da
 deraghviram otivam.
 Ezi osimtizir ekiar an aterezir kamin
 gin, a bizir bar aghuibar ganti da
 otivam,
 eghti a bar akuegham.
 Ezi Ikiavira Itir God kamaghin migei,
 “Nan ingangarir gumazir nan
 damazimin derazir kam, a
 deraghvira na gifo.
 Egha a gumazamizir aviribar arazir
 ikuraba ateri,
 egh arazir kamin a me
 damuti, me nan damazimin
 derazir gumazamizibar
 otivigham.”
 Kamaghin amizi, gumazamiziba an
 gari, a mati gumazir ikuram.
 Egha a gumazamizir avirimin arazir
 ikurabar osimtiziba atera, egha
 uabi uan mikarzim isa me bagha
 areme.
 Egha a gumazamizir arazir ikurabagh
 amibar akurvaghasa God ko
 migei.
 Eghti kamaghin, ki gumazir
 gavgavir bar ekiaba itibar tongin
 ziar ekiam a daningam.
 Egh mati midorozir gumazir
 gavgaviba, uan apaniba
 dikabiragha men bizir aghuariba
 inigha da tuisigha uan adarazigh
 aningizi moghin, ki bizir aghuiba
 isi a daningam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 31:2, 6, 12-13, 15-17, 25

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

O Ikiavira Itir God, ki nin aven modoghti ni na geghuv deragh nan ganasa,
 kamaghin ki ni bagha ize.
 Ni na ateghti, nan apaniba na abinti, ki aghumsighan kogham.
 Ni zurara arazir aghuim gami. Egh ni uan arazir aghuir kamin gin mangi nan
 akuragh! O Ikiavira Itir God, ki uan duam isa nin dafarim gati.
 Ni guizin arazibagh amir God, egha ni nan akuragha ua na inigha gifa.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

Nan apaniba na dipova na migei.

Ezi nan namakaba nan aghuagha akar kurabar na migei.

Ezi nan roroaba uaghan, nan atiatigha ghaze, God ivezir kuram a ganidi.

Ki tuavimin zuir dughiabar, gumaziba nan gara nan ari.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

Gumazim aremezi gumamaziziba bar a gin amadazi moghin, me na gin amada.

Ki mati, nguazir minem bighizi, me na makuni.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

O Ikiavira Itir God, ni nan God,

ki nighnizir gavgavim nin iti.

Ki datirighin itir ikirimirir kam,

ki a isa nin dafarim gati.

Ni nan akuragh nan apanir nan agintizibar dafaribar ua na inigh.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

Ki nin ingangarir gumazim, ni uan guam na mituazi an angazangarim na gisirazi moghin, kamaghira ni bar na gifuegh nan boroghira iki.

Ni zurara nan apangkuvighavira iti. Kamaghin, ni nan akurvagh! Ia

gumamazizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba,

ia uan navibar aven atiatingan kogh, egh tugh gavgavigh iki mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

2. RIT

Hi 4:14-16; 5:7-9

Akar dapanim: Iesus, Godin akamin gin zuir arazim, an a gifo, egha a gumamazizir an akamin gin zuiba, a men Akurvazir Gumazimin oto, eghti me deraghvira iki mamaghira ikiam.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Ezi e Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanir mam iti, ezi a bar Godin Nguibamin aven ghu. A Iesus, Godin Otarim. Kamaghin amizi, e nighnizir gavgavir e gun migeir kamin suiragh gavgavigham. E uari arazir kuraba dikabinamin gavgaviba puvati. Egh e kamaghin nighnighan kogham, Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanir kam, en nighnizibagh fogh en kuarkuvighan kogham. Puvati. Satanin ifavarir arazir e bativiziba, da uaghan bar a bativigha gifa. Ezi an arazir kuratam gamizir puvati. Kamaghin amizima, e atiatingan koghiva Godin atrivir dabirabimin boroghin mangam, Godin apangkuvim

a gizifa. E a bagh mangitima God en kuarkuvigh en apangkuvigham. Egh e osimtizitam ikiti an apangkuvim en akuraghham.

Ezi dughiar Iesus nguazimin itim, a pamtemin God ko migia egha diav azi. A fo, an ovengan koghsi, God an akuraghamin gavgavim iti. Kamaghin ami a uabi uan ifongiam dikabiragha egha Godin apengan ikia, an akam barasi. Ezi God an dimdiam a barasi.* Guizbangira Iesus a Godin Otarim, egha a mizazim ini. Ezi tuavir kamra a Godin akamin gin zuir arazim an a gifo. Egha a uan ingangarir a damuamiba, a bar da gifa. Ezi God anemisevegha ghaze, “Ni

Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanimin
 ikiam, egh Melkisedekin min ikiam.”
 Ezi a gumazamizir an akam baragha
 egha an gin zuiba, a men akurvazir

gumazimin oto. Egh a men akurvaghti
 me deravira iki mamaghira ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Krais uabi abiragha Godin akabar gin ghua iza dughiar a temem gisin aremezimin
 tu. Bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin mar anefa. Egha God iziar mam a
 ganingi, a bar deragha iziar maba bar dagh afira.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

AKAR AGHUIM

Jo 18:1-19:42

(S = Stori; J = Jisas; W = wan wan man o meri; O = olgeta)

Kar, Krai Iesus mizazim inigha aremezir eghaghanim, Jon an osiri.

S: Ezi Iesus kamaghin God ko mikemegha givagha, egha uan suren gumaziba ko
 me ghua Kidronin Zarim girigha vongin ghu. Ezi dipar kamin vongin azenir
 mam iti, ezi Iesus uan suren gumaziba ko me azenir kamin aven ghue. Dughiar
 aviribar Iesus uan suren gumaziba azenir kamin me batifi. Kamaghin Judas, a
 Iesus isi gumazir apanibar agharim darighamim, a uaghan azenir kam gifo. Egha
 Judas, a Romin midorozir gumaziba ko, ofa gamir gumazir ekiaba ko Farisiba
 amadazir plisin maba, a me inigha danganir kamin ghue. Egha me adenir aviba
 ko lamba ko midorozir biziba sara suigha zui. Ezi Iesus bizir a bativamiba a bar
 dagh fo. Egha a sivagha men boroghira ghua egha kamaghin me azai,

J: “Ia tina buri?”

S: Ezi me kamaghin an akam ikara,

O: “E Nasaretin gumazim Iesus buriasa izi.”

S: Ezi Iesus me migei,

J: “Kar kirara.”

S: Dughiar kam Judas, a gumazir Iesus isa me ganidim, a me ko tughav iti. Me Iesus
 barazi a migei, “Kar kirara,” egha me ua sivagha ghua nguazim gire. Ezi Iesus ua
 men azara,

J: “Ia tina buri?”

S: Ezi me ghaze,

O: “Nasaretin gumazim Iesus.”

S: Ezi Iesus kamaghin men akam ikara,

J: “Ki ia mikemegha gifa, kar kirara. Kamaghin ia na buriva, gumazir kaba ateghti
 me mangi.”

S: A kamagh sua an akar fomira mikemezim, an daghem otogham, “Ezi gumazir ni
 na ganingiziba, men tav ovengezir puvati.” Kamaghin an arazir kam gami.

Ezi Saimon Pita midorozir sabar mam inigha ize, egha uan sabam a mikirigha egha ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin ingangarir gumazim misuegha, egha an kuarir guvimin itim atu, ezi a iri. Ingangarir gumazir kamin ziam, Malkus. Ezi Iesus Pita migei,

J: “Ni sabam inigh ua an nodozim darugh. Manmagh ami? Ni ghaze, ki ti Afeziam na ganingizir osimtizir kam inian kogham, o?”

S: Ezi Romin midorozir gumaziba ko men gumazir ekiam, ko Judan plisin gumaziba, me Iesusin suighava egha benimin a ike. Egha faraghava a inigha Anas bagha ghu. Anas a Kaiafasin ivozir afeziam. Kaiafas a azenir kamin ofa gamir gumazir ekiabar dapanim. Egha Kaiafas, Judaba kamaghin me mikemezir gumazim, “Kamaghin a dera, gumazir vamira gumazamizibar danganim inigh egh aremegham.”

Ezi Saimon Pita ko suren gumazir igharazir mam, aning Iesusin gin zui. Ofa gamir gumazir ekiabar dapanim, a suren gumazir kam gifo, ezi kamaghin a Iesusin gin ghua ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin dipenimin divazimin aven ghu. Ezi Pita azenan ikia tiar akamin boroghira tughav iti. Ezi suren gumazir igharazim, a ghua amizir tiar akamin garim mikemegha, egha Pita inigha aven zui. Ezi amizir tiar akamin garim a kamaghin Pitan azara,

W: “Ni ti uaghan gumazir kamin suren gumazim?”

S: Ezi Pita ghaze,

W: “Puvati. Ki an suren gumazim pu.”

S: Ezi danganim bar orange. Kamaghin amizi ingangarir gumaziba ko plisin gumaziba me avir mam ati. Egha me avimin fiava an min tuivighav iti. Ezi Pita uaghan me ko tughav ikia egha avimin fia iti.

Ezi dughiar kamin ofa gamir gumazir ekiabar dapanim, a Iesusin suren gumaziba ko akar a men sure gamizim bagha, a Iesusin azangsisi. Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Ki gumazamiziba azenara me mikeme. Egha ki zurara God ko migeir dipeniba ko Godin Dipenimin aven gumazamizibar sure gami. Kar danganir Judaba bar uari akuviba. Ki modogha akatam mikemezir pu. Ezi manmagh amizi ni nan azangsisi? Ni gumazir akar kam baraghizibar azangsigh. Me ki mikemezir akam gifo.”

S: Iesus kamaghin migeima ezi plisin gumazir mam tughav ikia, egha an an guam a misuegha kamaghin migei,

W: “Ni kamaghin ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin akam ikara, kar ti arazir aghuim, o?”

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Ki akar kuratam mikemeghti, eghti ni deravira akar ki mikemezim an gun mikim. Eghti ki migirigiar aghuim damighti, ezi ni tizim bagha na apese?”

S: Ezi Anas Iesus isa ofa gamir gumazir ekiabar dapanim Kaiafas bagha anemada. Egha me Iesus ikezir benim firizir puvati.

Saimon Pita tughav ikia egha avimin fii. Ezi me kamaghin an azara,

O: “Ni ti uaghan an suren gumazir mam?”

S: Ezi a migei,

W: “Puvati. Ki an suren gumazim puvati.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin ingangarir gumazir mam iti, a Pita kuarim atuzir gumazimin adarazir mav. A ghaze,

W: “Ki ti nin gani, ni Iesus ko azenimin aven ikes?”

S: Ezi Pita ua migei,

W: “Puvati.”

S: Ezi dughiar kamra tuarim ake.

Egha Judaba Iesus inigha Kaiafasin dipenim ategha an akua gavmanin dapanir ekiamin dipenimin zui. Ka bar mizaraghara. Egha me ghaze, “E Godin damazimin mizeghiva, egh e God Israelbagh Itazir Dughiamin isar ekiamin asizim rameghan kogham.” Kamaghin amizi, me uari gavman dapanir ekiamin dipenimin aven ghuzir puvati. Me azenan iti, ezi Pailat me bagha izi, egha kamaghin men azara,

W: “Ia akar manam gumazir kam gasarazi, a kotin iti?”

S: Ezi me kamaghin an akam ikara,

O: “An arazir kuram gamir puvatizi, e ni bagha a inigha izeghan koghai.”

S: Ezi Pailat kamaghin me migei,

W: “Kamaghin, ia a inigh mangiva uan Arazibagh isin a tuisigh.”

S: Ezi Judaba kamaghin akam ikara,

O: “E gumazir tam puram a misueghti an aremeghan kogham.”

S: (Iesus fomira uan ovengamin arazim migei. A kamagh sua, an akar kam guizbangira otivam, ezi kamaghin Pailat ko Judaba kamaghin uariv gei, ezi bizir kam oto.)

Ezi Pailat uamategha gavmanin dipenimin aven ghua, egha Iesusin diazima a izi. Ezi a kamaghin an azara,

W: “Ni Judabar Atrivim, o?”

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Ni uabi nighnigha egha ni akar kam gami, o gumazir igharazitam nan gun ni mikeme?”

S: Ezi Pailat kamaghin an akam ikara,

W: “Manmaghin ami? Ni ghaze, ki Judan mav, o? Ni uan adarazi ko ofa gamir gumazir ekiaba, me nin akua na bagha ize. Ni bizir tizim gami?”

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Ki nguazir kamin atrivim puvati. Ki nguazir kamin atrivimin ikiai, kamaghin nan ingangarir gumaziba na bagha misoghai, egha tav na isa Judabar agharim gatighan koghai. Ezi ki nguazir kamin atrivibar min ingarir puvati.”

S: Ezi Pailat an azara,

W: “Ezi ni guizbangira atrivir mam, o?”

S: Ezi Iesus kamaghin akam ikara,

J: “Atrivimin migirigiar kam, kar nin akamra. Amebam na batezi ezi ki nguazir kamin ingangarir vamira damuasa ize. Ingangarir kam kamakin: ki guizin akam akunam. Egha gumazir guizin akamin gin mangamiba, me nan akam barasi.”

S: Ezi Pailat an azara,

W: “Guizin akam, a bar bizir tizimra?”

S: Pailat mikemegha givagha egha ua Judaba bagha azenan ghu. Egha kamaghin me migei,

W: “Ki an arazir kuratam batozir puvati. Egha ia, arazir ki gin zuir kam, ia a gifo. Ezi azeniba bar, God Israelbagh Itazir Dughiamin, ki ian arazimin gin ghua gumazir vamira kalabusin a isa azenim gati. Ia ifueghti ki Judabar atrivir kam firigh ia bagh anemangam, o?”

S: Ezi me kamaghin dia ghaze,

O: “Mam puvati! Ni Barabasra firigh!”

S: (Barabas, a gumazir okeim egha uaghan misosi.)

Ezi Pailat me mikemezi me Iesus inigha a ifozorosi. Ezi midorozir gumaziba dikoniba itir beniba inigha egha atrivimin dapanir asuamin min an ingarigha, an dapanim garu. Egha me korotiar agheviri mam a garu. Egha me an boroghira izegha a migei,

O: “Judabar Atrivim, nirara atrivir ekiam!”

S: Egha me kamaghin miyiava an guam apezavira iti. Ezi Pailat ua azenan ghugha kamaghin gumazamizibav gei,

W: “Ia oragh. Ki a inigh ia bagh azenan izam, eghti ia fogham, ki an arazir kuratamin apizir puvati.”

S: Ezi Iesus azenan zui. Ezi dapanir asuar me benir dikoniba itimin ingarizim, an an dapanimin ikiavira iti. Ezi korotiar agheviri kam, a uaghan an ikiavira iti. Ezi Pailat me migei,

W: “Ia gan, gumazir kam a kara.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba ko plisin gumaziba an ganigha kamaghin dei,

O: “Ter ighuvimin a gafugh! Ter ighuvimin a gafugh!”

S: Ezi Pailat kamaghin me migei,

W: “Ia uari a inighiva egh ter ighuvimin a gafugh. Ki uabi, ki an arazir kuratamin apizir puvati.”

S: Ezi Judaba kamaghin an akam ikara,

O: “A uabi ghaze ‘Ki Godin Otarim.’ Ezi en Arazibar Osizirir mam iti, ezi arazir kam kamaghin migei, gumazir kamagh migeim, an aremegham.”

S: Ezi Pailat akar kam baregha egha bar atiatingi. Egha a ua ghua gavmanin dipenimin aven ghugha, egha kamaghin Iesusin azai,

W: “Ni nguibar manamin ikegha ize?”

S: Ezi Iesus an akar kam ikarazir puvati. Ezi Pailat a migei,

W: “Manmaghin amizi ni nan akam ikarvaghan aghua? Ki ni firighamin gavgavim iti, egha uaghan ni isiv temer ighuvim gafughamin gavgavim iti. Ezi ni ti bizir kam gifozir puvati?”

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Godin pin itim, a gavgavim ni ganingizir puvatighai, ni na dikabinamin gavgaviba puvatigham. Ezi gumazir na isa nin agharim gatizim, an arazir kuramin osimtizim, a nin arazir kuramin osimtizim, bar a gafira.”

S: Pailat akar kam baregha egha Iesus ateghti a mangasa tuaviba buri. Ezi Judaba kamaghin dei,

O: “Ni gumazir kam ateghti a mangiti, ni Sisarın namakam puvati. Guizbangira, gumazim uabira uabi migia ghaze, an atrivim, egha a Sisarın apanim.”

S: Pailat akar kam baregha, egha Iesusin akua azenan ghu. Egha a jasin dabirabim gaperaghav iti, danganir kam me ‘Dagiar Azuarim’ a garisi. (Hibrun akam me ghaze, ‘Gabata’).

Ezi dughiar kam a dughiar me God Israelbagh Itazir Dughiamin isam bagha daghebar amuva bizibar kiram. Kar aruer arizim. Ezi Pailat Judabav gei,

W: “Ia ganigh! Ian Atrivim kara.”

S: Ezi me kamaghin dei,

O: “A batokegh! A batueghti a mangi! Ter ighuvimin a gafugh!”

S: Ezi Pailat men azara,

W: “Ia ifonge, ki ian Atrivim isi ter ighuvimin a gafugham?”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba kamaghin akam ikara,

O: “E atrivir igharaziba puvati. Sisar bar uabira!”

S: Kamaghin amizi Pailat Iesus inigha, me ter ighuvimin a gafughasa, a men agharim gati.

Ezi me Iesus inigha zui. Ezi a uabi uan ter ighuvim gupugha, egha nguibar ekiam

ategha egha danganir mamın zui, an ziam ‘Dapanir Agharir Danganim.’ (Ezi Hibrun akam me ghaze ‘Golgota.’) Ezi danganir kamin me a isa ter ighuvimin anegura. Egha me gumazir igharazir pumuning a ko, aning agura, mam vongin itima, mam vongin iti. Ezi Iesus aningın torimin iti.

Ezi Pailat uaghan me migeima me ziar mam osirigha ter ighuvim gati. Ziar kam a kamakin, “Nasaretin Gumazim Iesus, Judabar Atrivim.” Me ziar kam, Hibrun akam ko Romin akam ko Grighin akamin, men akabar an osiri. Danganir me Iesus ter ighuvimin anegurazim, a nguibar ekiam boroghira iti, kamaghin amizi Judan avirim izava osizirir kamin gara egha a dibori.

Ezi ofa gamir gumazir ekiaba kamaghin Pailat migei,

O: “Ni kamaghin osiran marki, ‘Judan Atrivim.’ Bar marki. Ni ziam kamaghin an osirigh, ‘Gumazir kam ghaze, ki Judabar Atrivim.’ ”

S: Ezi Pailat men akam ikara,

W: “Marki. Akar ki osirigha givazim, a kamaghira iki.”

S: Midorozir gumaziba ter ighuvimin Iesus gafugha givagha, egha gin me an korotiaba inigha egha 4 plan akuabar uari rome. Egha me akuar vamira vamira isi. Egha me uaghan an korotiar ruarim sara ini, egha midorozir gumaziba kamaghin gari, me inir akuar aviriba inigha korotiar ruarir kam isamizir pu. Puvati. Me inir vamiрам an ingari, egha me a isamizir puvati. Egha midorozir gumaziba kamaghin uarira uariv gei,

O: “E korotiar ruarir kam abighan kogham. Puvati. E satu gikararangiva gumazir a iniamim gifogham.”

S: Godin Akinafarimin itir akar mam kamaghin migei, “Me nan korotiaba tuiragh, egh uari daningam. Egh me satu gikararangiva gumazim amiseveghti a nan korotiar ruarim iniam.” Ezi akar kam guizbangira otoghasa, kamaghin arazir kamra midorozir gumaziba a gami.

Ezi Iesusin amebam ko, an amebamin afumim ko, Klopasin amuim Maria ko, Makdalan nguibamin amizim Maria, me bar an ter ighuvimin boroghira tuivighav iti. Ezi Iesus garima an amebam ko suren gumazir a bar ifongezim, aning roghira tughav iti. Ezi a kamaghin uan amebam migei,

J: “Amizim, gumazir kam datirighin, a nin otarim.”

S: Ezi a kamaghin suren gumazir kam migei,

J: “Amizir kam, a datirighin nin amebam.”

S: Ezi dughiar kamin ghua, suren gumazir kam Maria inigha uan dipenimin ghugha egha an gara uan amebamin min a gami.

Ezi Iesus fo, an ingangariba datirighin bar gifa. Egha a kamaghin migei,

J: “Nan kuarim nan piri.”

S: Godin Akinafarimin itir akar mam guizbangira otivasa, kamaghin an akar kam gami. Ezi miner mam wainin afangtizim an ikia roghira iti. Egha me dipamin suizir bizim inigha egha wainin dipam garu. Ezi wain a gizivazima, me a isa

hisopin aghorim gikegha a isa Iesusin akam darighasa an amadi. Ezi Iesus wainin kam amegha givagha, egha migei,

J: “A datirighin gifa.”

S: Egha a dapanim aviragha egha uan duam sue.

(Ol i nil daun na pre liklik.)

S: Kar dughiar me Sabat bagha bizibar akirim. Sabatin dughiar kam, a dughiar bar ekiam. Kamaghin amizima Judaba me gumazir kuaba dughiar kam temer ighuvibar ikian me aghua. Egha me Pailat kamaghin an azangsigha ghaze, a men amamangatighti me temer ighuvibar itir gumazibar suer agharibav sogh da apirighti, me zuamiram aremeghti me men kuaba adegh izighram. Ezi midorozir gumaziba ghua gumazir Iesus ko guraghav itir mam suer agharimning misogha aning apirigha, egha ghua gumazir igharazim uaghan an suer agharimning misogha aning apiri. Egha me iza Iesusin garima an aremegha gifa. Kamaghin amizima me an suer agharimning apirizir puvati. Ezi midorozir gumazir mam afuzim inigha Iesusin ivim bira. Ezi ghuzim ko dipam zuamira ire. (Ki, Jon, ki gumazir bizir kamin ganizim, ki kamaghin ifonge, ia bizir kam gifoghiva nighnizir gavgavim an ikiam. Kamaghin ki an gun ia migei. Akar ki gun migeir kam, a guizbangira. Ki uabi fo, ki guizbangira migei.) Godin Akinafarimin itir akar mam, a kamakin, “Me an agharitam apirighan kogham.” God kamagh sua, akar kam guizbangiram otogham, ezi kamaghin bizir kam oto. Ezi akar igharazir mam Godin Akinafarimin iti, a kamakin, “Me, gumazir afuzimin ruazir kam bagh ganam.”

Ezi gin Arimatean nguibamin gumazim Josep ghua Iesusin kuam iniasa Pailatin azangsisi. Josep a Iesusin suren gumazir mam, egha a Judabar atiatigha, egha uan nighnizir gavgavim modo. Ezi Pailat an amamangatizi, a ghuava Iesusin kuam ini. Ezi Nikodemus, gumazir faragha dimagarimin Iesusin ganizim, a uaghan ize. Egha borer mughuriar aghuir maba inigha ize, me temer pumuningin borem inigha aning veregha, egha borer kam gami. Ezi borer kamin osimtizim 30 plan kilogramin ghu. Ezi Josep ko Nikodemus aning Iesusin kuam inigha borer kam an kuam gaghui. Egha inir aghuimin an mikarzim nomke, Judaba uan gumazir oveaghuezibagh ami moghin. Ezi midorozir gumaziba Iesus ter ighuvimin anegurazir danganir kamin boroghira, azenir mam iti. Egha azenir kamin mozir igiar mam iti, me dagiar torim atugha, egha me faragha gumazitamin kuatam a gatizir puvati. Kar dughiar Judaba Sabatin dughiam bagh bizibar kiramim, ezi mozir kam, a Iesus aremezir danganim boroghira iti. Kamaghin amizi, aning Iesusin kuam inigha ghua mozir kamin aneti.

LOTU BILONG ISTA NAIT

I. RIT (longpela Rit)

Jen 1:1-2:2

Akar dapanim: God bizibar gari da derazi, a bar akonge.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Bar faraghavira God overiam ko nguazimin ingarigha aning itir biziba bar dagh amizima, da otifi. Faragha zuir dughiar kam, nguazim e datirighin iti moghin garir pu. Puvati. A bar pura ikia egha an ganganim ighara. Mitater dafam ongarir ekiaba avarazima, Godin Duam pura dipam gisin arui.

Ezi God kamaghin migei, “Angazangarim otogh.” Ezi angazangarim oto. Ezi God angazangarimin gari, a derazima, a bar akonge. Egha mitatem ko angazangarim taira. Egha angazangarim ziar kam, “Aruem” a gati. Egha mitatem ziar kam, “Dimagarim” a gati. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar bar faraghavira zuim.

Egha gin God kamagh migei, “Avavetam otogh dipam avinighti, dipam akuar pumuningin iki.” Ezi avaver kam oto. God avaver kam gamizima, a dipar pin itim ko apengan itim abiki. Ezi an avaver kam ziam, “Overiam” a gati. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 2.

Egha gin God kamaghin migei, “Dipar overiamin apengan itim sivagh mangi danganir vamiran uabi akufagh, eghti nguazir misingizim otogh.” Ezi nguazir misingizim oto. Ezi God nguazir misingizir kam ziam, “Nguazim” a gati. Egha dipar danganir igharazimin uabi akuvaziba, a ziam, “Ongariba” a gati. Egha God bizir kabar gari da bar derazima, a bar akonge. Egha gin God kamaghin migei, “Nguazim, temer guar aviriba ko nguazimin aver beniba ko dagheba a gisin aghung.” Ezi bizir kaba otifi. Ezi temer ber guar aviriba ko benir nguazimin aveba ko dagher apiba

bar nguazimin vaghvagha me aghui moghin aghua egha be moghin be. Ezi God bizir kabar garima da derazima, a bar akonge. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 3.

Egha gin God kamaghin migei, “Angazangariba overiamin otifigh, egh aruem ko dimagarim abikigh. Eghti dughiaaba ko azeniba ikiti, me angazangarir kabar ganiva dughiabagh fogham. Eghti angazangarir kaba otivigh angazangarim nguazim daningam.” Ezi angazangariba otifi. Egha God angazangarir ekiar pumuning gamizima aning oto. Angazangarir ekiam, an aruem, egha isiragha gara aruemin angazangarim anidi. Ezi dozim, a iakinim, a isiragha dimagarimin angazangarim anidi. Egha God mikovezibagh amizi da otifi. Egha God nguazim angazangarim a daningasa, angazangarir kaba overiamin ada ariki. Egha aruem isiragh ganamin dughiam atigha, egha uaghan dimagarim otivamin dughiam ati, eghti aruem ko dimagarim deravira uaning abigham. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 4.

Egha gin God kamaghin migei, “Ongarimin aven, bizir angamra itir aviriba an ikiva a gizivagham. Eghti kuaraziba otivigh overiamin pin tintinibar mighi.” Ezi God ongarimin osirir dafaba ko kuruzir dafabar ingarizi da otifi, ongarimin itir bizir guar aviriba, ko kuarazir guar aviriba uakan, da vaghvagha gari moghira gari. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. Egha bizir kaba deraghasa,

God migirigiar aghuir kam dagh ami, “Ia ongarimin itir bizir guar aviriba, ia avirasemegh, ongarim bar a gizifagh. Eghti ia kuaraziba, ia nguazimin bar avirasemegh.” Ezi aminim pirigha ua tirazima kar dughiar namba 5.

Egha gin God kamaghin migei, “Nguazim bizir angamra itir guar aviribar amuti da vaghvagha gari moghira an otiv. Egh nguibamin itir asiziba ko, ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba sara damuti da otiv.” Ezi asiziba otifi. God nguibamin asizir guar aviriba ko ruarimin asizir ekiaba ko dozibar ingarizi, da vaghvagha gari moghira otifi. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge.

Egha God kamagh migia ghaze, “Datirighin e gumaziba ko amizibar ingarighti me en mirara ganam. Egh e me atighti, me en min iki, ongarimin itir osiriba ko, overiamin itir kuaraziba ko, asizir guar aviriba ko nguazimin itir biziba bar, me dar gan dagh ativagham.” Egha God gumazamiziba ingarizi, me Godin mirara gari. God me gamizima, me an nedazimin min oto. A me gamizima, men marazi gumazibar min otivizi marazi amizibar min otifi.

O:

1. RIT (sotpela rut)

Jen 1:1, 26-31

Akar dapanim: God bizibar gari da derazi, a bar akonge.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Bar faraghavira God overiam ko nguazimin ingarigha aning itir biziba bar dagh amizima, da otifi.

Egha God kamagh migia ghaze, “Datirighin e gumaziba ko amizibar ingarighti me en mirara ganam. Egh e me atighti, me en min iki, ongarimin itir osiriba ko, overiamin itir kuaraziba ko, asizir guar aviriba ko nguazimin itir biziba bar, me dar gan dagh ativagham.” Egha God gumazamiziba ingarizi, me Godin mirara gari. God me gamizima, me an nedazimin min oto. A

Ezi God me deraghasa, migirigiar aghuim me gamua kamaghin migei, “Ia avirasemegh egh mangi nguazir oteyiba bar dar apiagh egh bizir nguazimin itiba bar dar gan. Ki osiriba ko, kuaraziba ko, nguazimin itir asizir guar aviriba ian dafarim darigham.” Egha God migia ghaze, “Ki nguazir kamin itir dagheba batamin temeaba, ko nguazimin aven otivir dagher aviriba, ki bar da ia ganidi. Eghti ia bizir kabar dagheba iniam. Egha ter afarir gariba daghebar min, ki da isa angamra itir asiziba bar, dagh anidi, eghti da dar amam. Kar, nguibamin itir asiziba ko ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba ko, overiamin itir kuaraziba bar.” Ezi bizir kaba God mikemezi moghirama otifi. Ezi God bizir kaba bar adar gari da bar derazima, a bar akonge. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 6.

Ezi arazir kamra, God overiam ko nguazim ko aningin itir bizir aviribar ingari. Ezi dughiar namba 7in God uan ingangaribar gari da gifa, ezi a dughiar kamin avughsi.

Kar Godin Akam.

me gamizima, men marazi gumazibar min otivizi marazi amizibar min otifi. Ezi God me deraghasa, migirigiar aghuim me gamua kamaghin migei, “Ia avirasemegh egh mangi nguazir oteyiba bar dar apiagh egh bizir nguazimin itiba bar dar gan. Ki osiriba ko, kuaraziba ko, nguazimin itir asizir guar aviriba ian dafarim darigham.” Egha God migia ghaze, “Ki nguazir kamin itir dagheba batamin temeaba, ko nguazimin aven otivir dagher aviriba, ki bar da ia ganidi. Eghti ia bizir kabar

dagheba iniam. Egha ter afarir gariba
daghebar min, ki da isa angamra itir
asiziba bar, dagh anidi, eghti da dar
amam. Kar, nguibamin itir asiziba ko
ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba ko,
overiamin itir kuaraziba bar.” Ezi bizir

kaba God mikemezi moghirama otifi.
Ezi God bizir kaba bar adar gari da bar
derazima, a bar akonge. Ezi aminim
pirigha ua tirazima, kar dughiar namba
6.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 104:1-2, 5-6, 10, 12-14, 24, 35

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin ziam fam!

O Ikiavira Itir God, nan God, ni bar pin iti.

Nin ziam bar pin ikia egha ni atrivir bar ekiam.

Angazangarim ni evara, mati gumazim nim avara.

Ni overiam atizima mikoveziba bar iti, mati gumazim purirpenim asaragha
benimin a ikezima a iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ni fomira nguazir kam atizi a bar deraghavirama aperagha gavgafi.

Egha bar mozorozir puvati.

Ni ongarim atizi a ikia nimin min nguazim avara.

Ezi dipar kam mighsiaba bar ada avara.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ni nguazimin aven ivemarir dipabagh amima,

da nguazir averiamin otivigha danganir zaribar afora,

egha mighsiabar tongin ivemara uaghiri. Overiamin pin mighagha aruir

kuaraziba iza,

temer dipamin miriamin tuivighav itibar uan mikonibar ingari.

egha temebar aguabar apiaghirava arai.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ni uan Nguibamin ikia egha amozim amadi, a mighsiabagh isin izi.

Ni ingangarir aghuim gamua nguazir kamin akura, ezi nguazir kam, bizir

aghuiba bar a gizifa. Ni bulmakauba apir dadabagh ami da otifi,

Ezi e gumazamiziba oparir biziba, ni uaghan dagh amizi da otivizi,

e dar dagheba isi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

O Ikiavira Itir God, ni bizir bar avirimin ingari!

Ni bar fofozir ekiam ikia bizir avirir kaba bar adar ingari.

Ezi bizir ni ingarizir kaba, nguazim bar a gizifa. Nan ifongiam kamakin,

ni arazir kurabagh amir gumazamiziba bar me gasighasikigh.

Gumazir kuraba bar moghira gevegh ua ikian kogham.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin iziam fam!

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

O:

NARAPELA SAM Sam

33:4-7, 12-13, 20, 22

Ia akam ikaragh: Ekiamin ifongiam, a nguazir kam bar anevara

E fo, Ikiavira Itir Godin akam, a guizbangira iti.

Ezi a uan akam mikemezi moghira zurara guizin arazibar gin ghua ingangariba bar dagh ami.

Ikiavira Itir God, en arazir aghuiba ko guizin araziba, a bar dagh ifonge.

An apangkuvir arazim, nguazimin itir gumamaziziba, bar me ave.

Ia akam ikaragh: Ekiamin ifongiam, a nguazir kam bar anevara

Ikiavira Itir God fomira mikemezi, aruem ko iakinim, ko mikoveziba, ko overiamin pin itir biziba bar, da otivigha iti.

Gumazim dipam isa itam guruizi moghin, an ongarim isa danganir vamiran anekufa.

Egha ongarim gamizi a konegha bar nguazimin apengan tir danganimin vin mar iraghu.

Ia akam ikaragh: Ekiamin ifongiam, a nguazir kam bar anevara

Kantrin tam God baghavira ikiti, Ikiavira Itir God deravira a damuti, a bar akongegh.

Kantrin kam, an gumamaziziba, God ua baghavira me ginaba.

Ikiavira Itir God, uan Nguibamin ikia,

nguazimin gumamaziziba deragha men gari.

Ia akam ikaragh: Ekiamin ifongiam, a nguazir kam bar anevara

E Ikiavira Itir God baghivira mizuamiva, nighnizir gavgavim an ikiti an e geghuvam.

A en oramin min itima e an aven modima a en akurvasi. O Ikiavira Itir God, e nighnizir gavgavim nin ikiavira ikia nin akurvazim mizuai.

Kamaghin, ni en apangkuvigh mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Ekiamin ifongiam, a nguazir kam bar anevara

2. RIT (longpela Rit)

Jen 22:1-18

Akar dapanim: Abrahamin ofa, a en nighnizir gavgavimin afeziam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha gin dughiar mam God Abrahamin nighnizir gavgavim gifoghasa a guizbangira gavgaviz, ti puvati? Kamaghin an an diagha egha ghaze, "Abraham!"

Ezi Abraham ghaze, "Ki kati."

Ezi God a migia ghaze, "Ni otarir vamira iti Aisak, ezi ni bar a gifonge. Ni borir kam inigh egh Morian nguazimin

aningti ki mighsiatam nin akagham. Egh mighsiar kamin ni Aisak isi avim bar isizir ofan min na daningigh."

Egha bar mizaraghara Abraham donki inigha Aisak ko uan ingangarir gumazir pumuning ini. Egha ofa damuasa dazibar kuegha danganir God a mikemezimin zui. Egha namba 3in aruemin Abraham danganir kamin

gari a saghon ikiavira iti Ezi a kamagh ingangarir gumazimning migei, "Gua donki ko kagh iki. Ki borim ko mangi ga munagh Godin ziam fam. Egh ga gin gua bagh uamategham."

Egha Abraham dazir ofa damuamiba Aisak ganingizi ana dagh isaghpu. Ezi Abraham sabam ko avim suiragha, aning zui. Aning tighar maghin ghua Aisak kamaghin an azara, "Afeziam."

Ezi Abraham ghaze, "Nan borim, manmaghin ami?"

Ezi Aisak an azara, "Afeziam, ki gari daziba ko avir ofa damuamim iti, ezi sipsipin ofa damuamim mana?"

Ezi Abraham a ikaragha ghaze, "Nan borim, God uabi ofa damuamin sipsipin nguzim, ga daningam." Egha aning zui.

Egha aning danganir God mikemezimin otogha givagha, Abraham ofa gamir dakozimin ingarigha daziba a gisin da ariki. Egha uan otarim Aisak benimin a ike. Egha a isa ofa gamir dakozimin dazibagh isin aneti. Egha Abraham sabam inigha borim aghorasava ami.

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel, a Godin Nguibamin ikia diagha ghaze, "Abraham! Abraham!"

Ezi Abraham a ikaragha ghaze, "Ki kati."

Ezi ensel a migia ghaze, "Ni uan borim misueghti an aremeghan marki.

O:

2. RIT (sotpela Rit)

Jen 22:1-2, 9-13, 15-18

Akar dapanim: Abrahamin ofa, a en nighnizir gavgavimin afeziam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha gin dughiar mam God Abrahamin nighnizir gavgavim gifoghasa a guizbangira gavgaviz, ti puvati? Kamaghin an an diagha egha ghaze, "Abraham!"

Ezi Abraham ghaze, "Ki kati."

Ezi God a migia ghaze, "Ni otarir vamira iti Aisak, ezi ni bar a gifonge. Ni

Egh arazitamin a damuan marki.

Ni bar borir vamira ikia egha an anogoroghezir puvati. Ni a isi God daningasaviram ami. Kamaghin ki fo, ni gumazir Godin atiatiava an apengan itim."

Ezi Abraham kogha sipsipin apurir mamin gari, an kom tevsevir mamin suirazima a iti. Ezi a ghua sipsipin kam inigha, a misuegha a isa bar isizir ofa damuasa a gaboro. Sipsipin apurir kam Aisakin danganim inizi Aisak iti. Ezi Abraham danganir kam ziar kam, "Ikiavira Itir God Aningi" a gati. Ezi iza datirighin gumaziba ghaze, "Ikiavira Itir Godin uan mighsiam gisin biziba e daningam."

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel Abraham uam an diagha a migia ghaze, "Ki Ikiavira Itir God, guizbangira uabi uan ziamin kamaghin migia ghaze, ni bar borir kamra ikia, egha an anogoroghezir puvati. Kamaghin ki bar deraghvira ni damuam. Egh ki nin ovavir boribar amighti me bar avirasemegh mikoveziba ko gigimin min otivigham. Eghti nin ovavir boriba uan apaniba abinigh, egh men nguibaba iniam. Guizbangira, ni nan akam baregha an gin ghu, kamaghin amizi, nin ovavir boriba bangin ki nguazir kamin itir nguibaba bar deravira me damuam."

Kar Godin Akam.

Aisak benimin a ike. Egha a isa ofa gamir dakozimin dazibagh isin aneti. Egha Abraham sabam inigha borim aghorasava ami.

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel, a Godin Nguibamin ikia diagma ghaze, "Abraham! Abraham!"

Ezi Abraham a ikaragha ghaze, "Ki kati."

Ezi ensel a migia ghaze, "Ni uan borim misueghti an aremeghan marki. Egh arazitamin a damuan marki. Ni bar borir vamira ikia egha an anogoroghezir puvati. Ni a isi God daningasaviram ami. Kamaghin ki fo, ni gumazir Godin atiatiava an apengan itim."

Ezi Abraham kogha sipsipin apurir mamin gari, an kom tevsevir mamin suirazima a iti. Ezi a ghua sipsipin kam inigha, a misuegha a isa bar isizir ofa

damuasa a gaboro. Sipsipin apurir kam Aisakin danganim inizi Aisak iti.

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel Abraham uam an diagma a migia ghaze, "Ki Ikiavira Itir God, guizbangira uabi uan ziamin kamaghin migia ghaze, ni bar borir kamra ikia, egha an anogoroghezir puvati. Kamaghin ki bar deraghvira ni damuam. Egh ki nin ovavir boribar amighti me bar avirasemegh mikoveziba ko gigimin min otivigham. Eghti nin ovavir boriba uan apaniba abinigh, egh men nguibaba iniam. Guizbangira, ni nan akam baregha an gin ghu, kamaghin amizi, nin ovavir boriba bangin ki nguazir kamin itir nguibaba bar deravira me damuam."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 16:5, 8, 9-11

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

Ikiavira Itir God, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Ni bizir ki oteveziba, ni da na ganidi.

Ezi nan ikirimirim nin dafarimin iti. Ki fo, Ikiavira Itir God zurara bar nan boroghira iti.

A bar roghira ikia gavgavim na ganidima, ki atiatiava agoir puvati.

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

Kamaghin, nan navir averiam bar akonge.

Ezi nan duam a bar akonge.

Ezi nan mikarzim bizitam bar an atiatir puvati. Ki fo, ni na ateghti ki gumaziba ovia ghua itir danganimin magiran kogham.

Ni uan gumazir ni ua baghavira inabazim ateghti, a mozir konimin iki kurighan kogham.

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

Ni uabi, ikirimirir aghuarim iniamin tuavim, nan akagha gifa.

Ki nin damazimin ikiti, nan navir averiam agorogem bar a gizivagham.

Ki nin boroghira iki zurara bar akueghvira ikiam.

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

3. RIT

Eks 14:15-15:1

Akar dapanim: Aminim iva ongarim tivazi abigha akuar pumuningin oto. Ezi aningın tongin itir nguazim a misingi, ezi Israelia ghua ongarimin vongin ghue.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ikiavira Itir God, kamagh Moses migei, “Ni tizim bagha nan ingarava aravira iti? Ni Israelia mikemeghti, me mangi. Eghti ni uan asadivir aghorim ghufegh, ongarim gisin amadagh. Eghti ongarim bigh akuar pumuning irighti, Israelia nguazir dakirtizimin mangi vongin otifigh. Eghti ki Isipia damighti men naviba gavgavighti, me ian gin ongarim biaghirizir tuavimin mangam. Eghti ki atrivim ko, an karisba ko, midorozir gumazir hoziabagh apiaziba, ko midorozir gumaziba bar me dikabiragham. Egh ki me gamizir arazir kam bagh, ziar ekiam iniam. Ki Isipia dikabiragh me abiraghti me fogh suam, Kirara, ki Ikiavira Itir God.”

Ezi Godin enselin zurara Israelian midorozir gumazibar faragha zuim, a sivagha ghua men akirangin tu. Ezi ghuariar ruarir ekia zurara men faragha zuim, a uaghan isivagha ghua men akiraghin tu. Dimagarir kamin, ghuariar ruarir ekia kam Israelia ko, Isipian tizimin tughav iti. Ghuariar ruarir kam Isipia itir danganim gamizi, a bar mitatangi. Egha Israelia itir danganim angazangarim a ganingi. Kamaghin, dimagarir kamin Isipia ko Israelia uarir boroghin mangan ibura.

Moses uan agharim ghufegha, ongarim gisin anemada. Ezi dimagarimin Ikiavira Itir God, aminir gavgavim gamizi, an aruem anadi naghin oto. Egha dimagarir kamin aminim ongarim giva ghuavti aminim tira. Ezi ongarim tongira biaghirigha, akuar pumuningin irigha nguazir dakirtizimin oto. Egha divazimningin min vong ko vongin akuvagha itima, Israelia aningın tongin nguazir dakirtizimin ghua vongin otifi. Ezi Isipin midorozir gumaziba Israelian

agiragha, men gin ghua ongarimin tongira ghu. Men hoziaba ko, karisba ko, gumazir hoziabagh apiziba, da bar zui. Ezi Ikiavira Itir God, aviv zariamın min ghuariar ruarir kamin aven iti. Ezi aminim tiasa amima, a Isipian midorozir gumaziba, men nighnizibagh irazima, me tintinibar nighnigha atiatia arasava ami. Ikiavira Itir God, karisbagh amizi, nguazim dar wilbar suighizi, da pamten ivemarir puvati. Ezi Isipia uarira uariv gei, “Ia oragh, E zuamirama ari mangeka! Ikiavira Itir God, Israelian akuragha e misosi.”

Ezi Ikiavira Itir God, kamagh Moses migei, “Ni uan agharim ghufegh, ongarim gisin anemadaghti, dipam ua izi Isipian midorozir gumaziba, ko men karisba ko gumazir hoziabagh apiaziba, bar me avaragh.”

Ezi Moses agharim ghufegha ongarim gisin anemada. Aminim tirazima, ongarim ua iza faragha ikezi moghon uan danganimın iti. Dughiar kamra, Isipia ari mangasa amuvavira itima, Ikiavira Itir God, bar me avigha ongarim mikini. Ezi ongarim uamategha ize. Egha gumazir atrivimin hoziabagh apiaziba ko, midorozir gumazir Israelian gin ongarir torimin ghueziba, bar me avara. Ezi men tav miseviaghirizir puvati. Ongarim divazim min, vong ko vongin akuvagha itima, Israelia nguazir dakirtizimin zui.

Dughiar kamin, Ikiavira Itir God, Isipian dafarimin Israelia, ua men akura. Ezi Israelia, Isipian kuabar garima, da ongarir dadarimin ireghav iti. Israelian gumazamiziba garima, Ikiavira Itir God, uan gavgavir ekiamın pamtem ingara, Isipia dikabiragha me abira. Ezi me bar atiatigha, Ikiavira Itir

God, nighnizir gavgavim an iti. Egha an ingangarir gumazim Moses, me uaghan nighnizir gavgavim an iti.

Dughiar kam Moses Israelian gumazamiziba ko, Ikiavira Itir God bagha ighiar kam kamaghin a bange.

“Ikiavira Itir God, a midorozir ekiam abira, ezi ki datirighin a bagh onger akam bangam.

Guizbangira, a hoziaba ko gumazir hoziabagh isin apiaziba me avigha ongarim mikini.

An apaniba abira, ezi an ziam bar pin iti!”

Kar Godin Akam.

SAM

Eks 15:1-6, 17-18

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

Dughiar kam Moses Israelian gumazamiziba ko, Ikiavira Itir God bagha ighiar kam kamaghin a bange.

“Ikiavira Itir God, a midorozir ekiam abira, ezi ki datirighin a bagh onger akam bangam.

Guizbangira, a hoziaba ko gumazir hoziabagh isin apiaziba me avigha ongarim mikini.

An apaniba abira, ezi an ziam bar pin iti!”

Ikiavira Itir God uabi na gamizima, ki gavgavigha, onger akam bangava an ziam fe.

A zurara ua na isi, ezi ki an ziam fasa.

A nan God, egha nan akurvazim. kamaghin, ki an ziar ekiam fasa.

Nan afeziamin God, ki an ziar ekiam fi, a isi bar pin anerigh ighiam damuam.

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

Ikiavira Itir God, a bar midorozir gumazir gavgavim.

Ziar kam, Ikiavira Itir God, kar an ziam.

A Isipian midorozir gumaziba ko men karisin midorozim gamiba, a me avigha me isa ongarim mikini.

Ezi men midorozir gumazir dapaniba, ongarim amegha Ongarir Aghevimin aven ariaghire.

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

Ongarim bar me avarazima,

me dagiabar min ongarir dikanim giraghue.

Ikiavira Itir God, nin agharir guvim bar gavgavir ekiam iti,

ni uan apaniba dikaragha bar me mirmiri.

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

O Ikiavira Itir God, ni en aku mangiti, e nin mighsiamin deraghvira dapiagham.
 O Ekiam, danganir kamin, ni uabi uan dipenimin ingaram.
 Dipenir ni itir kamin, gumazamiziba izi nin ziam fam.
 Ikiavira Itir God, an atrivimin min iki mamaghira ikiam.”

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

4. RIT

Ais 54:5-14

Akar dapanim: Dughiaba bar ki nin apangkuvigh ni gifuegh deragh ni damuam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha God kamaghin migei, “Ki Godin nin ingarizim, ki nin pamin min iti.
 Kar nan ziam, Ikiavira Itir Godin Bar Gavgaviba Itim,
 Ki Israelian God, Godin Bar Zuezim,
 egha ki nin akurvagha nin garir gumazim,
 ki uabira ki nguaziba bar dagh ativagha dar garir God.
 Ki God, Ikiavira Itir God, ki kamaghin mikeme, ki nin diaghti ni uam na bagh izam.
 Ni mati amizir igiam uan pamin itima,
 an anetegha aravghugha gifa, ezi an dighorim bighizi an osimtizir bar dafamin aven iti.
 Kamaghin amizi, ki ghaze, ni ua izi.

“Ki Ikiavira Itir God, nin gara nin Akurvazir Gumazim, ki ghaze,
 ki dughiar bar otevimin ni ategha, datirighin apangkuvir ekiam nin iti.
 Kamaghin amizi, ki ua ni inigh ua bagh izam.
 Ki dughiar otevimin bar puvira nin atara, uan guam modo.
 Ki datirighin nin apangkuvir ni gifuegh,
 egh zurara deraghvira ni damuam.

“Ki Noan dughiamin kamaghin akam akira ghaze,
 ki nguazim gasighasighsi uam aperiam damighti an otivan kogham.
 Kamaghira, ki guizbangira ni migia ghaze,
 ki ua nin aningaghegh, ni batueghan kogham.
 Ki Ikiavira Itir Godin bar ia gifongezim, ki ghaze, mighsiaba ko akiriba ti sivaghsivagh mangam,
 eghti nan apangkuvir arazir ian itim, a gavgavigh iki mamaghira ikiam.
 Ki fomira e uari inigh deragh ikiasa, ia ko Akar Dikirizir Gavgavim, a gamigha gifa.
 Eghti ki Akar Gavgavir Dikirizir kam, an abighan kogham.

“O Jerusalemin noki, ni nguibar bar osimtizir bar aviriba inizim,
 gumazitam nin apangkuvir puvatigha nin akurazi puvati.
 Eghti ki dagiar bar aghuir ivezim bar pin koziba inigh ua nin ingaram,
 eghti ni ua nguibar bar dirimin otogham.
 Ki dagiar aghuir ivezim bar pin koziba inigh, egh nguazimin dar afegh adagh isin ni afagham.
 Egh ki dagiar guar igharagha gara taghtazir aghuiba inigh, ni bagh tiar akabar ingarigh,
 divazir gavgavim ni gighuigh an ingarigh,

divazimin tiar akabar ingarigham.
 Egh uaghan divazim gisin, nguibamin ganamin gumazibar dipenir bar pin itibar ingarigham.
 Ki Ikiavira Itir God, ki uabi nin boriba bar, men sure damuam,
 eghti me dabirabir bar aghuimin ikiam.
 Ki uan arazir aghuimin gin mangi ni damighti, ni tugh gavgavigham.
 Eghti gumazir tam ua ni dikabin paz ni damuan kogham,
 Eghti ni bizitam uam an atiatingan kogham.
 Nin atiatir arazim bar givagham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 30:2, 4, 5-6, 11-13

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

O Ikiavira Itir God, nan osimtiziba na abirazi ni ua na fegha anabogha nan akura.
 Egha nan apaniba ataghizi me na dipovezir puvati.
 Kamaghin, ki bizir kam bagha bar akuegha nin ziam fe. O Ikiavira Itir God, ki
 atam aremeghai, ezi ni na gamizi, ki ua dikafi.
 Ki gumaziba ariaghira ghua itir nguibamin ghugha gifa.
 Ezi ni, ikirimirir ki itir kam ua na ganingi.

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

Ia Ikiavira Itir Godin gumazamiziba, ia a bagh onger akabar amu an ziar bar
 zuezim fi.
 Egh bizir an amizibagh nighnigh a minabi.
 Guizbangira, a en atarir adariba, da dughiar otevimra iti.
 Ezi dughiar e nguazir kamin itimin, a uan navim sara e gifongegha deragha e
 gami.
 E, dimangan temeriba ireghiva, amimzaraghan deragh iki bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

O Ikiavira Itir God, ni na baregh nan apangkufigh.
 O Ikiavira Itir God, ni nan Akurvazir Gumazimin iki!
 Ni nan navir osimtizim batoke, ezi ki bar akuegha onger akabagh ami.
 Ki faragha azir korotiaba aghui,
 ezi datirighin ni nan azir korotiam sueghava, nan ararem oteghavkinizi nan
 navim derazi ki bar akonge.
 Ikiavira Itir God, ki uan akam dukuaghan kogham.
 Ki uan navir averiamin onger akabar amu egh nin ziam fam.
 Egh zurara ni minabivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

5. RIT

Ais 55:1-11

Akar dapanim: Ia na bagh iziti ia deraghvira ikiam. Eghti ki Akar Gavgavir Dikirizim ia ko damuti, a iki mamaghira ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migei,
 “O gumazamizir dipam bagh
 ariaghiriba,
 ia na bagh izi dipabar ami.
 Ia gumazir dagiaba puvatiziba, ia na
 bagh izi, egh dagheba ini.
 Ia izi wainin dipaba ko
 bulmakaubar oter eborim ini, dar
 iveziba puvati.
 Manmagh amizi, ia pura uan dagiaba
 isa bizir ian akurvazir puvatiziba
 bagha da agefi,
 ezi mitiriaba ian aghavira iti?
 Ia kuariba arigh deravira nan akam
 baragh, ki mikemezi moghin
 damu,
 egh ia dagher guar aghuir avirir ki
 ia ganingiziba izivagham.
 Dagher kaba bar isingigh gavgavim
 ia daningam.
 Ia nan gumazamiziba, ia izi kuariba
 arigh na baragh,
 ian ikirimirim deragham.
 Eghti ki Atrivim Devit ganingizir
 apangkuvir arazim ia daningsi,
 Akar Dikirizir Gavgavim ia ko a
 damighti,
 a gavgavigh ikivira ikiam.
 Ia oragh, ki Devit gamizi, a gumazir
 ekiamin otogha, kantrin
 igharazibar gumazamizibagh
 ativagha men gari.
 Anarira, nan gavgavim isa
 gumazamizibar aka.
 Ia fomira kantrin igharazir maba, ia
 me gifozir puvati, ezi me uaghan
 ia gifozir puvati.
 Eghti ia men dimam.
 Ki Ikiavira Itir God, ian God, ki
 Israelian Godin Bar Zuezim,

ki datirighin iziar ekiam isa ia
 ganingigha gifa.
 Eghti kamaghin, ia kantrin kabar
 dimti, me zuamira ivegh ia bagh
 izegham.”
 Datrighin Ikiavira Itir God bar ian
 boroghira ikia ia mizua iti.
 Kamaghin, ia datirighin an dimiva
 an boroghira izi.
 Eghti gumazamizir arazir ikurabagh
 amiba uan arazir ikuraba ategh,
 uam adar amusi dagh nighnighan
 kogham.
 Egh me uamategh Ikiavira Itir God,
 en God, a bagh iziti,
 a men apangkuvigh men arazir
 ikuraba gin amangam.
 Ikiavira Itir God kamaghin
 migei, “Nan nighniziba, ia
 gumazamiziba, ian nighnizibar
 min zuir puvati.
 Ezi nan araziba, ian arazibar min
 itir puvati.
 Overiam bar nguazim gisin pin mar
 iti,
 kamaghira nan araziba ko
 nighniziba,
 da ian araziba ko nighniziba
 bar dagh afira.
 E fo, amozim overiamin ikia zaghira,
 pura uamategha ghuavanadir
 puvati.
 A dipam nguazim ganiga eggha
 daghebagh amima da azenibar
 aghuima,
 ezi gumaziba da isi.
 Me dar maba apava, eggha dagher
 ovizir maba opari.

Ezi kamaghira, nan akam uaghan, a
pura uamategh na bagh izeghan
kogham.

Puvati. A, ki mikemezi moghira,
bizibar amuti da otivam.

Eghti ingangarir ki damuasa
ifongeziba, a dar amuti dar
dagheba otivam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Ais 12:2-6

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar ikirimirir zurara itim anidim inigh.

“Ia oragh! God nan akuragha, ua na ini.

Eghti ki nighnizir gavgavim an ikiva egh atiatingan kogham.

Ikiavira Itir God, a Godra, a na gamima, ki gavgavigha iti.

Guizbangira, a nan akurvazir gumazim, ezi ki an ziam fava onger akam gami.”

Mozir dipam, gumazir kuariba piriba, anepa bar akonghe.

Ezi kamaghira, God uan gumamazibar akuragh ua me inighti, me bar
akuegham.

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar ikirimirir zurara itim anidim inigh.

Dughiar kamin ia kamagh mikimam,

“E Ikiavira Itir God, an iziam dipon egh a minabiva, uarir akurvaghshi an dimam.

Egh ingangarir ekiar an amizibar gun kantribar gumamaziziba bar moghira me
mikimiva,

an iziar ekiamin gun mikim. Ia nguazimin gumamaziziba bar, Ikiavira Itir Godin
ingangarir bar ekiar an amizibar akam baragh.

Kamagh amizi, e a bagh onger akabar amu, an iziam fam.”

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar ikirimirir zurara itim anidim inigh.

O Saionin mighsiamin itir gumamaziziba, ia fo, Israelian Godin Bar Zuezim, a ian
tongin ikia ingangarir ekiabagh amua iziar bar ekiam iti.

Kamaghin, ia pamten dimiva arang bar akuegh onger akabar amu.

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar ikirimirir zurara itim anidim inigh.

6. RIT

Bar 3:9-15, 32 -4:4

*Akar dapanim: Ia Ekiamin tuavimin gin mangi, egh ia dabirabir aghuim deragh iki
mamaghira ikiam.*

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Baruk, an osiri.

O Israelia, ia Godin nighnizir
aghuim ko akar gavgaviba, deravira da
baragh. Egh ia fofozir aghuir kamin
mingarim deragh a gifogham. Ia akar
kabar gin mangti, da ian akurvagh
ikirimirir aghuim ia daningti, ia bar
deraghvira ikiam. Israelia, manmagh
amizi ia datirighin apanibar nguazimin

men tongin ikia ghurigha gifa? Ia
mati gumazir aremezibar kuabar min
ikia Godin damazimin zuezir puvati.
Ia manmagh sua Godin damazimin
mizegha ikia iti, mati gumazim
aremegha gifa, egha ian ganganim,
aremezi moghin gari? Ia ti God ataki, a
nighnizir aghuim ko fofozir aghuimin

mingarim. Ia ti Godin tuavimra arua ghua ia ghueghai, egha ia deraghviram apiagha mamaghira ikiai. Ia nighnizir aghuim ko, gavgavim ko, fofozim ko, nighnizir aghuimin mingarim gifoghfoghsi, ia da bagh rui. Egh ia ikirimirir ruarim initi, angazangarim tuavim ian akaghti, ia dabirabir aghuim iniam. Gumazitam, Godin nighnizir aghuim itir danganim, a gifozir puvati. Egha tinara God uan nighnizir aghuiba arighizir dipenimin ghu? Gumazi tam an aven ghuzir puvati. Guizbangira, Godin fofozim bar pin iti.

God uabira biziba bar dagh fo, ezi nighnizir aghuiba bar an iti. A uabi uan fofozimin, nighnizir aghuiba bato. A nguazir kam iki mamaghira ikiasa ifonge, egha anan ingari. Egha an asizir guar aviriba an aven da arighizi, da an iti. An angazangarimin ingarigha anemadazi, a danganiba bar adar zui. Egha angazangarimin deima, an akam baragha agorogem sara uamategha a bagha izi A mikovezibar dei, me zuamiram an dimdiaba ikarvasi. Da uan

danganibara tuivav ikia, Godin men ingarizimin iziam fa, angazangarim aniga bar akonge. God, anarira a en God, ezi godin tam ua itir puvati. Egha anarira nighnizir aghuimin tuavim batifi. Egha fofozir aghuim isa uan ingangarir gumazir a bar ifongezim Israel ganingi. Ezi dughiar kamin nighnizir aghuim iza nguazir kamin gumamazibar tongin iti. Nighnizir aghuim, an Arazir God e Ganingizibar Akinafarimin aven ikia mamaghira iti. Gumamazizir an suighavira itiba, me angamra ikivira ikiam. Ezi gumamazizir anetaghiziba, me ovengam. Israelia, ia nighnizir aghuimin apigh an suiragh. Nighnizir aghuir kam, an angazangarim ia gisira. Kamaghin ia angazangarir kam bagh mangi. Ia nighnizir aghuir kam bangin iziar ekiam isi. A ian bizimra. Eghti ia pura kantrin igharazibar aningan marki. E Israelia, God ifongezir araziba e dagh fogha gifa. Kamaghin e bar akonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 19:8-11

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akar gavgavim a bar guizbangira, egha ikirimirir aghuim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akaba, e nighnizir gavgavim adar ikiam.
Ezi fofoziba puvatizi darazi,
a fofozir aghuim me ganidi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akaba, bar deravira en sure gami.

An akar kaba en sure damuti, e uan navir averiabar aven da bagh bar akuegham.

An akar gavgaviba, angazangarim e ganidi,
egha fofozir bar aghuim en nighnizibagh ariki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan itir arazim,
a deragha bar zuegha, ikia mamaghira iti.

Ikiavira Itir Godin arazir a biziba tuisizim,
a bar guizbangira deragha voroghira zui.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Godin akam bar deragha gol bar a gafira.
 E fo, gumaziba gol tuema, a isigha golin aghuimram oto.
 Guizbangira, Godin akam, golin isigha derazir avirim, bar a gafira.
 Godin akam bar isingi, egha hani bar a gafira.
 A guizbangira, hanin aghuir bar isingizim, bar a gafira.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

7. RIT

Ese 36:16-28

Akar dapanim: Ki dipar zuruzim inigh muziaritam ia gingegham, egh nighnizir igiam ko navir igiam ia daningam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God uan akam isa na ganiga ghaze, “Gumazibar borim, Israelia uan nguazimin itir dughiamin, me arazir bar mizirizibagh amua, nguazir kam gasighasiki. Me, mati amizim uan iakinir arimariabagh amua nan damazimin mize. Me gumazir avirim misoghezi me ariaghire. Egha me marvir guabar ziaba fe, egha uan nguazim gamizima, a nan damazimin bar mize. Kamaghin amizima, ki bar men aningaghegha, ivezir kuram isa bar me ganingi. Ki men arazir ikurar me amizir kaba tuisigha da ikarvagha me batoghezi, me tintinibar kantrin igharazibar ghue. Me tintinbar ghuezi, kantrin igharazibar gumamaziziba men gara nan iziam gasighasigha ghaze, ‘Kar Ikiavira Itir Godin adarasi. A me gamizi, me an nguazim ategha gifa.’ Ezi ki fo, Israelia ghuezir danganiba bar, kantrin kabar gumaziba nan iziam dipovava a gasighasisi. Bizir kam bagha ki uan iziam bagha osemi.

Kamaghin amizi, ni akar kam Israelia daningh: Ki Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki kamaghin ia migia ghaze: Ia kantribar gumamazizir igharazibar tongin itima, me ian gara nan iziam dipova a gasighasisi. Bizir gavgavir ki damuamin kaba, ia Israelia, ki ia ginighnighasa dagh amir puvati. Bar puvati. Ki uan ziar ekiam baghavira

nighnigha dar amuasa. Ki uabi Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki ghaze, Ia Israelia, ian arazir kurabar ia gumamazizir kabagh amizi, datirighin me nan ziam gasighasisi. Eghti ki kantrin igharazibar gumamaziziba damighti me ganigh fogh suam, ki uabi Ikiavira Itir God, ezi nan araziba da bar moghira zue. Eghti me ziar ekiam na daningam. Bizir ki ia damuamin kam a kamakin, ki kantrin ia datirighin itibar bar ia inigh izi ua ian nguazimra ia arigham. Egh dipar dikiriam inigh ian dapanibagh kavamegh, ian arazir kuraba batueghti ia nan damazimin bar zuegham. Egh ian marvir guaba fer arazir kuraba bagh ki ia rueghti ia zuegham. Egh ki nin navim damighti a ua igiamin otogham. Egh duar igiam ia datigham. Ian naviba faragha dagiabar min gavgafi. Ki datirighin nighnizir kuram batuegh nighnizir igiam isi ian navir averiabar aven, ia daningam. Egh ki uan duam isi ia daningam, eghti a ian navir averiabar ikiam. Egh ia feghti ia deraghvira nan arazir ki ia ganingiziba ko akar gavgavibar gin mangam. Egh ia nguazir ki fomira ian ovavibagh aningizir kamin ikiam. Egh ia nan gumamazizibaram otoghti ki ian Godin ikiam.”

Kar Godin Akam.

SAM (sapos i no gat baptais) Sam**42:3, 5; 43:3-4**

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dapatam ramasa.

Asizir atiam dipatam amasa ariaghira ivemara daghurir muziaribar uaghiri
 moghin,
 O God, ki nin boroghin ikiasa bar ifonge.
 O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri, mati
 gumazim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.
 God, dughiar manamra ki bar nin boroghira mangi egh nin ziam fam?

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dapatam ramasa.

Ki fomira gumazamizir avirimin faragha ghua me inigha ghua Godin Dipenimin
 aven ghu.
 Ki me ko zuir dughiamin,
 gumazamizir avirir kam Godin ziam fa a minabava pamten tiariba akara onger
 akabagh ami.
 Ki bizir kabagh nighnigha egha nan navim bar moghira biaghiri.

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dapatam ramasa.

Ni uan guizin akam amadagh uan angazangarim akaghti,
 aning tuavim nan akagh uam na inigh Saionin mighsiar ni ua bagha inabazimin
 min Dipenir ni uabi itimin mangi.

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dapatam ramasa.

Ki fomira gumazamizir avirimin faragha ghua me inigha ghua Godin Dipenimin
 aven ghu.
 Ki me ko zuir dughiamin,
 gumazamizir avirir kam Godin ziam fa a minabava pamten tiariba akara onger
 akabagh ami.
 Ki bizir kabagh nighnigha egha nan navim bar moghira biaghiri.

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dapatam ramasa.

(

SAM**Sam 51:12-15, 18-19**

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

O God, ni nan navir averiam damighti a zuegh ua igiamin otogh.
 Eghti nin ifongiar aghuim nan aven iziti ki nirara ganam.
 Nin Duam nan aven iti,
 ezi ni uabin boroghin na batuegh, na dam uan duam inian marki.

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

Ni faraghavira ua na inizi ki ni bagha bar akonge.
 Ni datirighin bar akongezir arazir kam na daningigh.
 Ki nin akabar gin mangamin ifongiar kam, ni ua na daningigh.

Ki gin gumazir arazir kurabagh amiba, nin akamin me mikimam,
 eghti me ni bagh izam.

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

Ki fo, ni kamaghin aghua, ki asizim nigh izi ni bagh an ofa damuam.
 Ki ofa damusi, asizim misuegh a tuaghti a isigh mighiran ni aghua.
 O God, ni kamaghin ifonge, ki ofan min bar uabi abiragh bar nin apengan ikiam.
 Gumazir uari abira navibagh iziba, ni akirim ragha me gasir puvati.

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

RIT (bihain long singsing Ona)

Ro 6:3-11

Akar dapanim: Krai mozimin dikavigha gifa, kamaghin a uam aremeghan kogham.

Akar kam, akinafarir Pol Romin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ia ti kamaghin fo, e bar Krai
 Iesusin aven ruegha a ko poke. Arazir
 kamin e bar an ovevem ko poke. E
 ruegha, egha tuavir kamin Kraisin
 ovevem ko poke, ezi Afeziam Krai ko
 mozimin aven e akaragha e avara. Egha
 mati an gavgavir ekiam Krai gamizi
 a mozimin ua dikafi, kamaghira, e
 uaghan ikirimirir igiar aghuimin ikivira
 ikiam.

Ezi, e Krai ko puegha egha mati an
 aremezi, moghin areme. Kamaghira,
 e a ua dikavizi moghin e a ko puegh
 ua dikavigham. E kamaghin fo, en
 navir ghurimin araziba, da Krai ko
 ter ighuvimin aremegha gifa, ezi en
 nivafizimin agoroger arazir kurabar
 gavgavim gifa. Kamaghin, e ua arazir
 kuramin ingangarir gumazibar ikian
 kogham. Guizbangira, gumazitam
 aremeghti, arazir kuramin gavgavim
 uam a gativaghti, an an apengan ikian

kogham. E ghaze, e Krai ko areme,
 egha e nighnizir gavgavim kamaghin
 iti, e uaghan a ko ikirimirir aghuir
 kamin ikiam.

E kamaghin fo, Krai mozimin ua
 dikavigha gifa. Egha uam aremeghan
 kogham. Ovevem, a ua gavgavir a
 misueghti a uam aremeghamim,
 puvati. Egha Krai dughiar vamiram
 aremegha ua aremeghan kogham.
 Egha ovever arazir kamin, an arazir
 kuramin gavgavim gamizi, eghti a
 uam a gativsi damuan kogham. Egha
 datirighin a ikirimirir aghuarimin
 ikia God baghavira iti. Kamaghira,
 nighnizir kam ian iki, ia uaghan Krai
 ko aremegha egha arazir kuramin
 gavgavim uam an apengan itir puvati.
 Egha ia Krai Iesus ko porogha God
 baghavira ikia ikirimirir aghuimin iti.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 118:1-2, 16-17, 22-23****Ia akam ikaragh: Aleluia, Aleluia, Aleluia.**

Ikiavira Itir God a dughiabar zurara en dera, egha a zurara en apangkuvigha mamaghira iti.

Kamaghin amizi e a minamam!

E Israelian gumamaziziba, e kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Ia akam ikaragh: Aleluia, Aleluia, Aleluia.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra en akura.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra, e uan apaniba dikabira.”

Ki fo, ki aremeghan kogham. Puvati.

Ki angamra iki, egh bizir Ikiavira Itir God amizibagh eghanam.

Ia akam ikaragh: Aleluia, Aleluia, Aleluia.

Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim,

a datirighin dipenim aterir guarim gava.

Ikiavira Itir God uabi bizir kam gamizima an oto.

Ezi e an garima, a bar dera.

Ia akam ikaragh: Aleluia, Aleluia, Aleluia.

(No gat singsing bilong Welkamim Gutnius)

GUTNIUS**Lu 24:1 -12**

Akar dapanim: Ia manmaghsua iza gumazir angamra itim, gumazir ariaghirezibar danganimin a buri?

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Sanden bar mizaraghara, amiziba borer mughuriar aghuir me arighiziba, inighava dagiar torimin zui.* Egha me gari, me torim avarazir dagiam, me a puegha ghu. Egha me aven ghua Iesusin kuam bagha garava avenge. Egha me kamaghin ganigha nighnizir aviribagh amua tuivighav itima, gumazir pumuning zuamira aningin korotiaba onimarimin min taghtagha men min tughav iti. Ezi amiziba bar atiatigha avigha nguazimin gari, ezi gumazimning kamaghin me migei, “Ia tizim bagha gumazir angamra itim gumazir ovengezibar danganimin a buri? A kagh itir puvati; a ua dikafi! A ia ko Galilin ikia ia mikemezir bizim, ia a ginighnigh, ‘Gumazibar Otarim, me a isi gumazir

arazir kurabagh amibar dafarim datighti, me a isi ter ighuvimin a guragham. Eghti a dughiar mikezimin ua dikavigham.’ ” Ezi a mikemezir akaba me a dagh iniri.

Egha me mozim ategha uamategha ghua bizir kabar gun Iesusin suren gumazir 11 plan migiava igharaz darazi sara mikeme. Amizir bizir kabar gun Iesusin 11 plan aposelba ko igharaz daraziv kemeziba. Makdalan nguibamin amizim Maria, ko Joana, ko Maria a Jemsin amebam, koma amizir igharazir maba uaghan me ko ikia bizir kabar gun aposelbav gei. Ezi me amizibav gia ghaze, me ti onganighama, egha kamaghin me nighnizir gavgavim men akabar itir puvati. *Egha Pita kamaghin oregha dikavigha ivegha mozim

ghu. Egha an aviragha, mozimin
gara bizitamin apizir puvatigha inir
ghurghuribara gari da ireghav iti. Egha
a uamategha ghua nighnizir aviribagh

amua ghaze, kar manmaghin amizir
bizim.*

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

ISTA SANDE

1. RIT

Ap 10:34, 37-43

Akar dapanim: Iesus mozimín dikafi, ezi e a koma dagheba ko dipaba api.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pita Korneliusin dipenimin aven itir darasiv gei, “Bar guizbangira, ki datirighin fos. God gumazir vabara ifuegha merara garir puvati, a bar gumazibagh ifonge.

Ia uari fo, bizir manaba kantri Israelin nguibaba bar da batifi. Bizir kaba Distrigh Galilin dikafi. Da, Jon gumaziba ruasa akam kuragha aruigha givazima, da gin otifi. Ia fo, God Nasaretin gumazim Iesus, uan Duam ko gavgavim a ganingi. Egha God a ko itima, kamaghin amizi a nguibabagh arua gumazamizibar akurvasi. Egha Satanin apengan itir gumazamizibagh ami me ua dera.

“E uari uan damazibar an garima, an en nguibar Judan aven itiba ko Jerusalemin nguibamin bizir aviribagh ami. Ezi me a misuegha ter ighuvimin anegurazima an areme. Ezi dughiar

pumuning ko mikezim givazima God a gamima a ua dikafi. Ezi God a isava gumazamizibar aka. Egha a bar Judaba bar me bativizir pu. Puvati. An e gumazir God miseveziba, erara an gari. An aremegha ua dikavizir dughiamin gin, an e ko ikiava dagheba ko dipaba ame. Iesus an akam gun gumazamizibav kimasava e mikeme. A ghaze, e kamaghin me mikim suam, God gumazir kam, Iesus anemisevezima, anarira en kotiaba baragham, ovia ghueziba ko angamra itiba sara. Godin akam inigha izir gumaziba bar, me Iesusin guizin akar kam kuni. Egha ghaze, gumazitam nighnzir gavgavim Iesusin ziamin ikiti, God Iesusin ziamin tuavimin an arazir kuraba gin amadagham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 118:1-2, 16-17, 22-23

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

Aleluia, Aleluia, Aleluia.

Ikiavira Itir God a dughiar zurara en dera, egha a zurara en apangkuvigha mamaghira iti.

Kamaghin amizi e a minamam!

E Israelian gumazamiziba, e kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

Aleluia, Aleluia, Aleluia.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra en akura.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra, e uan apaniba dikabira.”

Ki fo, ki aremeghan kogham. Puvati.

Ki angamra iki, egh bizir Ikiavira Itir God amizibagh eghanam.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

Aleluia, Aleluia, Aleluia.

Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim,
 a datirighin dipenim aterir guarim gava.
 Ikiavira Itir God uabi bizir kam gamizima an oto.
 Ezi e an garima, a bar dera.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

Aleluia, Aleluia, Aleluia.

2. RIT

Kl 3:1-4

Akar dapanim: Dughiaba bar zurara, ia bizir pin itibar nighnigh. Kar, danganir Krai Godin agharir guvimin aperaghav itim.

Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

God ia gamizima ia Krai ko ua dikavigha ikirimirir igiamin iti. Egha bizir kam bagha, ia Godin Nguibamin pin itir biziba bar dagh ifongegh, da Krai itir naghin iti. Krai, Godin agharir guvimin amadaghan uan atrivir dabirabimin aperaghav iti. Ezi ia bizir pin itiba baghivira nighnigh, egh nguazimin itir bizibagh nighnighan marki. Ia fo, ia aremegha gifa, ezi

ian ikirimirir angamra itim Krai ko ikiava egha Godin poroghav ikia egha modoghav ikia tighar azenimin otivam. Ezi Krai, a guizbangira ian ikirimirir angamra itimin mingarim. Eghti Krai uamategh izamin dughiam, ia uaghan a ko an angazangarir gavgavir ekiamin aven otivam.

Kar Godin Akam.

0:

2. RIT

1 Ko 5:6-8

Akar dapanim: Ia yisin ghuriba batuegh, egh ia deraghvira iki, mati bretin igar yis puvatizim min ikiam.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ia uari uan ziaba fe, kar arazir aghuim puvati. Ezi manmakin? Ia ti fozir pu, yisin muziarim, a bret damuamin flaua bar a gamima, a bui? Kamaghin, ia yisin ghurimin min arazir kuraba bar da batokegh, egh zuegh, mati bretin igiar yisba puvatizimin min iki. Ezi ki kamaghin fo, ia yis puvatizir bretin min iti. Ia fo, God Israelbagh Itazir Dughiam Ginighnizir Isar Ekiam, an adiarim gamigha gifa. Me, mati Isar Ekiam bagha sipsip isa ofa gami

moghin, me Krai isa sipsipin min a misoghezi, an areme. Kamaghin amizi, en araziba, gumazir Isar Ekier kam damuasava amir arazibar min mangi. Egh uan arazir kuraba batuegh, mati me Isar Ekiam damuasa uan dipenibar yisin ghuriba isa, da makuri. Egh arazir zuruzim ko guizin akamin gin mangam, eghti arazir kam mati bretin igiar yis puvatizim.*

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Krais sipsipin min e a isa ofa gami. Egha Ekiamin dughiam bagha bar akonge.

Aleluia.

GUTNIUS**Jo 20:1-9**

Akar dapanim: Godin Akinafarim kamaghin migei, "Iesus ovevemin ua dikavigham."

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Sanden bar mizaraghara, aminim mitateghevira iti, ezi Makdalan nguibamin amizim Maria, a mozimin ghu. Egha a garima mozimin tiar akam gasarazir dagiam ua itir puvati.* Ezi a, Saimon Pita ko suren gumazir igharazir kam, a gumazir Iesus bar ifongezim, an aning bagha ivegha ghu. Egha Maria kamaghin aningn migei, "Me Ekiamin kuam mozimin a inigha ghu, ezi e fozir puvati, me managh aneti."

Ezi Pita ko suren gumazir igharazir kam, aning nguibam ategha egha mozimin zui. Aning virara ivegha ghua, suren gumazir igharazir kam Pita gafiragha, egha faragha mozimin oto. Egha an aviragha mozimin aven gari, egha inir aghuir me Iesusin kuam avarazir kabar gara egha an aven ghuzir puvati.

Ezi Saimon Pita an gin ghua, mozimin averiamin ghu. Egha a inir aghuir kabar garima da iti. Egha a inir igharazir mamin garima a uaghan iti, a inir me Iesusin dapanimin ikezim. Inir kam a inir igharaziba ko itir puvati. Saimon ghaze, me ti a riga egha igharagha aneti. Ezi suren gumazir igharazir faragha mozimin otozim, a uaghan aven ghu. Egha a bizir kabar ganigha egha nighnizir gavgavim iti. (Guizbangira, Godin Akinafarimin itir akam ghaze, Iesus mozimin ua dikavigham. Ezi dughiar kamin aning akar kam tighar deraghvira a gifogham.)

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

0: (Sapos Misa i kamap long apinun, ol i ken rit im dispela Gutnius:)

GUTNIUS**Lu 24:13-35**

Akar dapanim: Ia ti fozir puvati, Krais faragh mizazim inigh, eghti gin, God iziar ekiam a daningam?

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamra gumazir pumuning Emeusin nguibamin zui, Emeusin nguibamin ikegha Jerusalem zuir tuavimin ruarim, a 11 kilomita. Ezi aning bizir otivizir kabar gun uaningra uaningn migei. Egha aning bizir kabav gia uaningn azangsizima, Iesus uabi otogha aning ko me zui. Ezi aning an garava egha deragha a gifozir puvati.

Ezi an aningn azara, "Gua tizibar uaningn migia tuavimin zui?"

Ezi aning tughava an garava bar osemegha aziasava ami. Ezi aningn mav, an ziam Kliopas, an azara, "Jerusalem izezir gumaziba bar bizir kam gifo. Ezi ni ti uabira dughiar givazibar Jerusalem bizir kabagh fozir puvati?" Ezi Iesus aningn azara, "Bizir tiziba?"

Ezi aning a ikaragha ghaze, "Ga Nasaretin Iesus bativizir bizibav gei. A Godin akam inigha izir gumazir mam,

ezi an akaba ko ingangariba God ko gumazibar bar men damazimin bar gavgafi. Ezi en ofa gamir gumazir ekiaba ko en gumazir aruaba a isa gavmanin dafarim gatizi, me a misoghezi an areme, ezi me ter ighuvimin a gura. Ezi e faragha nighnizir gavgavim kamaghin an iti, a God Ua Israelia Iniasa Misevezir Gumazim.

“Ezi migirigiar mam ua iti, bizir kaba otivigha givazi, ezi datirighin an aremezir dughiar mikezim oto. Ezi datirighin en amizir maba mizaraghara mozimin ghuegha an kuamin apizir puvati. Egħa iza e mikemezi, e bar aguaghfa. Egħa me ghaze, e irebamin min enselbar garima, me kamaghin e migia ghaze, a ua dikafi. Ezi en marazi mozimin ghuegha amiziba mikemezi moghin bizibar gari da iti, ezi me an apizir puvati.”

Ezi Iesus kamaghin aning migei, “Gua gumazir onanimning! Gua Godin akam inigha izir gumazimin akaba nighnizir gavgavim koma navim zuamirama adar itir puvati. Ezi gua ti fozir puvati? God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezir Gumazim, faragh mizaziba inigh egh gin Godin damazimin ziar ekiam iniam.” Egħa Iesus aning geghari. A faragħa Moses

osirizir akabav gia, ghua Godin akam inigha izir gumazibar akaba bar aning migei. A Godin Akinafarimin itir akar an gun mikemeziba, dar mingariba bar aningın sure gami.

Egħa me nguibar me ikiamimin boroghira ghuava, Iesus aning bada ghuavira itima, aning a migia ghaze, “Aruem bar givazima aminim piri. Ni ga ko dakuam.” Ezima a ghuava aning koma akui. Egħa Iesus damasa aning koma aperaghav ikia, bret inighava Afeziar Ekiam minabagħa, bret abigha aning ganidi. Ezi aning datirighin an garava a gifofozima, a pura puvati. Ezima aning magħira uaningin migei, “A tuavimin ga batogħa Godin Akinafarimin akabar ga migeima, gan navimning dikafi.”

Egħa aning dikavigha zuamira ghua Jerusalemın uamategħa ghua garima, 11 pla Iesusin suren gumaziba, me marazi ko me uari akuvagħa itima, aning kamaghin me migei, “Bar guizbangira! Iesus aremegħa dikavigha ghua Saimon batol!” Ezi aning magħira tuavimin otivizir bizibar gun me migiava ghaze, a bret abighizima aning an ganighava a gifo.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 2 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 5:12-16

Akar dapanim: Gumazamzir avirim ua nighnizir gavgavim Ekiamin iti, egha an adarazir aven izi.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Aposelba mirakelin aviriba ko digavir kuram gamir bizir aviriba, gumazamizibar tongin dagh ami. Ezi nighnizir gavgavim Iesusin itir gumazamiziba, me Solomonin Azuarimin zurara uari akufi. Gumazir igharaziba, me ko poghasa tong nighnizir puvati. Me men ziaba fava egha fo, me arazir aghuim gami. Marazi me ko poghan aghua, ezi avirim nighnizir gavgavim Ekiamin ikia men aven zuima, men dibobonim bar ghuavanabo. Ezi kamaghin gumaziba

arimariar gumaziba inigha men misiaba ko akuriaba sara me atera izava tuavimin miriamin me arisi. Me kamaghin nighnizir gavgavim iti, Pitan nedazim me gisin mangiti me ua deragham.* Ezi uaghan Jerusalem torim gatizir nguibar dozibar gumazir avirim, me uan arimariar gumazamiziba inigha ize. Egha uaghan uan gumazamizir duar kuraba apazaziba inigha izezima, me bar moghira ghuamaghegha dera.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 118:2-4, 22-27

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

E Israelian gumazamiziba, e kamaghin mikim suam,
 “A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”
 Aronin adarazi uaghan kamaghin mikim suam,
 “A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”
 Gumazamizir Ikiavira Itir Godin atiatiba e bar moghira uaghan kamaghin mikim suam,
 “A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim,
 a datirighin dipenim aterir guarim gava.
 Ikiavira Itir God uabi bizir kam gamizima an oto.
 Ezi e an garima, a bar dera.
 Ikiavira Itir God uabi, dughiar aghuir kam e ganingi.
 Kamaghin en naviba deraghti, e bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

O Ikiavira Itir God, ni en akurvaghasa e nin azangsisi.

Ni en akuraghti, bizir e amiba, da bar deragham.

E ghaze, gumazir Ikiavira Itir Godin ziamin izim, God deragh a damu.

E Ikiavira Itir Godin Dipenimin ikia, gumazir kamin ziam fe.

Ikiavira Itir God, a uabira guizbangira God.

A bar deraviram e gamua an angazangarim e gisira.

Kamaghin, e bar akongegh temer aguabar suigh ofa gamir dakozimin miriabagh ighiraruam.

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

2. RIT

Re 1:9-13, 17-19

Akar dapanim: Ki fomira aremezir gumazim, egh datirighin ki zurara angamra iti.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ki Jon, ki ian aveghbuar mam. Ki ia ko, e Kraisin adarasi. Ki ia ko porogha, mizaziba isa, egha ia ko God Bizibagh Ativir Dughiamin aven ikia Godin apengan iti. Egha ia ko porogha osimtiziba atera tugha gavgafi. Ki Godin akam akura, egha Iesusin gun migeir akam, ki an eghurigha an gun migia ghaze, akar kam a guizbangira. Kamaghin amizi me na batuegha na isa Patmosin Arighatizimin na ati.* Ekiamin dughiamin, Godin Duam na gizivagha pamten nan ingari, ezi nan girakirangin ki tiarir mam barazi a sighammin min pamten kamaghin dei. Tiarir kam kamaghin migei, "Bizir ni garir kaba bar, ni akinafarimin da osirigh, egh 7 plan siosba bagh da amangigh. Siosin Efesusin nguibamin itim, ko Smernan nguibamin itim, ko Pergamum ko Taiataira ko Sardis ko Filadelfia ko Laodisian nguibamin itiba."

Ezi ki gumazir na migeimin ganasa egha ragha gari, golin lamin 7 pla iti.

Ezi ki gumazir mamin garima, a lambar tongin tughav iti. A Gumazibar Borimin min gari. A korotiar ruarim aruzima an an sueba avara, ezi a golin letiam uan evarim amighiri.

Ki an ganigha an suemningin boroghin irigha, gumazir ovengezimin min iti. Ezi a uan agharir guvimin na gisin atigha, egha kamagh migei, "Ni atiatingan marki. Ki gumazir faraghavira ikia, egh bar gin ikiva, egh abuan ikivira ikiam. Egha ki gumazir angamra itim. Fomira ki areme. Datirighin ni gan, ki zurara angamra ikivira ikiam. Ki Ovevemin ki, koma Gumaziba Ovia Ghua Itir Nguibamin ki, ki aningn suiragha aningn ganamin gavgavim iti.

"Kamaghin amizi, ni bizir ni ganizir kabar akaba osirigh, bizir datirighin itiba ko bizir gin otivamiba.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

"Tomas, ni nan ganigha givagha, datirighin nighnizir gavgavim nan iti? Ezi gumazamizir na ganizir puvatiziba nighnizir gavgavim nan itiba me bar akongegh." *Aleluia.*

GUTNIUS

Jo 20:19-31

Akar dapanim: Dughiar 7plan gin, Iesusin suren gumaziba uari akuvazima, Iesus men tongin tughav iti.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Sanden guaratizimin aminim pirigha gifa. Ezi suren gumaziba me Judabar atiatingi, egha dipenir me itim, me pamten an tiar akaba ase, eghti azenan itir gumazitam aven izan kogham. Ezi Iesus iza pura suren gumazibar tongin tughav iti. Egha a kamaghin me migei, "Ian naviba amiragh iki." A kamaghin migia, uan duar torir dafarimningin itimning ko duar ivir vuemin itim, men aka. Ezi suren gumaziba Ekiamin ganigha me bar akonge. Ezi Iesus ua me migei, "Ian naviba amiragh iki. Afeziam na amadazi ezi ki ize. Ezi kamaghira ki ia amadima ia zui." A kamaghin migia, egha uan aminim men a giveragha, men amada, egha kamaghin me migei, "Ia Godin Duam uan navir averiabar a inigh. Egh ia gumazamizibar arazir kuraba gin amadagham, eghti God uaghan men arazir kuraba gin amadaghti, da ua puvatigham. Eghti ia men arazir kuraba gin amadaghan koghti, men arazir kuraba ikivira ikiam."

Dughiar Iesus uan suren gumaziba batozim, men 12 plan suren gumazibar mav, a me ko itir puvati. Kar Tomas, an ziar mam Fufuzim. Ezi suren gumazir igharaziba kamaghin Tomas migei, "E Ekiamin ganigha gifa."

Ezi Tomas kamaghin me migei, "Ki an duar torir me an dafarimning gafuzimningin ganighan koghiva, egh ki uan dafarpuzim an duar torimning datighan koghiva, egh ki uan dafarim an ivir vuemin itir duam datighan

koghiva, egh ki nighnizir gavgavim ikian kogham. Bar puvatigham."

Ezi 7 plan dughiaaba givazima, suren gumaziba ua dipenimin aven iti, ezi Tomas me ko aven iti. Me tiar akaba bar pamten da asegha gifa. Ezi Iesus iza men tongin tughav iti. Egha me migei, "Ian naviba amiragh iki."

Egha a kamaghin Tomas migei, "Ni uan dafarpuzimin kagh suiragh, egh ni nan dafarimningin ganigh. Egh ni uan agharim amadagh uan dafarim nan ivir vuemin itir duam datigh. Ni nighnizir pumuning ikian marki. Ni nighnizir gavgavim nan iki."

Ezi Tomas kamaghin an akam ikara, "Ni nan Ekiam. Ni nan God."

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Ni nan ganigha gifa, egha ni nighnizir gavgavim nan iti, o? Gumazir na ganizir puvatiziba, me nighnizir gavgavim ikiva, egh gumazir kaba bar akuegham."

Iesus mirakelin avirir maba uaghan suren gumazibar damazimin dagh ami. Ezi ki bar Akinafarir kamin da osirizir puvati. Egha, akar ki osirizir kam, ki ia nighnizir gavgavim Iesusin ikiasa, ki an osiri. A Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim, a Godin Otarim. Eghti ia nighnizir gavgavim an ikiva, egh ia an ziamin zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Ki kamagh sua, akinafarir kam an osiri.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 5:27-32, 40-41

Akar dapanim: Holy Spirit uaghan bizir kabar akamin gun migei.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Godin Dipenimin garir gumaziba, me aposelba inigha izegha me migeima, me Judan kotin aven itir gumazibar damazimin tuifi. Ezi ofa gamir gumazibar dapanim me kotin iitir bizim bagha men azangsisi. Ezi ofa gamir gumazibar dapanim kamaghin me migei, “E akar gavgavim ia ganiga ghaze, ia Iesusin ziamin gumazamizibar sure damuan marki! Ezi ia orazir puvatigha men sure gamima ian suren migirigiaba Jerusalem bar a garui. Egha migia ghaze, e Iesus misoghezi an areme.”

Ezi Pita aposelin igharaziba ko, me kamaghin migei, “E God baragham, e gumaziba baraghaman kogham.” Iarara Iesus misuegha ter ighuvimin an gurazima an areme. Ezi en ovavabar God Iesus fezi a ua dikafi. Ezi God a isa uan agharir guvimin anetizima,

an Atrivimin Otarim ko gumazibar Akurvaghamin Gumazimin ikiam. Egha a Israelbar amuti me navibagh iraghti God men arazir kuraba gin amadagham. E God amizir bizir kabar gun migeir gumaziba, ezi Godin Duam uakan. A baragha an gin zuiba, God uan Duam me ganidi.

Ezi me Gamalielin nighnizimin gin ghue. Egha aposelbar diazi, me aven ghuezi me pura me fozoroke. Egha Iesusin ziamin bizibav kiman men anogoregha me ataghizi me ghue.

Egha me ghaze, God e bagha bar akongegha en amamangatizi, e Iesusin ziamin osimtiziba ini. Egha kamaghin me Judan kotin aven itir gumaziba ataghragha bar akonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 30:2-6, 11-12

Ia akam ikaragh: Ia akam ikaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

O Ikiavira Itir God, nan osimtiziba na abirazi ni ua na fegha anabogha nan akura.

Egha nan apaniba ataghizi me na dipovezir puvati.

Kamaghin, ki bizir kam bagha bar akuegha nin ziam fe.

O Ikiavira Itir God, ni nan God, ki uabin akurvaghasa nin dei, ezi ni nan arimariam gamizi, ki ua dera.

O Ikiavira Itir God, ki atam aremeghai, ezi ni na gamizi, ki ua dikafi.

Ki gumaziba ariaghira ghua itir nguibamin ghugha gifa.

Ezi ni, ikirimirir ki itir kam ua na ganingi.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

Ia Ikiavira Itir Godin gumazamiziba, ia a bagh onger akabar amu an ziar bar zuezim fi.

Egh bizir an amizibagh nighnigh a minabi.

Guizbangira, a en atarir adariba, da dughiar otevimra iti.

Ezi dughiar e nguazir kamin itimin, a uan navim sara e gifongegha deragha e gami.

E, dimangan temeriba ireghiva, amimzaraghan deragh iki bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

O Ikiavira Itir God, ni na baregh nan apangkufigh.

O Ikiavira Itir God, ni nan Akurvazir Gumazimin iki!

Ni nan navir osimtizim batoke, ezi ki bar akuegha onger akabagh ami.

Ki faragha azir korotiaba aghui,

ezi datirighin ni nan azir korotiam sueghava, nan ararem oteghavkinizi nan navim derazi ki bar akonge.

Ikiavira Itir God, ki uan akam dukuaghan kogham.

Ki uan navir averiamin onger akabar amu egh nin ziam fam.

Egh zurara ni minabivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

2. RIT

Re 5:11-14

Akar dapanim: Sipsipin nguzir kam, me fomirama a misoghezi an areme. Ezi a ziar ekiam ko, bizir aghuiba ko, fofozir aghuim ko, gavgavim iti.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Egha ki ua gara enselin tiarir avirir maba barasi. Men dibobonim handet milienin aviriba ko tausen tausenin aviriba. Me atrivir dabirabim ko bizir angamra itiba ko gumazir dapaniba okarigha tuivighav iti. Me pamten dia kamaghin ighiam gami,

“Sipsipin Nguzir kam me misoghezi aremezim, e an uari torogha an ziam bar pin aneti.

A ziar ekiam ko bizir aghuir aviriba ko fofozir aghuiba ko gavgavir ekiam iti.

E an ziam fiva egh a bagh bar akongegh egh a minabam.”

Ezi ki God ingarizir gumaziba ko biziba bar men ighiam barasi, bizir

overiamin itiba ko nguazimin itiba ko nguazimin apengan itiba ko ongarimin itiba. Ki orazi da kamagh migei,

“Gumazir uan atrivir dabirabim gapiaghirim, ko sipsipin nguzim uaghan, e zurazurara aning minabivira ikiam.

Egh aningin ziar ekiamning fiva, aning bagh bar akongegh egh aningin gavgavir ekiamin apengan iki zurara mamaghira ikiam.”

Ezi 4 plan bizir angamra itiba kamaghin migei, “Guizbangira.” Ezi gumazir dapaniba tevir akuriba apirigha aningin ziamning fe.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Krais dikavigha givagha, biziba bar dar Ekiam. Egh uan apangkuvim bar a isa gumamazibar aka.

Aleluia.

GUTNIUS (longpela Rit)**Jo 21:1-19**

Akar dapanim: Iesus avim boroghira ghua bret inigha me ganigha, egha osiriba sara inigha me ganingi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi dughiar maba givazima Iesus ua uan suren gumaziba Galilin dipamin boroghira uabi isa men aka. Galilin dipamin ziar mam Taiberiasin dipam. Bizir kam kamaghin oto. Dughiar kam Saimon Pita ko Tomas (an ziar mam Fufuzim), ko Nataniel (an nguibam, Kanan nguibar Galilin Distrighin aven itim), ko Sebedin otarir pumuning, ko Iesusin suren gumazir igharazir pumuning, me bar uari inigha iti. Egha Saimon Pita kamaghin me migei, “Ki osiriba burisi mangam.”

Ezi me ghaze, “E ni ko mangam.” Egha me dikavigha botin mamin ghuavanabogha egha me zui. Ezi dimagarir kamin me osirir taba inizir puvati. Ezi aruem anangasa ovirima, me gumazir mamin garima a dipamin dadarimin tughav iti. Ezi suren gumaziba kamaghin fozir pu, kar Iesus. Ezi Iesus kamaghin men azara, “Otariba, ia osiritaba iniz, o?”

Ezi me kamaghin a ikara, “Bar puvati.”

Ezi a me migei, “Ia ivem inigh, agharir guvir botin amadaghan itimin anakunigh, egh ia osiritaba inigham.” Kamaghin me ivem akunizi a iraghu, ezi me osirir bar aviriba inigha, egha ua ivem gekuigha anagav avenge. Ezi suren gumazir Iesus bar ifongezim, a kamaghin Pita migei, “Kar Ekiamra.” Pita faragha ingarasava uan korotiar aruzim sue. Egha a kamaghin oraki, “Kar Ekiamra,” egha korotiam uam anerugha uabi ikegha egha dipam uabi

akunigha egha dipamin ghua dadarimin oto. Ezi suren gumazir igharaziba me botin zui, egha me ivem osiriba sara anemikirigha zui. Me dipar dadarimin boroghin 100 mitan min iti. Ezi me iza dadarimin otogha givagha, egha me avir mamin garima osiri maba avim gisin iti. Ezi bretin maba sara iti.

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Osirir ia datirighin iniziba, ia taba inigh izi.” Ezi Saimon Pita botin ghuavanabogha egha ivem a mikirigha dipar dadarimin ghu. Ezi osirir ekiabara ivem gizifa, da bar moghira, 153 plan osiriba. Egha osiriba bar aviraseme, ezi ivem dutuaghrizir puvati.

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Ia izi dami.”

Ezi suren gumaziba atiatigha men tav an azarazir puvati, “Ni tina?” Me fo, kar Ekiamra. Egha Iesus avim boroghira ghua egha bret inigha me ganidi. Egha osiriba sara inigha uaghan me ganidi. Dughiar Iesus mozimin dikavizimin gin, kar an namba 3in dughiam a uabi isa uan suren gumazibar aka.

Iesus uan suren gumaziba ko amegha givazima, Iesus kamaghin Saimon Pitan azai, “Saimon, Jonin otarim, ni ti bar na gifonge, egha ni na gifongezir arazir kam, a gumazir kaba na gifongezir arazibagh afira?”

Ezi Pita ghaze, “Are, Ekiam, ni fo, ki ni gifonge.”

Ezi Iesus a migei, “Ni nan gumamaziziba sipsipin nguzibar min men akuragh deraghvira men gan.”*

Ezi Iesus uam an azara, “Saimon, Jonin otarim, ni ti na gifonge?”

Ezi Pita a ikara, “Are, Ekiam, ni fo, ki ni gifonge.”

Ezi Iesus a migei, “Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan.”*
Egha dughiar mikezimin uam an azara, “Saimon, Jonin otarim, ni ti na gifonge?”

Ezi Pita Iesus baseme, a dughiar mikezim uam an azara ghaze, ni ti na gifonge? Ezi a kamaghin Iesus migei, “Ekiam, ni bar bizibagh fo. Ni fo, ki ni gifonge.”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ni nan gumazamiziba sipsipbar min

men akuragh deraghvira men gan.*

Ki guizbangira ni migei, ni fomira igiamra ikia, ni uabi letiam uan ivariam ikegha egha danganir ni mangasa ifongezibagh arui. Ezi ni ghurighamin dughiam, ni uan agharimning feghti, eghti gumazir igharazim ni gikegh ni inighiva danganir ni mangasa ifongezir puvatizimin mangam.” (Iesus migirigiar kam migia kamaghin Pitan aka, a tuavir manamin aremegh ziar ekiam God daningam.) Egha a kamaghin Pita migei, “Ni nan gin izi.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Jo 21:1-14

Akar dapanim: Iesus avim boroghira ghua bret inigha me ganigha, egha osiriba sara inigha me ganingi.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi dughiar maba givazima Iesus uan suren gumaziba Galilin dipamin boroghira uabi isa men aka. Galilin dipamin ziar mam Taiberiasin dipam. Bizir kam kamaghin oto. Dughiar kam Saimon Pita ko Tomas (an ziar mam Fufuzim), ko Nataniel (an nguibam, Kanan nguibar Galilin Distrighin aven itim), ko Sebedin otarir pumuning, ko Iesusin suren gumazir igharazir pumuning, me bar uari inigha iti. Egha Saimon Pita kamaghin me migei, “Ki osiriba burisi mangam.”

Ezi me ghaze, “E ni ko mangam.” Egha me dikavigha botin mamin ghuavanabogha egha me zui. Ezi dimagarir kamin me osirir taba inizir puvati. Ezi aruem anangasa ovirima, me gumazir mamin garima a dipamin dadarimin tughav iti. Ezi suren gumaziba kamaghin fozir pu, kar Iesus. Ezi Iesus kamaghin men azara, “Otariba, ia osiritaba iniz, o?”

Ezi me kamaghin a ikara, “Bar puvati.”

Ezi a me migei, “Ia ivem inigh, agharir guvir botin amadaghan itimin anakunigh, egh ia osiritaba inigham.” Kamaghin me ivem akunizi a iraghu, ezi me osirir bar aviriba inigha, egha ua ivem gekuigha anagav avenge. Ezi suren gumazir Iesus bar ifongezim, a kamaghin Pita migei, “Kar Ekiamra.” Pita faragha ingarasava uan korotiar aruzim sue. Egha a kamaghin oraki, “Kar Ekiamra,” egha korotiam uam anerugha uabi ikegha egha dipam uabi akunigha egha dipamin ghua dadarimin oto. Ezi suren gumazir igharaziba me botin zui, egha me ivem osiriba sara anemikirigha zui. Me dipar dadarimin boroghin 100 mitan min iti. Ezi me iza dadarimin otogha givagha, egha me avir mamin garima osiri maba avim gisin iti. Ezi bretin maba sara iti.

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Osirir ia datirighin iniziba, ia taba inigh izi.” Ezi Saimon Pita botin ghuavanabogha egha ivem a mikirigha

dipar dadarimin ghu. Ezi osirir ekiabara ivem gizifa, da bar moghira, 153 plan osiriba. Egha osiriba bar aviraseme, ezi ivem dutuaghrizir puvati.

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Ia izi dami.”

Ezi suren gumaziba atiatigha men tav an azarazir puvati, “Ni tina?” Me fo,

kar Ekiamra. Egha Iesus avim boroghira ghua egha bret inigha me ganidi. Egha osiriba sara inigha uaghan me ganidi. Dughiar Iesus mozimin dikavizimin gin, kar an namba 3in dughiam a uabi isa uan suren gumazibar aka.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 4 BILONG ISTA

I.RIT

Ap 13:14, 43-52

Akar dapanim: Ga uam akam ia mikiman kogham, ga gumazamzir igharaziba akam me mikimam.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi me Pergan nguibamin dikavigha ghua Antioghin nguibamin otifi, a Pisidian Distrighin aven iti. Egha, Judaba avughsa Godin ziam fer dughiamin, me God ko migeir dipenimin aven ghueghava apiaghav iti.

*

Egha me bar God ko migeir dipenim ateghava azenan ghue. Ezi Judan avirim ko gumazir igharaziba, me Judan araziba bar dar gin zuir gumaziba, me Pol koma Barnabasin gin zui. Ezima aning me migiava, men nighniziba fa ghaze, ia Godin nighnizimin gin mangiva an apangkuvimin apengan iki.

Ezi Sabatin dughiar igharazim otozi, nguibar ekier kamin itir gumazamizir avirim bar iza uari akuvaghava Ekiamin akam barasi. Ezi Judaba gumazamizir okuruar kamin ganigha, men naviba bar ikufi. Ezima me Polin akaba kurakuraghava a migei.

Kamaghin amizima Pol ko Barnabas atiatir puvatigha, akar bar gavgavimin me migei, "Ia Judaba, ga faragha Godin akamin ia mikeme. Ezi ia akirim ragha akar kam gasara. Egha ghaze, e ikirimirir aghuir zurara itim inian kogham. Kamaghin amizima, ia oragh, ga uam akar kamin ia mikiman kogham. Ga Kantrin Igharazibar Gumazibav kimam. Ekiam bizir kam bagha kamaghin e mikeme:

'Ni nguazir kamin itir gumazamiziba bar men akuraghtima ki ua me iniasa, bizir kam bagh, ki ni amisevezima, ni tuavim Kantrin Igharazibar Gumazibar aka.' "

Ezi Kantrin Igharazibar Gumaziba, me akar kam baregha, bar akuegha ghaze, akar kam bar dera. Ezi gumazamizir God ikirimirir aghuir zurara ikiam bagha miseveziba, me bar nighnizir gavgavim an iti.

Ezi Ekiamin akam bar nguibaba bar dar ghu. Amizir maba God gifueghava an apengan ikiava ziar ekiaba iti, ezi gumazir iziaba itir maba, me uaghan nguibar ekier kamin iti. Judaba men navibagh inivima, me osimtiziba Pol ko Barnabas garisi. Egha me uan distrighin aning batoke. Kamaghin amizima, Pol ko Barnabas, uan dagarimningin itir nguaziba apisi, eghtima gumazamiziba fogh suam, men arazir kam osimtizim me ganingi. Ezima, Pol ko Barnabas Antiok ategha Aikoniam nguibamin ghu. Kamaghin amizi Antioghin itir Kraisin suren gumaziba, Godin Duam bar me gizivazima me bar akonge.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 100:1-3, 5**

Ia akam ikaragh: E Ekiamin gumazamiziba, e Ekiamin divazimin aven itir sipsipba.

Ia nguazimin itir gumazamiziba bar, Ikiavira Itir God bagh pamtem dimiva bar akongegh an ziam fi.

Ia Ikiavira Itir Godin ingangarim damu an ziam fiva bar akongegh.

Ia an boroghin iziva bar akongezir ighiaba bangi.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin gumazamiziba, e Ekiamin divazimin aven itir sipsipba.

Ia kamaghin fogh, Ikiavira Itir God a guizbangira God.

A uabi en ingarizima e an adarazira.

E an gumazamiziba, egha an sipsipbar min iti.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin gumazamiziba, e Ekiamin divazimin aven itir sipsipba.

E fo, Ikiavira Itir God arazir aghuibarama amua, egha zurara bar en apangkuvighavira iti.

Egha a damuasa mikemegha givazir biziba, a zurara adagh amua kamaghira iti.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin gumazamiziba, e Ekiamin divazimin aven itir sipsipba.

2. RIT**Re 7:9, 14-17**

Akar dapanim: Sipsipin nguzim atrivir dabirabimin tongira ikia me ghueghava men gari. A me inigh mozir dipamin mangam. Kar mozir dipar ikirimirir zurara itim anidim.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Egha ki gin ua gari, gumazamizir avirim uari akuvagha iti. Gumazitam men avirim mengan iburagham. Gumazamizir kaba, me kantriba bar ko anababa bar ko mikarzir igharagha gariba bar ko nguibabar akaba bar dar gumazamiziba, men marazira izegha iti. Me atrivir dabirabim ko Sipsipin Nguzimin guamin tuivighav iti. Me korotiar ghurghurir ruariba aghui, egha uan agharibar okavir aghuabar suiki.

Ezi ki an akam kamagh a ikara, “Gumazir ekiam, ni uabi fo.” Ezi a kamagh na migei,

“Gumazamizir kaba me uan apanibar dafaribar osimtiziba ko mizazir ekiaba ini.

Ezi osimtizir dughiam datirighin gifa.

Ezi me uan korotiaba Sipsipin Nguzimin ghuzimin da ruegha, dagh amizi, da ghurghuri.”

Kamaghin amizi me atrivir dabirabimin guamin tuifi.

Egha dimagariba ko aruebar an dipenimin ikia egha an ingangarim gami.

Ezi Godin atrivir dabirabir kam gaperaghav itim, a uabi me ko iki egh me geghuvam.

Eghti mitiriaba ua men aghan kogham, eghti kuariba ua men piran kogham.

Eghti aruer arizir mikarziba puvira
 dagh aboim, ua men mikarzibar
 isian kogham.
 Sipsipin Nguzim atrivir dabirabimin
 tongira ikia, egha me geghufi.
 Egha a me inigh nguazimin aven
 ivemarir dipar atuir danganimin

mangam, kar dipar ikirimirir
 zurara itim anidim.
 Egh God men temeriba bar men
 damazibar da dizighti da
 misigham, eghti me uam azian
 kogham.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki uabi sipsipbar eghuvir gumazim. Ki uan sipsipbagh fozî nan sipsipba na gifo.
Aleluia.

GUTNIUS

Jo 10:27-30

Akar dapanim: Ki ikirimirir aghuir zurara itim me ganidi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Nan sipsipba nan tiarim barasi, ezi
 ki me gifozi, me nan gin izi. Ki zurara
 itir ikirimirir aghuarim me ganidi,
 eghti me ovengan kogham. Bar puvati.
 Eghti gumazitam nan dafarimin me
 batueghan kogham. Nan Afeziam me
 isa na ganingi. Egha an gavgavim bar

ekeveggha, bizir igharazibar gavgaviba,
 bar dagh afira. Kamaghin amizi
 gumazitam an dafarimin me batueghan
 kogham. Ezi ki uan Afeziam ko, ga
 gumazir vamiran min iti.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 5 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 14:21-27

Akar dapanim: Aning siosin gumazamzibar diazi me iza uari akufa. Ezi aning God aningın dafarimningin amizir biziba bar dar gun me migei.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Egha Pol ko Barnabas Derben nguibar ekiamin ikiava akar aghuim akurava gumazamizir aviribagh amima, me suren gumazibar otifi. Egha aning uamategha Listra ko Aikoniam ko Antioghin ghu. Egha aning gavgavim suren gumazibagh anighava akurvazir migirigiabar me gamua ghaze, ia uan nighnizir gavgavibar tuivigh gavgafigh. Aning kamaghin me migia ghaze, “Gumazamizir God Ativaziba, e uaghan men avirir kamin aven mangisi, e faragh osimtizir aviribar aven mangigham.” Egha Pol ko Barnabas Kraisin adarazi itir nguibaba bagha vaghvagha Godin ingangarir gumazir aruaba amisefe. Godin ingangarir gumazir aruar kaba uan nighnizir gavgaviba Ekiam gatis. Ezi aning me bagha dagheba taghragha Ekiam ko mikemegha bar me isava Ekiamin agharim gati.

Egha Pol ko Barnabas Pisidian Distrighin ghugha gin iza Pamfilian

Provinsin ghu. Egha aning Pergan nguibamin akar aghuim akunigha givagha Atalian nguibam uaghiri.

Egha aning Atalian ikegha kurim inigha uamategha Antioghin nguibamin ghu. Nguibar kamra, aning kagh faragha ikezi, Antioghin itir Kraisin adarasi aning isava Godin agharim ganiga ghaze, Godin apangkuvim aning ko ikiti aning ingangarir kam damuam. Ezi aning ingangarir kam gamua iza datirighin anegifa. Egha aning uamategha Antioghin ghu. Egha aning Antioghin otogha, Kraisin adarazir diazima me uari akuvazima aning bizir God aningın agharimningin amizibar gun bar me migei. Egha uaghan God Kantrin Igharazibar Gumaziba bagha nighnizir gavgavimin tiam kuizir akam me migei.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 145:8-13

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

Ikiavira Itir God bar en kuarkuva e gifueghavira iti.

A bar en apangkuvigha zuamira en atarir puvati.

Kar bar bizir ekiam.

Ikiavira Itir God gumazamiziba bar men deragha,

bizir a ingariziba sara dar apangkufi.

Bar guizbangira.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

Kamaghin, Ikiavira Itir God, bizir angamra itir ni ingariziba bar moghira nin ziam fam.

Eghti ni baghavira itir gumamaziziba ni minamam.
Me nin gavgavimin gun mikim suam,
ni biziba bar dagha ativagha dar gari, da bar dera.
Ezi nin ziam bar pin iti.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

Nin ingangarir ekia ni amiziba ko,
ni biziba bar dagh ativaghamin arazim, me dar gumamazizibav kinti me fogh suam,
ni ziar ekiam ko gavgavir ekiam iti.
Nguazimin itir gumaziba ko, biziba bar,
ni dagh ativagh dar gan mamaghira ikiam.
Ni bizibagh ativaghamin arazir kam, givaghan kogham.
God uan akar dikirizimin gin ghua biziba bar dagha ami.
Arazir an amir kaba, a bar en apangkufi.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

2. RIT

Re 21:1-5

Akar dapanim: A men damazir temeriba adizam.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi ki datirighin overiar igiam ko nguazir igiamin gari, aning iti. Overiar ghurim ko nguazir ghurim, aning bar moghira arav ghugha ua itir puvati.
Ezi ongarim uaghan ua itir puvati.
Ezi Nguibar God Baghavira Itim, a Jerusalemin igiam, ki an gari. Ki an garima, a Godin damazimin ikegha Godin Nguibam ategha egha izaghiri. A uabi akirigha, kurukazir bar aghuim gami, mati amizim uan pamin ikiasa kuruke. Ezi ki orazi, tiarir mam atrivir dabirabimin iza pamtem migei,
“Ia orakigh. Datirighin God gumamaziziba ko ikiavira iti!
Egh men tongin ikiti eghti me an gumamazizibar ikiam.
God uabi me ko iki egh men Godin ikiam.

Egh a men damazir teriba vaghvagh da adizam.
Bizir faragha itir kurar kabanagh da bar gifa.
Eghti gumamaziziba uam ovengan kogham,
egh me ua naviba osimiva egh uam azian kogham,
egh ua mizaziba inian kogham.”
Ezi gumazir atrivir dabirabim gaperaghav itim migia ghaze, “Ni oragh! Ki bizibagh amizi, da bar igiabar otifi.” Egha a ua kamagh migia ghaze, “Ni akar kabanagh osirigh. Akar kaba da bar guizbangira, eghti gumamaziziba nighnizir gavgavimin dar ikiam.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki Akar Gavgavir Dikirizir igiam ia ganidi a kamakin, ki ia gifongezi moghin ia vaghvagh uarira uarigh ifongegh.

Aleluia.

GUTNIUS**Jo 3:31-35**

Akar dapanim: Ki datirighin Akar Dikirizir Gavgavir igiam ia ganidi. Ia vaghvagh uaria uarigh ifongegh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

“Gumazir Godin Nguibamin pin ikegha izezim, a bar bizibagh isin iti. Ezi nguazir kamin gumazim, a nguazir kamin bizibagh amua eggha nguazir kamin bizibav gei. Ezi gumazir Godin Nguibamin izezim a bar bizibar isin iti. A bizir a ganiziba ko oraghizibar gun migei. Ezi gumazitam a mikemezir akar katam inigha nighnizir gavgavim an itir puvati. Ezi gumazim an akam inigha

nighnizir gavgavim an ikia, eggha tuavir kamin kamaghin men aka, God a guizin akam migei. Gumazir God amadazir kam, God uan Duam isa bar a ganingi. Kamaghin amizi, a Godin akam akuri. Afeziam uan Otarim bar a gifonge, eggha biziba bar an agharim gatizi a bar dagh atifa.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 6 BILONG 1STA

1. RIT

Ap 15:1-2, 22-29

Akar dapanim: Godin Duam eko itima, e ghaze, e uam ositiziba ia darighan kogham.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Judian Distrighin gumazir maba Antioghin izegha Kraisin adarazir sure gamua ghaze, “Ia Moses sure gamizir arazimin moghin ua mikarzir mogomeba aghoran koghti, God guizbangira ua ia inighan kogham.”* Ezi kamaghin Pol ko Barnabas maburan odorozim me koma a gami. Kamaghin amizi Kraisin adarasi Pol ko Barnabas ko nighnizir gavgavim Iesusin itir gumazir maba sara me amisevegha ghaze, me Jerusalemin mangi bizir kam bagh aposelba ko Godin ingangarir gumazir aruabav kimasa.

Egha aposelba ko Godin ingangarir gumazir aruaba ko Jerusalemin itir Kraisin adarazi bar me mikemegha uari tongin gumazir maba misevegha me amadazi me Pol ko Barnabas ko Antioghin zui. Me gumazir dapanir pumuning uaghan aning amisefe: Sailas ko Judas, an ziar mam Barsabas. Gumazir kamning Kraisin adarazir faragha zui. Egha me akinafarir kam me koma anemada:

E, aposelba ko Godin ingangarir gumazir aruaba, e ian adarasi.

Ia Kantrin Igharazimin itir nighnizir gavgavim Iesusin itir darazi,

ia Antioghin nguibar ekiam ko Sirian Provins ko Silisian itiba. Akinafarir kam ia bagha izi. Dughiar aghuim.

E kamaghin oraki, en tongin marazi, en azarazir puvatigha ghua ia migia ian nighnizibagh asighasiki. Me ia gifarazi ia okam nighnisi. Kamaghin e bar navir vamira inigha gumazir maba ko en namakar aghuimning Barnabas ko Pol a misevegha me amada. Gumazir kamning, aning en Ekiam Krai Iesusin ziam bagha nguazir kamin ikirimirim ategha egha uaningin sa. Kamaghin amizi, Judas ko Sailas akamin uaghan ia mikimasa, e kamaghin aning amada. E Godin Duam ko navir vamira ikia kamaghin nighnigha ghaze, e osimtizitam ua ia darighan kogham. Bizir e ia mikemeziba, darara ia dar gin mangi. Ia me marvir guabagh anidir daghebar aman marki, egh asizibar ghuzibar aman marki, egh me beniba firibav kirima ariaghirir asizibar aman marki, egh uari isava akuir arazir kurabar amuan marki. Ia bizir kaba ategh deragham. En akam kamaghira tu.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 67:2-3, 5-6, 8

Ia akam ikaragh: O God, gumazamiziba bar moghira nin iziam fe.

God, e kamaghin nin azai, ni deraghvira e damuva en apangkuv

Mati nin angazangarim e gisirazi moghin,
ni ragh en gan en akurvagh.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Eghti nguazimin gumazamiziba ganigh nin arazibagh fogham.

Me kamaghin fogham, ni gavgavir bar ekiam ikia men akurvasi.

Ia akam ikaragh: O God, gumazamiziba bar moghira nin iziam fe.

Ni gumamazizibar araziba guizbangira da tuisigha, tuavir aghuim men akazi, me nin ifongiamin girara zui.

Kamaghin, gumamazizibar naviba bar akueghiva, ighiaba bangi nin ziam fam.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: O God, gumamaziziba bar moghira nin iziam fe.

O God, nan ifongiam, gumamaziziba bar ni gifuegh nin ziam fi, nin ziar ekiam pirafam. Bar guizbangira, God deragha e gami.

Nguazimin gumamaziziba bar an atiating an apengan iki.

Ia akam ikaragh: O God, gumamaziziba bar moghira nin iziam fe.

1. RIT

Re 21:10-14, 22-23

Akar dapanim: A Jerusalem nan aka, a Godin Nguibam, a God ko ikegha eghe anetegha zaghiri.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi Godin Duam pamtem nan ingarima, ensel na inigha ghua mighsiar bar ekiamin ghuavanabo. Eghe Nguibar Ekiar God Baghavira Itim, Jerusalem nan aka. Nguibar kam a Godin damazimin ikegha Godin Nguibam ategha izaghiri. Ezi Godin angazangarir ekiam nguibar kam gisira, ezi an angazangarim bar igharagha gari, mati dagiar ivezim bar pin kozimin min gari. A jasper dagiar angazangarimin min gara eghe glasin min taghtasi. Nguibar kamin divazim bar ekeveghe bar pin mar iti, ezi tiar akar 12 pla divazir ekiar kamin iti. Ezi 12 plan enselba tiar akar kabar boroghin tuivighav iti, ezi Israelin 12 plan anababar ziaba tiar kabagh isin iti. Ezi aruem anadi naghin itir divazir miriam, tiar akar 3 pla an iti. Ezi divazir miriar Notin itim, tiar akar 3

pla an iti. Ezi divazir miriar Sautin itim, tiar akar 3 pla an iti. Ezi aruem uaghiri naghin itir divazir miriam, tiar akar 3 pla an iti. Nguibar kamin divazim, 12 plan dagiar ekiaba an apengan ikia gavgavim a ganidi, ezi sipsipin nguzimin aposelbar ziaba dar iti.

Ezi ki gari, nguibar ekiar kamin aven Godin Dipenir gumaziba ingarizi tam itir puvati. Ekiam, God gavgavim itim, ko sipsipin nguzim, aning uaning Godin Dipenimin danganim ini. Godin angazangarir gavgavimra angazangarim nguibar ekiar kam ganidi. Ezi sipsipin nguzim uabi nguibar kamin lamin min iti. Ezi kamaghin nguibar kam angazangariba aningamin arueba ko iakiniba puvatigham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Gumamaziziba bar na gifuegh, egh deravira nan akabar gin mangam. Eghti nan afeziam a gifuegham. Egh ga a bagh izam.

Aleluia.

GUTNIUS**Jo 13:23-29**

Akar dapanim: Godin Duam biziba bar, ian sure damuam.

Eghti a ian nighniziba ua da fiti ia akar ki ia mikemeziba uamategh dagh nighnigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha suren gumazibar mav, gumazir Iesus bar ifongezim, a bar Iesusin boroghira iti. Ezi Saimon Pita benim akuigha egha a migei, “Ni an azaragh, a tina migei?”

Ezi suren gumazir kam uan dapanim isa Iesusin afarizim boroghram atigha, egha kamaghin an azara, “Ekiam, ni tina migei?”

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, “Ki dagher otevir kam inigh egh diparsizim darugh, egh gumazitam daningam. A gumazir kamra, ki a migei.” Egha a dagher otevim isa diparsizim garu, egha Judas ganingi, a Saimon Iskariotin otarim. Ezi

Judas dagher kam inigha givazima, ezi dughiar kamra Satan an navir averiamin aven ghua a gapasa. Ezi Iesus kamaghin a migei, “Bizir ni damuasa ifongezim, ni zuamira a damigh!” Gumazir dakozimin apiaghav itiba, me bar akar Iesus Judasin mikemezir kam baregha, egha me akamin mingarim gifozir puvati. Judas dagiabar mitarimin gari. Ezi marazi ghaze, Iesus ti isar ekiam bagha bizibagh ivezasa a mikeme, o a mangi biziba gumazir onganarazibar aningam.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim

PESTODE BILONG JISAS I GO LONG HEVEN

1. RIT

Ap 1:1-11

*Akar dapanim: Ia Galilin gumaziba, ia tizim bagha pura tuivighav ikia overiamin gari?
Iesus uan Nguibamin ghu.*

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Tiofilus, ki akinafarir kam ni bagha an osiri. Nan akinafarir faragha zuimin, ki Iesus amizir biziba bar, ko a gumazamizibar sure gamiziba bar, da osiri. Dughiar kamin Iesus dikavigha uan ingangarim gamua mamaghira ikia, ghua a Godin Nguibamin ghuavanabozir dughiamin tuzir biziba, ki da osiri. A tighar Godin Nguibamin mangasa, aposelba miseveggha eggha Godin Duamin gavgavimin ingangarir akabar me migei.* A faragha mizaziba inigha aremeggha eggha ua dikafi. Eggha a tighar Godin Nguibamin mangasava, a uabi isa uan aposelbar aka. Eggha a bizir aviribar men akazi, me bar foz, a ua dikavigha iti. 40 plan dughia, dughiar kamin aven dughiar aviriba a uabi men akakaghava God Bizibagh Ativir Arazimin gun me migei. Dughiar mam a me ko ikiava, apava migirigiar gavgavir kam me ganingi, "Ia Jerusalemin nguibar ekiam ategh mangan marki. Bizir aghuarir nan Afeziam ia daningasa akam akirizim a izam. Ia a barazi, ki an gun ia mikeme. Ia a bagh iki. Jon dipamin gumazamiziba rue, ezi gorumra ia Godin Duamin ruegham."

Ezi me uari akuvazir dughiamin, me an azara, "Ekiam, ni dughiar kam atrivim Israel danightima, a ua Israelin nguazimin ganam, o?"*

Ezi Iesus kamaghin me migei, "Biziba otivamin dughia, nan afeziam uabi uan gavgavimin da ati. Ezi ia tizim bagh dughiar an atizir kam gifoggha. Kar ian bizim pu. Eggha Godin Duam ia gisin izighirighiti, ia an gavgavim iniam; eggha ia bizir ia ganigha foziba, Jerusalemin nguibamin aven ko, Judian danganiba bar mogghira ko, Samarian Distrigh ko, nguazir kamin oteyiba bar, me geghanam."

Ezi Iesus kamaghin mikemeggha, eggha an aposelba garavira itima God anesiarafazima a Godin Nguibamin ghuavanabo. Ezi ghuariam me gari naghin a modo.

A ghuavanadima me kogha overiamin garavira itima, gumazimning korotiar ghurghurimning arughava bemira men min tu. Eggha aning kamaghin me migei, "Galilin gumaziba, ia tizim bagha kagh tuivighav ikia pin overiamin gari? Gumazir kam Iesus, God a inizima a ia ateggha uan Nguibamin ghu. Ia an ganizima a Godin Nguibamin ghuzi mogghin, kamaghira a uamategham."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 47:2-3, 6-9

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumazamiziba pamtemin dei.

Ia gumazamiziba bar, ia God bagh bar akongeggh, eggh uan dafaribav sogh pamtem dimiva onger akabar amuva an ziam fi. Ikiavira Itir God, a Godin Bar Pin Itim, na atrivir ekiamin ikia nguazir kam gativaggha an gari. Kamaghin, e bar an atiativa an apengan iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumamaziziba pamtemin dei.

God uan Nguibamin ghuavanangamin dughiamin,
 gumamaziziba bar akuegha tiariba akari, ezi sighabagh ivir gumaziba dagh ivi.
 E God bagh ongiva an ziam fam!
 A en atrivim, e a bagh ighiabar amuva iziar ekiam a daningam!

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumamaziziba pamtemin dei.

God, a nguazimin itir gumamaziziba bar men atrivim.
 E a bagh ongiva an ziam fam!
 God uan atrivir dabirabim gaperagha,
 nguazir kamin itir kantriba bar me gativagha men gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumamaziziba pamtemin dei.

2. RIT

Ef 1:17-23

Akar dapanim: God, Iesus gamizi, a ua dikavizi, ezi a inigh uan Nguibamin ghua uan agharir guvimin anefa.

Akar kam, akinafarir Pol Efesusin gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Egha ki Godin azangsisi, en Ekiam Krai Iesusin God, Afeziar ziar ekiam itim, ki an azangsigha ghaze, a uan Duam ia danighti a ia damuti, ia fofozir aghuim iniam. Eghti Godin Duam uan guizin akam ian akaghti, ia deragh Godra fogham. Ki kamaghin Godin azangsisi, ian nighnizim kuightrighti ia Godin angazangarimin ganam. Egh ia kamaghin fogham, God ian diazima ia bizir aghuir ia fogha iniamiba da bagha mizuai iti. Egh kamaghin fogham, bizir aghuir God uan gumamazizibar aningamiba, da bar ekeveghe pin ko. Egh ia kamaghin fogham, Godin gavgavim zurara en navibar aven ikia ingara en akurvasi, e nighnizir gavgavim an itiba. Gavgavir kam, guizbangira bar ekefe, e guizbangira an gavgavim tuisiva avegham. Gavgavir en aven ingarir kamra, dughiar Krai

ovengezimin, God gavgavir kamin Krai gamizi, a ua dikafi. Egha a inigha uan Nguibamin ghua a isa uan agharir guvimin amadaghan anefa. Kamaghin Krai Godin Nguibamin ikia egha duar gavgaviba itiba bar, ko gumazir dapaniba, ko gavmanin gumaziba, ko atriviba, a bar men gavgavibagh afiragha me gatifa. Egha Ziar Krai uan ingangarim bagha inizim a ziar manaba, manaba bar dagh afira, dughiar kamin ziaba ko dughiar tighar izamimin ziaba bar. God biziba bar dagh amizima da Kraisin apengan iti. Egha a gamizi, a sios bagha biziba bar dar dapanimin oto. Sios mati Kraisin namnam. Ezi Krai biziba bar dar aven ikia bar dagh izifa. Egha Krai uan siosin aven ikia bar a gizifa.

Kar Godin Akam.

O:

2. RIT

Hi 9:24-28; 10:19-23

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

E fo, Krai gumaziba uan dafaribar ingarizir Anogoroghezir Danganimin aven ghuzir pu, danganir kam, a pura guizin Godin Dipenimin ababanim. Puvati. A guizbangira Godin Nguibamin aven ghu. Egha datirighin an e bagha God ko mikimasa, Godin damazimin tughav ikia en akurvasi. E fo, azeniba bar, Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanim asizibar ghuziba isa egha Bar Anogoroghezir Danganimin aven zui. Ezi Iesus kamagh amizir puvati, a Godin Nguibamin ghugha egha ofan min uabi uabi isa God ganingi. Egha a dughiar aviribar a gamizir puvati. A dughiar aviribar kamaghin damuvira iki, egh a dughiar aviribar mizaziba ini mamaghira ikiam, dughiar God nguazir kam ingarizi iza datirikin. Kamaghin puvati. Datirighin dughiar abuananamin dughiam, Krai dughiar bar vamiran nguazimin ize, egha gumazamizibar arazir kuraba gin amangasa ofan min uabira uabi isa God ganingi.

Gumaziba bar dughiar vamiran ovegh egh gin Godin kotiamin otivam. Kamaghira, Krai gumazir aviribar arazir kurabar osimtiziba aterasa, dughiar vamiran ofan min uabi isa God ganigha areme. Egh gin a dughiar namba 2in ua izam, egh dughiar kamin an arazir kuraba gin amangsi izan kogham. Puvati. A gumazir a mizua itiba guizbangira men akurvagh me iniam.

Kamaghin amizi, nan adarasi, Iesusin ghuzim en arazir kuraba da gin amadagha gifa. Egh tuavir kamin e Bar Anogoroghezir Danganimin aven mangi egh atiatingan kogham. Iesus aremegha egha ua angamra iti, egha kamaghira e bagha tuavir igiar kam kui, tuavir ikia mamaghira itim. A tuavir kamin inir ekiar kamin girakirangin ghua danganir kamin aven ghu, inir kam a danganir kamin tiar akamin min guraghav iti. Ezi inir kam, a mati an mikarzimin ovevemra. Eghti e tuavir kamin danganir kamin aven mangam.*

E Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanim iti, ezi a Godin gumazamiziba bar men gara me gatifa. A uan ghuzim isa en navir averiaba ikiavkinigha dar akirizi, e kamaghin fo, e arazir kuraba puvatigha Godin damazimin bar zue. Egha a dipar bar dikiriamin en mikarziba rue. Kamaghin amizima e ifavarir arazir en navir averiabar itiba e bar da ateghiva, egh okam nighnighan koghiva nighnizir gavgavim Godin iki, egh an boroghin mangam. E fo, bizir God ingarasa akam akiriziba, a bar guizbangira dar ingaram. Kamaghin amizi, e uan nighnizir gavgavibar gun migia ghaze, bizir aghuir e fogha iniamiba bagha muza iti. Egh e uan nighnizir gavgavimin suiragh bar gavgavigham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia

Ia mangi gumazamizibar amighti me nan suren gumazibar otiv. Ki dughiabar zurara ia ko iki mangiti dughiar kam givagham.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 24:46-53**

Akar dapanim: Iesus deragha me gamigha givagha egha me ategha ghu.

God a inigha overiamin ghu.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi a kamaghin me migei, “Afeziar Ekiamin Akinafarim kamaghin mikeme, God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezir Gumazim, Krais, an aremegh dughiar pumuning ko mikezimin ikegh uamategh mozzimin dikavigham. Egh ia nan ziamin ia nan akam inigh mangam. Ia Jerusalem ikeghiva nan akam inighiva nguazimin mikebaba bar dar mangi. Ia gumazamizibav kimti, me navibagh iraghti ki men arazir kuraba gin amadagham. Ia uari uan damazibar bizir kabar ganizi moghin dar gun mikim. Ia oragh. Afeziam faragha akam akiragha ghaze, a uan Duam isi ia daningam. Ezi ki a mikemezi moghin, ia bagh anemangam. Kamaghin ia

nguibar ekiamin iki. Egh mamaghira iki mangi dughiar God ko itir gavgavim izighritima ia a iniam.”

Egha Iesus uan suren gumaziba inigha ghuava Betanin boroghin itir danganimin tu. Egha a uan agharim ghufegha arazir aghuim me damuasava Godin azai. An arazir aghuim me damuasa Godin azavira itima, God a inigha uan Nguibamin ghuavanadi. Ezima me an ziam fa bar akuegha uamategha Jerusalemin zui. Egha me Godin Dipenimin aven ikiava an ziam fa mamaghira iti.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 7 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 7:55-60

Akar dapanim: Ki overiamin gari a kuiaghirzi, Gumazibar Otarim Godin agharir guvimin tughav iti.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Godin Duam Stiven gizivazima, a kogha Godin Nguibamin Godin angazangarir gavgavimin gari, ezi Iesus Godin agharir guvimin tughav iti. Ezi a kamaghin migei, "Ia Gan! Ki Godin Nguibamin garima, a kuiaghrizima Gumazibar Otarim Godin agharir guvimin tughav iti."

Ezi me kamaghin oregha pamtem diava ara, egha dafaribar uan kuaribav kongegha, egha ivemara a bagha zui. Egha a kurugha nguibar ekiamin azenan ghugha, egha maghira

dagiabar a ginifi. Egha akam a gasir darasi uan azenan azuir korotiaba suegha egha gumazir igiam, an ziam Solin dagarimningin a da arisi.*

Egha me dagiabar a ginivavira itima, Stiven God ko migei, "Ekiam Iesus, nan duam inigh." Egha a uan tevimning apirigha irigha egha pamtem dei, "Ekiam, men arazir kurar kam ginighnighan marki, a gin amadagh." A kamaghin mikemegha, egha areme.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 97:1-2, 6-7, 9

Ia akam ikaragh: Ia akam ikararagh: Ekiam, ni overiam ko nguazimin itir biziba bar deravira dar gari.

Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.

Nguazimin itir gumazamiziba, ia bar akueghti, gumazamizir arighatizibar itiba ia dimiva bar akongegh.

Overiar migharir piziba an okarizi, a gumazamiziba arazir aghuimin, me gativagha men gari.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikararagh: Ekiam, ni overiam ko nguazimin itir biziba bar deravira dar gari.

Overiam uabi, kamaghin akam akura ghaze, "God arazir aghuibarama ami."

Ezi gumazamiziba bar an angazangarim ko gavgavimin gari.

Gumazamizir marvir guabar ziaba feba bar aghumsiki.

Aseba teviba apirigh Ikiavira Itir Godin ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikararagh: Ekiam, ni overiam ko nguazimin itir biziba bar deravira dar gari.

O Ikiavira Itir God, Ni Bar Godin Ekiam, ni nguazimin gumazamiziba bar me gativagha men gari.

Ni ziar ekiam ikia, aseba bar dagh afira.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikararagh: Ekiam, ni overiam ko nguazimin itir biziba bar deravira dar gari.

1. RIT**Re 22:12-14, 16-17, 20***Akar dapanim: Ekiam Iesus, ni zuamira izi.***Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.**

Ezi Iesus kamaghin migei, “Ia orakigh, ki bar zuamira ia batogham. Ki ivezir bar ia daningamim inigh izam. Egh gumazamiziba amir araziba bagh, ki vaghvagh iveziba ua me ikarvagh. Kirara ki bar faraghavira ikia egh bar gin ikiva abuan ikivira ikiam. Egha ki biziba bar dar mingarim, egha ingangarir ki amiba ki uaghan bar da agefi.

“Ezi gumazamizir uan korotiaba ruegha itiba, God ghaze, me temer ikirimirir zurara itim anidir kamin daghebar amiva, egha uaghan nguibar ekiar kamin tiar akabar aven mangam. Kamaghin me bar akongegh.

“Ki Iesus, ki uan ensel amadazi a ia bagha iza, egha siosba bagha akar

kamin gun me mikeme. Ki Atrivim Devitin ovavim. Kirara, ki mikovezir aminim tiasava amir bar puvira isim.”

Ezi Godin Duam ko Sipsipin Nguzimin amuim aning ghaze, “Ekiam Iesus, ni izi!” Eghti gumazamizir uaghan akar kam baraghiziba, me uaghan kamaghin mikimam, “Ni izi!” Eghti gumazitam kuarim an apirti, a izi. Egh dipam amisi, egh dipar ikirimirir zurara itim anidir kam, puram a inigham, iveziba puvati.

Ezi Gumazir Bizir Kabar Gun Migeir Kam, datirighin kamaghin migei, “Bar guizbangira, ki zuamira ia batogham.” Guizbangira! Ekiam Iesus, ni izi!

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS***Aleluia, Aleluia.*

Ki ia ateghti ia uarira ikian kogham. Mati borim ameboghofeziaba puvati. Ki ki bagh izam.

*Aleluia.***GUTNIUS****Jo 17:20-26***Akar dapanim: Me navir vamira ikiasa ki ifonge.***Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.**

“Ki gumazir kabara bagha God ko migeir puvati. Ki, gumazamizir men akam baragh egh nighnizir gavgavim nan ikiamiba, ki uaghan me bagha God ko migei. Egha gumazir kaba bar navir vamira ikiasa ki ifonge. Afeziam, ni nan aven itima ki nin aven iti, ezi kamaghira me gan aven ikiasa ki ifonge. Eghti nguazimin gumazamiziba nighnizir gavgavim iki egh fogh suam, ni na amadazi ezi ki ize. Kamaghin ki ghaze, me bar navir vamira iki. Ki ghaze, ni na ko, ga navir vamira iti moghin, kamaghira me navir vamira

ikiam. Bizir kam bagha, ni ziar ekiar na ganingizim, ki ziar ekiar kamra isa me ganingi. Ki kamagh sua, nguazimin gumazamiziba fogh suam, ni na amadazi ezi ki ize. Egh fogh suam, ni na gifongezi moghira ni nan adarazigh ifonge. Kamaghin ki men aven iti, ezi ni nan aven iti, ezi arazir kamin me guizbangira navir vamira ikiasa ki ifonge.

“Afeziam, gumazamizir ni na ganingiziba, me na ko nguibar ki itimin ikiasa ki ifonge. Me nan angangangarir ekiam ko nan gavgavimin ganasas ki

ifonge. Dughiar nguazim tighar otivam,
ni na gifonge, egha ni angazangarir
kam ko gavgavim na ganingi.

“Ni Arazir Aghuibara Amir Afeziam,
nguazimin gumazamiziba ni gifozir
puvati. Ezi ki ni gifo. Ezi nan adarasi,
me fo, ni na amadazi ezi ki ize. Ki
kamaghin ifonge, me igharazigh

ifongezir arazim inigham, ni na
gifongezi moghin. Eghti ki uaghan men
aven ikiam. Kamaghin ki ni isa men
aka, egh ki kamaghin damu mamaghira
ikiam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PENTEKOS SANDE

1. RIT

Ap 2:1-11

Akar dapanim: Godin Duam, gumazamizir kaba bar me gizivazi me nguibar igharazibar akabav gei.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pentikosin Dughiar Ekiam otozima, nighnizir gavgavim Iesusin itir darasi, me bar moghira uari akuvagha danganir vamiran iti. * Ezima zuamira niginir mam Godin Nguibamin ikeghava zaghira mati aminir gavgavim izi. Egha dipenir me apiaghav itim bar a gizivagha a noke. Egha me garima bizir mam mati avir mizariaba biaghirava vaghvagha men dapanir siriabagh apiaghiri. Ezi Godin Duam bar moghira me gizivaghava, gavgavim me ganiga me gamima, me nguibar igharazibar akabav gei.

Ezi Judan gumazamizir Godin apengan itir maba, me uan nguazimin itir kantriba bar dar ikegha izegha datirighin Jerusalem in iti. Egha me niginir kam baregha iza bar uari akuvaghav ikiava, me vaghvagha orazima gumazamiziba men nguibabar akabav gei. Ezi kamaghin me osemegha okam nighnisi. Egha me digavir kuram gamighava azangsisi, "Gumazamizir migeir kaba, me bar

Galilin gumazamizibara! Ezima manmaghin amizima e vaghvagha me barazima me en nguibabar akabav gei? E marazi, Partian kantri ko Midian kantri ko Elamin kantribar ize. Ezi marazi Mesopotemian Distrighin izezir gumaziba. Ezi marazi Judian Distrigh ko Kapadosian Provins ko Pontusin Provins koma Esian Provinsin ize. Ezi maba Frigian Distrigh ko Pampilian Provinsin ize. Ezi marazi Isipin kantri, ko Libian Distrighin aven itir danganim a nguibar ekiam Sairinin boroghira itiba ize. Ezi marazi Judan gumazir Romin nguibamin ikegha izeziba. E bar moghira, Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, me Judan arazibagh amuava dar gin ghua, egha me uaghan, mati en marasi. Ezima en marazi Kritian arighatizim koma Arabian Distrighin gumaziba, e vaghvagha me barazima me en nguibabar akabar God amizir bizir ekiabar gun migei!"

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 104:24, 29-31, 34

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi egh nguazim damighti a ua igiamin otogham.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin ziam fam!

O Ikiavira Itir God, nan God, ni bar pin iti.

Nin ziam bar pin ikia egha ni atrivir bar ekiam. O Ikiavira Itir God, ni bizir bar avirimin ingari!

Ni bar fofozir ekiam ikia bizir avirir kaba bar adar ingari.

Ezi bizir ni ingarizir kaba, nguazim bar a gizifa.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi egh nguazim damighti a ua igiamin otogham.

Guizbangira, ni akirim ragha me gasarazi me atiati.
 Men angamra itir ikirimirim ni me dama a inizi me ariaghire,
 egha men mikarziba ua nguazir minemniamin oto.
 Ni ikirimirir angamra itim anidir aminim me ganingizi, me angamra iti.
 Ni nguazimin bizir igiabagh amima da otifi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi egh nguazim damighti a ua igiamin otogham.

E ghaze, Ikiavira Itir Godin gavgavim ko angazangarir ekiam zurara iki
 mamaghira ikiam.
 Eghti Ikiavira Itir God, bizir a ingariziba bagh bar akongegham. A na gami, ki
 bar akonge.
 Ki kamagh sua ifonge, a nan onger akabagh ifuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi egh nguazim damighti a ua igiamin otogham.

Nan ifongiam kamakin,
 ni arazir kurabagh amir gumazamiziba bar me gasighasikigh.
 Gumazir kuraba bar moghira gevegh ua ikian kogham.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin iziam fam!

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi egh nguazim damighti a ua igiamin otogham.

2. RIT

1 Ko 12:3-7, 12-13

Akar dapanim: Godin Duamra bar e ruegha e gamizi e nivafizir vamiram otifi

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Kamaghin amizi, ia kamaghin foghasa ki ifonge, Godin Duam gumazitamin ikitima a kamaghin mikemeghan kogham, "Iesus, a ikufigh." Ezi uaghan Godin Duam puvatizir gumazitam kamaghin mikemeghan kogham, "Iesus, an Ekiam."

Godin Duam bizir aghuir guar aviribagh ami, egha Duar kamra ada nidi. God bagha ingarir tuavir guar aviriba iti, ezi e Ekiar kamra bagha ingari. Ingangarim gamir arazarazir aviriba iti, ezi Godin vamirara gavgavim ko fofozim bar gumazamizibagh anidima, me ingangarir kabagh ami.

Godin Duam gumazamiziba vaghvagha men aven uan ingangarim

akakasi, egh tuavir kamin a gumazamiziba bar men akurvagham.

Gumazir nivafizir vamira, egha an akuar aviriba iti. Ezi akuar avirir kaba, nivafizir vamiran poro. Ezi Krais uaghan kamaghira. Ezi, Duar vamira bar moghira e ruezi, e nivafizir vamiran min iti. E Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, ko ingangarir gumazir kiniba ko firiaghrezir gumaziba, Godin Duam bar moghira e gamizi, mati gumazamizir aviriba uari inigha dipar itarir vamiran api moghin, e uari inigha Godin Duam ko poro.

Kar Godin Akam.

0:

2. RIT**Ro 8:8-17**

Akar dapanim: Gumamaziziba bar Godin Duam ateghti a men daroribar faragh mangam, egh gumamazir kaba Godin boribar ikiam.

Akar kam, akinafarir Pol Romin gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Gumamazizir navir ghurimin arazibar gin zuiba, me God ifongezir arazibar amuan kogham.

Eghti Godin Duam guizbangira ian navir averiabar aven ikiti, ia ua navir ghurimin arazibar gin mangan kogham, ia Godin Duam ifongezir arazibar gin mangam. Guizbangira, gumazitam an navir averiamin aven Kraisin Duam an itir puvati, a Kraisin anam puvati. Ia arazir kuram gami, egha bizir kamin ia areme. Eghti Krai ian navir averiabar aven ikiti, God ia mikim suam, ia nan damazimin dera, eghti Godin Duam ikirimirir aghuarim ia daningam. Godin Duam Iesus mozim in a gamizi a ua dikafi, ezi Duar kamra, ian navir averiabar aven iti. Egha gumazir Krai gamizi a dikavizir kam, a ian ovengamin mikarzarib amuti, da ua dikavighiva angamra ikiam. God uan Duar ian navir averiabar aven itimin tuavimin, bizir kam damuam.

Kamaghin amizi, nan adarasi, e ikarvazir ingangarir mam iti. Ikarvazir ingangarir kam, a navir ghurimin bizim

puvati, e an gin mangan kogham. Ia navir ghurimin arazibar gin mangiva, ia arimighregham. Egh ia Godin Duamin gavgavimin tuavimin, ia uan mikarzarib arazir kurabav soghti, da aremeghti, ia angamra ikivira ikiam.

E fo, gumamazizir Godin Duam men faragha zuima me an gin zuiba, eghti gumamazizir kaba bar Godin boriba. E kamaghin fo, Duar God ia ganingizim, a ia gamizi, ia pura ingangarir gumazibar otozir puvati, egha ia bizibar atiati. Puvati. Godin Duam ia gamizi, ia an boribar otifi. Egha e Godin Duamin gavgavimin e an dia ghaze, "O Ame, En Afeziam!"* Godin Duam uabi, a en duaba ko porozi, e uarir gun migei, e Godin boriba. E Godin boriba, egh gin bizir aghuir God e daningasa e bagha inabaziba, e da iniam. Bizir kaba, en avebam Krai da inigha gifa. E fo, e datirighin Krai ko mizazir a iniziba e da ateriva, egh gin a ko ziar ekiam ko dabirabir aghuim uaghan a iniam.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluia, Aleluia.

Godin Duam ni izi, uan gumamaziziba bar me gizifagh, egh arazir igharaz darazigh ifongezim damighti a men aven dikav.

Aleluia.

GUTNIUS**Jo 20:19-23**

Akar dapanim: Afeziam na amadazi ki ize, kamaghira ki ia amadazi ia zui. Egh ia Godin Duam inigh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Sanden guaratizimin aminim pirigha gifa. Ezi suren gumaziba me Judabar atiatingi, egha dipenir me itim, me pamten an tiar akaba ase,

eghti azenan itir gumazitam aven izan kogham. Ezi Iesus iza pura suren gumazibar tongin tughav iti. Egha a kamaghin me migei, "Ian naviba

amiragh iki.” A kamaghin migia, uan duar torir dafarimningin itimning ko duar ivir vuemin itim, men aka. Ezi suren gumaziba Ekiamin ganigha me bar akonge. Ezi Iesus ua me migei, “Ian naviba amiragh iki. Afeziam na amadazi ezi ki ize. Ezi kamaghira ki ia amadima ia zui.” A kamaghin migia, egha uan aminim men a giveragha, men amada, egha kamaghin me migei, “Ia Godin

Duam uan navir averiabar a inigh. Egh ia gumazamizibar arazir kuraba gin amadagham, eghti God uaghan men arazir kuraba gin amadaghti, da ua puvatigham. Eghti ia men arazir kuraba gin amadaghan koghti, men arazir kuraba ikivira ikiam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

0:

GUTNIUS

Jo 14:15-16, 23-26

Akar dapanim: Godin Duam biziba bar, ian sure damuam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia bar na gifueghiva, egh ia deravira nan akaba baragh dar gin mangam. Eghti ki Afeziamin azangsighti, a gavgavim ia daningamin Akurvazir mam ia bagh anemangam. Eghti a ia ko iki mamaghira ikiam.

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, “Gumazitam na gifueghiva, egh deraghvira nan akamin gin mangam. Eghti nan Afeziam bar gumazir kam gifuegham. Eghti ga iziva a ko iki mamaghira ikiam. Gumazim na gifongezir puvati, a deravira nan

akamin gin zuir puvati. Ezi akar ia oraghizir kam, ka nan akam puvati. Kar Afeziamin akam, a na amadazi ezi ki ize.

“Dughiar ki ia ko ikiavira itim, ki bizir kabar gun ia mikeme. Ezi Gavgavim ia Daningamin Akurvazir Gumazim, a Godin Duam. Ezi nan ziamin, Afeziam anemadaghti a izam. A biziba bar ian sure damuam. Eghti akar ki ia mikemeziba, a ian sure damuti ia uam a dagh nighnigham.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE BILONG GOD TRIWAN

1. RIT

Snd 8:22-31

Akar dapanim: God tighar nguazimin ingaram, a faragha Nighnizir Bar Aghuimin ingari.

Akar kam, a Dabirabir Aghuimin Akurvaghamin Akabar Akinafarim, an aven iti.

“Bar fomira fomira, Ikiavira Itir God tighar bizibar ingaramin dughiam, a faragha nan ingari. Egha a gin bizir igharazibar ingari. Bar fomira, a tighar nguazimin ingaram, a nan ingarizi ki iti. A tighar ongarim ko dipabar ingaram, ki faragha oto. A tighar mighsiar ekiaba ko dozibar ingaram, ki faragha oto. A nguazir asizir zariba ko nguazir mineminear tamin ingarazir puvatizi, ki faragha oto. Ki Ikiavira Itir God ko itima, an overiam gamizima, an oto. Ki itima, an overiam ko ongarim uaning mitivi naghin mitaghniyam ati. Ki itima, a ghuriabagh amizima da overiamin iti. Ki itima, a dipabagh amizima da nguazim abigha anaga nguazim bar agizivazi ongarir ekiam oto. Ezi an

akar gavgavimin ongarim migia ghaze, Ongarim, ni izivagh mangi mitaghniyar ki atizimin tugh, egh an ikiavkinan marki. Ki itima, God nguazim ikiamin danganimin abara. Ikiavira Itir God ingangarir kabagh amir dughiamin, ki a ko itima a na misevezi, ki mati fofozir gumazim ingangarimin gari. Dughiaba zurara ki a ko itima, a na bagha bar akonge. Ezi ki uaghan a ko ikiasa bar akonge. Dughiaba bar ki nguazimin itir bizir a ingarizibar gara bar akonge. Egha ki gumamaziziba bagha bar akonge. Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin damazimin bar akuegha ikia mamaghira iti.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 8:4-9

Ia akam ikaragh: O God, ni en Ekiam. Nin iziam bar pin iti.

Ki kogha pin overiar ni uan dafarimin ingarizimin gara,
egha uaghan ekinim ko mikovezir uan danganir ni me arighizibar gari,
ki kamaghin nighnigha ghaze, e gumaziba ti manmaghiram amizir biziba, ni
mighigha e ginighnisi?

E pura biziba. Manmaghiram amizi, ni bar puvirama e ginighnisi?

Ia akam ikaragh: O God, ni en Ekiam. Nin iziam bar pin iti.

Ni uabi en ingarigha, e isa uabin apengan e ati.

Ni gavgavim ko iziar ekiam isa e ganiga e afazi,
bizir ni ingariziba bar en apengan iti.

Bizir ni ingarizir kaba bar, ni dagh ativagh dar ganasa e amisefe.

Biziba bar moghira ni da isa e gumamaziziba en suemningin apengan ada ati.

Ia akam ikaragh: O God, ni en Ekiam. Nin iziam bar pin iti.

Bizir kaba bar moghira: Sipsipba ko, bulmakauba ko, asizir ruarimin itiba ko,
overiamin itir kuaraziba ko, ongarimin osiriba ko ongarimin aven aruir biziba.
Da bar en apengan iti.

Ia akam ikaragh: O God, ni en Ekiam. Nin iziam bar pin iti.

1. RIT**Ro 5:1-5***Akar dapanim: Kraisin ingangarimra God uan duam e ganingi.***Akar kam, akinafarir Pol Romin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.**

Ezi e nighnizir gavgavim Godin itima, tuavir kamin God ghaze, e an damazimin dera. Kamaghin amizi en Ekiam Krai Iesus an e gamizi, e navir vamira God ko iti. E Krai nighnizir gavgavim an itima, tuavir kamin an e inigha God bagha ghuzima, e datirighin Godin apangkuvimin aven iti. E fo, e Godin ziar ekiam ko dabirabir aghuim a ko a iniasa, egha bizir kam mizuai iti, kamaghin e bar akonge. Egha e bizir kabanaghra bagha bar akongezir puvati. E fo, e osimtizibar aven iti, eghti osimtiziba e

damuti, e tugh gavgavighamin arazim gifogham. Kamaghin e bar akonge. E tugh gavgavighi, kamaghin God migirigiar aghuim e damuam. Eghti an migirigiar kam e damuti, e bizir aghuir gin izamiba bagh mizuam iki suam, e da iniam. God uan Duamin, an arazir gumazamizibagh ifongezim e gingezi, a bar en navibagh izifa. Kamaghin amizi e Godin bizir aghuiba bagha mizuam, egha bar fo, e pura mizuam puvati, da guizbangira otivam.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS***Aleluia, Aleluia.*

God ko Otarim ko Godin Duamin iziam fi. Kar Godin amkaira, a bar fomira ikia, egha datirighin ikia, egh a gi uamategh izam.

*Aleluia.***GUTNIUS****Jo 16:12-15***Akar dapanim: Afeziamin biziba dar bar nana. Godin Duam nan akam inigha ia migei.***Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.**

“Ki ia mikimamin akar aviriba iti, ezi datirighin ian nighniziba bar izifa, eghti ia bar da bareghan kogham. Ezi Godin Duam, a guizin akam migeir Duam, a iziva, ian nighnizibar amuti ia guizin akaba bar dagh fogham. A uabi uan nighnizimin akatam mikemeghan kogham. Puvati. Akar an oraghizim, akar kamra an an gun mikimam. Egh a bizir gin otivamibar gun ia mikimam.

A nan akam inighiva egh an gun ia mikimam. Egh arazir kamin a nan ziar ekiam ko nan gavgavim, ian akagham. Afeziamin biziba da bar nan biziba. Kamaghin amizi ki kamaghin ia mikeme, an Duam nan akam inighiva egh an gun ia mikimam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

BODI NA BLUT BILONG JISAS KRAIS

1. RIT

Jen 14:18-20

Akar dapanim: Melkisedek bret ko wainin akua zui.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Ezi Melkisedek, a Salemin atrivim,
a Godin Bar Pin Itimin Ofa Gamir
Gumazim, a bret ko wain inigha Abram
bagha izi. Egha bizir bar aghuimin
Abram gamua kamagh migia ghaze,
“Godin Bar Pin Itim overiam ko
nguazimin ingari, a bar deragh ni
damu. Guizbangira, ni apaniba ko uariv

sozi, Godin Bar Pin Itim nin akurazi, ni
me abini, kamaghin, e an ziam fam.”
Ezi bizir Abram iniziba bar, a 10plan
akuabar da abigha 10in vamira isa
Melkisedek ganingi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 110:1-4

Ia akam ikaragh: Ni Melkisedekin min ofa gamir gumazir dapanimin iki mamaghira ikiam.

Ikiavira Itir God, nan Ekiam migia ghaze, “Ni nan agharir guvimin daperagh iki mangiti,
ki nin apaniba dikabiragh me isi nin dafarim datighti me nin suemin apengan ikiam.”

Ikiavira Itir God ni damighti, ni Saionin nguibamin iki gavgavir ekiam iki nguibar aviribagh ativagh dar ganam.
God ghaze, ni uan apanibagh ativagham.

Ia akam ikaragh: Ni Melkisedekin min ofa gamir gumazir dapanimin iki mamaghira ikiam.

Ni uan apanibav soghamin dughiam, nin gumazamiziba uaghan ni ko mangi nin akurvagham, egh ia Godin mighsiamin ghuavanangam.
E gari ghuariabar amariba dimagaribar ira azenibagh iri da aghua dagher aviriba iti.
kamaghira, ni dughiaabar zurara gavgavim ini mamaghira iki,
egh gumazir igiamin min otogham.

Ia akam ikaragh: Ni Melkisedekin min ofa gamir gumazir dapanimin iki mamaghira ikiam.

Ikiavira Itir God akar gavgavim ni koma anekirigha gifa,
egh uan nighnizim giraghan kogham.
A ghaze, “Ni ofa gamir gumazimin iki mamaghira ikiam.
Ni Melkisedeghin min ofa gamir gumazimin ikiam.”

Ia akam ikaragh: Ni Melkisedekin min ofa gamir gumazir dapanimin iki mamaghira ikiam.

2. RIT**1 Ko 11:23-26**

Akar dapanim: Ia zurara dughiaba bretin kam, ko wainin itarir kam ramiva, ia Ekiamin mizazim ko ovevemîn gun mikim.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Akar ki ia mikemezim, kar Ekiamra na ganingi. Akar kam kamakin: Dimagarir Judas Iesus isava apanibar agharim gatizimin, Iesus bret inigha, egha God minabagha anebigha ghaze, “Kar nan nivafizim, ki ian akurvaghasa anenidi. Ia kamaghin damuva, na ginighnigh.” Me amegha givazi, a wainin itarim inigha, kamaghiram ami. A kamaghin migei, “Wainin itarir kam, an Akar Dikirizir Gavgavir Igiam,

ki uan ghuzimin a gamua gavgavim a ganidi. Ia anemamin dughiamin, ia anemiva na ginighnigh.” Iesusin akar kam kamaghira en aka, zurara dughiaba ia bretin kam, ko wainin itarir kam ramiva, ia Ekiamin ovevemîn gun mikim, mangi dughiar a uamategh izamimin tugham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki bretin angamra itim overiam ategha izaghiri. Gumazitam o amizitam bretin kam amegh egh zurara angamra ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 9:11-17**

Akar dapanim: Gumazamiziba bar moghirama amegha izifa.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi gumazir bizir avirim a gifoghava egha an gin zui. Ezi Iesus me gifueghava me isava, God Bizibagh Ativamin Dughiamin gun me migiava, eghava gumaziba ko amizibar arimariabar akiri. Bar guaratizimin Iesusin 12 plan aposelba a bagha izeghava a migei, “E gumaziba itir puvatizir danganimin iti. Egh, ni gumazamiziba me amadaghti me mangi danganir kamin itir nguibaba ko nguibar roghira itibar mangiva, egh dagheba koma dakuamin danganiba buri.” Ezi Iesus men akam ikara, “Ia uari daghetaba me daningigh.” Ezima me kamaghin migei, “E bar bretin rubuzir 5 pla koma osirir pumuningra iti. Egh e ua mangi gumazir avirir kam bagh dagher tabagh ivezeghan koghti, dagheba bar otevegham.”

(Dughiar kam gumazibar dibobonim, 5,000 boroghin ghu.) Ezima Iesus kamaghin uan suren gumazibav gei, “Ia me mikimtima me 5 pla ten, 5 pla tenin, okuruabar dapighiri.” Suren gumaziba kamaghiram amizima, gumazamiziba bar apia. Ezi Iesus bretin rubuzir 5 pla koma osirir pumuning inigha kogha overiamin garava Afeziar Ekiam minabagha, egha bretba ko osirimning apirighava gumaziba ko amizibar aningasa uan suren gumazibagh aningizi me me ganidi. Ezima gumazamizir kaba bar amegha, naviba bar izifa. Ezima Iesusin suren gumaziba, dagher nar me ataghiziba, me da inigha 12 plan akirabagh aghuizima da bar izefe.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANTU HAT BILONG JISAS

1. RIT

Ese 34:11-16

Akar dapanim: Ki uan sipsipbar uam men apigha me inigha deragha men gari.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God, en Ekiam, kamaghin migei, “Ia oragh. Ki uabi uan sipsipba buri ua me inigh izi deraghvira men ganam. Gumazir sipsipbar garim da tintinibar ghuezi, a ghua mebativa ua me nigha izi. Kamaghira nan sipsipba mitarmer ekiamin aven me tintinibar ghuezi, ki mangi danganir me ghuezibar me bativ ua me inigh izam. Ki kantrin igharazibar mangi ua me inigh Israelin kantrin izam, kar men nguazimra. Eghti me mighsiaba ko faneba ko gumaziba itir danganibar boroghira ikiti, ki dagheba isi me daningti me deraghvira ikivira ikiam. Egh me Israelin mighsiabar ikiva egh dadar aghuibar amam. Me nguazir aghuimin iki avughsi deraghvira ikiam.

Ki Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki ghaze, ki uabi uan sipsipbagh eghuv men ganam. Egh ki uabi men aku aghuvsazir danganir aghuimin mangam. Eghti sipsipin taba oveghti, ki mangi me buri me bativ ua me inigh izam. Egh sipsipin tintinibar ghueziba, ki ua men aku izam. Eghti taba ikuvigh duaba ikiti, ki men duaba akir da nogham. Eghti taba arimariaba ikiti, ki me akirighi me ua ghuamaghegham. Egh sipsipin mikarziba sara itiba ko sipsipin gavaviba, ki me gasighasigham. Guizbangira, ki guizin arazim damu egh sipsipbagh eghuv men ganam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 23:1-6

Ia akam ikaragh: Ekiam deragha na geghuva nan gari, kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min iti.
 A kamaghira deragha na geghuva nan gari.
 Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.
 A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.
 A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,
 ki dar boroghin avughsa iti.
 A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Ekiam deragha na geghuva nan gari, kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevem in tuavir mitarmemin mangi, egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Ekiam deragha na geghuva nan gari, kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni bore in isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Ekiam deragha na geghuva nan gari, kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apangkuvir arazim, dughia bar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam deragha na geghuva nan gari, kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

2. RIT

Ro 5:5-11

Akar dapanim: Godin arazir a gumazamzibagh ifongezim, Godin Duam a isa en navir averibagh ati.

Akar kam, akinafarir Pol Romin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

God uan Duamin, an arazir gumazamizibagh ifongezim e gingezi, a bar en navibagh izifa. Kamaghin amizi e Godin bizir aghuiba bagha mizua, egha bar fo, e pura mizuai puvati, da guizbangira otivam.

E uarira uarir akurvaghan iburazir dughiamin, Krais e gumazamizir kuraba bagha areme. An ovevem, God inabazir dughiamin oto. Guizbangira, gumazir aghuimin akurvaghsi aremeghamin bizim bar osemi. Ezi ti dughiar vabara, tarazi ti, gumazir aghuitam bagh aremegham. Ezi e arazir kurabagh amuvira itir dughiamin Krais, en akurvaghasa areme. Arazir kamin, God bar e gifongezir arazim en aka.

Bizir bar ekiam, Krais e bagh aremezi, tuavir kamin God en gara ghaze, ia nan damazimin dera. Kamaghin e fo, gin Godin kotiamin dughiamin an aningagharim otoghti, a dughiar kam guizin uaghan en akurvagham. E faragha Godin apaniba, ezi an Otaramin ovevem in an e gamizi e an namakaba. Datirighin e an namakaba, ezi Iesus angamra ikiava, kamaghin bar guizbangira a en akurvagham. Uaghan bizir mam kamakin, en Ekiam Krais Iesus e gamizi e guizin Godin namakabara, kamaghin e bar akonge.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki uabi sipsipbar eghuvir gumazim. Ki uan sipsipbagh fozî nan sipsipba na gifo.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 15:3-7**

Akar dapanim: Nan sipsipîn mam ovengezi ki an apigha uam a ini, ezi ia na ko bar akongegh!

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus akar isin zuir kamin me migei, "Ian tav 100 pla sipsipba ikiti tam oveghtima, a 99 pla ateghti da puram azenan iki damiti, eghti a mangi ovengezim buri mangi, an apighivira givagham? Egh an an apighiva bar akuegh a isi uan dipizim datigh a gisaghpugh ngun mangam. Egh a uan namakaba ko an boroghin itir darazir diagh me akuvagh, egh kamaghin

mikimam, 'Ki uan sipsipîn ovengezim uam an api! Ia izi. E a givarvaram.' Ki ia migei, kamaghira enselba gumazir kuram bagha agoir agorogem bar 99 plan derazir gumazir kabagh afiragham. Gumazir kuram a navim girazi ezi 99 pla gumaziba me ghaze me dera egha navibagh irazir puvati."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

**OL
SANDE
BILONG YIA**

SANDE 2 BILONG YIA

1. RIT

Ais 62:1-5

Akar dapanim: Gumazim amiuim igiarama a inigha bar akongezi moghin, Ekiam ni bagh bar akuegham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ki Saionin nguibam bagh pamtemin
Ekiamin mikimvira ikiti a
deravira a damuam.
Guizbangira, ki Jerusalemin
nguibam ginighnighivira iki, egh
kamaghin ki akam dukuaghan
kogham. Bar puvatigham.
Egh ki Ekiamin dimvira iki mangiti,
arazir aghuimin dughiam nan
gumazamizibar otogham,
mati aruemin angazangarim
mizarazimin otifi.
Ki Ekiamin dimvira iki, mangi
dughiar God Jerusalemin
akurvaghamim, a mati adenir
angazangarir dimagarimin
otivim.
Eghti kantrin igharazibar
gumazamiziba ganti, God nin
akurvagh egh suam, ni an
damazimin dera.
Eghti atriviba ganti, God gavgavim
ko ziar ekiam isi ni daningam.
Egh me iziar igiam ni darigham,
kar iziar Ikiavira Itir God uabi ni
daningamim.
Eghti ni atrivimin dapanir asuar
aghuimin min ikiam, me bar
deraghaviram an kurke.
Eghti Ikiavira Itir God, ian God,
dapanir asuar aghuir kam uan
dafarimningin an suiragham.

Eghti gumaziba ua kamaghin ni
diponan kogh suam, "Ekiam
anetegha gifa."
Egh nin nguazim me ua kamaghin a
diponan kogh suam, "Nguazir
kam, gumaki, a bar ikuvigha pura
iti." Puvati.
Me iziar igiam kamaghin ni dipon
suam, "Ki bar a gakonge."
Egh nin nguazim me kamaghin
a diponam, "An amizir pamin
itimmin min iti."
Me kamaghin fogham, Ikiavira Itir
God navir aghuim nin ikiava,
egha ni bagha bar akonge. Ezi nin
nguazim mati amizim, an pam
uam a ini.
Egh nin otariba ni inigh, ni ko
deraghvira ikiam, mati gumazir
igiam amizir igiamin ikia, aning
uaning ko deravira iti.
Guizbangira, ian God bar ni
gakuegham, mati gumazim
igiamra amuimin ikia uan amuim
gakonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 96:1-3, 7-10

Ia akam ikaragh: Godin ingangarir ekiaba nguazimin danganibar bar dar gun mikim.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.
Ia nguazimin gumazamiziba bar, a bagh ighiabar amu.

Ia akam ikaragh: Godin ingangarir ekiaba nguazimin danganibar bar dar gun mikim.

Ia Ikiavira Itir Godin ziam fi, a bagh onger akabar amu.
Ia, an gavgavim ko ingangarir aghuir an amibar gun kantriba bar dar
gumamaziziba, me mikim.

Ia akam ikaragh: Godin ingangarir ekiaba nguazimin danganibar bar dar gun mikim.

Ia nguazimin itir ikizibar gumamaziziba bar,
ia Ikiavira Itir Godin ziar ekiam, ko gavgavim bagh, bar akongegh.
Ikiavira Itir God, a bar faraghavira itima, ia an ziar ekiam fi.
Ia ofaba inigh an Dipenimin mangi.

Ia akam ikaragh: Godin ingangarir ekiaba nguazimin danganibar bar dar gun mikim.

Ikiavira Itir Godin araziba da bar deragh bar zuegha, arazir kaba mati an kurkazir
aghuim.
Ia gumamaziziba bar moghira an arazir kabagh nighnigh an ziam fi.
Ia nguazimin gumamaziziba, ia an atiating egh akong.
Ia kantrin igharazibar gumamazizibar tongin iki mikim suam, "Ikiavira Itir God,
an atrivimin iti.
A nguazimin ingarigha a gamizi a gavgavigh iki mamaghira ikiva
sivaghsivaghan kogham.
Ikiavira Itir God, gin uan kotin arazir aghuimin gin mangiva, gumamazizibar
araziba bar da tuisigham."

Ia akam ikaragh: Godin ingangarir ekiaba nguazimin danganibar bar dar gun mikim.

2. RIT

1 Ko 12:4-11

*Akar dapanim: Godin Duar kamira, a bizir kaba bar dagh ami da otifi. A uan ifongiamin
vaghvagha bizir aghuiba tuiragha gumazim o amizim ganidi, egha igharazim tuiragha
gumazim o amizir igharazim ganidi.*

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Godin Duam bizir aghuir guar
aviribagh ami, egha Duar kamra
ada nidi. God bagha ingarir tuavir
guar aviriba iti, ezi e Ekiar kamra
bagha ingari. Ingangarim gamir
arazarazir aviriba iti, ezi Godin
vampirara gavgavim ko fofozim
bar gumamazizibagh anidima, me
ingangarir kabagh ami.

Godin Duam gumamaziziba
vaghvagha men aven uan ingangarim
akakasi, egh tuavir kamin a
gumamaziziba bar men akurvagham.
Gumazir mam, Godin Duam akar
nighnizir aghuiba itim mikimasa

gavgavim a ganidi. Egha gumazir
igharazim, Duar kamra akar fofozim
bar izivazim mikimasa gavgavim a
ganidi. Duar kamra, nighnizir gavgavim
ikiasa gavgavim gumazir mam
ganidi. Egha Duar kamra, arimariar
gumaziba amuti, me ghuamaghamin
gavgavim gumazir igharazim ganidi.
Egha igharazitav, a mirakelbagh amir
gavgavim a ganidi. Egha igharazitav,
a Godin otivir akabar gun migeir
gavgavim a ganidi. Egha igharazitav, a
duaba tuisighamin gavgavim a ganidi.
Egha igharazitav, Godin Duamin otivir
mizer guar aviribav kimamin gavgavim

a ganidi. Egha igharazitav, a mizer
kabagh ighavkinamin gavgavim a
ganidi. Duar vamira, anarira bizir kaba
bar dagh ami. A uabi ifongezi moghin,
bizir aghuarir mam isa gumazir mam

ganiga, egha ua bizir igharazir aghuir
mam isa, gumazir igharazim ganidi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God uan akamin en diagha gifa, eghti e Krai Iesus en Ekiamin gavgavim ko
angazangarimin apengan ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS

Jo 2:10-11

Akar dapanim: Kar mirekelin Iesus bar varaghavirama amizim.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

egha kamaghin a migei, "Gumaziba
bar wainin dipar aghuim faragha me
ganidi. Ezi gumaziba wainin avirim
amegha givazima, me gin wainin dipar
mong afangizim anidi. Ezi no, ni wainin
dipar aghuimin anogoregha, egha
datirighira ni a inigha izi!"

Kar mirakelin arazir faragha zuir
Iesus amizim. A Galilin Distrighin

aven itir nguibam Kanan, mirakelin
arazir kam gami. Ezi mirakelin kamin,
Iesus bar uan gavgavir ekiam aka. Ezi
an suren gumaziba an ganigha egha
nighnizir gavgavim an iti.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG YIA

1. RIT

Neh 8:1-6, 8-10

Akar dapanim: Esra tugha Akar gavgavim gumamaziziba bagha a dibori. Ezi gumamaziziba Akar gavgavim baregha men naviba bar osemezi me azi.

Akar kam, akinafarir Nehemia osirizimin aven iti.

Iakinir namba 7in an dughiar faragha zuimin, Israelian gumamaziziba bar Jerusalemin nguibamin iza Dipaba Isir Tiar Akamin boroghin uari akufi. Egha ofa gamir gumazim Esra, me Moses Osirizir Arazibar Akinafarim nigh izasa an azai. A Judan Arazibagh Fozir gumazibar mav. Akar kam fomira Ikiavira Itir God Israelia bagha a isa Moses ganingizi an an osirizi an akinafarimin iti. Dughiar kamin, gumamaziziba ko borir akaba baraghamin fofozim itiba, me bar foghasa iza uari akufa. Ezi Esra akinafarir kam inigha me uari akuvi naghin ghu.

Egha a bar mizaraghara, me Dipaba Isir Tiar Akamin boroghin tugha, gumamaziziba bagha akar kam dibora ghua aruer arizimin tu. Ezi me kuariba arigha Moses osirizir akar gavgavibar akinafarir kam barasi.

Me faragha ter ararir maba inigha Esra tuiv akam diponasa osazarir mamin ingari. Kamaghin amizima Esra datirighin a gisin tugha akam diponasa. Dughiar kamin, gumazir maba an agharir guivimin tuivighav iti, men iziaba kara: Matitia, Sema, Anaia, Uriah, Hilkiah, ko Maseah. Ezi igharazir maba an agharir kiriamin tuivighav iti, men iziaba kara: Pedaiah, Misael, Malkiah, Hasum, Hasbadana, Sekariah, ko Mesulam.

Osazarir a tuzir kam, a mong pin iti, eghti gumamaziziba deragh an

ganti, an akar kam diponam. Me an garima, an akinafarim tuima, me bar moghira dikavigha tuifi. Ezi Esra ghaze, "E Ikiavira Itir Godin ziam fam. A Godin Bar Gavgavir Ekiam Itim." Ezi me bar aghariba fegha ghaze, "Bar guizbangira! Bar guizbangira." Egha me iteviba apirigha dapaniba avigha guaba nguazimin akuigha Ikiavira Itir Godin ziam fe.

Ezi Esra Godin Akinafarir kam a dibori, ezi Livaiba aghumra akam gighi an mingarim abighiti gumamaziziba fogham.

Gumamazizir kaba Akinafarir kamin aven itir akam baregha, men naviba bighizi me aziava arai. Ezi gavmanin faragha zuir gumazim Nehemia ko, ofa gamir gumazim Esra ko, Livain anabamin gumazir men sure gamiba, me gumamazizibav gia ghaze, "Kar Ikiavira Itir God, ian God, a baghavira itir dughiar ekiam. Kamaghin, ia naviba osemegh arangan marki."

Egha me, ua me migia ghaze, "Ia uan dipenibar mangi, isar ekiabar amu asizir aghuiba ko wainin isingtizim ami. Egh daghetaba ko wainin taba isi gumazir dagheba puvatizibar aning. Kar Ikiavira Itir Godin dughiar ekiam, kamaghin ian naviba osiman marki. Ikiavira Itir God bagha bar akongezir arazim, a gavgavim ia daningam."

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 19:8-10, 15****Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Akam nin Duam an aven iti an angamra iti.**

Ikiavira Itir Godin akar gavgavim a bar guizbangira, egha ikirimirir aghuim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akaba, e nighnizir gavgavim adar ikiam.
Ezi fofoziba puvatizi darazi,
a fofozir aghuim me ganidi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Akam nin Duam an aven iti an angamra iti.

Ikiavira Itir Godin akaba, bar deravira en sure gami.

An akar kaba en sure damuti, e uan navir averiabar aven da bagh bar akuegham.

An akar gavgaviba, angazangarim e ganidi,
egha fofozir bar aghuim en nighnizibagh ariki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Akam nin Duam an aven iti an angamra iti.

Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan itir arazim,
a deragha bar zuegha, ikia mamaghira iti.

Ikiavira Itir Godin arazir a biziba tuisizim,
a bar guizbangira deragha voroghira zui.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Akam nin Duam an aven iti an angamra iti.

O Ikiavira Itir God, nan ifongiam kamakin,
ni nan migirigiaba ko nan navir averiamin aven itir nighnizibagh fogh dagh ifuegham.

O Ikiavira Itir God, ni nan dagiar ekiamin min itima, ki nin aven uabi modi.
Ni nan akurvazir gumazimra!

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Akam nin Duam an aven iti an angamra iti.**1. RIT (longpela Rit)****1 Ko 12:12-30**

Akar dapanim: Ia bar Kraisin nivafizimin min iti. Egh ia vaghvagha an mikarzimn akuaba.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Gumazir nivafizir vamira, egha an akuar aviriba iti. Ezi akuar avirir kaba, nivafizir vamiran poro. Ezi Krai uaghan kamaghira. Ezi, Duar vamira bar moghira e ruezi, e nivafizir vamiran min iti. E Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, ko ingangarir gumazir kiniba ko firiaghrezir gumaziba, Godin Duam bar moghira e gamizi, mati gumazamizir aviriba uari inigha dipar itarir vamiran api moghin, e uari inigha Godin Duam ko poro.

E fo, nivafizim an akuar vamira puvati, an akuar aviriba iti. Eghti suem suam, "Ki dafarim puvati, egha ki nivafizimin akuam pu," puvati, suem a nivafizimin akuar mam. Eghti kuarim suam, "Ki damazim puvati, egha ki nivafizimin akuam puvati," puvati, kuarim a nivafizimin akuar mam. Eghti nivafizim bar moghira damazimra, a manmaghin oragham? Egh nivafizim bar moghira kuarimra, a manmaghin bizibav ghuriabar

amuan? Ezi guizin nivafizim kamaghin puvati. God an akuaba a uabi ifongezi moghin, vaghavagha bar da isa an poke. Nivafizim an akuar vamira ikiva, kamaghin a guizin nivafizim puvati. Ezi nivafizim a kamaghin puvati. Nivafizim akuar aviriba iti, egha da bar nivafizir vamiran poke.

Eghti damazim kamaghin dafarimin mikiman kogham, “Ni ikian koghti, ki uabira deravira ikiam.” Eghti dapanim uaghan kamaghin suem mikiman kogham, “Ni ikian koghti, ki uabira deravira ikiam.”

Puvati. Nivafizimin akuar maba, e dav gia ghaze, da gavgaviba puvatigha egha da pura biziba, eghti da ikian koghti, nivafizim deraghvira ikian kogham. Bar puvatigham. Egha nivafizimin akuar maba, e dav gia ghaze, da derazir puvati. Egha e bar deravira da asii. Egha nivafizimin akuar e aghumsiziba, e bar deravira da ave. Egha nivafizir akuar igharaziba, e da ave puvati, da pura iti. God bar deravira nivafizimin akuaba ingarizi da bar uari akufa. Egha kamaghin nivafizir akuar iziaba puvatizibagh amizi, da uaghan ziar ekiaba iti. God kamaghin ifonge, nivafizimin akuaba uari abighan kogh, egh bar uari inigh uarir akurvaghshi nighnigham. Kamaghin amizi, nivafizimin akuatam mizazim inighti, nivafizimin akuaba uaghan bar mizazim iniam. Eghti

nivafizimin akuatam ziar ekiam inighti, nivafizir akuar igharaziba uaghan a ko bar akongegham.

Ia bar moghira Kraisin nivafizim. Egha ia vaghavagh an nivafizimin akuaba. Egha God siosin ingangarim damuasa, faragha aposelbav sefe, egha aposelba gin an otivir akabar gun migeir gumamazizibav sefe, egha men gin God ifongezir arazibar igharaz darazir sure gamir gumamazizibav sefe. Egha uaghan mirakelbagh amir gumamaziziba ko, gumazir arimariabagh amima, da ghuamaziba ko, gumamazizir igharaz darazir akurvaziba ko, siosin ingangaribar amuasa gumamazizibav gia ingangariba vaghvagh me ganidiba ko, Godin Duamin otivaghirir mizebav geir gumamazizibav sefe. Ezi manmakin? Me ti bar aposelbar ingangarim damuam? Me ti bar Godin otivir akabar gun migeir ingangarim damuam? Me ti bar gumamazizibar sure gamir ingangarim damuam? Me ti bar mirakelbagh amir gavgavim ikiam? Me ti bar arimariabar amuti da ghuamaghamin gavgavim ikiam? Me ti bar Godin Duamin otivaghirir mizebav kimam? Me ti bar mizer kabagh ighavkinamin fofozim ikiam? Bar puvati, me bar vaghavagha ingangariba iti.

Kar Godin Akam.

1. RIT (sotpela RIT)

1 Ko 12:12-14, 27

Akar dapanim: Ia bar Kraisin nivafizimin min iti. Egh ia vaghvagha an mikarzinmin akuaba.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Gumazir nivafizir vamira, egha an akuar aviriba iti. Ezi akuar avirir kaba, nivafizir vamiran poro. Ezi Kraisin uaghan kamaghira. Ezi, Duar vamira bar moghira e ruezi, e nivafizir vamiran min iti. E Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, ko ingangarir gumazir kiniba ko firiaghrezir gumaziba, Godin Duam bar moghira e

gamizi, mati gumamazizir aviriba uari inigha dipar itarir vamiran api moghin, e uari inigha Godin Duam ko poro.

E fo, nivafizim an akuar vamira puvati, an akuar aviriba iti.

Ia bar moghira Kraisin nivafizim. Egha ia vaghavagh an nivafizimin akuaba.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiã gumazir onganaraziba akar aghuim me bagh a inigh mangasa na misefe.
Egha kalabusin itir gumaziba kalabus ategh frighireghasa na amadazi ki ize.
Aleluia.

GUTNIUS**Lu 1:1b-4; 4:14-21**

Akar dapanim: Godin akinafarir i oraghizim, a datirighin guizbangirama oto.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Gumazir aruam, Tiofilus, ni fo,
gumazir aviriba God en tongin amizir
bizibar ganigha, dar gun osirasava ami.
E gumazir uari uan damaziba ganizibar
akam baraki. Egha me faragha Godin
akamin ingangarir gumazibar otivigha,
egha an akam akuri. Kamaghin amizi,
ki uaghan akar kam osirigh ni bagh
anemangasa. Egha ki deraghavira dar
mingaribagh foghasa ingara ghua dagh
foghava, ni bagha bar deravirama da
osiri. Ni dar gan fogh suam, bizir ni
oraghizir kaba da guizin biziba.

Ezima Iesus Godin Duamin
gavgavimin a uamategha Galilin
Distirighin ghu. Ezima an akam bar
moghira nguibabar ghu. Egha a God ko
migeir dipenibar men sure gamima, me
bar an ziam fe.

Ezi Iesus Nasaretin ghu, a ikiava
aghungizi naghin. Egha Sabatin
dughiamin a God ko migeir dipenimin
aven ghu, an arazir a zuraram
amim. Egha tugha Godin Akinafarim
diponasava ami. Ezi me Godin
akam inigha izir gumazim Aisaian
akinafarir righizim a ganingi. Ezima

Iesus akinafarir righizir kam onegha,
migirigiar kamin api.

“God akar aghuim gumazir
onganarazibav kinas na ginaba,
ezi kamaghin amizima Ekiamin
Duam nan iti.
Egha uaghan akar kam kunasa na
amada;
akar kalabusin itiba
ataghraghamim ko gumazir
damazir kuraba ua ganamim.
Egh osimtizar apengan itiba ki ua
me firiva egh suam,
Ekiam gumazamizibagh ifongezir
dughiam otogha gifa.”

Ezima Iesus akinafarim uam a
righava, egha a isava ingangarir
gumazim ganigha, egha apera. Ezima
me bar moghira God ko migeir
dipenimin aven pamtem an gari.
Ezima a maghira kamaghin me migei,
“Datirighin Godin migirigiar ia
oraghizim a guizbangiram oto!”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 4 BILONG YIA

1. RIT

Jer 1:4-5, 17-19

Akar dapanim: Ki kantrin igharazibar tongin ingarasa, akam ingha izir gumazimin ni amisefe.

Akar kam, Godin akam ingha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Ki Jeremaia, Ikiavira Itir God, kamaghin na migia ghaze, “Ki tighar nin amebamin navir averiamin aven nin ingaramin dughiam, ki ni gifogha gifa. Egha nin amebam tighar ni batamin dughiamin, ki akam ingha izir ingangarim kantribar tongin a damuasa ni amisefe.”

Ezi Jeremaia, ni uabira uabi akirigh dikavigh mangi akar ki ni mikemeziba ni dar gun me mikim. Ni men atiatingan marki, ni atiatingti, ki ni damighti ni men damazibar bar atiatigham. Jeremaia, ni orakigh. Ki datirighin ni gamizi ni nguibam

avinizir divazir gavgavimin min gavgavigha, mati ainin dipenir akinir guarim, ko divazir me brasin ingarizimin min gavgafi. Eghti Judan atriviba ko, atrivimin ingangaribar faragha zuir gumazir dapaniba ko, ofa gamir gumaziba ko, nguazir kamin itir gumazamizir bar gavgaviba, me ni dikabiragh ni abiraghan kogham. Ki Ikiavira Itir God, ki mikemegha gifa, Ki uabi ni ko iki nin akurvaghti, gumazir kaba ni ko misogh, ni dikabiragh ni abinsi damuva avegham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 71:1-6, 15-17

Ia akam ikaragh: Ki nin ingangarir ekiabar gun mikimam.

O Ikiavira Itir God, ki ni ko ikiti, ni na geghuv na avaragh nan ganti, gumazir kuraba na gasighasighti ki aghumsighan kogham.

Ni me ateghti, me na abinan marki.

Nin araziba da bar dera, egha zue.

Kamaghin, ni nan akuragh nan apanibar dafaribar ua na inigh.

Ki ni ko migeir migirigiaba, ni da baregh ua na inigh.

Ia akam ikaragh: Ki nin ingangarir ekiabar gun mikimam.

Ni dipenir gavgavimin min ikia, na modo.

Egha divazir gavgavimin min ikia, akurvazim na ganidi.

Ki nirarama aven iki, egh modogh ikiam.

Nirara deragh na geghuv nan ganti, ki deragh ikiam.

Nan God, ni gumazir kurabar dafarimin ua na ini.

Me arazir kuraba amuasa bar gavgafi.

Ia akam ikaragh: Ki nin ingangarir ekiabar gun mikimam.

Ekiam, ki nighnizir gavgavim nin iti.

Ki fomira uan igiamra ikia, nighnizir gavgavim Ikiavira Itir God, nin ikia, datirighin ikia kamaghira iti.

Nan ikirimirir ki itir kam, ki nin agharimra iti.

Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Kamaghin, ki nin ziam zuraram a fam.

Ia akam ikaragh: Ki nin ingangarir ekiabar gun mikimam.

Ki gumazamiziba nin arazir aghuimin me mikimam.

Bizir aghuir ni amir kaba dar diboboniba, ki deragha dagh fozir puvati.

Ni ua na inizir arazir kam, ki dughiaabar an gun zurara me mikimam.

O Ekiam, ni Ikiavira Itir God, ki nin gavgavir ekiam ginighnigh nin ziam fam.

Egh kamaghin akam akun suam, "Ikiavira Itir God, uabira dera."

O God, ki igiamra ikia iza datirighin, ni nan sure gami.

Ezi bizir aghuir ni amir kaba, ki dughiar kamin dar gun mikimvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ki nin ingangarir ekiabar gun mikimam.

1. RIT (longpela Rit)

1 Ko 12:31 - 13:13

Akar dapanim: Nighnizir gavgavim ko, biziba iniassa a bagha mizua itir arazim ko, ifongiar arazim, da zurara ikiam. Ezi dagh isin, navim igharaz darazigh anidir arazim dar fara.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ia Godin Duam anidir gavgavir faragha zuiba ia da inisi, bar ifongegh. Eghti ki datirighin arazir faraghavira itim, ki ian akagham.

Ki enselba migeir mizeba o nguazimin itir gumazibar akabav geir fofozim ikiva, egh ki igharaz darazi ifongeghan koghti, da pura bizim. Ki mati dibiarimin min pura nidi, egha belon min pura tingazi. Eghti God gavgavim na danighti, ki an otivir akabar gun migeir gavgavim ikiva, egh Godin nighnizir mogomebagh fogh, egh fofozir aviriba bar ikiva, eghti nan nighnizir gavgavim bar ekevegh na damuti ki mighsiaba munamangamin gavgavim ikiam. Eghti ki igharaz darazigh ifongeghan koghiva, ki mati pura bizim. Ki bizir itiba bar da isi onganarazibar anighiva, egh uaghan uan nivafizim ateghti, me nan suiragh nan nivafizim avimin na daboroghti, eghti ki igharaz darazigh ifongeghan

koghti, nan arazir kaba tong bar nan akuraghan kogham.*

Gumazir igharaz darazigh ifongezim, arazir kaba an iti. A zuamira atarir puvatigha, arazir aghuibar gumaziba bar me gamua, egha igharaz darazir biziba bagha navim ikuvir puvatigha, a uabi uan ziam fer puvati. Gumazir kam, an akaba batozir arazim gamir puvatigha, egha uabi uabi ginighnizir puvatigha, egha zuamira navim isir puvatigha, egha an arazir kurar me a gamibagh nighnighavira itir puvati. An arazir kuraba bagha aguer pu. Puvati, an agorogem guizin araziba bagha iti. Gumazir igharaz darazigh ifongezim, bizir kaba an otivam. A biziba bar da aterti, bizitam anebinan kogham. Egh a nighnizir gavgavir Godin itim ateghan kogham. Egh bizir aghuir a fogh a iniamiba bagh mizuam ikiva, egh osimtizibar dughiamin a tugh gavgavigh irighan kogham.

Ezi igharaz darazigh ifongezir arazir kam givaghan kogham. Bar puvati. Godin otivir akabar gun migeir arazim mangi givagham. Eghti Godin Duamin otivaghirir mizeba mangi givagham. Eghti gumazibar fofozir guar aviriba, da uaghan mangi givagham. Guizbangira, en fofozim mong otefe, ezi arazir e Godin otivir akaba gun migeim, a uaghan mong otefe. Eghti gin otivamin bizim, a guizbangira bar deragh, egh bizitam gasaghan kogham. Eghti dughiar kamin, bizir mong otevezir kaba, da givagham. Ki borimra ikiava, ki borimin min miagiava amuava, egha borimin min nighnigha, egha borimin min bizibagh fofosi. Egha ki gumazir aruamin otogha,

egha ua boribar arazir kabagh amir puvati. Godin bizir e datirighin gariba, e deravira dar garir puvati, mati e ganganimin aven dar gari. Eghti gin izamin dughiamin, e deraghvira Godin guamin ganiva a gifogham, mati datirighin God bar deravira e gifozi moghin.

Guizbangira, arazir pumuning ko mizezim zurara ikivira ikiam. Dara kara: nighnizir gavgavim Godin itim ko, bizir aghuir e iniamiba bagha mizuair arazim ko, igharaz darazigh ifongezir arazim. Egha arazir mam, arazir igharazibagh afiragha bar faraghavira iti. Kar, igharaz darazigh ifongezir arazim.

Kar Godin Akam.

1. RIT (sotpela RIT)

1 Ko 13:4-13

Akar dapanim: Nighnizir gavgavim ko, biziba iniassa a bagha mizua itir arazim ko, ifongiar arazim, da zurara ikiam. Ezi dagh isin, navim igharaz darazigh anidir arazim dar fara.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Gumazir igharaz darazigh ifongezim, arazir kaba an iti. A zuamira atarir puvatigha, arazir aghuibar gumaziba bar me gamua, egha igharaz darazir biziba bagha navim ikuvir puvatigha, a uabi uan ziam fer puvati. Gumazir kam, an akaba batozir arazim gamir puvatigha, egha uabi uabi ginighnizir puvatigha, egha zuamira navim isir puvatigha, egha an arazir kurar me a gamibagh nighnighavira itir puvati. An arazir kuraba bagha aguer pu. Puvati, an agorogem guizin araziba bagha iti. Gumazir igharaz darazigh ifongezim, bizir kaba an otivam. A biziba bar da aterti, bizitam anebinan kogham. Egh a nighnizir gavgavir Godin itim ateghan kogham. Egh bizir aghuir a fogh a iniamiba bagh mizuam ikiva, egh osimtizibar dughiamin a tugh gavgavigh irighan kogham.

Ezi igharaz darazigh ifongezir arazir kam givaghan kogham. Bar puvati. Godin otivir akabar gun migeir

arazim mangi givagham. Eghti Godin Duamin otivaghirir mizeba mangi givagham. Eghti gumazibar fofozir guar aviriba, da uaghan mangi givagham. Guizbangira, en fofozim mong otefe, ezi arazir e Godin otivir akaba gun migeim, a uaghan mong otefe. Eghti gin otivamin bizim, a guizbangira bar deragh, egh bizitam gasaghan kogham. Eghti dughiar kamin, bizir mong otevezir kaba, da givagham. Ki borimra ikiava, ki borimin min miagiava amuava, egha borimin min nighnigha, egha borimin min bizibagh fofosi. Egha ki gumazir aruamin otogha, egha ua boribar arazir kabagh amir puvati. Godin bizir e datirighin gariba, e deravira dar garir puvati, mati e ganganimin aven dar gari. Eghti gin izamin dughiamin, e deraghvira Godin guamin ganiva a gifogham, mati datirighin God bar deravira e gifozi moghin.

Guizbangira, arazir pumuning ko mikezim zurara ikivira ikiam. Dara kara: nighnizir gavgavim Godin itim ko, bizir aghuir e iniamiba bagha mizuair arazim ko, igharaz darazigh ifongezir

arazim. Egha arazir mam, arazir igharazibagh afiragha bar faraghavira iti. Kar, igharaz darazigh ifongezir arazim.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam gumazir onganaraziba akar aghuim me bagh a inigh mangasa na misefe. Egha kalabusin itir gumaziba kalabus ategh frighireghasa na amadazi ki ize.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 4:21-30

Akar dapanim: God Israelia baghavira akam inigha izir gumaziba ko, Krais amadazir puvati.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezima a maghira kamaghin me migei, "Datirighin Godin migirigiar ia oraghizim a guizbangiram oto!"

Ezi me an akabagh ifongeghava nighnizir aviribar akar aghuir a mikemezibagh ami, egha me kamaghin azara, "Kar pura Josepin otarimra, o?"

Ezi Iesus kamaghin me migei, "Ia ti akar isin zuir kam na mikimam, 'Dokta ni uabi uan mikarzim akirigh!' Egh e oraghizir bizir ni Kaperneamin amiziba ni kagh uaghan uan nguibamin dar amu."*

Egha a migia ghuavira ikiava kamaghin migei, "Ki guizbangira ia migei, Godin akam inigha izir gumaziba, men adarazi me baraghan aghua. Ki guizbangira ia migei, Elaijan dughiamin, amuir odarir bar avirim Israelin iti. Ezi amozim izir puvatigha ghua azenir pumuning ko mikezim ko azenir akuamin oto. Ezi dagheba bar

puvatizir dughiam bar nguibabar oto. Ezi God Israelin amizitam bagha Elaija amadazir puvati. A Sidonin danganir aven itir nguibar mam, Sarefetin itir amuir odarim baghavira anemada. Ezima Godin akam inigha izir gumazim Elisan dughiamin, lepan avirim Israelin ti. Ezi God men tav gamizima a zuegha derazir puvati. Ezi Namanra, God a gamizima a zuegha dera, a Sirian gumazir mam."

Ezi gumazir God ko migeir dipenimin aven itiba bar bizir kam bareghava men naviba Iesus bagha men isi. Egha me dikavigha, Iesus batoghezima a nguibam ategha azenan ghuzima, me a inigha nguibam itir mighsiar avarir konim anakunasa zui. Ezi a men tongin ghua munagh otogha ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 5 BILONG YIA

1. RIT

Ais 6:1-8

Akar dapanim: "Tinara Ekiamin akam inigh mangam?" Ezi ki ghaze, 'Ni na amadagh.'."

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Atrivim Usia aremezir azenimin, ki irebamin min bizimin gari moghin Ekiamin garima, a uan atrivir dabirabim gaperaghav iti. Ezi dabirabir kam bar na gafiragha pin iti. Ezi an aruzir korotiam a bar ruaragha dipenir averiam bar a ini. Ezi enselin bar gavgaviba an okarigha iti. Egha enselba bar vaghvagha 6plan aviziba iti. Me uan avizir mamning isa uan guaba ava, egha avizir mamningin uan mikarziba nogha, egha avizir mamningin migha zui. Egha me dia ongava uarira uariv gia ghaze,

"Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, an arazir kurabar saghon ikiava Bar Zue, a Bar Zue, a Bar Zue!

An angazangarim ko gavgavim ko iziar ekiam, bar nguazim avara."

Ezi ki ikiava orazima, enselba dia ongema, Dipenimin akinir tiar akamin itiba ko dagiar Dipenim isin aperaziba ivazvaghava nisi. Ezi ki garima, migharim Dipenim gizifa.

Ezi ki atiatigha ghaze, "Maia, ki ikuvigha gifa. Nan mizem zurara akar ikurabav giavira iti, ezi ki gumazamizir mizeba akar ikurabav geiba ko iti. Ki arazir ikurabagh amir gumazim, egha datirighin ki Atrivimin ganigha gifa, a Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim. Ki uan damazimningin an ganigha gifa, kamaghin amizi, ki aremegham."

Ezi enselin kabar mav, ghua akamimin min garir bizim isa ofa gamir dakozimin itir avimin suiragha mighegha na bagha izi. Egha avir kam nan akam gatigha uam a ini, egha kamaghin na migei, "Ni oragh. Ki avir kam nin akam garisi, ezi datirighin nin arazir ikuraba gifa, ezi ni zue."

Ezi ki orazima, Ekiam kamaghin enselbar azangsisi, "E tinaram amangam? Tina e bagh akam inigh mangi gumazamizibav kimam?"

Ezi ki ghaze, "Ni na amadaghti, ki mangam."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 138:1-5, 7-8

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

O Ikiavira Itir God, ki uan navir averiamin aven bar ni minaba.

Egha asebar damazibar, ki ighiar nin ziam febagh ami.

Ni zurara bar na apangkuvigha bar deragha nan gari.

Nin akam ko nin ziam kamaghin en akagha ghaze, ni bar ekeveggha bizir igharaziba bar dagh afira.

Kamaghin, ki nin Dipenim uan guam a misuegh, teviba apirigh egh nin ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Ki nin deima, ni dughiar kamin ni nan dimdiaba barasi.

Egha uan gavgavim na ganigavira iti.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Ni migei, nguazir kamin atriviba uari nin akam baraki,
kamaghin me nin ziam fam.
Me nin ziar ekiam ko gavgavim ginighnigh,
ni amizir biziba bagh ighiabar amuam.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Osimtizir aviriba na batifi, ezi ni nan gari ki deragha iti.
Nan apaniba nan atari, ezi ni me ko misogha uan gavgavimrama ua na isi.
Ikiavira Itir God, ni na ko dikirizir akamin gin mangi biziba bar dar amu.
Ni nan apangkuvigha ikia mamaghira iti.
Ingangarir ni damuasa nighnizim, ni a damu bar anegifagh.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

2. RIT (longpela RIT)

1 Ko 15:1-11

Akar dapanim: Ki aposelin igharaziba ami moghan ami, e bar moghira Krai Iesus aremegha ua divizir bizim gun migei. Ezi ia oregha nighnizir gavgavim iti.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Nan adarasi, ki ua ian nighnizibar amuti, ia ua akar aghuir ki ia mikinizim, ginighnigh. Ia akar aghuir kam inigha a gisin tuiyigha gavgafi. Kar akar aghuir ki ia mikinizim. Ia pamtemin an suiragh gavgavighti, ian nighnizir gavgavim pura bizim min ikian koghti, tuavir kamin God ian akurvagham.

Akar bar ekar ki inizim, ki ia ganingi. Akar kam kamakin: Krai en arazir kuraba batoghasava aremegha, mati Godin Akinafarimin osizirim mikemezi moghin. Ezi me an kuam isa mozim gatizi, ezi dughiar pumuning ko mikezim givazima, a ua dikafi, mati Godin Akinafarimin osizirim mikemezi moghin. Egha a Pita batogha, gin 12 plan aposelba bato. Egha gin a dughiar vamira gumazamizir an gin zuir avirim batifi, men dibobonim mong 500 gafira. An ganizir gumazamizir aviriba ikiavira iti, ezi marazi ariaghire. Egha a uaghan

Jems bato, egha gin aposelba bar me batifi.

Egha bar men gin a uaghan na bato. Kamaghin ki mati borir amebam borim batamin dughiamra, a batezir puvatizim. Ki aposelbar tongin, ki bar men gin iti. Faraghavira, ki Godin sios gasighasisi, kamaghin ki nighnisi, me ziam “aposel” na darighan kogham. Ezi Godin apangkuvimin a na gamizi, ki datirighin kamaghin oto, egha ki aposelin iti. Ezi an apangkuvir a nan itim, a pura zuir puvati. Bar puvati, ki pamtem ingari, ezi nan ingaramin gavgavim aposelin igharazibar ingaramin gavgavim gafira. Egha ki uabi ingari puvati, Godin apangkuvim nan itima, ki ingari. Ezi kamaghin akar kam, ki anakuri, o me anakuri, e bar moghira Iesus aremegha ua dikavizir akar aghuim akuri. Ezi ia a baregha nighnizir gavgavim an iti.

Kar Godin Akam.

2. RIT (sotpela Rit)**1 Ko 15:3-8, 11**

Akar dapanim: Ki aposelin igharaziba ami moghan ami, e bar moghira Krai Iesus aremegha ua divizir bizim gun migei. Ezi ia oregha nighnizir gavgavim iti.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Akar bar ekar ki inizim, ki ia ganingi. Akar kam kamakin: Krai en arazir kuraba batoghasava aremegha, mati Godin Akinafarimin osizirim mikemezi moghin. Ezi me an kuam isa mozim gatizi, ezi dughiar pumuning ko mikezim givazima, a ua dikafi, mati Godin Akinafarimin osizirim mikemezi moghin. Egha a Pita batogha, gin 12 plan aposelba bato. Egha gin a dughiar vamira gumazamizir an gin zuir avirim batifi, men dibobonim mong 500 gafira. An ganizir gumazamizir aviriba ikiavira

iti, ezi marazi ariaghire. Egha a uaghan Jems bato, egha gin aposelba bar me batifi.

Egha bar men gin a uaghan na bato. Kamaghin ki mati borir amebam borim batamin dughiamra, a batezir puvatizim.

Ezi kamaghin akar kam, ki anakuri, o me anakuri, e bar moghira Iesus aremegha ua dikavizir akar aghuim akuri. Ezi ia a baregha nighnizir gavgavim an iti.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluia, Aleluia.

Iesus kamaghin migia ghaze, 'ia nan gin iziti, ki gumaziba isir arazimin ia geghanam."

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 5:1-11**

Akar dapanim: Me bar uan biziba ategha Iesusin gin zui.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Dughiar mamin Iesus Genesaretin dipar akarer miriamin tughav itima, gumaziba anakuvagha Godin akam barasi. * Ezima a dipar miriamin garima osiriba isir gumazibar botin pumuning pura iti. Aningin ghuaviba uan iver ekiaba rue. Ezi Iesus botin mamin ghuavanabo, Saimonin bot. Egha an azaragha ghaze, ni tong a gisivaghtima a dipar miriam atakigh. Ezi a bot gaperaghav ikia gumaziba ko amizibar sure gami.

Egha Iesus mikemegha givagha Saimonin migei, "Bot gisivagh dipar konimin mangiva iver ekiaba osiriba bagh da akunigh."

Ezi Saimon an akam ikara, "Ekiam, e dimagarir kamin ingara ghua bar

osiritam inizir puvati. Ezi ni migeima kamaghin ki iver ekiaba akunam."

Ezi me Iesus mikemezi moghin amigha, egha me osirir bar aviriba inizima men iver ekiaba maghira akarasava ami. Ezi me uan namakar botin igharazimin itiba me gikarizima me iza men akura, egha me iza botin pumuning uaghara aning gaghuizima aning bar izivagha osemegha maghira dipamin ghuaghiri.

Ezima Saimon Pita, ko a ko itir darasi, me osirir me inizir kabar ganigha kamaghin digavir kuram gami. Saimonin roroamning Jems ko Jon, Sebedin otarimning. Aning Saimon ko ingarir gumazimning, aning uaghan digavir kuram gami. Kamaghin

amizima Saimon kamaghin ganigha,
tevimning apirigha Iesusin suemningin
boroghin iri. Egha ghaze, “Ekiam,
ki gumazir arazir kurabagh amim!
Kamaghin amizima ni na ategh mangi.”
Ezi Iesus kamaghin Saimonin migei,
“Ni atiatingan marki, datirighin tugh

mangi, ni gumaziba iniam.” Ezi me uan
botba mikirveghe, dipar dadarimin
ghuavanega, egha biziba bar da ategha
Iesusin gin zui.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 6 BILONG YIA

1. RIT

Jer 17:5-8

Akar dapanim: Gumazim o amizim nighnizir gavgavim na ikia, egha fo kiraram an akurvagham, egh ki bar deravirama a damuam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migia ghaze, "Gumazim akirim ragha na gasaragha nighnizir gavgavim gumazir kinimin ikia ghaze, ki uan gavgavimin uabin akurvagh deravira ikiam, egh gumazir kam a bar ikuvigham. A mati temer mizuiarim dipaba puvatizir danganimin ikiava aghui. Danganir kam gumaziba puvatizi, nguazim amangsizim a gizifa. Gumazir kamaghin garim, dabirabir aghuiba puviratigham.

Ezi gumazamizir nighnizir gavgavim nan itiba, ki bar deraghvira

me damuam. Me mati temem me dipar miriamin ane kara. Ezi temer kamin biba nguazim giraghuegha dipam isi. Egha aruem garir dughiam, an atiatir puvati. An dafariba angamra ikiavira iti. Egha amoziba izir puvatizir dughiaabar, a nighnizir aviribagh amir puvati. A ba ikia mamaghira ti."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 1:1-4, 6

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiam ko poroziba, me bar akongegh.

Gumazamizir kamagh amiba, me bar akongegh:

me gumazir arazir kurabagh amibar akaba baragha men gin aruir puvatigha, tuavir kurar gumazir kuraba zuiba, me men gin zuir puvatigha, Godin akaba batogha da dipovir gumaziba ko, apiaghirir puvati. Gumazamizir kaba, bar Ikiavira Itir Godin akar gavgavim gifongegha, dimagariba ko aruebar dar gara pamtem dagh nighnighavira iti.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiam ko poroziba, me bar akongegh.

Me mati temem, me dipar miriamin anakara.
A uan dughiamra bava, dafariba midir puvati.
Kamaghira, bizir me amiba bar, da bar deraghavirama otifi.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiam ko poroziba, me bar akongegh.

Ezi gumazamizir arazir kurabagh amiba, me kamaghin ikian kogham.
Bar puvati.

Aminim raisin afezibagh ivarazi da zui moghin, bizir me amiba deragh otivan kogh,
dagheba dar puvatigh, pura mangam. Guizbangira, gumazamizir Ikiavira Itir Godin damazimin deraziba, a me geghuv deragh men ganam.
Eghti gumazamizir arazir kurabagh amiba, me bar ikuvigh ovegham.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiam ko poroziba, me bar akongegh.

1. RIT**1 Ko 15:12, 16-20**

Akar dapanim: God guizbangira Krai gamizi a dikavizi puvatighai, ian nighnizir gavgavim ian akuraghan koghai.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

E zurara kamaghin akam akura ghaze, Krai ovegha ua dikafi. Ezi manmagh sua ian marazi ghaze, “Ariaghreziba, me ua dikavan kogham”?

E fo, God ti gumazir aremezibagh amima me ua dikavan koghti, e kamaghin mikim suam, “God Krai gamizi, a ua dikavizir puvati.” God ti Krai gamizi a ua dikavizir puvatizi, ian nighnizir gavgavir Kraisin itim, a pura bizir kinim. Ezi arazir kurabar gavgavim ia gativazi, ia ti adar apengan ikiavira ikiai. Ezi uaghan, nighnizir gavgavim Kraisin ikiava ariaghreziba, me uaghan ti bar ovegha givagha

uan ivezir kuram inighai. E nighnizir gavgavim Kraisin ikia, bizir aghuir e fogha iniamiba bagha mizuai iti. Egh, e nguazir kamin itir biziba baghivira mizuamiva, egh gin izamin biziba bagh mizuaman koghti, gumaziba bar en kuarkuvigham. Eghti me en kuarkuvir arazir kam, a me gumazir igharazibar kuarkuvir arazim, bar a gafiragham.

Ezi guizin bizim kamakin: God Krai gamizima, a ua dikafi. An oveaghuezibar faragha dikavigha, mati azenimin dagher ovizir faragha zuim. Kamaghin e fo, oveaghueziba ua dikavam.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluia, Aleluia.

Ekiam kamaghin migia ghaze, ‘Ia navim deragh egh bar akongegh. Ivezir ekiam Godin Nguibamin ia mizua iti.”

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 6:17, 20-26**

Akar dapanim: Gumazamizir onganarazibagh amiba, ia bar akongegh. Ezi ia dagiar aviriba itir gumaziba, ia uari bagh ganigh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus uan suren gumaziba ko ghuaghirava danganir zarimin tu. An gin aruir gumazamizir avirim iti. Ezi maburan avirir Jerusalem ko Tair koma Saidonin Ongarir dadarim, ko Judian aven itiba, bar Iesus baraghiva men arimariaba ghuamaghasa me ize. Ezi gumazamizir duar kuraba asighasighiziba, da me ataki.

Ezi Iesus uan gin aruir gumazibar garava kamagh migei,
 “Ia biziba puvatiziba, ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven iti,
 kamaghin ian naviba deragh.

Ia datirighin mitiriam aziba, ia gin izivagham,
 kamaghin ian naviba deragh.
 Ia datirighin azi darasi, ia gin akam, kamaghin ian naviba deragh.
 Me ian ganti ia Gumazibar Otarimin gin mangitima,
 men naviba ia bagh bar kuvigham.
 Egh me ia batoghiva paz ia damuva ian ziabagh asighasigham.
 Bizir kaba ia bativti ian naviba deragh.
 Men afeziaba fomira kamaghira Godin akam inigha izir

gumazibagh amizi moghin me ia
 gami.
 Ia uaghan ivezir ekiam Godin
 nguibamin a iniam.
 Kamaghin dughiar kam otoghti, ia
 bar akongeghiva agoroguem sara
 pin uari akun.
 Ia bizir aviriba itiba, datirighin ia
 navir aghuim inigha gifa,
 kamaghin ia ikuvigham.
 Ia dagher aviriba itiba, ia gin
 mitiriam ian agham,
 kamaghin ia ikuvigham.
 Ia datirighin ati darasi, ia gin
 arangiva temeribagh ruam,

kamaghin ia ikuvigham.
 Gumaziba migirigiar aghuibar ia
 damuti,
 eghti ia bar kuvigham.
 Fomira men inaziba akam inigha
 izir gumazir ifariba migirigiar
 aghuiba me gami.
 Kamaghira gumaziba me bar
 migirigiar aghuiba ia damuti,
 kamaghin ia bar ikuvigham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 7 BILONG YIA

1. RIT

1 Sml 26:2, 7-9, 12-13, 22-23

Akar dapanim: Ekiam ni isa nan dafarim gati, ezi ni gasighsighizi puvati.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Samuel osirizimin aven iti.

Ezi Sol zuamira dikavigha ghua Israelian 3,000in midorozir gumazir aghuiba inigha, Sifin gumaziba puvatizir danganimin uaghira Devit buriasa zui.

Ezi dimagarir kamin Devit Abisai ko, aning Solin averpenibar itir danganimin zui. Aning ghua garima, Ame! Sol uan adarazir tongirama akui. A uan afuzim uan dapanvirin nguazimin anesara. Apner, uan midorozir gumaziba ko me an okarigha akui. Ezi Abisai kamaghin Devitin migei, "God datirighin nin apanim isa nin dafarim gati. Ni na ateghti ki an afuzimra a ginivam. Ki dughiar vamirama a biraghtima an aremegham. Ki dughiar pumuningin a ginivan kogham." Ezi Devit a migia ghaze, "Marki, ni a gasighasighan marki. Ikiavira Itir God, atrivimin ikiasa anemisefe, eghti gumazitam a gasighasighti, God uabi ivezir kuram isi gumazir kam daningam."

Ezi Devit Solin dapanvirin an afuzim ko nguazir miner dipam itim

inigha, Abisai ko aning ghu. Ezi aning amizir arazir kam gumazitam oseghe aningin ganizir puvati. Me akuava onganizir bizir kam, Ikiavira Itir God uabi me gamizi me bar akuava onganigha tong mozorozir puvati. Ezi Devit mighsiamningin tizimin danganir zarim abigha, mighsiar mamin orazimin, mong solin averpenibar saghon tughav iti.

Ezi Devit kamaghin Sol migei, "O atrivim, nin afuzim nan dafarimin iti. Ni gumazir igiatam amadaghti, a izi na dama a inigh. E fo, Ikiavira Itir God gara, gumazir zurara nighnizir gavgavim an ikiavira ikia arazir aghuibagh amiba, a deraghavira me gami. Guizbangira, Ikiavira Itir God, datirighin ni isa nan dafarim gati, ezi ki Ikiavira Itir God ua bagha misevezir gumazim uan dafarim a datighan kogham."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 103:1-4, 8, 10, 12-13

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fam.

Ki uan duam ko, navir averiam ko, namnamin, bar Ikiavira Itir Godin ziar aghuim pirafam!

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fiva,

bizir aghuir a na gamiba da bakinighnighan kogham.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

A nan arazir kuraba bar da gin amaga,
 nan arimariabagh amizi, da ua dera.
 A nan akuragha ua na inizi,
 ki ovengezir puvati.
 A bar na gifongegha bar nan apangkufi.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

Ikiavira Itir God en kuarkuva an apangkuvim en iti.
 A bar e gifueghavira ikia, bemirama en atarir puvati. E arazir kurar bar
 aviribagh ami,
 ezi an en arazir kuraba ikarvagh e daningamin bizim, an a gamir puvati.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

E fo, aruem anadi naghin ikegha ghua aruem uaghiri naghin, kar tizir bar ruarim.
 Kamaghira, Ikiavira Itir God en arazir kuraba batoghezi, da bar en saghon mar
 iti.
 E fo, afeziaba uan boribar apangkuvi moghira,
 Ikiavira Itir God uan gumazamizir an atiatia an apengan itibar apangkufi.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

2. RIT

1 Ko 15:45-49

*Akar dapanim: Mikarzir e mozibar afiba da kuraghiri. Ezi mikarzir ua dikaviba da
 kuraghirir puvati.*

**Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an
 osirizimin aven iti.**

Godin Akinafarim ghaze, “Gumazir
 faragha otozim, Adam, God a gamizi
 an angamra iti.” Ezi Adamin bar
 gin izezim, a Duamin otogha, egh
 gumazamizibar amuti me angamra
 ikiam.* Godin Duam anidir ikirimirim
 faragha otozir pu. Puvati, nguazir
 kamin otozir ikirimirim faragha oto,
 ezi Godin Duam anidir ikirimirim
 gin oto. Adamin faragha zuim, a
 nguazimin gumazim. God nguazimin an
 ingari. Ezi Adamin gin zuim, a Godin

Nguibamin ikegha ize. Nguazir kamin
 gumazamiziba, me nguazir kamin
 otozir gumazir kamin min ami. Ezi
 Godin Nguibamin gumazamiziba, me
 gumazir Godin Nguibamin ikegha izezir
 gumazir kamin min ami. E datirighin
 nguazimin otozir gumazir kamin min
 gari, egh gin Godin Nguibamin izezir
 gumazimin min ganam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki datirighin Akar Gavgavir Dikirizir igiam ia ganiga ghaze, Ki ia gifongezi moghin ia vaghvagha uarigh ifongegh.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 6:27-38**

Akar dapanim: God ian apangkuvu moghin, ia gumamazibar apangkuv.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "Ezi ian na barazir darasi, ki ia migei, ia uan apanibagh ifongegh, arazir aghuiba ia gifongezir puvatiziba me damu, migirigiar aghuiba ia migirigiar kuraba ia gamibar amu, paza ia gamiba ia me bagh afeziam ko mikim. Eghti tav ian koviata apezeghti, ia koviatar vuem sara a daningi. Eghti tav ian korotiar azenan itim inightima, uaghan aven itir korotiam sara an taki. Egh te biziba bagha ian azangsisi, ia da me daning. Egh te ian biziba ini, ua da bagh mikimiva me dam ada inian marki. Ia arazir aghuir me ia damuamin ia ifongeziba, ia arazir kabara me damu.

"Egh ia, ia gifongezibara fueghiva, egh manmaghin arazir aghuitam damigham? Arazir kurabagh amiba uaghan kamaghiram ami. Me me gifongezi daraziragh ifonge. Egh ia deraghvira deragha ia gamir darazigh amua, egha kamaghin arazir aghuir manam ia gami? Gumazir arazir kurabagh amiba uaghan kamaghiram ami. Egh ia pura uan biziba me daning, egh nighnigh suam, me ti da ikarvagh, egh manmaghin arazir aghuitam damigham? Gumazir arazir kurabagh amiba me uaghan ghaze, ki

gumazir kurar igharazim uan biziba a daningti, eghti a gin ua da ikarvagh. Ia uan apanibagh ifueghiva, deravira me damuva, eghiva biziba pura me daningiva, uamategh da ikarvaziba inisi nighnighan marki. Ezi God arazir aghuiba gumazir arazir kurabagh amiba koma gumazir a minabir puvatizibagh ami. Kamaghin amizi, gin ian ivezim bar ekeveghtima, ia Godin bar pin itimin boribar min ikiam. Afeziamin apangkuvimin mirara, ia apangkuvim iki."

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "God ia tuisigh ian kuraghan koghsi, kamaghin ia munen araziba tuisighan marki suam, men araziba ikufi. Ivezir kuram aningan marki, eghti God ivezir kuram ia danigan kogham. Ia men arazir kuraba gin amadaghti, God ian arazir kuraba gin amadagham. Ia daning, eghti God ia daningam. Minem bar deravira izivaghtima, a isi mikebabar amangiva agasavkon, eghti a iri magiri ian apozibar inibagh iram. God bizir iziviriziba, ia ganidi moghin ia igharaz darazir aning."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 8 BILONG YIA

1. RIT

Sir 27:4-7

Akar dapanim: Ni gumazim o amizitam bagh bar akongeghsi, faragh a migeir Akaba barakigh.

Akar kam, a Sirakin Akinafarimin aven iti.

Nin migirigiaba nin arazir ikuram
akagham.
Mati ni iruem segha a munubi an
eborim ghuzi an miseviba uaia
dar suirazi da iti.
Avim nguazir miner igiamin isima e
an gavgavimin gari moghin,
kamaghira gumazamiziba uari
akuvagha bizibav geima,
gumazitam uan nighnizimin gun
mikimti,
me baragh fogh suam, a nighnizir
aghuiba ikia migei o puvati.
Temer guar igharagha gariba uan
ovizibara batam. Eghti e ovizibar

ganiva fogh suam, a temer
manamra.
Kamaghira, gumazamizibar
migirigiaba, men nighniziba
azenimin otivam.
Ni gumazir mamin iziam fisi
ifongegh, egh ni faragh an
akam barakigh, egh deravira
a ginighnigh egh suam, an
migirigiaba da bar dera, egh gin
an iziam fi.
Kar gumazamizibar tuisizir arazim.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 92:2-3, 13-14, 15-16

Ia akam ikaragh: Ekiam, e ni minabi.

Ikiavira Itir God, ni Godin Bar Pin Itim,
arazir ni minaba ighiabagh amua nin ziam fer kam, a dera.
Ni nan apangkuvir araziba,
ki mizarazibar dar gun mikimam.
Ki dimagaribar zurara, ni deraghavira na gamir arazir kamin gun mikimam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, e ni minabi.

Gumazir Godin damazimin deraziba, me deragh otivigham.
Me mati iruem dagher aghuiba bata, uaghan Lebanonin kantrin itir sidan
temeba ko magh ghu.
Me mati, temer me Ikiavira Itir Godin Dipenimin oparigha givaziba.
Da en Godin Dipenimin aven aghua eggha deragha gara iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam, e ni minabi.

Da ghua ghurizir dughiamin, dar dagheba ikiavira iti.
Dar dafariba garighavira itima, da gavgavigha midir puvati.
Da kamagh amua gumazamizibav gia ghaze,
“Ikiavira Itir God a bar guizbangira, a ifarir puvati.
A dagiamin min itima, ki an aven modima a nan akurvasi.
Arazir kuratam an itir pu.
Bar puvati.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, e ni minabi.

2. RIT

1 Ko 15:54-58

Akar dapanim: En Ekaim Krai Iesusin gavgavimin, God gavgavim e ganidima e apaniba abiri.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

E gin uan ariaghirir nivafizir kuram sueghiva, uan nivafizir ikuvan koghamibar aghuighti, dughiar kamin Godin Akinafarimin itir migirigiam a guizin otogham,

“God ovevem dikabiragha, a gasighasiki, egha bar a gafira. Ovevem, ni gumazamiziba dikabirir gavgavim managh iti?

Ovevem, ni gumazamiziba mizazim me ganidir gavgavim managh iti?”

Ovevem, mizazir gavgavir gumazamizibagh anidim, arazir kuram dama a ini. Ezi arazir kuram

uan gavgavim, Moses Osirizir Araziba dama a ini. En Ekiam Krai Iesusin ingangarimin, God gavgavim e ganidima, e ovevem ko misogha a dikabiri. Kamaghin, e Godin minabi!

Kamaghin, nan namakar bar aghuiba, ia tuivigh gavgavigh, eghti bizitam ia munamangan marki. Ia kamaghin fo, ingangarir ia Ekiam bagha amiba pura zuir puvati. Kamaghin, ia zurara Ekiam bagh ingarsi bar gavgavigh.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ia nguazir kamin gumazamiziba angazangarimin min men tongin an iti.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 6:39-45

Akar dapanim: Bizir navim gizeviba, akam adar gun migei.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Iesus uaghan akar isin zuir mam sara me mikeme; “Gumazir damazir kuram damazir kurar igharazitamin suiragh mangam, o? Aning virara mozimin magirigham. Suren gumazim, uan tisa gafirazir puvati. Ezi suren gumazir bar deravira uan sure a givazim, a uan tisan mirara ghu. Tizim bagha, minezir bar muziarim nin aveghbuamin damazimin itima, ni ti an gara egha temer ararir ekiar nin damazimin itimin garir puvati? Ter ararir ekiam nin damazimin ikiti, ni manmagh uan aveghbuam mikim suam, ‘Aveghbuam, ki nin damazimin

itir minezim asigham?” Ni bar ifari! Ni faraghvira ter ararir nin damazimin itim asigh, egh deragh ganiva minezir nin aveghbuamin damazimin itim asigh.”

Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Temer aghuitam ovizir kuram batezir puvati, kamaghira temer kuratam ovizir aghuim batezir puvati. Gumaziba temer ovizibar gara fogha ghaze, temer aghuim o temer kuram. Me fighin oviziba temer ataghatarimin da kuari pu. Egha me wainin oviziba temer ataghatarir muziarir kuramin da isir puvati. Gumazimin navir averiamin

ikezir biziba, an akatorim, dav gei.
 Kamaghin gumazir aghuim bizir
 aghuiba an navir averiamin ikegha
 otivaghiri. Ezi gumazir kuram bizir

kuraba an navir averiamin ikegha
 otivaghiri.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 9 BILONG YIA

1. RIT

1 Kin 8:41-43

Akar dapanim: Gumamazizir igharazibar tav dipenir kamin boroghin izi ni ko mikimti, Ekiam, ni an migirigiaba baragh.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

“Kantrin igharazibar gumaziba, me nin adarasi Israelia puvati, egh me nin iziam bangin uan nguibar saghon itim ategh izi kagh izam. Guizbangira, me nin ziar ekiam ko, ingangarir bar ekiam ni en gumamazizibar akurvaghasa amiziba, me da baraki. Egh men tarazi, nin ziam fisi, nin Dipenir kamin boroghira izi egh God ko mikimam. O Ekiam, ni uan Nguibamin iti, egh ni men dimdiam

baragh, egh bizir me damuasa nin azangsizibar amu. Kamaghin, nguazir kamin gumamaziziba bar ni gifogh egh nin atiating nin apengan ikiam, mati e Israelia, nin gumamaziziba, e ami mokin. Egh me fogh suam, Dipenir ki ingarir kam, kar nin Dipenimra, eghti an aven nguazir kamin gumamaziziba me nin boroghira izam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 117:1-2

Ia akam ikaragh: E mangi akar aghuim isi gumamaziziba me mikimam.

Ia kantriba bar dar gumamaziziba, Ikiavira Itir Godin ziam fi.

Ia ikiziba bar, an ziamin onger akabar amu.

Ia akam ikaragh: E mangi akar aghuim isi gumamaziziba me mikimam.

Guizbangira, an apangkuvim e bagha zurara ekeveghavira iti.

Egha a zurara uan akamin gin ghua e ataghrazir puvati.

Aleluia! E Ikiavira Itir Godin ziam fam!

Ia akam ikaragh: E mangi akar aghuim isi gumamaziziba me mikimam.

1. RIT

Ga 1:1-2, 6-10

Akar dapanim: Ki gumamaziziba apezeperir akabar me mikemeghai, kamaghin ki Kraisin ingangarir gumazim puvatighai.

Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

Ki Pol. Nguazir kamin gumazitam aposelin ikiasa na misevegha ingangarir kam na ganingizir puvati. God, en Afeziar Iesus gamizi a ua dikavizim, a ko Ekiam Krai Iesus, aning aposelin ikiasa na misefe. Ki, na ko itir darazi, e Galesian Provinsin itir Kraisin adarazi bagha akinafarir kam amadi.

Ki faragha Kraisin akar aghuimin ia mikemezi, ia fo, Kraisin apangkuvim ian iti. Ia foz, kamaghin God ian dia ghaze, ia izi. Ezi ia zuamira Godin ian diazim ataki. Egha ia akar aghuir igharazimin gin zui. Ezi kamaghin ki ian arazir kamin digavir kuram gami. Ia ghaze, ia akar aghuir igharazimin

gin zui. Bar puvati, akar aghuir igharazitam ua itir puvati. Ezi gumazir maba Kraisin akar aghuim giraghava akar ifavaribar amuasa. Egha ia gamizi, ia okam nighnisi. Eghti e uari, o Godin nguibamin enselin tam akar aghuir e faragha ia mikinizim ia mikinighan kogh, egh akar igharazitam ia mikinighiva, egh gumazir kam, a helin mangi zurara iki! E faragha ia mikemezi moghin, ki datirighin ua ia migei. Gumazitam akar igharazitam ia mikinighti, eghti an akar aghuir ia faragha gin zuimin min mangan koghti, gumazir kam helin mangiva zurara iki!

Ia manmaghin nighnisi? Ki ian navibar amuti da deraghasa, ki ti migirigiar kam gami? O ki Godin navim damuti a deraghasa, ki ti migirigiar kam gami? Ki gumazibar damazimin ziam iniasa, migirigiar kam gami, o? Bar puvati. Ki ingangarir kam damu, gumazibar damazimin ziam iniva, egh kamaghin ki Kraisin ingangarir gumazimin ikian kogham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God otarir bar vamira iti. Egha God nguazimin itir gumazamiziba bar moghira me gifonge, egha kamaghin a uan otarir bar vamiran kam me ganingi. God kamagh sua, gumazamizir nighnizir gavgavim an otarimin itiba me ovengan kogham. Puvati. Me ikirimirir aghuarimin iki mamaghira ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 7:1-10

Akar dapanim: Kantri Israelin aven, gumazitam gumazir kam in min nighnizir gavgavitam iti ki an ganizir puvati.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus bizir kabar gumaziba ko amizibav kemegha givagha, Kaperneamin aven zui. Ezi 100 plan midorozir gumazibar garir gumazir dapanir ekiam iti. An ingangarir gumazir a bar ifongezim, ariava aremeghasava ami. Ezi midorozir gumazir dapanir kam Iesus amizir biziba baregha Judan gumazir aruar dapanir maba a baghava da amangi. Ezi me Iesus bagha izeghava pamtem kamaghin a migei, "Gumazir kam en gumazamiziba bar me gifonge. Egha e bagha God ko migeir dipenimin ingari. Kamaghin gumazir kam an akurvazim baghava ami, ni an akuragh." Ezi Iesus tagha me ko zui. A ghua dipenimin boroghin otozi, ezi midorozir gumazir dapanir ekiam uan namakaba amangizi

me kamaghin a migei, "Ekiam, ki gumazir aghuir manam, ni nan dipenimin aven izam? Ezi ni izi nan dipenimin averiamin izan marki. Ni paz uabi damuan marki. Kamaghin ki uabi ni bagh migirigiam inigh izan kogham. Ki uabi midorozir gumazir mabar apengan iti, egha uabi mabar garima, da nan apengan iti. Ezi ki me migei, 'Ia mangi,' eghti me mangam. O, ki me mikimam, 'Ia izi.' Eghti me izam. Egh ki uan ingangarir gumazir mam mikim suam, ni ingangarir kam damu, eghti an a damuam. Egha ki fo, ni mikimti, nan ingangarir gumazim ua deragham." Ezi Iesus kamaghin oregha, digavir kuram gamigha, egha raghrigha gumazamizir a gin zuibav gei, "Ki

ia migei, ki Israelin aven kamaghin
nighnizir gavgavim itir gumazitamin
ganizir puvati.” Ezima gumazir
amadaziba uamategha dipenimin

ghuava ingangarir gumazimin garima a
dera.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 10 BILONG YIA

1. RIT

1 Kin 17:17-24

Akar dapanim: Elaija amizim migia ghaze, 'Ni gan, Nin borim a dera.'"

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

Dughiar maba givazi, dipenir kamin ghuamizimin otarim arei. An arimariam ghua bar ekevezima an areme. Ezi amizim Elaija migia ghaze, "Ni Godin ingangarir gumazim, ni manmaghsua arazir kamin na gami? Ni ti kagh izegha nan arazir kuraba isa Godin damazim gati, ezi bizir kam bangin nan otarim areme."

Ezi Elaija a iklaragha ghaze, "Ni otarim nigh izi na daningigh." Egha Elaija otarimin kuam amebamin dafarimningin a inigha a ifiragha dipenimin pin itir ghuriamin ghuavanabogha uan dakozimin aneti. Egha a pamten Ikiavira Itir Godin diagha ghaze, "O Ikiavira Itir God, ni nan God. Amizir odiarir kam uan dipenim nan taghizi ki a ko iti. Ezi ni manmaghsua osimtizir ekar

kam amizir kam gatigha an otarim misogynhezi an areme?" Egha Elaija dughiar 3plan uabi aminegha otarim gisin irighav ikia kamaghin Godin dia a migia ghaze, "O Ikiavira Itir God, ni nan God, ni otarir kam damighti, a ua dikavigh angamra iki." Ezi Ikiavira Itir God, Elaijan dimdiam baregha otarim gamizi a ua dikavigha ua angamra iti. Ezi Elaija akui naghin pin, otarim fegha a firagha zaghiran an amebam ganingigha kamaghin an amebam migei, "Ni gan. Nin otarim ua dikavigha angamra iti." Ezi amebam a iklaragha ghaze, "Bar guizbangira, ki datirighin fo, ni Godin ingangarir gumazim. Ezi Ikiavira Itir Godin akar nin akatorimin otiviba, da bar guizbangira."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 30:2, 4-6, 11-13

Ia akam iklaragh: Ia akam iklaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

O Ikiavira Itir God, nan osimtiziba na abirazi ni ua na fegha anabogha nan akura. Egha nan apaniba ataghizi me na dipovezir puvati. Kamaghin, ki bizir kam bagha bar akuegha nin ziam fe. O Ikiavira Itir God, ki atam aremeghai, ezi ni na gamizi, ki ua dikafi. Ki gumaziba ariaghira ghua itir nguibamin ghugha gifa. Ezi ni, ikirimirir ki itir kam ua na ganinghi.

Ia akam iklaragh: Ia akam iklaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

Ia Ikiavira Itir Godin gumazamiziba, ia a bagh onger akabar amu an ziar bar zuezim fi. Egh bizir an amizibagh nighnigh a minabi. Guizbangira, a en atarir adariba, da dughiar otevimra iti. Ezi dughiar e nguazir kamin itimin, a uan navim sara e gifongegha deragha e gami. E, dimangan temeriba ireghiva, amimzaraghan deragh iki bar akuegham.

Ia akam iklaragh: Ia akam iklaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

O Ikiavira Itir God, ni na baregh nan apangkufigh.

O Ikiavira Itir God, ni nan Akurvazir Gumazimin iki!

Ni nan navir osimtizim batoke, ezi ki bar akuegha onger akabagh ami.

Ki faragha azir korotiaba aghui,

ezi datirighin ni nan azir korotiam sueghava, nan ararem oteghavkinizi nan navim derazi ki bar akonge.

Ikiavira Itir God, ki uan akam dukuaghan kogham.

Ki uan navir averiamin onger akabar amu egh nin ziam fam.

Egh zurara ni minabivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ia akam ikaragha: Ekiam, ki nin iziam fasa.

2. RIT

Ga 1:11-19

Akar dapanim: God uan otarimin akam isi gumazamzir igharaziba me mikimsa ingangarim a isa na ganingi. Kamaghin a uan otarim isa nan aka.

Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Nan adarasi, ki guizbangira ia migei. Ki ti pura gumazitamin akam ia mikinizi ia anetegha akar igharazimin gin zui, ezi ki ti digavir kuram gamighan koghai. Ezi gumazitam akar aghuir kam na ganingizir puvati. Egha gumazitam akar kam nan sure gamizir puvati. Krai Iesus uabi akar aghuir kam nan akazi ki a gifo. Kamaghin ia foghasa, ki ia migei, akar aghuir ki ia mikinizim, kar puram akar gumazitamin akamin otozir puvatizim.

Ki eghaghanitam ia damuti ia fogh suam, bizir ki migeir kaba da guizbangira. Nan Judan ovavibar araziba ikivira ikiasa, kamaghin ki pamtem dar gin zui. Ki Judabar araziba bar dar gin ghua, egha kamaghin ki Judan igiar na ko aghungizibagh afira. Kamaghin ki Kraisin adarazigh asighasighasa osimtiziba me garis. Ki Judabar arazibar gin ghua arazir kam gamizi, ia a baraki. (Ia fo, dughiar kam ki nighnizir gavgavim Iesusin akar aghuimin itir puvatigha, egha arazir kabagh ami.) Nan amebam

tighar na batamin dughiamin God aposelin ikiasa na ginaba. Egha gin a nan apangkuvigha ingangarir kam damuasa nan dia. Egha kamaghin migia ghaze, ni nan otarimin akar aghuimin gun Kantrin Igharazibar Gumazibav kinasa, ki ifonge. Bizir kam bagha a uan otarim nan akaghasa ifonge. Egha ki maghira akar aghuim gumazibav kinasa egha ua tavin azarazir puvati. Dughiar kam ki aposelin faragha ingariba bagha Jerusalem nguibar ekiamin ghuavanabozir puvati. Ki maghira Arabian kantrin ghugha egha gin uamategha Damaskusin nguibar ekiamin ghu.

Egha gin azenir pumuning ko mikezim givazima, ki Pita gifoghiva a ko mikimasa Jerusalem nguibar ekiamin ghuavanabo. Ki ghugha 15 plan dughiabar a ko ike. Dughiar kam ki Ekiamin dozim, Jemsra gani. Egha ki aposelin igharazitam uam an ganizir puvati.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Akam inigha izir gumazir ekiar mam e bagha izegha gifa. God uan gumazamiziba akurvaghasa izegha gifa.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 7:11-17**

Akar dapanim: Gumazir igiam ki ni migei, ni dikafigh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha gin Iesus nguibar ziam Nainin zui. Ezi an suren gumaziba ko gumazir avirim an gin zui. Egha a nguibar kamin tiar akar ekiar kamin boroghin ghua garima, gumazir maba gumazir kuam gisaghpugha nguibar ekiamin ikegha azenan izi. Gumazir aremezir kamnagh, an amizir pam aremezimin otarir vamira. Ezi nguibar ekiar kamin itir gumazir avirim amuir odiarir kam ko iti. Ezi Iesus an gara egha bar an apangkuvigha kamaghin a migei, "Ni arangan marki." Ezi Iesus roghira ghua gumaziba isaghpughav itir kezim suira. Ezi a gisaghpughav itir gumaziba voroghira mitivighav

iti. Ezi a kamaghin gumazir igiam a migei, "Gumazir igiam, ki ni migei, ni dikafigh." Ezima gumazir aremezim dikavigha maghira migeima, ezi Iesus uam a isava an amebam ganingi. Ezima me kamaghin ganigha bar digavir kuram gamigha, Godin ziam fa, egha ghaze, "Godin akam inigha izir gumazir ekiar mam en tongin oto." Egha me ghaze, "God uan gumaziba ko amizibar akurvaghasa ize." Ezima Iesus amizir bizir kamin eghaghanim bar Judian Distrigh ko an boroghin itir nguibaba sara ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 11 BILONG YIA

1. RIT

2 Sml 12:7-10, 13

Akar dapanim: Ekiam nin arazir ikuram batoke, ezi ni ovengan kogham.

Akar kam, akinafarir namba 2 Samuel osirizimin aven iti.

Ezi Natan kamaghin Devit migia ghaze, “Nirara, gumazir ki egharir kamnang! Ikiavira Itir God, a Israelian God, a kamaghin ni migia ghaze, ‘Ki fomira Israelian atrivimin otivasa ni amisefe. Ki nin akurazi, Sol ni gasighasighizir puvati. Nin gumazir aruam Sol, an dipenim, ko an biziba ko an amuiba, ki bar da isa nin dafarim gati. Egha ki ni gamizi ni Israelia ko Judabar atrivimin oto. Bizir kaba nin damazimin oteveghti, ki bizitaba ua ni daningvira ikiam. Ezi ni manmagh sua Ikiavira Itir Godin akam batuegha, an damazimin arazir kurar kam gami? Ni Hitian adarazir gumazim

Uria, ni a misoghezi an areme. Ni midorozim bagha anemadazi, Amonia uan midorozir sabamin a misoghezi an areme, ezi ni an amuim ini. Ni nan aghuagha ua bagha Urian amuim ini. Kamaghin amizi, dughiar gin izibar, gumaziba nin ovavir borir tabav soghti me arimighiram, eghti arazir kam ikivira ikiam.”

Ezi Devit kamaghin oregha ghaze, “Ki Ikiavira Itir Godin damazimin arazir kuram gami.” Ezi Natan a ikaragha ghaze, “Ikiavira Itir God, nin arazir kuraba batoke, eghti ni aremeghan kogham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 32:1-2, 5, 7, 11

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni nan arazir kurabar osimtiziba na dama ada inigh.

God gumazitamin arazir kuraba gin amadagh,
egh an osimtiziba agivaghti, gumazir kam bar akongegh.
God gumazitam mikim suam, ki an amizir arazir kuraba medir puvati,
ezi arazir ifavaritam an itir puvati,
gumazir kam bar akongegh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni nan arazir kurabar osimtiziba na dama ada inigh.

Datirighin ki uan arazir kuraba bar dar gun Ikiavira Itir Godin mikemezi, an ada gin amadagha gifa.
Egha ki uan arazir kuratam modozir puvati, ki bar da aghurigha ni mikeme.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni nan arazir kurabar osimtiziba na dama ada inigh.

Nirara nan mogomer danganim, ki nin aven modima, osimtiziba na abirir puvati.
Ki osimtizibar aven itima, ni na ekiarugha nan akurvasi, kamaghin ki pamten dia ighiabagh amua nin ziam fe.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni nan arazir kurabar osimtiziba na dama ada inigh.

Ia gumazamizir arazir aghuibagh amiba,
 ia Ikiavira Itir God, ia bagh amizir biziba bagh naviba deragh bar akongegh.
 Ia Godin damazim zuezir gumazamiziba,
 ia bar pamten dim mikim bar akongegh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni nan arazir kurabar osimtiziba na dama ada inigh.

2. RIT

Ga 2:16, 19-21

*Akar dapanim: Ikirmirir ki datirighin itir kam, ki uabi kar nan ikirimirim puvati, kar Krai
 angamira nan aven iti.*

**Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumazamiziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Ezi e fo, gumazim Moses Osizirir Arazibar gin zuima, God kamaghin a migeir puvati, ni nan damazimin dera. Bar puvati. Egh gumazim nighnizir gavgavim Iesusin ikiti, anarira God kamaghin a migei, ni nan damazimin dera. Kamaghin e Krai Iesus nighnizir gavgavimin an ti. E fo, gumazitam Moses Osirizir Arazibar gin mangiti, God kamaghin a mikemeghan kogh suam, ni nan damazimin dera. Nighnizir gavgavim Iesusin itir tuavimra God suam, ni nan damazimin dera. Egha tuavir Moses Osirizir Arazibar gin zuim puvati. E, God kamaghin e mikim suam, ia nan damazimin dera, kamagh sua, e nighnizir gavgavim Iesusin iti.

E nighnizir gavgavim Kraisin ikiti, God tuavir kamin suam, e an damazimin dera. Tuavir kamin e fo, e Judaba uaghan Kantrin Igharazibar Gumazibar min arazir kurabagh ami. Egh e ti kamaghin mikimam, Krai uabi arazir kurabar amuasa, gumaziba abiri. Bar puvati. E, Moses Osirizir Araziba ateghiva, egh kamaghin e arazir kurabagh amir puvati. Ki nighnizir gavgavim Godin Otarimin iti. A bar

na gifuegha nan akurvaghasa uan mikarzim gasighasiki. Ezi ikirimirir ki datirighin nguazir kamin amim, ki nighnizir gavgavimin tuavimin gin ghuava, ikirimirir kam gami. Ki Krai ko ter ighuvimin aremegha, egha ikirimirir igiam ini. Ezi ikirimirir kam a nan ikirimirimra puvati. Krai angamra nan aven iti. Ki ikiva Godin ingangarim damuasa, kamaghin Moses Osirizir Araziba na gamizi ki aremegha ua Moses Osirizir Arazibar gavgavimin apengan itir puvati. Bizir ki Mosesin Osirizir Arazibar apengan ikiava amiziba, ki da gifa. Egh gin ua dar amuva kamaghin mati ki arazir kurabagh amir gumazim.* Egh ki Moses Osirizir Arazibar gin mangi Godin damazimin deraghti, eghti Kraisin ovevem mati pura bizim. Ezi God uan arazir Moses ganingizibar gin mangan gumazibar anogoroke. Me dar gin mangiva Godin damazimin deraghan kogham. Kamaghin ki Godin apangkuvim damighti a pura bizim kinimin min otivan, ki aghua.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God bar e gifuegha, uan otarim nguazir kamin anemadazi a izegha en arazir kuraba agifa.

Aleluia.

GUTNIUS (longpela Rit)**Lu 7:36-50; 8:1-3**

Akar dapanim: Ki ni migei, E amizir kamin gari a bar na gifongezi e fo, God an arazir kuraba bar da batoke.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Farisin gumazir mam uabi ko damasava Iesus bagha mikeme. Ezi kamaghin an a ko daperagh damasa an dipenimin ghu. Ezi amizir arazir kurabagh amua nguibar kamin itim orazi, Iesus Farisin dipenimin ikiava api. Ezi amizir kam borer mughuriar aghuim zuim itir alabastan ingarizir misevim inigha izi. Egha a Iesusin dagarimningin gin tughav ikia azima, ezi an teriba Iesusin dagarimning giri. Ezi a uan dapanir arizimin an dagarimning adizava an dagarimningin torava egha borem an dagarimning ginge. Ezi Farisin an diazim bizir kamin ganigha uabira uabi migei, “Gumazir kam a Godin akam inigha izir guizbangira gumazim a fogh suam, kar amizir manam an suisi, kar amizir arazir kurabagh amim.” Ezi Iesus an akam ikaragha ghaze, “Saimon ki ni mikimamin bizir mam iti.” Ezi Saimon ghaze, “Tisa, na mikemegh.” Ezi Iesus kamaghin a migei, “Gumazir pumuning gumazir mam da dagiaba pura ada ini egh aning gin a da ikarvagh. Ezi mav a da 500in dagiaba ini, ezi mav a da 50 plan dagiaba ini. Ezi aning uaghara an dagiaba ikarvaghan ibura. Ezi a aning ikarvaghamin dagiar kaba gin amada. Ezi ni nighnigh, aningin tina gumazir kam bar a gifuegham?” Ezi Saimon an akam ikara, “Ki kamaghin nighnisi, gumazir dagiar aviriba inigha ua da ikarvaghan iburazim.” Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ni deragha migei.” Egha a ragha amizimin garava

kamaghin Saimonin migei, “Ni amizir kamin gari? Ki nin dipenimin izezima, ni nan dagarimning bagha dipatam na ganingizir puvati. Ezi amizim uan temeribar nan dagarimining ruegha, egha uan dapanir arizimin anedisi. Ezi ni nan torezir puvati. Ezi amizir kam dughiar ki aven izezimin a nan dagarimningin tora mamaghira ikia iza datirikin. Ezi ni borem nan dapanim gingezir puvati. Ezi amizir kam a borer mughuriar aghuim inigha nan dagarimning ginge. A bar na gifonge, kamaghin amizi, God an arazir kurar aviriba bar da gin amada. Ki ia migei, tina God an arazir kurar muziarim gin amadaghti, a kamaghin na gifongezir arazir muziarim ikiam.” Ezima Iesus amizim migei, “Nin arazir kuraba, ki da gin amada.” Ezi gumazir a ko ikiava apiba kamaghin oregha, maghira uarira uariv gei, “Kar gumazir manam uaghan arazir kuraba gin amadi?” Ezi Iesus kamaghin amizim migei, “Nin nighnizir gavgavim nin akura. Eghti ni navir amirizimin mangi.”

Egha bizir kabar gin, Iesus, nguibar ekiaba ko nguibar dozibagh arui, egha God Bizibagh Ativamin Dughiamin akam kuri. Ezima an gumazir 12 pla uaghan an gin arui. Ezi amizir maba uaghan, me fomira Iesus men arimariaba ko duar kuraba batoke: Maria, me Makdalan nguibamin amizim a garisi, Iesus fomira a gamizima, 7 plan duar kuraba aneteghava azenimin

ize, Joana ko Susana koma amizir avirir igharaziba uaghan a ko arui. (Joana, a Kusan amuim, a Herotin dipenir averiamin garir gumazir dapanim.)

Amizir kaba uan bizibar Iesus ko an suren gumazibar akurvasi.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela RIT)

Lu 7:36-50

Akar dapanim: Ki ni migei, E amizir kamin gari a bar na gifongezi e fo, God an arazir kuraba bar da batoke.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Farisin gumazir mam uabi ko damasava Iesus bagha mikeme. Ezi kamaghin an a ko daperagh damasa an dipenimin ghu. Ezi amizir arazir kurabagh amua nguibar kamin itim orazi, Iesus Farisin dipenimin ikiava api. Ezi amizir kam borer mughuriar aghuim zuim itir alabastan ingarizir misevim inigha izi. Egha a Iesusin dagarimningin gin tughav ikia azima, ezi an teriba Iesusin dagarimning giri. Ezi a uan dapanir arizimin an dagarimning adizava an dagarimningin torava egha borem an dagarimning ginge. Ezi Farisin an diazim bizir kamin ganigha uabira uabi migei, “Gumazir kam a Godin akam inigha izir guizbangira gumazim a fogh suam, kar amizir manam an suisi, kar amizir arazir kurabagh amim.” Ezi Iesus an akam ikaragha ghaze, “Saimon ki ni mikimamin bizir mam iti.” Ezi Saimon ghaze, “Tisa, na mikemegh.” Ezi Iesus kamaghin a migei, “Gumazir pumuning gumazir mam da dagiaba pura ada ini egh aning gin a da ikarvaghham. Ezi mav a da 500in dagiaba ini, ezi mav a da 50 plan dagiaba ini. Ezi aning uaghara an dagiaba ikarvaghan ibura. Ezi a aning ikarvaghamin dagiar kaba gin amada. Ezi ni nighnigh, aningin tina gumazir kam bar a gifuegham?” Ezi Saimon an akam ikara, “Ki kamaghin

nighnisi, gumazir dagiar aviriba inigha ua da ikarvaghan iburazim.” Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ni deragha migei.” Egha a ragha amizimin garava kamaghin Saimonin migei, “Ni amizir kamin gari? Ki nin dipenimin izezima, ni nan dagarimning bagha dipatam na ganingizir puvati. Ezi amizim uan temeribar nan dagarimining ruegha, egha uan dapanir arizimin anedisi. Ezi ni nan torezir puvati. Ezi amizir kam dughiar ki aven izezimin a nan dagarimningin tora mamaghira ikia iza datirikin. Ezi ni borem nan dapanim gingezir puvati. Ezi amizir kam a borer mughuriar aghuim inigha nan dagarimning ginge. A bar na gifonge, kamaghin amizi, God an arazir kurar aviriba bar da gin amada. Ki ia migei, tina God an arazir kurar muziarim gin amadaghti, a kamaghin na gifongezir arazir muziarim ikiam.” Ezima Iesus amizim migei, “Nin arazir kuraba, ki da gin amada.” Ezi gumazir a ko ikiava apiba kamaghin oregha, maghira uarira uariv gei, “Kar gumazir manam uaghan arazir kuraba gin amadi?” Ezi Iesus kamaghin amizim migei, “Nin nighnizir gavgavim nin akura. Eghti ni navir amirizimin mangi.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 12 BILONG YIA

1. RIT

Sek 12:10-11; 13:1

Akar dapanim: Ki gumazir me ruazir kam, me nan ganam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Sekaraia, an osiri.

Ezi Ikiavira Itir God ua ghaze,
 “Ki, Devitin ovaviba, ko Jerusalemin
 nguibamin itir gumazamizir igharaziba,
 ki me damuti, me uan navir averiabar
 aven apangkuvir arazim ko, God ko
 migeir arazimin gin mangam. Egh
 gumazir me afuzimin ruazim, me an
 ganigh a bagh bar puv aziam. Mati
 gumazim otarir ivariamra itima,
 an aremezi an a bagha puviram azi
 moghin, me bar osemegh puviram
 aziam. Dughiar kamin Jerusalemin
 nguibamin azirakar bar ekiam an aven

otogham. Mati, me fomira Megidon
 danganir zarimin ikia godin asem,
 Hadatrimon bagha bar puviram azizi
 moghin, men azirakam an mirara
 mangam.”

“Dughiar kam otoghtima, ki mozir
 dipam damighti a ikiam. Eghti Devitin
 ovaviba ko Jerusalemin nguibamin itir
 gumazamizir igharaziba me godin
 ifavaribar iziaba fava, arazir mizirizir
 aviribagh ami. Eghti dipar kam men
 arazir kuraba ruam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 63:2-6, 8-9

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

O God, ni nan God, ki nin ganasa ni baghavira mizua iti.
 Ki mati, dipaba puvatizir danganimin ikia dipam bagha ariaghiri moghin,
 nan duam ni ko ikiasa ifongezi, ki bar uabi isa ni ganingi.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki nin Dipenimin aven nin ganasa ifonge,
 ni uan gavgavim ko ziar ekiam nan akaghasa ki ifonge.
 Nguazir kamin ikirimirim a dera,
 ezi nin apangkuvir arazim a gafiragha bar moghira dera.
 Kamaghin, ki nin ziam fe.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki angamra ikivira iki, ni minabiva nin ziam fivira ikiam.
 Ki uan dafariba fegh ghuanabogh ni ko mikimam.
 Nan duam bar deraghavira ikia mati,
 gumazim dagher aghuiba ame egha bar ikiri.
 Kamaghin, ki bar akuegha nin ziam fa, ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ni dughiabar zurara nan akurvasi.
 Ezi ki dimagaribar nirara nighnigha,
 uan misiam girighav ikia nirara nighnisi.
 Ki tuarir nguzim uan amebamin avizimin apengan iti moghin, ki bar nin
 boroghin ikia,
 bar akuegha ighiabagh ami.
 Nan duam ni ko poroghav iti,
 ezi nin agharim deragha na avara.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

1. RIT

Ga 3:26-29

*Akar dapanim: Ia gumamazizir ruegha Iesus ko pogheziba, ia gumazim inim ikezi moghin
 Krai isa uan ivariam gike.*

**Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumamaziziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Ia gumamazizir dipamin rueziba,
 ia Kraisin puegha, egha Kraisin min
 otifi. Egha datirighin Krai Iesusin
 aven ia ikizir vamira. Judaba ko
 Kantrin Igharazibar Gumaziba puvati,
 ingangarir gumazir kiniba ko gumazir
 firiaghreziba, o gumamaziziba puvati.
 Ia nighnizir gavgavim Krai Iesusin
 ikia, kamaghin ia bar Godin boriba.
 Kamaghin amizima, e ua Moses Osirizir
 Arazibar apengan itir puvatizi, da ua e
 gativagha en garir puvati.

Krai an Abrahamin ovavim. Ezi ia
 Kraisin ikizimin ikiva, egh ia uaghan
 Abrahamin ovaviba. Ia Kraisin ikizir
 kam, iarara God fomira Abrahamin
 ovaviba bizir aghuir kaba me daningasa
 Abraham ko akam akiri. Kar iarara, God
 ia migei.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki uan sipsipbagh fozi, me nan akam baregha, nan gin izi.
Aleluia.

GUTNIUS

Lu 9:18-24

Akar dapanim: Ni Godin Masaia. Gumazibar Otari a mizazir aviriba iniam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Dughiar mamini Iesus uabira
 Afeziam ko migeima, an suren
 gumaziba a ko itima, ezima a men
 azara, "Gumamaziziba tina na garisi?"
 Ezima me an akam ikara, "Marazi
 ghaze, ni Jon Gumaziba Ruer Gumazim,
 ezi marazi ghaze, ni Elaija, ezima
 marazi ghaze, Godin akam inigha izir
 gumazir fomira itir mam aremegha ua
 dikafi." Ezima Iesus azara, "Ezi ia? Ia
 uari ghaze ki tina?" Ezi Pita an akam

ikara, "Ni Godin Krai, God Uam E
 Iniasa Misevezir Gumazim."

Ezi Iesus migirigiar gavgavim suren
 gumaziba ganiga ghaze, ia nan gun
 tav mikiman marki. Egha kamaghin
 migei, "Gumazibar Otari bar mizazir
 ekiaba koma osimtiziba iniam. Eghtima
 gumazir aruaba, koma ofa gamir
 gumazir ekiaba, koma Judan arazibagh
 fozir gumaziba, me an aghuaghiva

a misueghtima an aremegham. Egh
dughiar mikezimin a ua dikavigham.”

Egha a bar moghira me migei,
“Gumazitam nan gin izisi, a ifongezir
biziba gin amadagh uan temer ighuvim
zurara gisaghpugh nan gin izi. Gumazir
manam uan ikirimirim suiraghsi

nighnighti, an ikirimirim givagham.
Eghti gumazir manam na bagh uan
ikirimirim ateghiva, uan ikirimirim
iniam.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 13 BILONG YIA

1. RIT

1 Kin 19:16, 19-21

Akar dapanim: Elaisa, Elaijn gin ghua an ingangarir gumazimin oto.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

Egha Ikiavira Itir God kamaghin a migei, “Ni Nimsin adarazir gumazir mam Jehu batogh borem isi an dapanim ginegh anemisefegh, eghti a Israelian atrivimin ikiam. Egh ni uaghan nguibam Abel-Meholan nguibamin itir gumazim Safatin otarim Elisa, batogh borem isi an dapanim ginegh anemisefegh, eghti a nin danganim inigh egh akam inigha izir gumazimin otivam.”

Ezi Elaija mighsiam ategha uamategha Israelin nguazimin ghua, Safatin otarim, Elisan api. A 11plan gumazir igharaziba ko azenim gitui. Gumaziba vaghvagha kaun pumuning ko ingari. Me bar moghira 24 plan bulmakauba abirima da nguazim abizir biziba mikirvasi. Ezi 11plan gumazir kaba uan bulmakauba ko faragha zui, ezi Elisa uan bulmakaun pumuning ko, me gin izi. Ezi Elaija, Elisa bagha

ghua uan korotiar ruarim suegha Elisa garu. Egha Elaija zuima, Elisa uan ingangarir bulmakauning ategha ivegha an gin ghua kamaghin Elaija migei, “Ni na ateghti, ki uamategh mangi uan amebam ko afeziamin toregh aningnin agharibar suiragh, egh izi nin gin mangam.” Ezi Elaija a migia ghaze, “A dera, ni mangi. Ki nin anogoreghan kogham.”

Ezi Elisa anetegha uamategha ghu. A ghua uan bulmakaun pumuningin misoke. Egha temer ruarir a bulmakauningin tuemning gatizima, aning uaning inigha ingangarim gamizimning inigha, avim atigha bulmakaun asiziba tue. Egha da isa gumazamizibagh aningizi me da api. A kamaghin amigha givagha, Elaijan gin ghua an ingangarir gumazimin oto.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 16:1-2, 5, 7-11

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

O God, ni deragh na geghuv egh nan gan.

Ki deraghvira ikiasa, ki ni bagha iza nin aven modi.

Ki kamaghin Ikiavira Itir God migia ghaze, “Ni nan Ekiam.

Bizir aghuir ki datirighin itiba, da nin agharimrama otifi.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Ikiavira Itir God, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Ni bizir ki oteveziba, ni da na ganidi.

Ezi nan ikirimirim nin dafarimin iti. Ikiavira Itir God, nan sure gamima, kamaghin ki an iziam fe.

Nan navir averiam, dimagaribar nan sure gamima, ki deraghavira nighnigha datirighin biziba bar dagh fo. Ki fo, Ikiavira Itir God zurara bar nan boroghira iti.

A bar roghira ikia gavgavim na ganidima, ki atiatiaava agoir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Kamaghin, nan navir averiam bar akonge.

Ezi nan duam a bar akonge.

Ezi nan mikarzim bizitam bar an atiatir puvati.

Ki fo, ni na ateghti ki gumaziba ovia ghua itir danganimin magiran kogham.

Ni uan gumazir ni ua baghavira inabazim ateghti,
a mozir konimin iki kurighan kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Ni uabi, ikirimirir aghuarim iniamin tuavim, nan akagha gifa.

Ki nin damazimin ikiti, nan navir averiam agorogem bar a gizivagham.

Ki nin boroghira iki zurara bar akueghvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

2. RIT

Ga 5:1, 13-18

Akar dapanim: Nan adarasi, ia firighreghasa God ian dia.

Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Krais, e Moses Osirizir Arazibar apengan ikian aghuaghava, egha kamaghin an e gamizi, e firiaghiri. Kamaghin amizi, ia tuivigh gavgavigh. Ia gumazitamini ganti, a ua ia damuti, ia ua ingangarir gumazir kinibar min ikian marki.

Nan adarasi, ia firighrasa, God ifonge, egha kamaghin a ian dia. Eghti ia ua Moses Osirizir Arazibar apengan ikian kogham, egh ia kamaghin nighnighan marki, "E Moses Osirizir Araziba e ikiagharighizir arazir kaba ategha e firiaghire. Egh e navir ghurimin arazibar amuam." Moses Osirizir Arazibar migirigiaba, da bar uari inigha akar vamiran iti. "Ni uabi gifongezir moghin uan akar gumazibagh ifongegh." Ia bar Godin gumazamizibar ingangarir gumazibar min ikiv, uarira uarigh ifongegh. Egh ia uarir atar pura tintinibar uariv sogh, egh ia deravira nighnigh. Ia uarigh asighasigham.

Godin Duam koma nin navir ghurim, bizir kamning uaningin

apanimning gami. Godin Duam ghaze, ni Godin arazir aghuibara damu. Ezi kamaghin ni dar amuasa. Kamaghin amizima ni arazir aghuibar gin mangisi damuti, nin navir ghurimin araziba suam, marki. Nin navir ghurim suam, "Arazir kuratam damu." Eghti ni tam damuam. Kamaghin ni arazir kurabar gin mangiti, Godin Duam suam, markiam. E fo, navir ghurimin araziba Godin Duam dikabinasa. Ezima Godin Duam navir ghurimin araziba dikabinasa. Aning uaning adosi. Ezi bizir ia damuasa ifongezim, ia a damighan kogham. Egh ia Godin Duamin gin mangiva, egh ia Moses Osirizir Arazibar apengan ikian kogham. Egh, ia navir ghurimin arazibar gin mangan kogham. Ezi ki kamaghin ia migei, ia navir ghurimin araziba ateghtima, Godin Duamra ian faraghtima, ia an gin mangi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam, ni na mikim. Ki nin ingangarir amizim ki kuarim atigha ni akam barasi. Nin akam ikirimirir aghuir zurara itim na ganidi.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 9:51-62**

Akar dapanim: Iesus Jerusalemin mangasa a nighnizim gavgafi. Nguibar ni zuiba bar, ki uaghan nin gin mangam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezima God Iesus inigh uan Nguibamin ghuavanangamin dughiam roghira izezima, Iesus Jerusalemin mangasa nighnizim gamigha iti. Egha uan migirigiar gumazir maba amangizima me akam inigha faragha ghue. Me Samarian nguibar mamin a bagha bizibar akirasa ghue. Ezima gumazamizir nguibar kamin itiba fo, Iesus Jerusalemin zui, kamaghin amizima me Iesus inian aghua.* Ezima suren gumazimning, Jems koma Jon bizir kabar ganigha, egha an azara, "Ekiam, ni ifueghtima e Godin Nguibamin itir avim bagh diaghtima a izighriva gumazibar isigham." Ezima Iesus raghava aningnin atari. Egha me nguibar igharazimin ghue.

Ezi Iesus uan suren gumaziba ko tuavimin zuima, gumazir mam Iesus migei, "Nguibar manam ni an zui, ki nin gin mangam." Ezi Iesus a migia

ghaze, "Afiar atiaba nguazir toribar itima, kuaraziba mikonibar iti, ezi Gumazibar Otaram danganir dakuamiba puvati." Egha Iesus gumazir igharazim migei, "Nan gin izi." Ezima gumazim an akam ikara, "Ekiam, ni faragh na amamangatightima, ki mangi uan afeziam mozim dafaka." Ezi Iesus a migei, "Marki. Gumazir ovengeziba uari uan gumazir kuabar afi. Egh ni mangiva God Bizibagh Ativamin Dughiamin akam akunam." Ezima ua gumazir mam Iesus migei, "Ekiam, ki nin gin mangam. Egh ni faragh nan amamangatightima ki mangiva uan adarazir ganika." Ezi Iesus a ikara, "Tav itazim kuazagh egh a gin ganan koghiva, a God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven ingaran kogham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim

SANDE 14 BILONG YIA

1. RIT

Ais 66:10-14

Akar dapanim: Ki Jerusalem damighti a bar deraghvira ikiam. A dipam ivemaravira iti moghin bizitamin oteveghan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

“Ia Jerusalem gifongezi darasi, ia a ko bar akongegh.

Ia gumamazir a bagh an kuarkuvav azia itiba, ia datirighin a ko bar akongegh.

A datirighin deravira ikiti, ia an aven itir bizir aghuir avirim inisi bar akuegham. (A deravira ikiti, ia an itir bizir aghuir bar aviriba inisi bar akuegham.)

A mati amebam otem ia ganidir mam,

eghti ia dami mangi bar izevegh navir amirizimin ikiam. (An amebam mamin min ikiti, ia an otem ami bar izivagh egh navir amirzimin ikiam)” (navir aghuimin ikiam.)

Egha Ikiavira Itir God kamagh migia ghaze,

“Ia oragh. Ki Jerusalem nguibam damighti a zurara bar deravira iki,

egh mati faner mam zurara ivemara aperiam otivi moghin, a kantrin igharazibar bizir aghuir aviriba iniam.

Ia bizir kaba iniva egh bar akuegham, mati borim amebamin otem apava bar akongezi, amebam a ifiragha aruima a bar akongegh.

Egha amebam a isa uan apozim gatigha a gikararaima a bar akongegh.

Ia Jerusalem nguibamin gumamaziziba, ki bar deraghvira ian gan navir amirizim ia daningti ia deravira ikiam, mati amebam deravira uan borimin gara, akar aghuimin a migeima, a navir amirizim iti.

Ki ia gamizir bizir kam, ia an ganigh, ian naviba bar akueghti, ian aghariba bar gavgavighti ia deravira ikiam.

Egh ia nan ingangarir gumaziba, ia deraghvira nan gavgavim gifogham, ki ian Godin Ikiavira Itim.

Eghti nan apaniba, nan aningagharim gifogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 66:1-7, 16, 20

Ia akam ikaragh: Ia gumamaziziba bar, Godin iziam fi.

Ia nguazimin itir gumamaziziba bar,

Ia God bagh pamtem dimiva bar akongegh an ziam fi.

E ighiaba bangi, egh an ziar ekiamin gun mikim, an ziar ekiam fiti, a bar pin iki.

E Godin mikim suam, “Bizir ni amiba da nan navim gami a dikafi.

Nin gavgavim bar moghram ekefe,

ezi nin apaniba bar atiatigha, nin damazimin uan teviba apiri.”

Ia akam ikaragh: Ia gumamaziziba bar, Godin iziam fi.

Nguazimin gumamaziziba bar nin ziam fava,
 ighiabagh amua ziar ekiam ni ganidi.
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia izi, God amizir bizibar ganigh.
 A bizir bar ekiaba gumamazizibar tongin dagh ami.

Ia akam ikaragh: Ia gumamaziziba bar, Godin iziam fi.

An ongarim gamizi a dake, ezi nguazir midiarimin otozi, en ovaviba puram a gisin
 arua dipam abigha ize.
 Me iza vongin otivigha, an amizir bizir kam bagha bar akonge.
 A gavgavir bar ekiam ikia, atrivimin ikia mamaghira iti.
 A kantribar gumamaziziba amir ingangariba, a bar deragha dar gari.
 Gumazir akaba batoziba uari fan markiam.
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ia gumamaziziba bar, Godin iziam fi.

Ia gumamazir Godin atiatia an apengan itiba, ia izi nan akam baragh.
 God nan akurvaghasava amizir biziba, ki dar gun ia mikimam. God nan
 azangsizim batoghezir puvati.
 Egha uan apangkuvir arazim na dam a inizir puvati.
 Kamaghin, ki an ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ia gumamaziziba bar, Godin iziam fi.

2. RIT

Ga 6:14-18

*Akar dapanim: Me na misoghezi, duar kuriba nan mikarzinin ikia kamaghin akagha ghaze,
 ki guizbangira Kraisin ingangarir gumazim.*

**Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumamaziziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Ezi mikarzir mogomem aghorir
 arazim, a pura bizim. Egha mikarzir
 mogomem aghorir puvatizir arazim, a
 uaghan pura bizim. God e gamizima
 e gumamazir igiabar otifi, ka
 bizir ekiam. En Ekiam Krai Iesus
 ter ighuvimin areme. Ezi ki bizir
 kam bagha uan ziam o gumazir
 igharazitamin ziam fer puvati. Ki
 Godin ziamra fe. Iesus ter ighuvimin
 areme, ezi tuavir kamin nguazir kamin
 araziba nan nighnizimin aremegha
 gifa. Egha mati ki uabi ter ighuvimin
 areme. Egh ki uam nguazir kamin
 arazibar gin mangan kogham. Nighnizir

kamin suiraghava an gin tiziba,
 Godin apangkuvim men ikiam. Egh
 a men navibar amutima me nimira
 ikiam. Eghti gumamazir kaba, me
 guizbangira Godin Israelba.

Gumaziba na misoghezi, ezi men
 duar kuriba nan mikarzinin iti. Ezi ia
 bizir kabar gan suam, ki guizbangin
 Iesusin ingangarir gumazim. Eghti
 gumazitam uam osimtizitam na
 darighan ka aghua. Nan adarasi, en
 Ekiam Krai Iesusin apangkuvim ian
 duaba ko iki. Guizbangira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Kraisin navir amirizim bar ian navir averiabagh atifagh. Eghti ia Kraisin akam ateghti a ian navir averiaba aven gavgavigh iki.

Aleluia.

GUTNIUS (longpela Rit)

Lu 10:1-12, 17-20

Akar dapanim: Ia gumazamizir kaba ko navir amirizimin iki.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha bizir kabar gin Ekiam 72 plan gumazir igharaziba misevegha egha pumuning pumuning faragh nguibar ekiaba koma danganir a mangasa nighnizibar me amadi. * Egha a kamaghin me migei, “Dagher bar avirim anigha givagha azenimin iti. Ezi ingangarir gumazir da iniamin aviriba puvati. Kamaghin, ia azenir kamin ghuavimin azangsighti, a ingangarir gumaziba amangtima, me an azenimin mangi, dagheba iniam. Ia mangi! Ki sipsipin nguziba afiar atiabar torimin iti moghin ia amadazi ia zui. Eghiva dagiaba azuir mitarim ko beghiam ko dagarir asuaba inian marki. Eghti gumazitam tuavimin ia batoghiva dughiam ia daningti, ia ikaraghan marki.

“Eghiva ia dipenitamin aven mangi egh faragh kamaghin mikim suam, navir amirizim ia ko iti. Eghti gumazir navir amirizim kagh ikiti, ia navir amirizim an iki. puvatightima ian navir amirizim ua ia bagh izegham. E fo, ingangarir gumazim uan ivezim isi, kamaghin ia dipenir kamin aven iki, dagheba ko dipar tizir me ia ganidiba, ia dar ami. Eghiva dipenir mamin ikegh mamin mangan marki.

“Eghiva ia nguibar ekiamin aven mangightima me ia inigh, egh me tizim ia ganingi, ia puram anemi.

Egh ia arimariar itibar amightima da deraghtima, kamaghin me mikemegh, God Bizibagh Ativamin Dughiam roghira ize. Egh ia nguibar ekiatamin aven mangitima, me ia inighan koghtima, tuavir dozibar aven mangi egh mikim suam, ‘Ian nguibar ekiamin nguaziba en dagaribar poghezi, e a da disi, eghti ia kamaghin ganigh fogh suam, ia amizir arazir kam, a derazir puvati. Egh ia fogh suam, God Bizibagh Ativamin Dughiam roghira ize.’ Ezi ki ia migei, Godin Kotin Dughiamin, osimtizir nguibar kam iniamin, an osimtizir Sodom iniguibam iniamim gafiragham.”

Ezima 72 plan gumaziba ua iza bar akuegha kamaghin migei, “Ekiam, e nin ziam diborima duar kuraba en akabar mirara zui.” Ezi a me ikara, “Ki Satanin garima a ira onimarimin min Godin nguibamin tagha gifa. Ezima ki gavgavim ia ganigha gifa eghti ia kuruziba ko tuighiakaba gisin daruva da dikiva, egh uan apanibar gavgavim a givagham. Eghti me bizir kuratam ia damuan iburagham. Eghti duar kuraba ian akam mirara ghuzir bizim gakongan marki. Ian ziaba Godin Nguibamin aven osirizir bizim baghiva akong.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)**Lu 10:1-9***Akar dapanim: Ia gumazamizir kaba ko navir amirizimin iki.***Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.**

Egha bizir kabar gin Ekiam 72 plan gumazir igharaziba misevegha egha pumuning pumuning faragh nguibar ekiaba koma danganir a mangasa nighnizibar me amadi. * Egha a kamaghin me migei, “Dagher bar avirim anigha givagha azenimin iti. Ezi ingangarir gumazir da iniamin aviriba puvati. Kamaghin, ia azenir kamin ghuavimin azangsighti, a ingangarir gumaziba amangtima, me an azenimin mangi, dagheba iniam. Ia mangi! Ki sipsipin nguziba afiar atiabar torimin iti moghin ia amadazi ia zui. Eghiva dagiaba azuir mitarim ko beghium ko dagarir asuaba inian marki. Eghti gumazitam tuavimin ia batoghiva dughiam ia daningti, ia ikaraghan marki.

“Eghiva ia dipenitamin aven mangi egh faragh kamaghin mikim suam,

navir amirizim ia ko iti. Eghti gumazir navir amirizim kagh ikiti, ia navir amirizim an iki. puvatightima ian navir amirizim ua ia bagh izegham. E fo, ingangarir gumazim uan ivezim isi, kamaghin ia dipenir kamin aven iki, dagheba ko dipar tizir me ia ganidiba, ia dar ami. Eghiva dipenir mamin ikegh mamin mangan marki.

“Eghiva ia nguibar ekiamin aven mangightima me ia inigh, egh me tizim ia ganingi, ia puram anemi. Egh ia arimariar itibar amightima da deraghtima, kamaghin me mikemegh, God Bizibagh Ativamin Dughiam roghira ize.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 15 BILONG YIA

1. RIT

Lo (Diu) 30:10-14

Akar dapanim: Godin akam ko an akar gavgavir dikiriziba da bar ian boroghira iti.

Akar kam, Moses Osirizir Arazibar Akinafarim, o Diuteronomi, an aven iti.

Ia Ikiavira Itir God, ian God, an akaba baragh dar gin mangi, an akar gavgaviba ko araziba, ki akinafarir kamin da osiri. Ia uam a bagh izi, egh ia uan navir averiaba ko nighniziba sara bar a gifongegh. Akar gavgavir ki datirighin ia ganidir kam, ia an gin mangisi iburaghan kogham. Ezi akar gavgavir kam ian saghon itir puvati. Egha akar kam overiamin itir puvati, kamaghin ia a bagh azangsighan marki, 'Ian tina overiamin mavanang a inigh zighiri an gun mikimti, e a baragh

an gin mangam?' Egha akar kam ongarimin vongin itir puvati, kamaghin ia a bagh azangsighan marki, 'Tinara vongin mangi a inigh iziva an gun mikimti e a baragh an gin mangam?' Ezi puvati. Akar kam bar ian boroghira ikia, ian akatoribar aven ikia uaghan ian navir averiabar aven iti. Kamaghin ia a gifogh, egh an gun mikimiva, egh zurara an gin mangi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 69:14, 17, 30-31, 33-34, 36-37

Ia akam ikaragh: Gumazamizir uari abira itiba, me gavgavim iniam.

O Ikiavira Itir God, ki uabi bizir kabagh nighnizir puvati, ki ni ko mikimam. Ni uan ifongiamin, dughiatamin uan apangkuvir ekiamin gin mangi, nan azangsizim ikaragh. Ni na ko akam akirigha givagha an gin zui. kamaghin ni nan akuragh. Ki nin ingangarir gumazim, kamaghin ni nan mongan marki. Osimtizir ekiam nan iti, kamaghin ni zuamira nan azangsiziba ikaragh.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir uari abira itiba, me gavgavim iniam.

O God, ki osimtizir ekiam atera mizazim isi. Nan akuragh ua na inighti ki ua deraka. Ki Godin ziam fi egh onger akabar amuam. Egh a minabiva an ziar ekiamin gun mikimam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir uari abira itiba, me gavgavim iniam.

Gumazamizir osimtiziba ateriba, me God nan akurazir bizimin ganigh bar akuegham. Gumazamizir Godin ziam feba, me ua gavgavir igiam iniam. Ikiavira Itir God, gumazamizir biziba puvatizibar azangsiziba barasi, egha a uan gumazamizir kalabusin itiba, me gin amadir puvati.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir uari abira itiba, me gavgavim iniam.

Guizbangira, God Saionin nguibamin gumazamiziba,
 men akuragh men apanibar dafaribar ua me inigh,
 Judan nguibaba uam adar ingaram.
 Godin ingangarir gumaziba nguibar kabar aven deraghvira ikiva, nguazir kaba
 bar ada iniam.
 Eghti Godin ingangarir gumazibar ovavir boriba, nguazir kaba iniam.
 Gumazamizir kaba, me bar God gifongegh,
 nguazir kamin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir uari abira itiba, me gavgavim iniam.

2. RIT

Kl 1:15-20

Akar dapanim: A biziba bar dar ingari, ezi biziba da bar ana.

Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

E Godin ganighan kogham, ezi Krais an mirara gari. Krais an Otarir ivariam, a God ingarizir bizir kaba a bar dar dapanim. Ezi Kraisin agharimin, God uan nguibamin itir biziba ko nguazimin itir biziba bar dar ingari. Kar bizir e gariba ko garir puvatizir biziba, da enselin gavgaviba ko duar gavgaviba ko aseba ko adariaba, bizir gavgaviba itiba. God Krais ko, aning bizir kaba bar dagh ami, ezi da bar Krais baghavira iti. Ezi bizir kaba tighar otivam, Krais fomira iti. Egha a biziba bar dagh amima da deravira uari isasuigha bar deravira ingari. Krais, a siosin dapanim, ezi sios an nivafizim. Egha a uabi ikirimirir igiamin faragha zuir gumazim. Krais Godin Otarir ivariam, egha a faragha ovevem in ua dikafi. God ghaze, Krais uabi biziba bar dar dapanimin ikiam.

Kamagh sua, a Krais gamizi, a ua dikafi, God kamaghin ifonge, an ikirimirir aghuim ko an araziba ko an gavgaviba Otarir kam gizivagham, kamaghin God uabi Kraisin aven iti. Kamaghin amizi, Krais Godin mirara gari.

Bizir God ingariziba, da an saghon ikegha apanir arazibar a gami. Ezi God kamaghin ifonge, a bizir kaba bar dar amuti da ua a ko navir vamira ikiam. A ghaze, a Kraisin ingangarimin arazir kam damuam. Ezi kamagh sua a Krais ataghizima a ter ighuvimin areme. Ezi an ghuzim irezi tuavir kamin en apanir araziba a da gifa. Egha bizir a ingariziba a bar ua da inizi da uam a ko iti, bizir an Nguibamin itiba ko nguazimin biziba uakan.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam, nin akam Godin Duam a gizivazi an angamra iti. Nin akamra a ikirimirir aghuir zurara itim anidi.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 10:15-37**

Akar dapanim: Nan namakam, a tinara?

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi ia Kaperneamin nguibamin itir darazi, ia ghaze, ia uari fegh Godin Nguibamin ikiam, a? Bar puvati, God ia akunighti ia Helin avimin magiram.

“Tina ia barasi uaghan na barasi, tina ia barazir puvati a uaghan na barazir puvati. Egha tina na barazir puvati, a nan Afeziar na amadazim uaghan a barazir puvati.”

Ezima 72 plan gumaziba ua iza bar akuegha kamaghin migei, “Ekiam, e nin ziam diborima duar kuraba en akabar mirara zui.” Ezi a me ikara, “Ki Satanin garima a ira onimarimin min Godin nguibamin tagha gifa. Ezima ki gavgavim ia ganigha gifa eghti ia kuruziba ko tuighiakaba gisin daruva da dikiva, egh uan apanibar gavgavim a givagham. Eghti me bizir kuratam ia damuan iburagham. Eghti duar kuraba ian akam mirara ghuzir bizim gakongan marki. Ian ziaba Godin Nguibamin aven osirizir bizim baghiva akong.”

Ezi dughiar kamra, Godin Duam Iesus gamima a bar akongeghava migei, “Afeziam, ni nguazim ko overiam gativazir Ekiam! Ni fofozim ko nighnizir aghuiba itir gumaziba bizir kaba men modo, egha boribar min itir gumazibar aka. Kamaghin ki ni minaba. Guizbangira Afeziam, ni uan ifongiamin kamaghin ami.”

Egha Iesus ua kamagh migei, “Nan Afeziam biziba bar da isa nan dafarim gati. Ezi gumazitam Otarim gifozir puvati. Afeziam uabira a gifo. Egha tav Afeziam gifozir puvati. Otarim uabira, koma gumazir Otarim

ifuegha Afeziam isava men akaziba, merara Afeziam gifo.” Egha a ragha uan suren gumazibar gara kamaghin me migei, “Ki guizbangira ia migei, fomira Godin akam inigha izir gumazir aviriba ko gumazir aghuir aviriba, me ia datirighin garir bizibar ganamin ifongiar bar ekiam ikia, me dar ganizir puvati. Egha ia datirighin orazir akar kaba, me da baragham ifongiar bar ekiam ikia, me tam baraghizir puvati. Ezi ia, ian damaziba dar gari, kamaghin ia bar akongegh!”

Ezi dughiar mam Judan arazibagh fozir gumazir mam dikavighava Iesus gifarasa purama an azara, “Tisa, ki manmaghin damighiva zurazurara itir ikirimirir aghuarim iniam?” Ezi Iesus a ikara, “Akar manam Moses Osirizir Arazimin akamin aven iti? Ni manmaghin an gari?” Ezi an a ghaze, “Ni uan God, nin Ekiam, bar a gifongegh, egh ni uan navir averiam ko uan duam ko uaghan bar uan gavgavim ko uaghan bar uan nighnizimin, uan God gifongegh. Egh uaghan, ni uabira uabi gifongezi moghin, gumazamizir igharazibagh ifongegh.” Ezi Iesus an akam ikara, “Ni bar deragha migei. Ni mamaghira damigh, zurara itir ikirimirir aghuarim iniam.”

Ezi a gumazibar damazimin deraghasa, kamaghin a Iesusin azara, “Ezi tina nan namakaba?” Ezima Iesus an akam ikaragha ghaze, “Gumazim Jerusalem ateghava Jerikon uaghira, egha gumazir kuraba batozima, me an korotiaba sueghava, puviram a misueghava are, egha anetaghizima a

mikirigha irighav iti. Ezima ofa gamir gumazim tuavir kamra uaghira egha an gara a gitagha zui. Kamaghira Livain gumazim uaghan iza danganir kamnaghra an gara a gitagha zui. Ezima Samarian gumazir mam, iza danganir gumazir kam itimra izava, an apighava bar an apangkufi. Egha an a bagha ghua wain ko borem an duaba ruegha egha da nomke. Egha a gumazim isa uan donki gisin anefagha, egha a inigha ghua daguir dipenir mamin aven ghugha egha deraviram a gami. Egha amimizaraghan a dagiar

pumuning dipenir ghuavim ganigha ghaze, ‘Deragh an gan eghti dughiar ki uamategham, ki izi bizir tizir ni uam a gamiziba ki da ikaragham.’

“Ezi ni manmaghin nighnisi, gumazir pumuning ko mikezir kabar manam gumazir kuraba misoghezir gumazimin namakam?” Ezi Judan arazibagh fozir gumazim a ikara, “Gumazir an apangkuvizim.” Ezi Iesus a migia ghaze, “Ni mangiva kamaghira damu.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 16 BILONG YIA

1. RIT

Jen 18:1-10

Akar dapanim: Ekiam ki nin ingangarir gumazim, nin nan dipenim gitagh mangan marki.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha gin Ikiavira Itir God Mamren nguibamin temer ekiabar apengan Abraham bato. Aruer mamin aruem bar puvira isima, Abraham uan purirpenimin tiar akamin aperaghav iti. Egha a kogha gumazir 3plan gari me tuivighav iti. A men ganigha uan purirpenim ategha zuamira ivegha me bagha ghua. Egha tevimning apirigha aviragha guam nguazim giri.

Egha kamagh migei, "O nan gumazir aruaba, ki ian ingangarir gumazim. Ia nan dipenimin izasa ki bar ifonge. Ia nan dipenim gitagh pura mangan marki. Ki tav mikemeghti a dipatam inigh iziti, ia uan dagariba ruegham. Eghti ia temer ekier kamin povimin avughsam. Eghti ki dagheba ia danighiti ia gavgavim uari danigh egh ua mangi. Kirara, ian ingangarir gumazim, ia nan dipenimin ize, ezi ki ian akurvaghasa." Ezi me kamagh migei, "A dera, ni migei moghin damu."

Ezi Abraham zuamira purirpenimin aven ghua kamagh Sara migei, "Ni plauan beghin ekier aghuitam inigh

egh zuamirama a giragh bretba tuegh." Egha Abraham uan bulmakauba bagha ivegha ghua mikarzim sara itir mam inigha ize. Egha a isa uan ingangarir gumazim ganingizi a zuamirama a misuegha aneghoregha a isami. Ezi asizim isigha givazima, Abraham asizir kam ko, bulmakaun otereborim ko, bulmakaun otereborimin ingarizir sis sara inigha ghua gumazir 3plan kabar afa. A me ganingizi me ada apima, a men boroghin tememin apengan tughav iti.

Egha me amegha givagha, Abrahamin azara, "Nin amuim Sara, a managh iti?" Ezi Abraham ghaze, "A purirpenimin aven iti."

Ezi men mav, a uabi Ikiavira Itir God, a kamagh migei, "Azenir girakirangin itimin iakinir kamran ki uamategham, eghti nin amuim Sara otaritam ikiam."

Ezi Sara purirpenimin tiar akamra ikia gumazir kamin akirangin, ikia akar kam baraki.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 15:2-5

Ia akam ikaragh: Gumazamizir arazir aghuibagh amiba, me Ekiamin Dipenimin aven mangam.

Gumazim, God ifongezi moghin biziba bar dar gin ghua,
arazir aghuiba zurara dagh amua,
egha zurara uan navir averiamin aven guizin akam nighnigha guizbangira
migei,
a nin Dipenimin aven ikiam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir arazir aghuibagh amiba, me Ekiamin Dipenimin aven mangam.

Gumazir kam, gumazir igharazibar ziabagh asighasizir puvati,
 egha uan namakaba arazir ikurabar me gamir puvati,
 egha purama akar kiniba, uan roroabav geir puvati,
 gumazir kamnang, a nin Dipenimin aven ikiam.

Gumazir kam, gumazir akirim ragha God gasaraziba, bar men aghua,
 egha gumazir Godin apengan ikia an atiatiba, a men ziaba fe,
 egha uan akar dikirizibar girara ghua bizibagh ami. Bizir kam, osimtizir ekiam
 a daningti, a nighnigh suam, a pura bizim. A guizbangira uan akar dikirizir
 kamin gin mangam.

Gumazir kamnang, a nin Dipenimin aven ikiam.

**Ia akam ikaragh: Gumamazizir arazir aghuibagh amiba, me Ekiamin Dipenimin
 aven mangam.**

Gumazir kam, a uan dagiaba amadima,
 gumazir igharaziba purama adama da ini, egha ua da ikarvazir dughiamin, an a
 dagh isin dagiataba ua da isir puvati.
 Gumazir arazir ikuratom gamizir puvatizitam kotin tughiv ikiti,
 gumazitam kotiam gifarsi anepezeper dagiaba a daningti, a dagiar kaba inian
 marki.
 Gumazir kamaghin amim, a tugh gavgavigh irighan kogham.

**Ia akam ikaragh: Gumamazizir arazir aghuibagh amiba, me Ekiamin Dipenimin
 aven mangam.**

2. RIT

Kl 1:24-28

*Akar dapanim: Bar fomira ikegha iza akar kam modoghav iti, ezi gumamaziziba bar a
 gifozir puvati.*

**Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumamaziziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Ezi datirighin ki ian akurvaghasa
 mizazim ini. Krais siosin akurvaghasa
 inizir mizaziba, da givazir puvati. Ki da
 givasava ami. Ezi ki siosin akurvaghasa
 ifonge, a Kraisin nivafizimra. Bizir
 kam bagha ki bar akonge. God uabi,
 ian akurvaghasa na misefe, egha
 ingangarir kam na ganingi, ezi ki
 siosin ingangarir gumazimin oto. Ezi ki
 deravira Godin akam akurir ingangarim
 nan iti. Dughiar fomira itibar iza
 datirighin, akar kam bar modo, ezi
 gumamaziziba bar a gifozir puvati.
 Egha datirighin a Godin gumamazizibar
 damazibar azenim giri. Ezi Godin
 nighnizim kamakin, a uabi akar aghuir
 modozir kam e an gumamaziziba, an
 en aka, eghti e fogham, akar modozir

kam a guizbangira bar dera, egha
 Kantrin Igharazibar Gumamaziziba bar
 men akuragham. Akar modozir kam
 kamakin, Krais ian navir averiabar
 aven iti, ezi ia fo, a ia inighti ia a ko
 mangiva Godin Nguibamin ikiva, egha ia
 an bizir aghuiba iniam, egha ia bizir
 kam bagha mizuai. Ezi e Kraisin akar
 aghuim bar vaghvagher gumamazizibav
 kiri. E kamaghin ifonge, me Krais
 ko porogh ikiva fofozir aghuitamin
 oteveghan koghiva, eghti e me inigh
 Godin damazimin mangam. Kamagh
 sua, e nighnizir aghuim ko fofozir
 aghuimin gin ghua men sure gamua,
 egha akar gavgavim me ganidi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ezi gumazamizir akam baregha an suiragha gavgaviziba, me bar akongegh. Me gavgavigha ikia dagher avira men otifii.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 10:38-42**

Akar dapanim: Marta ingangarir ekiabagh nighnigh dagha ami. Ezi Maria iniasava amir bizim, a bar bizir bar aghuim.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Eghava Iesus uan suren gumaziba ko tuavimin izavira ikiava egha nguibamin oto. Ezi amizir mam, an ziam Marta an diazima an an dipenimin ghu. Ezi an afumimin ziam Maria. A Iesusin dagarimin boroghira aperaghav ikiava a barazima a migei. Ezi Marta ingangarir avirim an nighnizimin izi, ezi an osimtizim sara dagher me damamibagh ami. Egha a Iesus bagha iza egha an azara,

“Ekiam, nan afumim na ataghizima ki uabira ingangaribagh ami, ezi ni na ginighnisi, o? A mikemeghtima a nan akuragh!” Ezi Ekiam a ikara, “Marta, Marta, ni bizir aviribagh nighnigha egha da bagha muriam ni dighori. Ni bizir vamira bagh nighnigh. Maria a bizir aghuimra misefe. Ezi bizir kam gumazitam a dama a inigham kogham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 17 BILONG YIA

1. RIT

Jen 18:20-32

Akar dapanim: Ekiam, ni nan migirigiar aviriba baragh nan ataran marki.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha Ikiavira Itir God Abraham migia ghaze, "Arazir bar kurar Sodom ko Gomoran otivibar eghaghanir bar aviriba otifi. Kamaghin ki magiri gumazir arazir kabagh amibar ganigham. Egh ki fogham, eghaghanir ki oregha fogha givazir kaba, da ti guizbangira, o puvati."

Egha gin gumazir pumuning dikavigha iragha Sodom in ghu. Ezi Ikiavira Itir God Abraham ko tughav iti.

Ezi Abraham sivagha an borogh in ghua an azara, "Ni ti gumazir aghuiba ko kuraba sarama asighasigham? Ti 50pla gumazir aghuiba nguibar kamin ikiti, ni igharaziba sara me gasighasigham? Ni ti 50plan gumazir aghuir kabagh nighnigh nguibar kam ateghti a ikiti, ni a gasighasighan kogham? Ni gumazir aghuiba ko kuraba sarama asighasigham, kar arazir aghuim puvati. Ni gumazir aghuiba ko kuraba, arazir vamiran me damuan marki. Ni nguaziba bar dar garir Jas, egh ni arazir aghuibara damuam."

Ezi Ikiavira Itir God kamagh an akam ikara, "Ki Sodom in nguibamin itir gumazir aghuir 50plan ganti me ikiam, eghti ki gumazamiziba bar me ateghti me ikiam. Eghti gumazir aghuir kaba, me ovengan kogham."

Ezi Abraham ua kamagh migei, "Ekiam, ki bizir aviribav kimti, ni nan ataran marki. Ki pura gumazir kinim, egh bizitam mikiman kogham. Eghti gumazir aghuir 50pla puvatighti, eghti

45plara ikiam, eghti ni nguibam bar a gasighasigham, o puvatigham?" Ezi Ekiam ghaze, "Ki 45plan gumazir aghuibar ganigh egh nguibam gasighasighan kogham."

Ezi Abraham uam migei, "Eghti gumazir aghuir 40pla ikiti manmaghin damuam?" Ezi Ekiam ghaze, "Ki gumazir aghuir 40plan ganigh egh nguibam gasighasighan kogham, eghti gumazir aghuir kaba ovengan kogham."

Ezi Abraham kamagh migei, "Ekiam, ki ua bizitam mikimasa. Ni ataran marki. Eghti 30pla ikiti manmakin?" Ezi Ekiam kamagh migia ghaze, "Ki 30plan gumazir aghuibar ganigh egh nguibam gasighasighan kogham."

Ezi Abraham ua ghaze, "Ekiam, ni nan migirigiar avirir kaba bagh nan ataran marki. Eghti gumazir aghuir 20pla ikiam, eghti manmakin?" Ezi Ekiam ghaze, "Ki gumazir aghuir 20plan ganigh, egh ki nguibam gasighasighan kogham."

Ezi Abraham ua ghaze, "Ekiam, ki akatam ua ni mikimasa. Ni nan ataran marki. Eghti gumazir aghuir 10pla ikiam, eghti manmakin?" Ezi Ekiam ghaze, "Ki gumazir aghuir 10plan ganigh egh nguibam gasighasighan kogham. Eghti gumazir aghuir kaba ovengan kogham."

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 138:1-3, 6-8**

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki nin deima, ni nan azangsizim barasi.

O Ikiavira Itir God, ki uan navir averiamin aven bar ni minaba.
Egha asebar damazibar, ki ighiar nin ziam febagh ami.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki nin deima, ni nan azangsizim barasi.

Ni zurara bar na apangkuvigha bar deragha nan gari.
Nin akam ko nin ziam kamaghin en akagha ghaze, ni bar ekeveggha bizir
igharaziba bar dagh afira.
Kamaghin, ki nin Dipenim uan guam a misuegh, teviba apirigh egh nin ziam
fam.
Ki nin deima, ni dughiar kamin ni nan dimdiaba barasi.
Egha uan gavgavim na ganigavira iti.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki nin deima, ni nan azangsizim barasi.

O Ikiavira Itir God, ni bar faraghavira ikia egha bar pin ti.
Gumazir uari abira nin apengan itiba, ni me ginighnisi.
Egh gumazir uari feba, me nin damazimin uari mongiva avegham.
Osimtizir aviriba na batifi, ezi ni nan gari ki deragha iti.
Nan apaniba nan atari, ezi ni me ko misogha uan gavgavimrama ua na isi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki nin deima, ni nan azangsizim barasi.

Ikiavira Itir God, ni na ko dikirizir akamin gin mangi biziba bar dar amu.
Ni nan apangkuvigha ikia mamaghira iti.
Ingangarir ni damuasa nighnizim, ni a damu bar anegifagh.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki nin deima, ni nan azangsizim barasi.

2. RIT**Kl 2:12-14**

Akar dapanim: God en arazir kuraba bar da batuegha, e gamizi e Krai ko angamra iti.

Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi dughiar e ruezimin e Krai ko poroghav itima, God Krai ko e sara mozim gati. Ezi e fo, God uan gavgavir ekiamin amodoghin ingarava Krai mozim a gamizi a ua dikafi. Ezi e nighnizir gavgavim an ingangarir gavgavir kamin itima, ezi dughiar e ruezimin, God Iesus ko e gamizima e uaghan ua dikafi.

Ia faragha uan arazir kurabagh amir arazim bagha gumazir aremezibar moghin iti. Ia navir ghurimin arazibar gin ghua, eghti Krai ian navir ghurimin araziba tighar da

atughuvkinighiva da gin amadagham, kamaghin ia gumazir aremezibar min ami. Ezi datirighin God ia gamima ia Krai ko angamra iti. Ezi God en arazir kuraba bar a da gin amada.

Moses Osirizir Araziba, akam e gasaragha, en arazir kuraba aghurigha azenim gati, egha e gamima e an akam ko an gavgavimin apengan iti. Ezi e gasir akar kaba God bar da batoke, egha uaghan Moses Osirizir Araziba isa Iesusin ter ighuvimin a gafu, egha tuavir kamin Moses Osirizir Arazibar gavgavim a gifa.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Godin Duam ia gamizi, ia an boribar otifi. Ezi Godin Duamin gavgavimin e Godin dia ghaze, "O Ame, En Afeziam!"."

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 11:1-13**

Akar dapanim: Ia biziba uari daningsi God ko mikim an azangsighti, a biziba ia daningam.

Ia, Kraiss Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Dughiar mam Iesus danganir mamin ikia God ko migei. Egha a givazima, an suren gumazir mam a migei, "Ekiam, ni God ko migeir arazibar en sure damu, mati Jon uan suren gumazibar sure gamizi moghin." Egha Iesus kamaghin me migei, "Ni God ko mikimiva, kamaghin mikim:

'En Afeziam, nin ziam bar zue, ezi arazir kuraba an saghon iti.

Eghti Dughiar Ni Bizibagh Ativamim, a izi.

Ni dughiaba meng en dagheba vaghvagh e daning, dughiar zurara apir dagheba e daningigh.

Ezi tina arazir kurabar e gami, e men arazir kuraba gin amadi.

Kamaghin amizi, ni en arazir kuraba gin amadagh.

Egh e ateghti, e osimtizar aven ikiti bizitam en navim biraghtima, e arazir kuratam damighan kogham.' "

Ezima Iesus kamaghin uan suren gumazibav gei, "Ian tongin gumazitam namakatam ikiva, egha dimagarir arizimin a bagh mangiva, egh kamaghin a mikimam, 'Namakam, ni daghetaba nan akuragh. Nan akar gumazim tuavimin iza na batozi, ki a daningamin dagheba puvati.'

"Eghti, gumazir dipenimin aven itim kamaghin an akam ikaragham, 'Ni

ingangarim na daningan marki. Ki tiar akam asaragha gifa, egha uan boriba koma akui. Kamaghin ki dikavighiva bizitam ni daningan kogham.' Ezi ki ia migei, dipenir ghuavim dikavighiva uan namakam puvatizar biziba bar a daningam. A bizir kaba uan namakam daningan ifongezir pu, egha an a ganingi. An namakam a dimvira ikian, an aghuagha egha dikavigha iza bizir a bar ifongeziba a ganingi."

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "Ia God ko mikim, egh biziba bagh an azang, eghti a da isi ia daningam. Egh ia biziba bagh ruiva, ia da bativam. Egh ia tiam gafughafughti, God ia bagh tiam kuigham. Gumazir Godin azaiba, me biziba isi. Ezi gumazir biziba bagha ruim, da batifi. Eghti gumazir itiam gafughagham, God a bagh akuigham.

"Egh ian boritam uan afeziam osiriba bagha an azangsightima, eghti a kuruzitam a danigam, o? Egh borim tuarir aroriam bagh uan afeziamin azangsightima, a tuighakam a danigam, o? Ia afeziar arazir kurabagh amiba, ia zurara bizir bar aghuiba uan boribagh anidi. Egha ia kamagh deraghvira fogh, guizbangira ian Afeziar uan Nguibamin itim bar akueghvira uan Duam isi gumazir a ko migeibar aningam."

Kar, Kraiss Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 18 BILONG YIA

1. RIT

Sav 1:2; 2:21-23

*Akar dapanim: E mighigha bizibagh nighnigha da bagha pamten ingari, ezi bizir kaba man
ikarvazir aghuimin e daningam?*

Akar kam, a Fofozir Gumazimin Akinafarimin aven iti.

Bar fofozir gumazir kam kamaghin
migia ghaze,
“Biziba bar, dar mingariba bar
mongezi,
bar guizbangira, e dagh fozir
puvatigha bar okam nighnisi.”
E garima, gumazir maba, fofoziba
ko nighnizir aghuim ikia egha uan
fofozir kam ko nighnizir aghuir kam
sara ingara biziba deragha dagh amua,
bizir bar aviriba isi. Egha me gin
ariaghirezi, gumazir igharaziba pura
men biziba isi, me men min fofozir
kamagh gariba itir puvati. Arazir
kam a derazi puvati, egha uaghan an
mingarim aven modozi e a gifozir
puvatigha okam nighnisi.

E zurara overiamin apengan
ikia puv ingara egha bizir aviriba
uaghan dagh nighnisi, ezi bizir kam
ikivira ikiamin ivezir aghuir manatam
e ikaragham? Bar puvati. Dughiar e
nguzimin itir kaba, mizaziba e batifi,
ezi en ingangariba osimtiziba e ganidi.
Ezi uaghan, e dimagaribar dagiar
ingangaribagh nighnigha dakuasa
amuava, dagh nighnighavira ikia
avughsaziba en puvati. Ezi arazir kam
uaghan, an mingarim modozi e a gifozir
puvatigha okam nighnisi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 90:3-6, 12-14, 17

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni nguazimin gumazamizibagh amima, me ariaghiria ua ghua nguazim gava.
Ni ghaze, “Ia nguazimin gumazamiziba, ia arimighiria ua nguazim gavagh.”
Nin nighnizim 1,000plan azeniba, da mati aruer vamira.
Dughiar kam, boghinaron aruemin min zuamira gifa.
Mati dimagarim dughiar otevimin ghua gifa.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni aperiamin min otogha gumaziba nigha zuima, me bar ariaghregha ireghav iti.
Me irebamın min bar dughiar otevimin iti.
Me mati dadar moniba, aruem anadi me aghua ruari.
ezi aruem uaghirima me midia uaghiri.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni deragh en sure damuti, e uan ikirimirimın dughiam gifogham, an otefe.
E fofozir aghuim ikiva, dughiaaba vaghvagh deraghvira bizibar amuam.
O Ikiavira Itir God, nin aningagharir kam ti dughiar ruarimin ikivira ikiam, o?
E nin ingangarir gumaziba, ni en apangkuv.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni zurarama en apangkufi.

Nin apangkuvir kam mizarazibar e gizivira iki.

E dughiabar iki, zurara onger akabar amuva naviba deragh ikiam. O Ikiavira Itir God, ni en God, e kamaghin ifonge, ni en apangkuvigh deraghvira e damu.

Bizir e amiba, da mar deraghvirama otiv.

Ni guizbangira bizir e amiba, ni gavgavim dar angighti, da gavgavigh mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

2. RIT

Kl 3:1-5, 9-11

Akar dapanim: Ia bizir pin itiba inisi pamten ingar, nguibar pin itim, Krai Godin agharir guvim gaperaghav iti.

Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

God ia gamizima ia Krai ko ua dikavigha ikirimirir igiamin iti. Egha bizir kam bagha, ia Godin Nguibamin pin itir biziba bar dagh ifongegh, da Krai itir naghin iti. Krai, Godin agharir guvimin amadaghan uan atrivir dabirabimin aperaghav iti. Ezi ia bizir pin itiba baghivira nighnigh, egh nguazimin itir bizibagh nighnighan marki. Ia fo, ia aremegha gifa, ezi ian ikirimirir angamra itim Krai ko ikiava egha Godin poroghav ikia egha modoghav ikia tighar azenimin otivam. Ezi Krai, a guizbangira ian ikirimirir angamra itimin mingarim. Eghti Krai uamategh izamin dughiam, ia uaghan a ko an angazangarir gavgavir ekiamin aven otivam.

Kamaghin ami, ia nguazimin itir arazir kurar ian navir averiamin itiba bar da gifagh. Bizir kaba, gumazamiziba uari bakia uari ko akuir arazim, ko arazir miziriziba, ko afiar araziba, ko arazir kurabar amuasa naviba dikavir arazim, koma gumazir igharazibar bizibar gara da ifuer arazim. Bizibar

gara dagh ifuer arazir kam, mati uari isa ifavarir godbar aningizir arazimin min ami.

ko uarigh ifarir arazim, ia arazir kabar amuan marki. Ia fo, ia navir ghurimin araziba ategha egha gumazir igiabar otifi, mati gumazim korotiar ghurim sueghava korotiar igiam aru. Ezi God, gumazir ian ingarizi ia gumazir igiabar otivizir kam, a kamaghin ifonge, a ia damuti ia bar deraviram a gifogham. Kamagh sua a ia gamuavira itima ia an miraram otivavira iti. Kamaghin amizi, datirighin bibiziba puvati. Ia ua kamaghin nighnighan marki, e Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, o e mikarzir mogomeba aghore, o daghorezir puvati, o igharazir darazir akabav gei, o nguibar atiabar gumaziba, o e pura ingangarir gumazibar iti o e firiaghrezir gumaziba. E kamaghin nighnighan kogham. E fo, Krai uabira iti, egha Krai uabi bar en aven iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Gumamaziziba fo, me Godin biziba bagha onganarazibagh amua iti, me bar akongegh. Gumamazir kaba God bizibagh ativagh dar ganamin dughiam bizir aghuiba iniam.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 12:13-21**

Akar dapanim: Bizir ni daningasa arighizi itiba, tina ada iniam?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi gumazir mam gumamazizibar torimin ikia kamaghin Iesus migei, “Tisa, nan aveghbuam mikemeghtima a gan afeziam ga bagha taghizir bizitaba na bagh taba tuiragh.” Ezi Iesus a ikara, “Tinara guan osimtizibar kir guan biziba tuiraghasa, na misefe?” Egha a me migei, “Ia uari bagh ganigh. Biziba bar dagh ifongezir arazir kaba bagh, uari bagh ganigh! Gumazimin dabirabim a bizir avirir a itir kaba saram otozir puvati.”

Eghava an akar isin zuir kamin me migei, “Gumazir dagiaba bar avirasemezir mam iti. Egha uan nguazimin dagher aghuir aviriba isi. Ezi a kamaghin uabi ginighnisi, ‘Ki manmaghin damuam? Ki uan daghebar arighamin danganiba puvati.’

“Egha a ghaze, ‘Ki kamaghin damuam. Ki uan dagher dipeniba

kuarighiva, dipenir ekiabara ingarigham. Egh dipenir ekiaba, ki uan maziaba ko dagheba ko biziba bar dar arigham. Egh ki uabira uabi mikimam, “Ni dughiar aviriba bagha ua bagha bizir aghuir avirim ariki. Egh ni damiva, wainin dipabar amiva, egh dughiar aghuarim iniva, egh bar akuegh ikiam.” ’

“Ezi God a migia ghaze, ‘Ni gumazir onganim. Dimagarir kamra nin ikirimirim ki a inighti, naremegham. Eghti tina ni ua bagh arighizir bizir kabanagh iniam?’

“Ezi tinan ua bagh biziba puv dar pozim mikiniva, egh a Godin damazimningin onganarazibar amuti, bizir kam a bativam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim

SANDE 19 BILONG YIA

1. RIT

GST 18:6-9

Akar dapanim: Ni en apaniba mizazim me gasegħa, egha arazir kamin ni en iziaba fe.

Akar kam, a Nighnizir Aghuimin Akinafarim, o Gutpela na Stretpela Tingting, an aven iti.

Ni fomira en ovavibav kemegħa gifa,
 dimagarir kam otivam.
 Ni me mikemegħti, me nin akar
 dikirizir kam bar deraghviram
 a gifogh, egh me tuivigh
 gavgavigham.
 Akar kam me a gakuegha nighnizir
 gavgavim an iti.
 Nin gumamaziziba kamaghin fogħa
 gifa,
 ni gumamazizir aghuibar akurvagh,
 men apaniba agivam.
 Ni en apaniba ivezir kuram me
 ganingi,
 ezi arazir kamin ni en ziaba fe,
 egha ni ua bagħavira e amisefe.

Ezi gumazir aghuiba, men borir nin
 damazimin zueziba, me danganir
 mogomebar ghuegha, egha ofaba
 ni ganidi.
 Egha me bar mogħira akam akira
 ghaze, me nin arazibar gin
 mangam.
 Egh nin gumamaziziba, bar
 akueghamin dughiam ko dughiar
 osimtiziba ikiamimin, me uari
 akuvam.
 Egha dughiar kamin me nin iziam
 fer igħiaba bangam. Igħiar kaba,
 ian inazir afeziaba fomira uaghan
 da bange.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 33:1, 12, 18-20, 22

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam uabaghavira inabaziba, me bar akongegħ.

Ia gumamazizir aghuiba, ia Ikiavira Itir God ia bagħ amizir bizir aghuim bagħ bar
 akongegħ.
 Arazir kam bar dera: ia an akam baragħa an gin zui darasi, ia an ziam fi.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam uabaghavira inabaziba, me bar akongegħ.

Kantrin tam God bagħavira ikiti, Ikiavira Itir God deravira a damuti, a bar
 akongegħ.
 Kantrin kam, an gumamaziziba, God ua bagħavira me ginaba.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam uabaghavira inabaziba, me bar akongegħ.

Ia orakigh! Ikiavira Itir God, gumazir an atiatia an apengan itiba, a men gari.
 Gumazir kaba, me an apangkuvir arazir kam nighnizir gavgavim an iti.
 A gumazir kaba deragh men ganti, me angamra ikiam.
 Mitiriam aghamin dughiam otogħti, a men akuragħti, me dagħem bagħ ovengan
 kogħam.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam uabaghavira inabaziba, me bar akongegħ.

E Ikiavira Itir God baghivira mizuamiva,
nighnizir gavgavim an ikiti an e geghuvam.

A en oramin min itima e an aven modima a en akurvasi. O Ikiavira Itir God, e
nighnizir gavgavim nin ikiavira ikia nin akurvazim mizuai.

Kamaghin, ni en apangkuvigh mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Gumamazir Ekiam uabaghavira inabaziba, me bar akongegh.

2. RIT (longpela Rit)

Hi 11:1-2, 8-19

Akar dapanim: Me nguibar ekia gavgavir kamin ganasa mizua iti, nguibar kam God uabirama an ingarasa nighnigha an ingari.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Nighnizir gavgavimin arazim a kamakin. E guizbangira kamaghin fo, bizir aghuir God e daningasa mikemezi e dav zuai itiba, e guizbangira da iniam. Egha e bar fo, bizir en damaziba ganizir puvatiziba, da guizbangira gin otivam. Gumazir fomira itiba, me nighnizir gavgavim Godin iti, ezi God me gakuegha, egha gumazir aghuiba me garisi.

Ezi uaghan Abraham nighnizir gavgavim Godin iti. Egha bizir kam bagha God an diazir dughiamin, Abraham Godin akamin gin ghua, egha uan nguibam ataki. Egha a nguibar God a daningasa akam akirizimin ghu, kar guizin an nguibamra. Ezi Abraham fozir puvati, a managh mangam. Egha a nighnizir gavgavim ikia egha a zui. A nighnizir gavgavim ikia ghua nguazir kamin apera, nguazir God fomira a daningasa akam akirizim. Egha a nguazir kam gaperagha mati nguibar igharazimin gumazim. An Purirpenim gaperaghav iti, moghin Aisak ko Jekop uaghan uan purirpenibagh aperaghav iti, gumazir kamning God nguazir kam ginighnigha egha uaghan akar kam aning bagha anakiri. Abraham zurara nighnizir gavgavim ikia egha nguibar ekia gavgavigha itir kamin ganasa egha muza iti. Nguibar ekia kam, God uabira tuavir an ingaramibagh nighnigha egha a uabi an ingari.*

Ezi Sara uaghan nighnizir gavgavim Godin iti. A guizbangin bar ghurigha boritam batan kogham. Egha a nighnizir gavgavim iti. Egha borim batamin gavgavim ini. Sara kamaghin nighnisi, "God na migia ghaze, 'Ni boritam batam,' egh akam akiri. Ki fo, God guizbangira mikeme." Kamaghin, gumazir kam Abraham a ghurigha egha aremeghasava ami, egha a ovavir borir aviribar afeziamin oto. Ezi an ovaviba otiva bar aviraseme, mati overiamin mikoveziba, o ongarimin dadarimin gigiba. Gumazitam da mengiva avegham.

Ezi gumazir kaba me nighnizir gavgavim Godin ikia ghua me ovengezir dughiamin tu. Ezi dughiar me nguazimin itim, me bizir aghuir God me daningasa akam akiriziba, da inizir pu. Puvati. Egha me tuivigha, mati bizir men saghuiamin itibar gari, egha bar akuegha dar gari. Egha aghumsizir puvatigha kamaghin migei, "E nguazir kamin ikia, mati kantrin igharazimin gumamaziziba, egha iza dughiar otevimin nguazir kamin iti."

E fo, gumamazir kamaghin migeiba, me guizbangira kamaghin migia ghaze, me uari bagh nguibatam buriam. Egha me nguazir me ategha izezir kamra ginighnighavira ikia, egha me uam an ghueghai. Egha me uan nguazir ghurim ginighnizir pu. Puvati.

Me nguazir igharazir iniasava amim, a bar deragha egha nguazir me ataghizim bar a gafira. A Godin Nguibamra. God me bagha nguibar kam akirizi a iti, eghti me an ikiam. Egha gumazir kaba kamaghin God migia ghaze, “Ni en God.” Ezi, God men akar mikemezir kamin aghumsighizir puvati.

Ezi God kamaghin Abraham ko akam akira ghaze, “Aisakin aven, nin ovavir boriba otivam.” Egha dughiar God Abrahamin nighnizir

gavgavim tuisighamimin, a kamaghin Abraham migei, “Ni uan otarir vamira misueghiva egh ofan min a isi God daningigh.” Ezi Abraham nighnizir gavgavim Godin ikia, egha Aisak isa God daningasava ami. Abraham kamaghin nighnisi, “Aisak aremeghti, God uan a damighti a ua dikavigham.” Ezi bar guizbangira, e bizir otozir kam, akar isin zuimin kamaghin a mikimam, Abraham Aisak ua mozimin a inis.

Kar Godin Akam.

2. RIT (sotpela Rit)

Hi 11:1-2, 8-12

Akar dapanim: Me nguibar ekier gavgavir kamin ganasa mizua iti, nguibar kam God uabirama an ingarasa nighnigha an ingari.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Nighnizir gavgavimin arazim a kamakin. E guizbangira kamaghin fo, bizir aghuir God e daningasa mikemezi e dav zuai itiba, e guizbangira da iniam. Egha e bar fo, bizir en damaziba ganizir puvatiziba, da guizbangira gin otivam. Gumazir fomira itiba, me nighnizir gavgavim Godin iti, ezi God me gakuegha, egha gumazir aghuiba me garisi.

Ezi uaghan Abraham nighnizir gavgavim Godin iti. Egha bizir kam bagha God an diazir dughiamin, Abraham Godin akamin gin ghua, egha uan nguibam ataki. Egha a nguibar God a daningasa akam akirizimin ghu, kar guizin an nguibamra. Ezi Abraham fozir puvati, a managh mangam. Egha a nighnizir gavgavim ikia egha a zui. A nighnizir gavgavim ikia ghua nguazir kamin apera, nguazir God fomira a daningasa akam akirizim. Egha a nguazir kam gaperagha mati nguibar igharazimin gumazim. An Purirpenim gaperaghav iti, moghin Aisak ko Jekop uaghan uan purirpenibagh aperaghav

iti, gumazir kamning God nguazir kam ginighnigha egha uaghan akar kam aning bagha anakiri. Abraham zurara nighnizir gavgavim ikia egha nguibar ekier gavgavigha itir kamin ganasa egha muza iti. Nguibar ekier kam, God uabira tuavir an ingaramibagh nighnigha egha a uabi an ingari.*

Ezi Sara uaghan nighnizir gavgavim Godin iti. A guizbangin bar ghurigha boritam batan kogham. Egha a nighnizir gavgavim iti. Egha borim batamin gavgavim ini. Sara kamaghin nighnisi, “God na migia ghaze, ‘Ni boritam batam,’ egh akam akiri. Ki fo, God guizbangira mikeme.” Kamaghin, gumazir kam Abraham a ghurigha egha aremeghasava ami, egha a ovavir borir aviribar afeziamin oto. Ezi an ovaviba otiva bar aviraseme, mati overiamin mikoveziba, o ongarimin dadarimin gigiba. Gumazitam da mengiva avegham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ia deravira uari bagh gan. Ia dughiar ian Ekiam izamim ia a gifozir puvati.

Aleluia.

GUTNIUS (longpela RIT)**Lu 12:32-48**

Akar dapanim: Ia gan egh mizuam iki. Ia okighnighti dughiar kamin Gumaziba Otatim iziva otogham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Ia sipsipin bizir muziarim, ian Afeziam ia damighti, ia Atrivimin otivasa a bar akonge. Kamaghin ia atiatingan marki. Ia uan biziba amangiva dagiaba inigh, egh gumazir onganarazibar aning. Egh uari bagh dagiaba azuir mitariba inigh dar arightima da dighorighiran kogham. Ian bizir aghuir Godin Nguibamin itiba, da givaghan kogham. Godin nguibamin okimakiar gumaziba roghira izan kogham, eghti barareba dagh asighasighan kogham. Danganir manam nin bizir aghuiba iti, danganir kam nin navir averiamin aven itir ifongiam, a uaghan ikiam.”

Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Ia ingaramin korotiabar aghuighiva otivamin bizim bagh ganiva uan lamba ateghtima da isi, mamaghira iki. Egh mati gumazim uan otarim amir ikizir isam bagha ghugha uamategh izasa, me a mizuai. Eghti a uamategh izi tiam gafughti me zuamiram a bagh tiam kuigham. Ingarir gumazir kabar gumazir aruam uamategh izi men ganti, me a mizua gari. Kamaghin me bar akuegham. Ki guizbangira ia migei, a dagheba, me daningsi, uabin kurukegham. Egh me mikemeghti, me dakozim dapiaghti a izi dagheba me daningam. Egh men gumazir aruam dimagarir arizim, o aminim titim a uamategh izi men ganti me a bagh gan mizuam ikiti, kamaghin me bar akuegham. Ia arazir kam ginighnigh. Gumazir manam, okimakiar gumaziba dimagarimin izava an dipenim

akarasava amima, a men dughiam gifogha, egha men arafa. Egha me ataghizi me an dipenim akarizir puvati. Kamaghira, ia uaghan aravagh iki gan. Guizbangira, dughiar ia Gumazibar Otarim mizuaman koghamim, a dughiar kamram otogham.”

Ezi Pita Iesusin azara, “Ekiam, ni akar isin zuir kamin erara migei, o e bar moghira?” Ezi Ekiam an akam ikara, “Ingangarir gumazir manamra nighnizir aghuiba ikia deravira uan ingangarim gami? An gumazir ekiam a damuti, a ingangarir gumazir igharazibar ganam. Egh dughiar an gumazir ekiam ifongezimin, a dagheba isi ingangarir gumazibar aningam. Ingangarir gumazir kam ingara itima, an gumazir ekiam izava a batogha an ingangarir kamin garima, gumazir kamin navir averiam bar an dera. Ezi ki guizbangira ia migei, ingangarir gumazir kamin ekiam a damightima, an an ingangarir gumazir mabar ekiamin ikiva an biziba bar dar ganam. Egh ingangarir gumazibar dapanim uabira uabi mikimam, ‘Nan gumazir ekiam dughiar ruarimin ikegh izam.’ Egh a dikavigh ingangarir gumaziba ko ingangarir amizibav soghiva, damiva, wainin dipabar amiva dapanim onganigham. Eghti an ekiam, dughiar an ingangarir gumazim a bagha garir puvatizimin, an otogham. A dughiar a fozir puvatizimin uamategham. Eghtima an ekiam bar anerghorarighiva a inighiva gumazir God gifozir puvatiziba ko anetigham.

“Ingangarir gumazibar dapanim fo, an ekiam bizir tizim damuasava a mikeme, ezima an a gamizir puvati. Eghti an ekiam dughiar aviribar a ifozoregham. Eghti ingangarir gumazim an ekiam ifongezir arazibagh fozir puvatighiva, egh a uabi misoghamin arazibar amuti, an ekiam dughiar

aviribar a ifozoreghan kogham. Tina bar bizir aviriba ini, a ua bizir aviriba God daningam. Ezima tina God bizir aviriba an dafarim gariki, God uam a dam aviriba inisiva an azangsigham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Lu 12:35-40

Akar dapanim: Ia gan egh mizuam iki. Ia okighnighti dughiar kamin Gumaziba Otatim iziva otogham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Ia ingaramin korotiabar aghuighiva otivamin bizim bagh ganiva uan lamba ateghtima da isi, mamaghira iki. Egh mati gumazim uan otarim amir ikizir isam bagha ghugha uamategh izasa, me a mizuai. Eghti a uamategh izi tiam gafughti me zuamiram a bagh tiam kuigham. Ingarir gumazir kabar gumazir aruam uamategh izi men ganti, me a mizua gari. Kamaghin me bar akuegham. Ki guizbangira ia migei, a dagheba, me daningsi, uabin kurukegham. Egh me mikemeghti, me dakozim dapiaghti a izi dagheba me daningam. Egh men gumazir aruam

dimagarir arizim, o aminim titim a uamategh izi men ganti me a bagh gan mizuam ikiti, kamaghin me bar akuegham. Ia arazir kam ginighnigh. Gumazir manam, okimakiar gumaziba dimagarimin izava an dipenim akarasava amima, a men dughiam gifogha, egha men arafa. Egha me ataghizi me an dipenim akarizir puvati. Kamaghira, ia uaghan aravagh iki gan. Guizbangira, dughiar ia Gumazibar Otarim mizuaman koghamim, a dughiar kamram otogham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 20 BILONG YIA

1. RIT

Jer 38:4-6, 8-10

Akar dapanim: Jeremaia aremegh. An migriaba midorozir gumazir ikiavira itiba ko gumazamizir nguibar ekia kamin itiba men gavgaviba abini.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Ezi gumazir dapanir kaba ghua kamaghin atrivim migei, "Gumazir kam Jeremaia, a migeir akaba, midorozir gumazir nguibar ekia kamin ikiavira itiba, men navir averiabar aven men nighnizim ko gavgavim dikabira, egha uaghan gumazamiziba sara. Gumazir kam, men akuraghti me deragh ikian aghua. Puvati. A me ikuvasa a ifonge. Kamaghin amizi, ni a misueghti, an aremegh." Ezi atrivim Sedekaia kamaghin men akam ikara, "A ian dafarimin iti. Ki ian anogoreghan kogham." Ezi gumazir kaba Jeremaia inigha mozir dipar mamin ghu. Egha me benim an reziaming garugha aghumra anetaghrazim a mozimzimn uaghiri mozir kamin dikinimin tu. Mozir kam a dipatam an itir puvati. Nguazir begheazimra an iti. Ezi Jeremaia mozir dikinimin tuzi an

suemning nguazir begheazir kam giraghu. Kar atrivimin otarim Malkian mozim, a midorozir gumazibar danganimin ikia atrivimin dipenimin divazimin aven iti.

Ezi Ebetmelek atrivimin dipenim ategha atrivim bagha ghua, egha kamaghin a migia ghaze, "Ga uaning, gumazir aruam, gumazir kaba arazir bar kuram akam inigha izir gumazim Jeremaia gami. Me a isa mozir mam mikini. Eghti a mozir kamin ikiva, egh a dagheba puvati aremegham. Ni fo, dagheba nguibar kamin bar puvati." Ezi atrivim akar kam baregha, egha kamaghin Itiopian gumazim Ebetmelek migei, "Ni mangi, na ko itir gumazibar tongin gumazir 30pla inigh, egh ia mangi mozir kamin Jeremaia gekuigh anang. Eghti an aremeghan kogham."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 40:2-4, 18

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni zuamira izi nan akuragh.

Ki Ikiavira Itir God, dughiar bar ruarimin a mizua itima, a nan ararem baregha nan akura.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni zuamira izi nan akuragh.

Ki osimtiziba atera egha mati gumaziba ovia itir torir konimin aven ikia oveghasava amima,

Ikiavira Itir God nan suiragha na gekuigha anabo.

Ki mati nguazir begheazim bar a vuigha iraghugha an aven itima, a ua na asigha dagiar ekiam gisin na afazi, ki gavgavim inigha tu.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni zuamira izi nan akuragh.

Ana onger akar igiar mam nan akam gati.

Kar onger akar e uan Godin ziam famim.

Gumazir avirim kamagh gan atiatigh an apengan ikisi, nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin ikiam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni zuamira izi nan akuragh.

Kirara, ki gavgaviba puvatigha uabira uabin akurvaghan iburaghuburaki.
 Ezi Ekiam na ginighnisi.
 O nan God, ni uabi nan akuragha ua na ini.
 Ni suighsuighan marki, ni zuamira izi nan akuragh!

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni zuamira izi nan akuragh.

2. RIT

Hi 12:1-4

Akar dapanim: Bizir e gami e pamten ivemari puvatiziba ko arazir kurar en mikarzirar pogheziba, e bar moghira da ategham.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Ezi gumazamizir fomira itiba, me ghuariamin min e okarigha tuivaghav ikia, egha nighnizir gavgavimin arazim en akakasi. Kamaghin amizi, bizir en tuaviba pirima e uan ivemarim deragha a gamir puvatiziba, ko arazir kurar en suiraziba sara, e bar ada ataghragham. Egh e naviba gavgavigh egh e ivemarir ekiar God e bagha atizir kamin ivemaram. E Iesusra ganam, an en nighnizir gavgavimin mingarim, egh an en nighnizir gavgavim damighti, a gin deraghviram otogham. Iesus fo, a bar deravira Godin akamin gin mangi egh a gin bar deravira ikiva bar akuegh mamaghira ikiam. Egha a bizir kam ginighnigha egha gavgavigha ikia egha osimtiziba atera ter ighuvimin ovenge. Gumazamiziba

kamaghin nighnigha ghaze, gumazir ter ighuvimin ovengezim, a bar gumazir arazir kurabagh amim, egha aghumsizir ekiam isi. Ezi Iesus aghumsizim ginighnizir puvatigha, egha areme. Egha datirighin a Godin agharir guvimin atrivir dabirabimin aperaghav iti.

Ia bar deraghvira Iesus ginighnigh. Gumazir arazir kurabagh amiba fomira bar puvirama Iesusin apanim gami. Ezi a bar tugha gavgafi. Ia bizir kam ginighnigh egh tugh gavgavighsi amirvaghan marki, egh uan nighnizir gavgavim ataghragham marki. Guizbangira, ia arazir kuram abinasava midorozim gami, ezi midorozir kamin ian tav ovegha ghuzitam irezir puvati.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki uan sipsipbagh fozì, me nan akam baregha, nan gin izi.

Aleluia

GUTNIUS

Lu 12:49-53

Akar dapanim: Ia nighnigh suam, ki ti nguazimin midoroziba agivasa ize, Puvati. Ki gumazamiziba abighsuasa ize.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "Ki nguazim avim a darighasa izi. Ezi avim datirighira isiasa ki ifonge. Ki tighar rurir mam a iniam. A mati dipam gumazim avarazi moghin, osimtiziba na bativam. Ezi ki a inizir puvati. Kamaghin ki bar osemi, mangi

dughiar kam otogham! Ni ghaze, ki navir amirizim inigha nguazir kamin izi? puvati, ki ia migei, ki gumazamiziba abighasa ize. Datirighin tugh mangi 5 plan amuirogh boriba dipenir tamin ikiv uari tuiragham, 3 pla pumuningin apanimin ikiam,

eghti, pumuning 3 plan apanimin ikiam. Me uari tuiragham, afeziam uan otarimin apanimin ikiam, eghti otarim uan afeziamin apanimin ikiam. Amebam uan guivimin apanimin ikiam, eghti guivim uan amebamin

apanimin ikiam. Otarimin amuim uan pamin amebamin apanimin ikiam, eghti, otarimin amebam uan otarimin amuimin apanimin ikiam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 21 BILONG YIA

1. RIT

Ais 66:18-21

Akar dapanim: Kantrin kamin gumamaziziba ian namakar uan kantribar itiba, me me inigh ua nabagh izam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ekiam ghaze,
 “Ki gumamazizibar nighniziba ko
 arazibar ganis, egha ki fo,
 kar ki nguazimin itir gumamazizir
 akar uaghara migeir puvatiziba,
 bar me akuvamin dughiam.
 Me izi uari akuvaghamin dughiamin,
 nan angazangarir ekiam ko
 gavgavimin ganam.
 Eghti ki men tongin arazitam
 akagham.
 Eghti ki gumazir ikuvizir puvatizir
 kabar tarazi amangti,
 me kantrin saghon itibar mangi,
 nan iziar ekiam ko, gavgavimin
 gun gumamazizir tong oraghizir
 puvatizibav kimam.
 Ki nguibar kabar me amangti me
 mangam,
 Tarsisin kantri, ko Pulin kantri, ko
 Lidian kantri, kar baribar asir
 fofozir aghuim itir gumaziba,
 ko Tubalin kantri ko Grikin kantri,
 ko nguibar arighatizir ongarir torir
 saghon itiba, me me bagh

mangegh nan iziar ekiam ko
 gavgavimin gun me mikimam.
 Egha Ikiavira Itir God ghaze,
 gumamazizir kaba, mangi
 ian namakar kantrin kabar aven
 itiba, me me isi ofan min me
 inigh Ikiavira Itir God bagh izam.
 Me, me isi hoziaba ko, karisba
 ko, akuriaba ko, donkiba ko,
 kamelbar afegh,
 men aku na bagh nan mighsiam
 Jerusalemin izam.
 Me mati, ia Israelia zurara witin
 ofaba isa itarir nan damazimin
 zuezibagh arigha, da anetera
 Ikiavira Itir Godin Dipenim bagha
 izi moghin,
 me men aku na bagh izam.
 Eghti ki men tarazi amiseveghti
 me ofa gamir gumazibar otivti,
 tarazi Livaibar otivam.”
 Kar Ikiavira Itir God mikemezir
 akaba.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 117

Ia akam ikaragh: Ia akar aghuim bar gumamaziziba bar me mikim.

Ia kantriba bar dar gumamaziziba, Ikiavira Itir Godin ziam fi.
 Ia ikiziba bar, an ziamin onger akabar amu.

Ia akam ikaragh: Ia akar aghuim bar gumamaziziba bar me mikim.

Guizbangira, an apangkuvim e bagha zurara ekeveghavira iti.
 Egha a zurara uan akamin gin ghua e ataghrazir puvati.

Aleluia! E Ikiavira Itir Godin ziam fam!

Ia akam ikaragh: Ia akar aghuim bar gumamaziziba bar me mikim.

1. RIT

Hi 12:5-7, 11-13

*Akar dapanim: Gumazamzir Ekiam ifongeziba, A me akirmisi.***Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.**

Ia ti God ian naviba gavgavim dar aningasa ia ganingizir migirigiaba da bakinighnighiz, o? A ia dibora ghaze, ia an boribara, egha ghaze,

“Nan boriba, ia fo, Ekiam gumazir a ifongeziba a me akirmisi.

Egh a gumazitam inigh egh uan borimin min a diponiva, egh uaghan a fozorogham.

Kamaghin, Ekiam ni akirsi bizitam ni damightima,

eghti ni kamaghin nighnighan marki, kar pura bizim.

Egh uaghan osiman marki.”

Ia tuivigh gavgavigh, egh Godin amamangatighti a ia akirmigh.

Osimtizim ia batoghti ia kamaghin fogh, mati afeziam uan boribagh amir arazimra, God uaghan ia gami. Borir manatam itima an afeziam anekirimizir pu? Puvati.

Afeziam e akirmighasa osimtizim e ganingi, ezi e ghaze, osimtizir kam bar e itarazima e ikia bar akongezir puvati. Egha en navir averiaba bar osemi. Eghti an e akirmigh givaghtima, an dagher aghuir en otivamibara kara: e Godin damazimin arazir aghuibara amuam, eghti en navir averiaba amiragh ikiam.

Eghti ian aghariba gavgaviba puvatigh egh pura guighiv ikitima, ia da feghiva egh ingangarim damu. Eghti ian suem aremegh pura ikiti, eghti ia a feghiva tuavir aghuimin daruvira iki. Ia kamaghin damighti ian sueba bar ikuvighan kogham. Puvati. Ada ua deragham.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluia, Aleluia.

Iesus kamaghin migia ghaze, ‘Ki uabi ki tuavim, ko akar mingarim, ko angamra Itir ikirimirimin mingarim.”

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 13:22-30

Akar dapanim: Gumazamiziba aruem anadi naghin itir kantriba ko, aruem ghuaghiri naghan itiba ko, not ko sautin itiba ategh izi God bizibagh ativaghamin dughiamin aven iki damam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus Jerusalemin ghuava nguibar ekiaba ko dozibar bar gumazamizibar sure gamua zui. Ezi mav an azara, “Ekiam, God gumazamizir vabara ua me iniam, o?”

Ezima a kamaghin me migei, “Ki ia migei, aviriba tiar akar asuvirizir kamin aven mangiva avegham. Ezi kamaghin amizima ia gavgavigh tiar akar asuvirizir kamin dirighiva aven

mangi. Eghti dipenimin ghuavim dikavigh tiam asaraghtima. Ia azenan ikiva tiam misogh dimiva avegh suam, ‘Ekiam, e bagh tiam kuigh.’ Eghtima a kamaghin ian akam ikaragham, ‘Ki ia gifozir puvati. Ia managh izava otifi?’

“Eghti ia kamaghin mikimam, ‘E ni ko dagheba ko dipaba ame. Ezima ni tuavibar en sure gami.’

“Eghti a kamaghin ian akam
ikaragham, ‘Ki ia gifozir puvati. Ia
managh izava otifi. Na gitagh, ia arazir
kurabagh amiba!’

“Egh ia, Abraham ko Aisak ko Jekop
ko Godin akam inigha izir gumaziba me
God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven
ikitima ia men gan ikiam. Egh ia azenan
ikiva bizir kam bagh aziva atariba

kuskugham. Egh gumazamizir aviriba
nguazimin mikebaba bar dar ikegh
iziva God Bizibagh Ativamin Dughiamin
isam bagh uan danganiba iniam. Ia
oragh, gin itir gumaziba me faragham,
eghti gumazir faraziba me gin ikiam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 22 BILONG YIA

1. RIT

Sir 3:17-20, 28-30

Akar dapanim: Ni uabira uabi abiragti Ekiam deravira ni damuam.

Akar kam, a Sirakin Akinafarimin aven iti.

Nan borim, ni uan ingangarir ni
amiba bagh, uabi dikabiragh,
eghti Godin damazimin derazir
gumamaziba, me ni gifuegham.
Eghti nin ziam bar ekeveghti,
ni uabi dikabirir arazim uaghan
ekevegham. Eghti nin arazir kam
Ekiamin damazimin otoghti,
a ni bagh bar akuegham.
Guizbangira, Ekiamin gavgavim
a bar guizbangirama ekefe, ezi
gumamazir uarira uari abiriba,
me an ziam fe.
Gumamazir uarira uari feba, me
osimtizir ekiabar aven ikiam,
eghti bizir men akuraghti me ua
deraghamiba puvatigham.

Guizbangira, arazir kuram mati
tememin biba nguazimin suighizi
moghin
men navir averiabar suigha gavgafi.
Gumamazir fofozim itiba, me zurara
nighnizir aghuim iniasa, akar isin
zuiba puvira dagh nighnisi.
Me dagh fofoghasa deragha kuariba
arigha da barasi.
E fo, gumazitam dipam isi avim
gingeghti, a mungegham.
Kamaghira, gumazitam gumazir
onganarazibar apangkuvigh
dagiaba isi me daningti, God an
arazir kuraba gin amadagham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 68:4-7, 10-11

Ia akam ikaragh: O God, ni en akurazi, en dabirabim dera.

Gumamazir aghuiba Godin damazimin,
naviba deragh bar akuegh iki mamaghira ikiam.
God, ghuariabagh aperagha overiamin zui.
Ia an tuavim akir.
An ziamra kara, Ikiavira Itir God.
E an damazimin bar akuegh,
ighiaba bangi ziar ekiam a daningam.

Ia akam ikaragh: O God, ni en akurazi, en dabirabim dera.

God uan Nguibamin ikia, borir ameboghfeziaba ariaghreziba deragha men gara,
paba ariaghrezir amiziba deragha men gari.
Gumamazir uarira itiba, a men adarazi isa me ko me akufi.
Ezi me uari ko ikia deragha iti.
A kalabusin itir gumaziba nigha azenan izegha, me gamizi me deragha iti.
Ezi gumazir akaba batoziba, a me gamizi me nguazir dipaba puvatizibar iti.

Ia akam ikaragh: O God, ni en akurazi, en dabirabim dera.

O God, ni amozir dafam amadazi a iza,
 nguazir kurar kam gizivagha a gamizi a ua dera.
 Nin gumamaziziba nguibaba nguazir kamin dar ingari.
 Ezi ni bar deragha, dagheba isa, onganarazibagh amir gumazibagh anidi.

Ia akam ikaragh: O God, ni en akurazi, en dabirabim dera.

1. RIT

Hi 12:18-19, 22-24

*Akar dapanim: Ia Saionin nguibamin otivigha gifa, a Jerusalemin nguibar overiamin itim.
 Kar Godin zurara itimin nguibam.*

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Ia uan dafaribar suighamin
 biziba ia da bativizir puvati, mati
 Israelia fomirama ami. Me iza Sainain
 Mighsiamin boroghin ikia, egha
 maburan avim ko mitarmer bar pizimin
 gara aminir bar gavgavim ko sigham
 ararem baragha egha gumazir mamin
 tiarim barasi. Gumamaziziba tiarir kam
 baragha egha bar atiatigha kamaghin
 Moses migei, "E uam oraghan aghua."

Ia bizir kamaghin garitamin otozir
 pu. Puvati. Ia Saionin Mighsiam ko
 Godin zurara itimin nguibar ekiamin
 otogha gifa, kar Jerusalemin nguibar
 Godin Nguibamin itim. Egha ia
 tausen tausenpla enselba batifi, me
 uari akuvagha bar akuegha iti. Ia
 Godin borir ivariabar iviriar ekiam
 batogha gifa, kar Godin Nguibamin itir

Akinafarimin ziaba osirigha givazi
 darasi. Ia Godin kam batogha gifa, a
 gumamaziziba bar araziba tuisighamin
 Jas. Ia, gumazir fomira Godin
 damazimin deragha egha aremegha,
 egha bar deraviram otiviziba, ia men
 duaba batifi.* Ia Iesusra bato, abuir
 gumazir God ko en tighin itim, egha
 Akar Dikirizir Gavgavir Igiam gami.
 Egha ia Iesusin ghuzimin otifi, a fomira
 akar gavgavir dikirizir igiar kam
 gavgavim a daningasa akavkini. Ezi
 ghuzir kamra akar aghuim e mikiri,
 egha fomira Abelin ghuzim akam
 akunizi moghin amir pu. Puvati. Iesusin
 ghuzim akar bar aghuim akuri, ezi akar
 kam Abelin ghuzimin akam gafira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ia nan osimtizim ingh uari datigh aneter, na gifogh. Ki gumamazizibar asughasugha
 egha bar uabi abira.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 14:1, 7-14

*Akar dapanim: Gumazim o amizim uabira uabi fam, God anebiragham. Eghti gumazim o
 amizim uabi abiragh ikiti, God a fegham.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Sabatin mam Iesus ghua Farisibar
 gumazir ekiamin dipenimin api. Ezima
 dughiar kam gumamaziziba bar
 deraviram an gari.

Dughiar kam Iesus gari, gumazir
 gighamiziba me dabirabir danganir

ekiaba dagher dakozimin da isi. Ezi
 Iesus akar isin zuir kamin me migei,
 "Gumazitam amuir ikizimin isam
 bagh diaghti, ni mangi dabirabir
 danganir ekier faragha itim dapian
 marki. Me, gumazir ziar ekier nin ziam

gafirazim, a bagha a ginaba. Eghti, isar ghuavir virara guan diazim izi kamaghin ni mikimam, 'Ni uan misiam gumazir kam daningigh.' Eghti ni bar aghumsighiva, danganir bar gin itim inigham. Kamaghin dughiar me nin diazim, ni danganir apengan itim inigh, eghti isar ghuavim izi suam, 'Roroam, danganir aghuir pin itimin mangi.' Eghti ni ziar aghuarim ni ko itir darazir tongin a iniam. Te uarira uan ziaba fe, God me abiraghti, me apengan ikiam. Eghti te apengan iti, God me feghti me ziar ekiaba iniam."

Egha Iesus ua isar ghuavim migei, "Ni isam damuva, egh uan roroaba, aveghbuaba, o anababa, o nin

namakar biziba bar avirasemeziba, me diagghan marki. Ni men diaghti, me uamategh nin diaghtima, kamaghin ni uan ikarvazim uamategh a inigham. Ezi ni isam damuamin dughiam, ni onganarazibagh amiba, soroghafariba ikuviziba, suer kurar aruir puvatiziba, ko damazir kurabar diagh. Eghti God arazir aghuim ni damigham. Gumazir kaba nin dagheba ikaraghan kogham. Kamaghin amizim, ni uan ikarvazim dughiar gumazir Godin damazimin deraziba ua dikavamin dughiamin a iniam."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 23 BILONG YIA

1. RIT

GST 9:13-18

Akar dapanim: Gumazitam o amizitam Godin nighnizim ko ifongiam gifos, o?

Akar kam, a Nighnizir Aghuimin Akinafarim, o Gutpela na Strepela Tingting, an aven iti.

Gumazitam deraghvira Godin
nighnizim ko ifongiam gifogham,
ti?
Bar puvati.
Guizbangira, gumazimin nighnizim
derazir puvati,
ezi bizir a damuasa nighnizim, a
pazav otifi.
E fo, gumazamizibar mikarziba, da
nguazibara, egha zuamira ikufi.
Egha mikarzir kam, mati aver
penimin min ikia egh ikivira ikian
kogham.
Egha an osimtizim isa gumazimin
ikirimirir angamra itim a ganiga,
egha an nighnizir aghuim anepiri.
E kamaghin nighnisi, e deraghvira
nguazir kamin bizibagh fofoghasa
bar ibura.
Egha bizir en damazimin boroghira
itiba, e dar gara, e mong dagh
fogha deravira dagh fozir puvati.

Eghti kamaghin, tinara Godin
Nguibamin bizibagh fogham? Bar
puvati.
O God, tinara nin ifongiam gifogham?
Puvati.
Ni faragh nighnizir aghuim isi
gumazitam daning, egh uan
Duam amadaghti an a bagh
zighirighti,
gumazir kam nin ifongiam
gifogham.
Ezi kamaghira ni tuavim akirigha
gifa, eghti nguazir kamin
gumazamiziba deraghvira an
mangi.
Ni bizir ni ifongezibar men sure
gami, ezi nin nighnizir aghuir
kam men akurvasi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 90:3-6, 12-14, 17

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni nguazimin gumazamizibagh amima, me ariaghiria ua ghua nguazim gava.
Ni ghaze, "Ia nguazimin gumazamiziba, ia arimighiria ua nguazim gavagh."
Nin nighnizim 1,000plan azeniba, da mati aruer vamira.
Dughiar kam, boghinaron aruemin min zuamira gifa.
Mati dimagarim dughiar otevimin ghua gifa.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni aperiamin min otogha gumaziba nigha zuima, me bar ariaghregha ireghav iti.
Me irebamin min bar dughiar otevimin iti.
Me mati dadar moniba, aruemanadi me aghua ruari.
ezi arueman uaghirima me midia uaghiri.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni deragh en sure damuti, e uan ikirimirimin dughiam gifogham, an otefe.
E fofozir aghuim ikiva, dughiaa vaghvagh deraghvira bizibar amuam.

O Ikiavira Itir God, nin aningagharir kam ti dughiar ruarimin ikivira ikiam, o?
E nin ingangarir gumaziba, ni en apangkuv.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

Ni zurarama en apangkufi.

Nin apangkuvir kam mizarazibar e gizivira iki.

E dughiaa iki, zurara onger akabar amuva naviba deragh ikiam. O Ikiavira Itir
God, ni en God, e kamaghin ifonge, ni en apangkuvigh deraghvira e damu.

Bizir e amiba, da mar deraghvira otiv.

Ni guizbangira bizir e amiba, ni gavgavim dar angighti,
da gavgavigh mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nirara zurara en mogomer danganim.

2. RIT

Fm 9-10, 12-17

Akar dapanim: Ni uamategha a inigha gifa, egh ni kamaghin nighnighan marki, a nin ingangarir gumazim. A datirighin bar nin aveghbuamra.

Akar kam, akinafarir Pol Filemon baghava an osirizimin aven iti.

Ezi bizir ki ifongezir mam iti,
ni a damigh. Ki Kraisin ziamin ni
mikemeghtima ni a damuamin
gavgavim iti. Ezi kamaghin ki nin arazir
aghuibagh fo, ni Kraisin adarazigh
ifongezir arazim gifo, eghti ki akar
gavgavim ni danigan kogham. Ezi
igharaz darazigh ifongezir arazim ga
isa uaningin suira, kamaghin amizima
ki nimira ni mikimasa. Ki Pol, ki
Krais Iesusin abuir gumazim, egha
datirighin ki a bangin kalabusin iti. Ki
kamagh sua nin azangsisi, ni arazir
aghuibar nan otarim Onesimus damu.
Ki kalabusin itir dughiamin, Onesimus
na bagha ize, ezi ki an akurazima a
nighnizir gavgavim Kraisin iti. Egha a
guizbangira mati nan otarimin oto.*

Ezi ki datirighin uam Onesimus ni
bagha anemadi, nan navim uaghan a
ko zui. Dughiar kam ki Kraisin akar
aghuim bangin kalabusin ikia, ghaze,
Onesimus nin danganim inigh nan
akurvaghti deragham. Ki kamagh sua, a
na ko ikiasa ki bar ifonge. Ezi ki ghaze,

ni faragh bizir kam gifuegh mikimiva
an amamangatighan koghtima, ki bizir
kam damuan kogham. Kamaghin ami,
Onesimus na ko ikiasa, ki a migeir
puvati. Ezi bizir tizim ni a damuasa,
ki mighighvira ni gakaghoran aghua.
Ki nighnisi, ni arazir aghuim nan
akurvaghsi na damu, kamaghin ni uan
ifongiamin gin mangiva a damu.

Ezi guizbangira, Onesimus mong
dughiar otevimin nin saghon iti. Ezi e
foghan kogham, ni ti uam a inighti, a ni
ko iki mamaghira ikiasa, kamagh sua
a dughiar otevimin saghuiaa iti. Ezi
datirighin ni pura ingangarir gumazir
kinimin a ginighnighan marki. Bar
puvati. A pura nin ingangarir gumazir
kinim, egha datirighin a bar nin
aveghbuamra, ezi ni bar a gifuegham.
Ki uabi an garima a Kraisin anav, ezi ki
uan navim isava a ganingi. Kamaghin ki
fo, ni bar a gifuegham. Ni an arazir a
pura ingangarir gumazir kinim min
ikiava amim gifuegham. Egh Ekiamin

aven ni aveghbuamin min an ganiva
bar a gifuegham.

Kamaghin ni nan gara ghaze, ga
uaning inigha Kraisin ingangarim

gami, ezi ki ni migei, ni arazir ni na isi
moghira, ni ua Onesimus inigh.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Nin guamin angazangarim na gisiragh, egh uan akar gavgavir dikirizibar nan sure
damu.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 14:25-33

*Akar dapanim: Ian tav akirim ragh bar uan bizibagh asaraghan koghiva, a nan suren
gumazimin ikian marki.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi gumazir bizir dafam Iesus koma
arui. Ezi a ragha men gara kamaghin
migei, "Tina na bagh iziva, egha uan
afeziam ko amebam, o amuim ko
boriba, o aveghbuaba, o amezamebaba
ko buaramiziba bar men aghuaghiva,
egha uaghan uan ikirimirim ateghan
koghiva, egh nan suren gumazimin
otoghan kogham. Eghiva tina uan ter
ighuvim a gupugh, egh nan gin izan
koghiva, nan suren gumazimin otoghan
kogham. *

"Ian tina dipenir ekiamin ingarasa,
a ti faragh daperagh nighnighiva,
egh suam, ki dagiaba manmaghira
dipenir kam a givagham? Egh ian
tina dipenir ekiamin ingarsi, faragh
daperagh nighnigh suam, 'Ki dagiaba
manmaghira dipenir kam a givagham?'
Puvatightima, a ghuriamra damighiva,

egh anegivaghan koghtima, me bar an
ganiva dibovir migirigiabar a damu,
suam, 'Gumazir kam dipenimin ingara
bar anegivazir puvati.'

"O, ki kamaghin mikim suam,
atrivir mam atrivir igharazim ko
midorozir ekiam damuasa. A ti faragh
daperagh uabira uabin azangsigh suam,
'Ki ti 10 tausen gumaziba ko mangi,
na bagha izir atrivimin 20 tausen
gumaziba gafiragham, o puvatigham?'
A misoghan buraghiva, egh atrivim
saghuamira ikitima, an abuir gumaziba
mangi suam, midorozim marki. Ezi
kamaghira, ian tina bizir a itiba bar
moghira a da ateghan koghiva, egh nan
suren gumazimin otoghan kogham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 24 BILONG YIA

1. RIT

Eks 32:7, 11, 13-14

Akar dapanim: Ekiam uan nighnizim giragha, osimtizir ekiam isa uan gumazamizibagh atizir puvati.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin Moses migei, "Ni zuamira magiri. Gumazamizir ni Isipin inigha izeziba, me arazir kurar aviribagh ami.

Ezi Moses, a uan Godin Ikiavira Itim, pamtem kamaghin a gakaghor, "O Ikiavira Itir God, ni manmaghin amua, navim isia nin aningagharim nin gumazamiziba bagha pamtem dikafi? Ni uabi gumazamizir kaba Isipin kantrin uan gavgavir ekiamin me inigha azenan ize.

Ni uan ingangarir gumazir kabagh inirigh, Abraham, Aisak, ko Jekop. Egh me koma amizir akar dikirizir kam ginighnigh. Ni kamaghin akar

dikirizim me ko a gamua ghaze, 'Ki bar guizbangira migei, ki overiamin mikovezibar min borir aviriba ia daningam. Egh nguazir ki ia daningasa akam akirigha givazim, ki a isi ian ovavir boribar aningam. Eghti me zurara nguazir kamin iki mamaghira ikiam.' "

Ezi Ikiavira Itir God, Mosesin azangsizim baregha uan nighnizim giragha, egha uan aningagharir ekiam ategha uan gumazamiziba gasighasighizir puvati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 51:3-4, 12-13, 17-19

Ia akam ikaragh: Ki dikavigh uamategh uan Afeziam bagh mangam.

O God, ni uan apangkuvir arazimin gin mangi, egh nan apangkufigh. Ni apangkuvir ekiam kam nan iki, egh nan arazir kuraba batokegh. Gumaziba rua ua zue moghin, ni na rueghti nan arazir kuraba mangighti ki zueka.

Ia akam ikaragh: Ki dikavigh uamategh uan Afeziam bagh mangam.

O God, ni nan navir averiam damighti a zuegh ua igiamin otogh. Eghti nin ifongiar aghuim nan aven iziti ki nirara ganam. Nin Duam nan aven iti, ezi ni uabin boroghin na batuegh, na dam uan duam inian marki.

Ia akam ikaragh: Ki dikavigh uamategh uan Afeziam bagh mangam.

O Ekiam, ni nan akuraghti, ki deragh eghaghanibagh fogh nin ziam fam. Ki fo, ni kamaghin aghua, ki asizim nigh izi ni bagh an ofa damuam. Ki ofa damusi, asizim misuegh a tuaghti a isigh mighiran ni aghua. O God, ni kamaghin ifonge, ki ofan min bar uabi abiragh bar nin apengan ikiam. Gumazir uari abira navibagh iziba, ni akirim ragha me gasir puvati.

Ia akam ikaragh: Ki dikavigh uamategh uan Afeziam bagh mangam.

2. RIT**1 Ti 1:12-17**

Akar dapanim: Krais, e gumamazizir arazir kurabagh amibar akurvaghasa nguazir kamin ize.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

En Ekiam Krais Iesus ingangarim bagha gavgavim na ganigha ghaze, ki an ingangarim damuam. Egha ingangarir kam damuasa na amisefe. Ezi kamagh sua, ki a minaba. Guizbangira, fomira ki dibovir akabar an ziam gasighasiki, egha ki an apanim gamuava, egha akar kurabar a mikeme. Ezi a fo, ki deragha a gifozir puvatigha, egha nighnizir gavgavim an itir puvati, egha arazir kabagh ami. Kamaghin amizima a nan apangkufi. Ezi Krais Iesus en Ekiamin apangkuvim bar na gizivazima, egha a na gamima, ki nighnizir gavgavim an ikiava egha gumamazizir nighnizir gavgavim Krais Iesusin itiba, bar me gifonge.

Krais Iesus, gumamazizir arazir kurabagh amiba men akuraghasa nguazir kamin ize. Ezi men tongin, kon arazir kuraba bar men arazir kurabagh

afira. Ezi akar kam a guizbangira, gumaziba a baregh nighnizir gavgavim an iki. Ezi Krais Iesus kamagh sua ifonge, gumamaziziba bar kamaghin fogh, a gumazir arazir kurabagh amiba a men asughasugha nimira me gamua zui. Kamagh amizima a faragha nan apangkufi, ezi ki an ababanimin min iti, eghti a na gamizir biziba men akaghti me dar ganiva, nighnizir gavgavim an ikiva, egh ikirimirim ikia mamaghira itim iniam. Ezi an Atrivir Zurara Itim. An oveghan kogham, ezi e gumamaziziba an ganighan kogham. A uabira bar guizbangin God. Kamaghin amizi, e zurara bar an ziam fiva a mikim suam, God ni bar ekeveggha bar dera. Bar guizbangira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God Kraisin aven ikia gumamazizibagh ami me apanim gamir arazim ataghragha a ko navir vamira iti. Ezi an akar kam akunamin ingangarim isava e ganingi, eghti an apanibar amighti me a ko navir vamiran ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS (Longpela RIT)**Lu 15:1-32**

Akar dapanim: Ki guizbangira ia migei, nguazimin gumazim o amizir arazir kurabagh amitam navim giraghti, overiamin iti darzi bar akuegham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi arazir kurabagh amir gumaziba ko dagiaba isir gumaziba, me Iesus baraghasa anakuvagha iti. Ezi Farisiba ko Judan arazibagh fofozir gumaziba an atara a migia ghaze, "Gumazir kam gumazir arazir kurabagh amiba ko migia me koma api." Ezi Iesus akar isin zuir kamin me migei, "Ian tav 100 pla sipsipba ikiti tam oveghtima, a 99 pla

ateghti da puram azenan iki damiti, eghti a mangi ovegezim buri mangi, an apighivira givagham? Egh an an apighiva bar akuegh a isi uan dipizim datigh a gisaghpugh ngun mangam. Egh a uan namakaba ko an boroghin itir darazir diagh me akuvagh, egh kamaghin mikimam, 'Ki uan sipsipin ovegezim uam an api! Ia izi. E a

givarvaram.’ Ki ia migei, kamaghira enselba gumazir kuram bagha agoir agorogem bar 99 plan derazir gumazir kabagh afiragham. Gumazir kuram a navim girazi ezi 99 pla gumaziba me ghaze me dera egha navibagh irazir puvati.”

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, “Egh amizitam 10 pla wan Kina ikiti, tam oveghtima, a manmaghin damuam? A lam daborogh, egh dipenim aviva a buri mangi, an apighivira givagham. Egh an apigh, egh uan namakaba ko an boroghin itir darazir diagh me akuvagh kamaghin me mikimam, ‘Ki uan ovegezir wan Kina batogha gifa. Ia na ko e a givarvaram.’ ” Egha Iesus ghua kamaghin migei, “Ki ia migei, gumazir arazir kurabagh amitam navim giraghti, ia nguazimin a givarvara akongezi moghin Godin enselba Godin Nguibamin a givarvaram.”

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, “Gumazir mam otarir pumuning iti. Ezi dozim kamaghin uan afeziam migei, ‘Afeziam, ni ga bagha tuirazir biziba nananaba na daningigh.’ Ezi aninghin afeziam uan biziba aning bagha da tuira.

“Ezi a mong gin uan biziba akuvagha da inigha saghon itir nguibar mamin ghu. Egha nguibar kamin ikiava pura tintinimin arazir kurabagh amima, an dagiaba bar gifa. Ezi an dagiaba bar givazima, ezi nguibar a itir kam dagheba puvatizir dughiam oto. Ezi a ua bizitam itir puvati. Kamaghin amizi, a ghua nguibar kamin itir gumazir mamin ingarasa a bato. Ezi a anemadazi a ghua an dabar gara dar akuagh api. Ezi gumazitam daghetam a ganingizi puvati. Kamaghin amizi, a dabar gari da nguezibar miseviba api. Ezi a uaghan tabar amasa bar ifonge.

“Ezi datirighin nighnizir aghuarim an izima, a kamaghin migei, ‘Nan afeziamin ingangarir gumaziba dagher aviriba iti. Ezi ki kagh mitiriam

bangin aremegham. Ki ti uamategh uan afeziam bagh mangi kamaghin a mikimam, “Afeziam, ki arazir kuramin God ko ni gami. Ki datirighin gumazir aghuim puvati. Eghti ni borim na darighan marki. Ni na ateghti ki pura nin ingangarir gumazimin min ikiam.” ’ Egha a dikavigha uan afeziam bagha zui.

“Ezi a saghon izavira itima, an afeziam an apigha bar an apangkufi. Egha an a bagha ivegha ghua uan agharimningin a muigha an tori.

“Ezi an otarim kamaghin a migei, ‘Ki arazir kuram God ko ni gami. Ki ua gumazir aghuim puvati, ni borim na darighan marki.’ Ezi an afeziam kamaghin uan ingangarir gumazibav gei, ‘Ia zuamira! Korotiar bar aghuir ruarim inigh iziva a darugh. Egh ring an dafarim darugh, egh dagarir asuaba a daghuigh! Nan borim ovegha ua iti. Egha ovegezi e uam an api. Kamaghin ami, ia mangi bulmakaun nguzir mikarzim sara itim a inigh iziva a misuegh e anemiva a givarvaram.’ Egha me a givarvara isam gami.

“Ezi dughiar kamin otarir ekiam azenibar ikegha izi. A dipenimin boroghin iza orazi, me ighiabagh amua izi ighiam gami. Ezi a uan afeziamin ingangarir gumazir mamin diagha an azara, ‘Marazi tizim gami?’ Ezi a an akam ikara, ‘Nin dozim uamategha ize. An aremezi puvatigha deravira ikiava uamatenge. Kamaghin, nin afeziam a bagha bulmakaun nguzir mikarzim sara itim misoke.’

“Ezi an otarir ekiam atarava dipenimin aven mangan aghua. Ezi an afeziam azenan ghua aven mangasa a gakaghoravira iti. Ezi a uan afeziamin akam ikara, ‘Ni gan! Ki azenir kabar ki pura ingangarir gumazir kinimin ikia pura nin ingara, egha nin akaba batozir puvati. Ezi ni bar dughiatamin ki uan namakaba ko iki bar akueghasa ni memen nguzitam na ganingizi puvati. Ezi nin otarir kam arazir kurabagh

amua amiziba ko ikia uan dagiaba a givagha izezi, ni bulmakaun nguzir mikarzim sara itim a bagha a misoke! Ezi afeziam kamaghin a migei, 'Nan otarim, ni zurara na ko iti. Ezi nan biziba da nin biziba. Nin dozim ovegha

ua dikafi. Egha an ovegezi e uam an api. Kamaghin amizi, e a bagh isam gamuava ivarvari.' "

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Lu 15:1-10

Akar dapanim. Ki guizibangira ia migei, nguazimin gumazim o amizir arazir kurabagh amitam navim giraghti, overiamin iti darzi bar akuegham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi arazir kurabagh amir gumaziba ko dagiaba isir gumaziba, me Iesus baraghasa anekuvagha iti. Ezi Farisiba ko Judan arazibagh fofozir gumaziba an atara a migia ghaze, "Gumazir kam gumazir arazir kurabagh amiba ko migia me koma api." Ezi Iesus akar isin zuir kamin me migei, "Ian tav 100 pla sipsipba ikiti tam oveghtima, a 99 pla ateghti da puram azenan iki damiti, eghti a mangi ovegezim buri mangi, an apighivira givagham? Egh an an apighiva bar akuegh a isi uan dipizim datigh a gisaghpugh ngun mangam. Egh a uan namakaba ko an boroghin itir darazir diagh me akuvagh, egh kamaghin mikimam, 'Ki uan sipsipin ovegezim uam an api! Ia izi. E a givarvaram.' Ki ia migei, kamaghira enselba gumazir kuram bagha agoir agorogem bar 99 plan derazir gumazir kabagh afiragham. Gumazir kuram a

navim girazi ezi 99 pla gumaziba me ghaze me dera egha navibagh irazir puvati."

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "Egh amizitam 10 pla wan Kina ikiti, tam oveghtima, a manmaghin damuam? A lam daborogh, egh dipenim aviva a buri mangi, an apighivira givagham. Egh an apigh, egh uan namakaba ko an boroghin itir darazir diagh me akuvagh kamaghin me mikimam, 'Ki uan ovegezir wan Kina batogha gifa. Ia na ko e a givarvaram.' " Egha Iesus ghua kamaghin migei, "Ki ia migei, gumazir arazir kurabagh amitam navim giraghti, ia nguazimin a givarvara akongezi moghin Godin enselba Godin Nguibamin a givarvaram."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 25 BILONG YIA

1. RIT

Amo 8:4-7

Akar dapanim: Gumamazizir onganarazibagh amibagh ifarir arazim, Ekiam an aghua.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Amos, an osiri.

Ikiavira Itir God ghaze, “Ia oragh. Ia biziba otevezir gumamaziziba dikabira, egha onganarazir gumamazizir ian kantrin itiba ia me abiri me uaghiri.
Ia uarira kamaghin uariv gia ghaze, ‘Godin iziam fer isar ekia kaba zuamira givaghti, e uan daghetaba inigh mangi dagiaba bagh da amangam. Man dughiamra Sabat givagham? Eghti e dar iveziba pin adar arigh, biziba amaga dagh ivezir danganimin mangi, uan dagheba amangasa. Egh ababanir ifavaribar amu, egh skel guva me gifaraghti, me bizir kabagh ivezam. E witin ikurabar ivezim pin dar arigh dar ivezir ekiam iniam.

E gumazir onganarazim inighti, ane da inizir biziba, dagiar mizuiarimin da ikarvagham. Eghti dagiar kam pura dagarir asuamning givezamin dagiamin ivezim. Egh e an suiragh a damuti, gumazir igharazimin ingangarir gumazir kinimin min otogham. Eghti gumazir igharazir kam, dagiaba isi, onganarazir gumazir kam danighti a uan osimtizir kam ikarvaghsi dagiaba e daningam.”
Ikiavira Itir God, a Israelian God, an akam akirigha ghaze, “Ia Israelia, ia amir arazir kurar kaba, ki da bakinighnighan kogham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 113:1-2, 4-8

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

E Ikiavira Itir Godin ziam fam!
O Ikiavira Itir Godin ingangarir gumaziba, ia Godin ziam fi.
E bar moghira an ziam datirighin ko gin saram a fi mangivira ikiam.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

Ikiavira Itir God, kantribar gumamaziziba bar me gativagha men garima, me an ziam fe.
An gavgavim ko ziar ekiam bar ekeveghe overiam gafiragha bar pin mar iti.
Ikiavira Itir God, a en God, gumazitam an miraram amir puvati.
An atrivir bar ekiamin ikia bar pin iti.
Egha bar pin ikia overiam ko nguazim virara vin beragha aningin gari.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

A gumazir onganarazir nguazir minemniabar tongin itiba, men akura.
 A gumazir biziba puvatigha averenimin tongin itir kaba, a iza me fe.
 A gumazir kaba isa uan gumamazizibar gumazir dapaniba ko me atizi, me me ko
 apiaghav iti.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

1. RIT

1 Ti 2:1-8

*Akar dapanim: God gumamaziziba bar moghira me iniasa. Ezi ia uan aghariba fegh
 gumamazizibar akurvaghsi God ko mikim.*

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Ki mighighavira ia migei, faragh damuamin bizim a kamakin, ia gumamaziziba bagh God ko mikimiva a minabiva egh an azangsighiva, egh a gumamaziziba bar men akurvaghsi a gakaghon. Egh uaghan atriviba ko gavmanba da bagh Godin azangsigh. Kamaghin, e bar deragh ikiva navir amirizibar ikiva, egh God baghavira itir arazibar amuva God ifongezir araziba bar dar gin mangam. God ko migeir arazir kam, a Godin damazimin bar dera. God, en Akurvazir Gumazim, arazir kam gifonge. A kamagh sua, a bar gumamaziziba men akurvagham. Eghti me bar guizin akamin mingarim gifogham. E fo, Godin vamira iti. Ezi abuir gumazir vamira iti, a God ko en tighin iti. A gumazir kamra, Krais Iesus. Dughiar God inabazimin, Krais Iesus

gumamaziziba bar me bagha uabi isa God ganigha aremegha egha ua me givese. Ezi arazir kamin God kamaghin en aka, a uan gumamaziziba bar moghira ua me iniam. Egha ingangarir kam bagha, God aposel ko akam akunamin gumazimin ikiasa na misefe. Ki guizbangira migei, ki ifarir puvati. A Kantrin Igharazibar Gumazibar sure damuasa ingangarim na ganingi, eghti me nighnizir gavgavim Kraisin ikiva egh guizin akam gifogham.

Ki kamaghin ifonge, nguazir kamin gumamaziziba bar dafariba fiva God ko mikim. Ki kamagh sua, me bar uari isiva God daningiva zuegh ikiva, egh aningagharir arazim ko adoghadozir arazim atakigh. Me arazir kam damuva, God ko mikim.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Krais Iesus a bizir avirim iti, egha a gumazir biziba bar puvatizimin min iti. A ian akuraghti ia an bizir aviriba iniam.

Aleluia

GUTNIUS (longpela Rit)

Lu 16:1-13

Akar dapanim: Ia God ko dagiaba, virara aningin apengan ikian kogham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus kamaghin uan suren gumazibav gei, “Dughiar mamin dagiaba bar avirasemezir gumazir mam, an ingangarir gumazibar dapanim iti. An ingangarir gumaziba a migia ghaze, ‘Nin gumazir dapanim

nin dagiaba pura da makuri.’ Ezima an an diazima an aven ghuzima an an azangsisi, ‘Ni bizir tizim gamizima ki ni baraki? Ni uan ingangarimin aven ni amizir bizibar gun migeir akinafarim

na daningigh. Ezi bizir kam bagh ni ua gumazir dapanimin ikian kogham.'

"Ezima gumazibar dapanim uabira uabi migei, 'Nan gumazir ekiam, nan ingangarimin na givazima, ki manmaghin damuam? Egha ki nguazim gikuamin gavgaviba puvatigha, biziba bagh azangsighan aghumsiki. Ezi ki fo, ki manmaghin damuam, nan gumazir ekiam ingangarimin na givaghtima, gumaziba na mikimtima ki men dipenibar mangam.'

"A fo, gumazir maba pura gumazir ekiamin biziba da ini, me tighar an biziba ua da ikarvagham. Eghava a gumazir kaba vaghvagha men deima me aven zui. Eghava a faragha zuimin azara, 'Ni manmaghin nan gumazir ekiam da biziba ini?' Ezima a kamaghin migia ghaze, 'Ki 800 pla dram wel ini.' Ezima gumazir dapanim kamaghin a migia ghaze, 'Ni uan akinafarim inigh zuamira daperagh 400in an osirigh.' Ezima a ua mavin azara, 'Ezi ni manmaghin nan gumazir ekiam da biziba ini?' Ezima a ghaze, '100 bek plaua.' Ezima a kamaghin a migei, 'Ni uan akinafarim inighiva 80 osirigh.'

"Nguazir kamin gumaziba me amir ingangariba me bar dagh fo. Egha angazangarimin itir gumaziba

bar me gafira. Ezi kamaghin gumazir ekiam gumazir dapanim amizir arazim gifogha, egha gumazir dapanir kurar kamin ziam fe. A gumazir nighnizir aghuim itimin arazim gami.

"Ki ia migei, ia nguazir kamin dagiar kuram gumazibar akuravagh me namakabar amu. Eghti dughiar da givamim otoghtima, God ni inightima ni mangi iki mamaghira ikiamin nguibamin mangam.

"Egh tina bizir doziba deraghavira dar gari, a uaghan bizir ekiaba deraghvira dar ganam. Egha tina deraghavira bizir dozibar garir puvati, a uaghan bizir ekiaba deraghavira dar ganam kogham. Egh ia nguazir kamin dagiar kuram deragh an ganam koghtima, tina guizbangin biziba ia daningtima ia dar ganam? Egh ia gumazir igharazimin biziba deraghvira dar ganam koghtima, tina ian biziba ia daningam?

"Ingangarir gumazitam ingangarir gumazir ekiar pumuning bagh ingaran kogham. A tavin aghuagh egh tav gifuegham, o a tav baghvira iki egh tav akirim a gasaragham. Ia uaghara God ko dagiaba bagh ingaran kogham."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Lu 16:10-13

Akar dapanim: Ia God ko dagiaba, virara aningin apengan ikian kogham.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

"Egh tina bizir doziba deraghavira dar gari, a uaghan bizir ekiaba deraghvira dar ganam. Egha tina deraghavira bizir dozibar garir puvati, a uaghan bizir ekiaba deraghavira dar ganam kogham. Egh ia nguazir kamin dagiar kuram deragh an ganam koghtima, tina guizbangin biziba ia daningtima ia dar ganam? Egh ia gumazir igharazimin biziba deraghvira

dar ganam koghtima, tina ian biziba ia daningam?

"Ingangarir gumazitam ingangarir gumazir ekiar pumuning bagh ingaran kogham. A tavin aghuagh egh tav gifuegham, o a tav baghvira iki egh tav akirim a gasaragham. Ia uaghara God ko dagiaba bagh ingaran kogham."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim

SANDE 26 BILONG YIA

1. RIT

Amo 6:1, 4-7

Akar dapanim: Ia mangi nguibar igharazimin kalabusin ikiamin adarasi, egh ua isar ekiabar amu daman kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Amos, an osiri.

Egha God ghaze, “Ia Saionin
nguibamin gumamazizir deravira
itiba, Iavzika!
Ezi ia Samarian nguibamin itir
gumamaziziba, ia kamaghin
nighnigha ghaze, bizitam e
gasighasighan kogham, Iavzika!
Ia Israelia, ia an faragha zuir
gumazir dapaniba, ia ghaze, e
iziar ekiaba ikia egha kantrin
igharaziba bar me gafira. Ezi
gumamaziziba akurvazim bagha
ia bagha izi, Iavzika,
ia bar moghira ikuvigham!
Ia gumazir dagiar aviriba ikia,
dakozir bar aghuibagh irav ikia
bulmakau ko sipsipin asizir
aghuiba apiba, Iavzika!
Ia uari bagh deragh gan.

Dughiar ikuram ia batogham!
Ia Devit ami moghin, ighiar igiaba
osirigha da bangasa gitabav sosi.
Ia wainin itarir ekar aviriba apa
mamaghira ikia egha tong
avughsir puvati.
Egha ia borer bar aghuiba isa uan
mikarzibagh azui.
Egh ian kantri Israel ikuvighamin
bizir kam ia an kuarkuva a
ginighnizir puvati.
Kamaghin amizi, iarara faragh mangi
kantrin igharaz tamin kalabusin
ikiam.
Egh ua dagher isar ekiabar amuan
kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 146:6-10

Ia akam ikaragh: Nan navir averiamin aven, ki Ekiamin iziam fe.

Kantrin aviribar gumamaziziba digavir ikuram damigh uarira uariv sogham.
Eghti atriviba uan gumamaziziba ko bar iregham.
Eghti Godin tiarim ararimin min dagaraghti, nguazim ameregh magiram.
Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, an e ko iti.
A Jekopin God, a en danganir mogomem.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Nan navir averiamin aven, ki Ekiamin iziam fe.

Aria! Ia izi Ikiavira Itir God amizir bizibar ganigh.
A nguazimin amizir biziba, ia dar gan digavir kurabar amuam.

Ia akam ikaragh: Nan navir averiamin aven, ki Ekiamin iziam fe.

A nguazimin otevíba bar dar midorozíbagh ami, da gefi.
 Egha barir píba ko afuzíbar suígha da apíragharígha, oraba avíba dagh arízí da
 ísí.
 A kamagh mígia ghaze, “Ía uarír asugh nímira íkí.
 Egh deragh kamaghín na gifogh, kí guízbangíra God.
 Kantríba bar nan zíam fí.
 Nguazír kamin ítir gumazamízíba bar kamagh míkim suam, Kírara kí ekevegha
 bar pínn íti.”

Ia akam íkaragh: Nan navír averíamin aven, kí Ekíamin ízíam fe.

1. RIT

1 Tí 6:11-16

*Akar dapaním: Ní akar gavgavíba bar deragh adar mangívíra íkítí, Krais Íesus azením
 gíram.*

Akar kam, akínafarír faragha zuím, Pol Tímotí baghava an osírízímín aven íti.

Ezí no, ní Godín gumazímra, ní
 bízír kurar kaba akírím ragh dagh
 asaragh. Egh ní arázír aghuíbar amúva,
 egh guízín Godín arázíba íniva, egh
 níghnízír gavgavím íkíva, egh ígharaz
 darázígh ífongezír arázím íkíva, egh
 arázír tugha gavgavígha osímítízíba bar
 da ateramím íkíva, egh gumazíbar
 asughasughamín arázím íkí. Ní arázír
 kaba bar pamtem dar suíragh dar
 gín mangí. Gumazír Krais níghnízír
 gavgavím an ítím, a matí gumazír
 deragha mísózímín mín, uan níghnízír
 gavgavímín aven tugha gavgafí.
 Kamaghín kí ní mígeí, ní uan níghnízír
 gavgavímín aven tugh gavgavíghíva,
 bar deragh mísogh. Fómíra ní uan
 níghnízír gavgavír Kraisín ítímín gun
 gumazamízír avíríbar damazímín
 mígeíma me ní barakí. Dughíar kamin
 God íkírímírír aghuír mamaghíra
 ítím íniasa nín día. Eghtí ní deragh
 mísoghíva, íkírímírír kamin suígham.
 Godín bízíba bar dagh amízí da
 angamra ítím, ko Krais Íesus, gumazír
 Póntíus Pílatín damazímín deragha

bíghavíra uabín gun míkemezím, kí
 aníngín damazímín akar gavgavím ní
 mígeí. Ní akar gavgavír ní ínízír kam,
 ní bar deravíram an gín mangí. Ní
 mígírígíar kuratam, o bízítam damuan
 markí, eghtí me akar kuratam ní
 míkíman koghám. Egh ní bar deragh
 akar kamin gín mangíva en Ekíam Krais
 Íesus ua ízámín dughíamín tugham.
 A dughíar God atízímín otoghám.
 God uabíra, gumazíba an zíam fe.
 Egha uabíra, bízíba bar dar gárí da
 an apengan íti. An Atrívíba bar men
 Atrívír Ekíam, egha a Gumazír Ekiaba
 Bar men Gumazír Ekíam. A uabíram
 oveghán koghám. An angazangarír
 ekíamín aven íti, ezí e an boroghín
 mangíghán koghám. Tav an ganízír
 puvatí. Eghtí gumazítam an ganíghán
 koghám. Kamaghín amízíma, e
 zurara an zíam fam, egh míkim
 suam, an gavgavím íkívíra íkíam. Bar
 guízbangíra!

Kar Godín Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Krais Iesus a bizir avirim iti, egha a gumazir biziba bar puvatizimin min iti. A ian akuraghti ia an bizir aviriba iniam.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 16:19-31**

Akar dapanim: Ni angamira itir dughiam, ni bizir aghuiba bar ada ini. Ezi Lazarus bizir ikuraba ini. Darighin nguibar kamin, an navim derazi a deragha iti.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, “Dughiar mam, gumazir dagiaba avirasemezir mam iti. Egha a korotiar bar aghuir aghevim arugha dagher aghuiba ikia zurara isabagh amua da apa mamaghira iti. Ezima an tiar akamin, gumazir puv biziba bagha azangsizir mam, duaba bar a gizivazima a irighav iti, an ziam Lasarus. Egh gumazir dagiaba avirasemezir kamin dagher otevíba dakozimin apengan suaghiriba, a dar amasa gara iti. Ezima afiaba uaghan izava an duaba ozisi.

“Ezi gumazir puv biziba bagha azangsizim aremeghamin dughiam otozima, an areme. Ezima enselba a inigha ghua Abrahamin min aneti. Ezima gumazir dagiaba avirasemezim uaghan aremezima me anefa. Ezi a helin ikia mizazir kuram isi. Egha a kogha pin garava Abrahamin garima, a bar saghon itima Lasarus an min iti. Egha an Abrahamin dei, ‘Afeziam Abraham, nan apangkufigh. Ki mizazim isava avimin iti. Ezi bizir kam bagh Lasarus amadaghtima, a uan dafarir puzim dipam darugh nan mizem orangigh.’

“Ezima Abraham an dimdiam ikara, ‘Otarim, ni bizir kam giniri, ni angamra itir dughiamin, ni bizir aghuiba iti.

Ezi Lasarus bizir kuraba iti. Ezima a datirighin kagh deraghavira itima ni mizazir kuram isi. Ezi ua bizir mam, ga ko no en tizimin ruzir konim e abiki. Ezi te kagh ikegh ni bagh mangisi iburagham, o tina magh ikegh kagh izisi iburagham.’

“Ezi dagiaba avirasemezir gumazim Abrahamin akam pamtemin a ikara, ‘Ki aveghbuar 5 pla iti. Kamaghin amizi, Afeziam, ki pamtemin nin azangsisi, Lasarus amadaghtima a nan afeziamin dipenimin mangi. Egh me mikemeghti, me ki itir nguibar mizaziba isir kamin izan marki.’

“Ezima Abraham an akam ikara, ‘Me Moses koma Godin akam inigha izir gumazibar osiziriba men iti. Ezi me men akaba baragh.’

“Ezima an Abraham migei, ‘Puvati, Afeziam. Gumazir ovengezitam ua dikavigh me bagh mangitima, me navibagh iragham.’

“Ezima Abraham kamaghin a migei, ‘Me Moses koma Godin akam inigha izir gumazibar akaba baragham koghtima, tav aremegh ua dikavigh izi, me mikimtima, me nighnizir gavgavimin an akabar ikian kogham.’ ”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 27 BILONG YIA

I. RIT

Hab 1:2-3; 2:2-4

Akar dapanim: Gumazamziir Godin araziba deravira dar gin zuiba, me zurara ikivira ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Habakuk, an osiri.

“O Ikiavira Itir God, dughiar bar
ruarim ki nin diava ara iti.
Ezi ni dazoghin nan dimdiam
baregh, en akuragham,
eghti bizir ikurar e bativiba e
gasighasighan kogham?
Ki osimtizir aviribar gari da
gumazamiziba batifi.
Ni manmaghsua osimtizir kaba
ataghizi, da otifi?
Manmaghin amizi ni bizir ikurar
kabar gari, da gumazamiziba
batifi, ezi ni bizitam gamir
puvati?
Ki danganiba bar a dar gari, gumazir
kuraba, gumazamiziba ko men
biziba saram asighasisi.
Ezi gumaziba atara pura tintinibar
misosi.
Ezi Ikiavira Itir God, kamaghin nan
akam ikara,
“Ki uan akam, ni irebamin min
bizimin gari moghin, ki a isi nin
akagham.
Eghti ni akar kam deravira
dagiatamin an osirigh,

eghti gumazir a diponamim
deraghviram an gan zuamira a
diponam.
Bizir kam otivamin dughiam a tighar
maghin izi guizin otivam.
Kamaghin amizi, bizir ki nin
akaghamin kaba, ni da osirighi
da iki.
Bizir ki nin akakaghamiba, da
guizbangira kiran oveghangin
otivigham.
Ni ti ghaze, da zuamira otoghan
kogham, puvati, ni pura mizuam
iki, bizir kam bar aghumra
aghumra iziva otogham.
Akar kam kamakin,
‘Gumazamizir kuraba, me uan navir
averiabar aven, uarira uari fa
akaba batoziba, me iregham.
Ezi gumazamizir Godin akar
gavgavibar gin zuiba, me
nighnizir gavgavim Godin iti, egh
me zurara ikivira ikiam.’ ”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 95:1-2, 6-9

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

Ia izi, e ighiaba bangi Ikiavira Itir Godin ziam fam.
A en dagiamin min ikia e moga en akurvasi,
e a ginighnigh onger akabar amuam.
E an boroghira mangi a minabiva,
pamten dim ighiatabar amu an ziam fi bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

Ikiavira Itir God en ingari.

Ia izi, e an boroghin mangi dapaniba avigh,
teviba apirigh uari a danigh an ziam fam.

A uabira en God. E an gumazamiziba,

E sipsipbar min amima a uabi e geghuva deragha en gari.

Ia bar deragh an akam barakigh!

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

God kamagh ia migia ghaze, "Ian inazir afeziaba fomira gumaziba puvatizir
danganimin ikia, Meriban danganimin otogha, nan akam batoke.

Me gin Masan danganimin ikia, uam akam batoke.

Ia me amizir arazir kamin gin mangi uan navibar kuman marki.

Me guizbangira nan ingangarir gavgavibar gani.

Egha nighnizir gavgavim nan itir puvatigha, nan gavgavim tuisigh fofoghasa
nan azai."

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

2. RIT

2 Ti 1:6-8, 13-14

Akar dapanim: Ni ekiamin akunsi aghumsighan marki.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Egha ki ua nighnizir kam ni ganidi,
ni God ni ganingizir bizir aghuim
damuti, a nin iki bar gavgafigh, mati
gumazim avim givima, an mizariam
bar ekefe. Ni fo, ki fomira uan dafarim
isa nin dapanim gatizi, God gavgavim
isa bizir aghuimin min ni ganingi.
Ki datirighin gavgavir kam bagha ni
migei. Ni fo, Duar God e ganingizir
kam, an e damuti e atiatingan kogham.
Godin Duam gavgavim e ganidi, egha en
akurvazima e igharaz darazigh ifonge.
Egha e gamima, e uaghan deravira uan
ikirimirimin gari.

Kamaghin amizima, ni e uan
Ekiamin akam akunsi aghumsighan
kogham. Egh ni uaghan nan
aghumsighan marki, ki an kalabuziar
gumazim. Egh, ni Godin gavgavimin

amodoghin na ko akar aghuim
akunamin ingangarim bagh osimtizim
iniam.

Ni guizin akar ki ni ganingizir
kabagh nighnighvira iki, egh ni arazir
kamra gun mikimiva gumaziba ko
amizibar sure damu. Egh Krais Iesus
ko porogh ikiva, egh bar nighnizir
gavgavim an ikivira ikiva, bar uan
navim isi igharaz darazir aningiva me
gifongegh. Arazir kamin, ni an gun me
mikim. Eghti akar aghuir God isa nin
dafarim gatizim, ni bar deravira an gan.
A bar bizir aghuim, kamaghin ni bar
deragh an gan. Eghti Godin Duar en
aven itim, a ingangarir kam bagh nin
akuragham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiamin akam a zurazurara ikiavira iti. Akar kam, an akar aghuir me ia mikemezim.
Aleluia.

GUTNIUS**Lu 17:5-10**

Akar dapanim: Marki, ian nighizir gavgavim a sufi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi aposelba kamaghin Iesus migei, “Ni en nighnizir gavgavim damightima an ekefegh!” Ezima a kamaghin me migei, “Egh ian nighnizir gavgavim suvigh zuravarim mastetin ovizitamin min ikitima, ia temer kam mikim suam, ‘Ni uabi asighiva egh biba sara mangiva ongarimin uabi ekaragh,’ eghti a ian akam baragham.” *

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, “Ian tav ingangarir gumazitam an azenimin ingari o sipsipbar gari. Ingangarir gumazim azenibar ikegh izitima, eghti a suam, ni izi daperagh

dami? Puvati. Ia kamaghin migeir puvati. Gumazir dapanim kamaghin mikimam, ni na bagh dagheba isamigh uan inim kegh da tuigh faragh na danighti ki dar amam, eghti ni gin dami. A ingangarir gumazim amizir bizir kaba bagha a minabagham, o puvatigham? Puvati. Ezi ia uaghan, God damuasa ia mikemezir biziba bar dagh ami, egh suam, E pura ingangarir gumazir kuraba, ingangarir Ekiam e ganingiziba e pura dagh ami.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 28 BILONG YIA

I. RIT

2 Kin 5:14-17

Akar dapanim: Haman uamategh Elisa bagha ghugha Godin iziam fe.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Namba Tu, o 2 Atriviba, an aven iti.

Ezi Godin akam inigha izir gumazim Elisa, a Naman mikemezi moghin Naman an akam baregha, ghua Jordanin fanemin ghuaghira 7plan dughiabar uabi isa dipam gazui. Ezi an arimariam bar givazi an mikarzim ua bar zuegha mati borir igiamin min oto. Egha a uan ingangarir gumaziba ko, me ua Godin ingangarir gumazim bagha ghue. Egha Naman, Elisan guamin tugha a migia ghaze, “Ki datirighin fo, godin tam ua nguazir kamin nguibatamin itir puvati. Ia Israelia, ian God, a guizbangira God. Kamaghin, ga uaning, ki nin ingangarir gumazim, ki bizir aghuim ni daningasa, ni na dama a inigh.” Ezi Elisa an akam ikaragha ghaze, “Puvati. Ki Ikiavira Itir Godin zurara itimin ingangarir gumazim. A nan garima, ki an ziamin, guizbangira ni migei, ki ni da bizitam

bar a inian kogham.” Ezi Naman bizir aghuitam Elisa daningasa bar gavgafi, ezi Elisa bar aghua. Ezi Naman ghaze, “Ni nan bizir aghuim inian aghua, a marki. Ga uaning, ki nin ingangarir gumazim ni nan amamangatighti, ki Israelian nguazir minemeniar aviritaba inigh uan donkinning datighti aning da ater e uamategh uan nguibamin mangam. Egh nguazir minemeniar kabagh isin, ki Ikiavira Itir God bagh, ofa gamir dakozimin ingaram. Guizbangira, ki godin igharazitaba bagh ofan igharaziba ko ofan tuezi isia mighiriziba, dar amuan kogham. Ki Ikiavira Itir God baghivira ofan igharaziba ko, ofan tuezi isia mighiriziba, dar amuam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1-4

Ia akam ikaragh: Gumamaziziba bar, nin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.

A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

Ia akam ikaragh: Gumamaziziba bar, nin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme,

a uan akurvazir arazim isa gumamazizibar akazi me bar an gari.

A Israelian apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira ikia, me ataghizir puvati.

Kantribar gumamaziziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e ini.

Ia akam ikaragh: Gumamaziziba bar, nin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar amu.
Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.

Ia akam ikaragh: Gumazamiziba bar, nin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

2. RIT

2 Ti 2:8-13

Akar dapanim: Ni tugh gavgavigh osimtiziba ateriva, egh ni uaghan Krai ko atrivimin ikiam.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Egh ni zurara Krai Iesus ginighnigh. An aremegha ua dikafi, an Atrivim Devitin ovavimra. Ezi akar aghuir kamra, ki an gun migei. Ezi akar aghuir kam bangin gumaziba nan gara ghaze, kar gumazir kuram. Egha me osimtiziba na garisi, egha na isa kalabus gati. Eghti Godin akam, a kalabusin ikeghan kogham. Ki kamaghin ifonge, gumazamizir God ua bagha miseveziba, uaghan Krai Iesus ko poroghiv iki Godin Akurvazim iniva, ikirimirir aghuir zurara itim iniam. Kamaghin, ki gavgavim uan navim ganigava egha me bagha osimtizir kaba bar ada ateri. Kar guizin akam, e nighnizir gavgavim an ikiam:

“E Krai ko aremeghiva, egh a ko ikirimirir kamin ikiam.
Egh e gavgavighvira ikiva osimtiziba bar a da ater, egh uaghan a ko atrivimin ikiam.
E akirim ragh a gasaraghti, a uaghan akirim ragh e gasaragham.
Eghti e an gin angisi a ko akam akirigh,
egh gin uan akar kamin gin mangan koghti,
a uan akar an amizimin gin mangvira ikiam.
A uabi uan akam giraghan kogham.
Bar puvati.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Godin ifongiam ia gumazamizir Krai ko pogheziba ia kamaghin damu, ia biziba bar da bagh Godin min ami.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 17:11-19

Akar dapanim: Gumazir ua izi Godin iziam famba ti puvatighama? Igharz darazir Gumazim a uabira markiama?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus Jerusalemin ghuava, Samaria koma Galilin Distrighin tizimin zui. Ezi a nguibar mamin aven zuima, 10 pla lepa itir gumaziba a bato. Me mong saghon tuivighav ikiava,* tiarir arozimin an dei, “Iesus, Gumazir Ekiam, en apangkufigh.”

Ezima a men apighava, kamaghin me migei, “Ia mangiva, uari isiva Godin ofa gamir gumazibar akagh.” Ezima me

me bagha ghua tuavir arizimin men mikarziba zuegha dera

Ezi men mav, uabin garima an arimariam givazima a uamategha izava pamtemin Godin diava egha an ziam fe. Egha Iesusin suemningin apengan irighava uan guam nguazim mituaghava, Iesus a gamizir bizim bagha a minaba. A Samarian gumazimra.

Ezi Iesus kamaghin azara, “Ezi ki 10 plan gumazir kaba akiris ti, o puvati? Ezi 9 pla managh iti? Ezi Judan gumazitam ua iza, a Godin ziam fe, o puvati? Gumazir saghuiamin izezim uabira izava Godin ziam fe.” Eghava a

kamaghin a migei, “Ni dikavigh mangi. Nin nighnizir gavgavim ni gamizima, ni dera.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 29 BILONG YIA

1. RIT

Eks 17:8-13

Akar dapanim: Moses uan dafarim amadazi a ghuavanadir dughiamin, Israelian midorozir gumaziba uan apanibav sogha me abiri.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Egha gin Amalekia iza Refidimin danganimin Israelia ko misosi. Ezi Moses kamaghin Josua migei, “Ni e bagh gumazitaba amiseveghti, me gurumin mangi Amalekia ko misogh. Eghti ki mangi mighsiar dozir munamin tugh, Godin gavgavim itir asadivir aghorimin suiragham.” Ezi Josua, Moses a mikemezi moghira, gumazir maba inigha ghua Amalekia ko misosi. Ezi Moses, Aron ko Hur sara, me mighsiar dozimin uanabo. Egha Moses uan agharimning feghavira itima, Israelian midorozir gumaziba, Amalekia gafigha ghuavira iti. Ezi Moses uan

agharimning ataghizi aning uaghirima, Amalekia Israelia gafiragha ghuavira iti. Ezi gin Mosesin agharimning a girima, a uam aning ghufan ibura. Ezi Aron ko Hur dagiar mam inigha anefazi, Moses a gapera. Ezi aning Mosesin boroghin vong ko vongin tugh, an agharimning suiragha aning gifueghavira ikia, kamaghira ikiavira itima, aruem ghuaghiri. Ezi Josua uan adarazi ko Amalekian midorozir gumaziba abiragha, bar me gasighasiki.

Kar Godin Akam

SAM

Sam 121:1-8

Ia akam ikaragh: Overiam ko nguazimin Ekiam, ni en akuragh.

Ki uan akurvazim bagha mighsiaba kozorogha dar gari.
Eghti gumazir nan akurvaghamim managhira ikegh otogh izam.
Ikiavira Itir Godin overiam ko nguazimin ingarizim,
a bar uabira nan akurvasi.

Ia akam ikaragh: Overiam ko nguazimin Ekiam, ni en akuragh.

A Godin akuir puvatizim.
A ni akumakum deragh nin ganti, ni irighan kogham.
A Israelia akumakua deragha men gari,
egha dughiatamin bar akuizir puvati.

Ia akam ikaragh: Overiam ko nguazimin Ekiam, ni en akuragh.

Ikiavira Itir God, nin boroghin ikia, mati dughuazim ni avara.
Egha ni geghuva deragha nin gari.
Aruem isiragh ni dapongeghan kogham,
eghti dimangan iakinim ni gasighasighan kogham.

Ia akam ikaragh: Overiam ko nguazimin Ekiam, ni en akuragh.

Ikiavira Itir God ni geghuv deragh nin ganti,
 bizir kuratam ni gasighasighan kogham.
 A deragh ni geghuv nin ganam.
 Ni uan dipenim ataghiraghamin dughiam, a ni geghuv deragh nin ganam.
 Egh ni ua izamin dughiam, a kamaghira damuam,
 a datirighin ko, dughiar gin izamibar, kamaghira damuam.

Ia akam ikaragh: Overiam ko nguazimin Ekiam, ni en akuragh.

2. RIT

2 Ti 3:14-4:2

Akar dapanim: E Godin gumazamiziba, akar kam e gamizi e arazir aghuiba ini, ezi da e gami e ingangarir aghuir igharazibar amuasa mizua iti.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Ezi nirara, ni mighivira guizin akar kamin suiragh, akar ni a inigha nighnizir gavgavim an itim. Guizbangira, ni bar deravira e gifo, e gumazamizir akar kamin nin sure gamiziba. Egha ni fo, dughiar ni aghirimra itim, ni faragha Godin Akinafaribar fofozim ini. Akinafarir kaba da nighnizir aghuiba ni ganidima, ni nighnizir gavgavim Krai Iesusin ikiva, ni Godin Akurvazim iniam. E fo, Godin Duam uabi, Godin Akinafarimin aven itir akaba dagh amizi da otifi. Ezi akar kam a bar bizir aghuim, a guizin akamin en sure gamuava, egha gumazamizir nighniziba derazir puvatizibar akirava, egha en daroriba akirava, egha arazir Godin damazimin derazibar en sure gami. Kamaghin, akar kaba e Godin gumazamiziba, da e

gamima e arazir aghuiba bar da inigha ingangarir aghuibar amuasava ami.

Krais Iesus uamategh izi atrivimin ikiamin dughiam, a en araziba kotiamin da tuisigham, gumaziba ko amizir ikiavira itiba ko ariaghreziba uakan. Kamaghin ki Godin damazim ko Krai Iesusin damazimin mighighavira kamaghin ni migia ghaze, ni Godin akam akunsi bar gavgafigh. Gumaziba akam baraghasa ifonge, o a baraghan aghua, ni zurara Kraisin akam akunsi pamtem ingar. Egh ni men navibagh inivsi akar gavgavibar me mikim, egh me uan arazir kuraba akirsi me mikimiva, egh me Godin arazibar gin mangisi me mikim. Egh ni asughvira me damuva egh deravira God ifongezir arazibar men sure damu.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Godin akam an angamra ikia gavgavigha ingara iti.

An en naviba ko nighniziba ko ifongiaba bar adagh fo.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 18:1-8

Akar dapanim: Gumazamizir zurara arueba ko dimagaribar Godi deiba, God ti men akurvagham, o?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Iesus akar isin zuir mamin uan suren gumazibav gei, egh men akaghti, me zurara God ko mikim

mamaghira ikiam. Egh amiraghan marki. Egha a kamaghin migei, "Nguibar ekier mamin aven jasin

mam iti, a Godin atiatir puvati. Egha gumazibagh nighnizir puvati. Ezi amuir odarir mam uaghan nguibar ekar kamin iti. Ezi gumazir mam pazava a gamua osimtiziba a garisi. Ezi a jas bagha zurara izava a migei, 'Ni kotiamin nan akuragh.'

"Ezima dughiar avirir maba a bizitam gamizir puvati. Eghava abuan a uabira uabi migei, 'Ki Godin atiatir puvati. Egha ki gumazibagh nighnizir puvati. Ezi amuir odarir kam dughiar aviribar na bagha izi. Ki bar amira. Kamaghin amizi, ki ua bagh zuamira an osimtizim akirigham, eghti a ua izi na damutima ki bar amiraghan kogham!' "

Egha Iesus migia ghaze, "Ia jasin kuramin migirigiam baragh. Ezi Godin inabaziba, me dimagariba ko arueba a bagha araima, a men osimtiziba bagha iza a da akiram, o puvatigham? A me ataghraghti me pura mangam? Bar puvati. Ki ia migei, a men osimtizibar ganiva, zuamira men akuragham. Kamaghin amizima, Gumazibar Otaram uamateghamin dughiamin, a ganti, nguazimin itir gumazamiziba nighnizir gavgavim an ikiam, o puvati?"

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 30 BILONG YIA

1. RIT

Sir 35:12-14, 16-18

Akar dapanim: Gumamazizir uari abira ikia God ko migeiba, God me barasi.

Akar kam, a Sirakin Akinafarimin aven iti.

Ikiavira Itir God, a gumamaziziba
tuisizir gumazim. Egha a guizin
arazimra gin ghua gumamazizir
iziaba puvatiziba ko iziaba itiba
virara me tuisisi.
Egha biziba puvatizir gumamaziziba
an navim men iti.
Egha gumamazizir gumazir
igharaziba me gasighasiziba, me
Godin deima, a men dimdian
barasi.
Egh a borir afeziaba puvatiziba, a
men dimdiaba baragh akirim
ragh me gasaraghan kogham.
Egh amizir paba ovengeziba, a men
osimtiziba baragh.
Gumamazizir Ekiamin ingangarim
deragha a gamiba,

a bar moghira me gifueghiva,
men azangsiziba baragham.
Gumamazizir uari abiraziba,
men azangsiziba ghuariaba abigha
pin ghua Ekiam bagha zui.
Me osemegh iki mangiti, a men
azangsiziba ikarvaghamin
dughiamin me bar akuegham.
Gumamazizir kaba, me Ekiam ko
mikim mamaghira iki mangi,
eghti a me bagh izam.
Me a ko mikimti a gumamazizir
aghuiba men akurvagh egh
gumamazizir ikuraba, ivezir
kuram me daningam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 34:2-3, 17-19, 23

Ia akam ikaragh: Ekiam e onganarazibagh amir gumamazizibar arareba barasi.

Ki Ikiavira Itir God, zurara ziar ekiam a daningam.
Ki an ziam fi kamaghira ikiam.
Ikiavira Itir God nan akurazir bizir kam bagha,
ki a minabava a bagha bar akonge.
Gumamazizir osimtiziba ateriba, me bizir kam uaghan a baragh,
men naviba bar moghira deragham.

Ia akam ikaragh: Ekiam e onganarazibagh amir gumamazizibar arareba barasi.

Ikiavira Itir God, gumamazizir arazir ikurabagh amiba, a me batogha men aghua.
Kamaghin, me oveghiti gumaziba ua me ginighnighan kogham.
Ikiavira Itir Godin damazimin derazir gumamaziziba, me Godin deima, a me
barasi.
A men akurvazi, osimtiziba me abirir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam e onganarazibagh amir gumamazizibar arareba barasi.

Gumamazizir naviba osia itiba, Ikiavira Itir God, bar men boroghira iti.
 Egha gumamazizir osimtizir ekiar me abinasava amiba, a men akurvasi. Ikiavira
 Itir Godin ingangarir gumaziba, a ua me iniam.
 Egha gumamazizir a bagha ghua an aven modiba, a deragha men gari.
 Eghti me ovengan kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam e onganarazibagh amir gumamazizibar arareba barasi.

2. RIT

2 Ti 4:6-8, 16-18

Akar dapanim: Datirighin gumazir bizir aghuim iniasa ivemarim an a mizua iti.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Ezi ki uabi, nan ovevemîn dughiam roghira ize. Eghti nan ghuzim mati wainin dipar me God ganidimin min, abuan irasava ami. Nan dughiar ki mangamim a roghira izegha gifa. Ki pamtem ingara akar aghuim deraviram anakuri, mati ivemarir gumazim pamtem ivemari. Egha ingangarir God na ganingizim ki anegifa, mati ivemarir gumazim uan ivemarim anegifa. Egha ki nighnizir gavgavir Godin itim, ki pamtem an suiragha mamaghira iti. Ezima ivezir aghuim a na mizuai iti, mati ivemarir gumazim an ivezir aghuim a mizuai. Ezi ivezir aghuir kam a kamakin, God na mikim suam, ni nan damazimin dera. Ekiam arazir aghuimra gin mangiva gumaziba ko amiziba kotiamin aven men araziba tuisigham. Egh Dughiar Krai Otoghamim, a ivezir aghuir kam na daningam. Egh a narara daningan kogham. Puvati. A ivezir aghuir kam

isi, gumamazizir a mizua a uamategh izamin dughiam gifongeziba, a bar me daningam.

Ki faragha Kotin tugha akaba ikarvazima gumazitam na ko tugha nan akamin akurazir puvati. Gumaziba bar na ataki. Ki God ko mikimtima, a men arazir kurar kam ginighnighan kogham. Ezi Ekiam uabi nan boroghin ikia gavgavim na ganidi. Kamaghin amizima ki akar aghuim bar anakurima, Kantrin Igharazibar Gumaziba, me bar a barasi. Ezi ki ovengasava amima God nan akura, mati a laionin akamin ua na ini. Guizbangira Ekiam me na damuamin arazir kuraba, a nan akuragham. Egh a deravira na damuva nan aku uan Nguibar a ikiava atrivimin itimin mangam. Eghti e an ziam fi mamaghira ikiam. Bar guizbangira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God Kraisin aven ikia gumamazizibagh ami me apanim gamir arazim ataghragha a ko navir vamira iti. Ezi an akar kam akunamin ingangarim isava e ganingi, eghti an apanibar amighti me a ko navir vamiran ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 18:9-14

Akar dapanim: Gumazir takis isim, uamategh uan dipenimin ghuzim, anarira Godin damazimin zue. Ezi Farisin kam puvati.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Gumazir mabara uarira uan ziaba fava egha igharaz daraziv gia ghaze, me derazir puvati. Ezi Iesus kamagh amir gumaziba bagh akar isin zuir kam gami, “Gumazir pumuning God ko mikimasa Godin Dipenimin ghu, aningin mav Farisi, ezi mav dagiaba isir gumazim. Ezi Farisin gumazim dikavigha tugha uabira ua bagha God kamaghin a migei, ‘Ki ni minaba, ki gumazir mabar min amir puvati. Me biziba okiava, arazir kurabagh amuava egha martiar amiziba okia me koma akui. Egha ki uaghan dagiaba isi gumazir kamin min amir puvati. Ki wighin vamiran dughiar pumuningin ni ko mikimasa dagheba ataghrasi. Egha

bizir ki isiba, ki tongira da tuiragha uaghan ni ganidi.’ Ezi dagiaba isir gumazim mong munamaghin tu. Egha a kogha overiamin gari puvatigha uan evarim misogha kamaghin migei, ‘Ki gumazir kuram, God ni nan apangkufigh!’ Kamaghin amizima ki guizbangira ia migei, gumazir dagiaba isir kam, a Godin damazimin deragha egha dipenimin ghu. Ezi igharazim puvati. Te uarira uan ziaba fe, God me abiraghti, me apengan ikiam. Eghti te apengan iti, God me feghti me ziar ekiaba iniam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 31 BILONG YIA

1. RIT

GST 11:22 - 12:1-2

*Akar dapanim: Ni nguazimin itir biziba bar dagh ifonge, egh ni bar adar ingaram.
Kamaghin ni gumazamiziba men apangkufi.*

Akar kam, a Nighnizir Aghuimin Akinafarim, o Gutpela na Stretpela Tingting, an aven iti.

O God, nin damazimin, nguazir kam a
gigir muziarimin min iti, egha
osimtiziba an puvati.
Egha mati ghuariar muziarir mam,
bar mizarazimin nguazim gire.
Nin Duam ikia mamaghira ikia,
egha a bar bizibagh izifa.
Kamaghin, gumazamizir arazir
kurabagh amiba ni aghumra men
arazir kuraba akirmisi.
O Ekiam, ni gumazamizibar
nighnizibagh ami, me uamategha

uan arazir ikurar me amizibagh
nighnisi.
Ni kamaghin ifonge, me ua, uan
arazir kurar me amizir kabar
firighreggh, ua nighnizir gavgavim
nin ikiam.
Kamaghin ni akar gavgavim me
ganidi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 145:1-2, 8-11, 13-14

Ia akam ikaragh: Nan God, ni nan Atrivim, ki nin iziam fam.

Atrivim, ni nan God, ki nin ziar ekiam fam.
Ki nin ziar ekiam pirafi mangivira ikiam.
Bar guizbangira, dughiaba vaghvagh bar, ki zurara ni minamam.
Egh ki zurazurara nin ziam pirafi mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni nan Atrivim, ki nin iziam fam.

Ikiavira Itir God bar en kuarkuva e gifueghavira iti.
A bar en apangkuvigha zuamira en atarir puvati.
Kar bar bizir ekiam.
Ikiavira Itir God gumazamiziba bar men deragha,
bizir a ingariziba sara dar apangkufi.
Bar guizbangira.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni nan Atrivim, ki nin iziam fam.

Kamaghin, Ikiavira Itir God, bizir angamra itir ni ingariziba bar moghira nin ziam
fam.
Eghti ni baghavira itir gumazamiziba ni minamam.
Me nin gavgavimin gun mikim suam,
ni biziba bar dagha ativagha dar gari, da bar dera.
Ezi nin ziam bar pin iti.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni nan Atrivim, ki nin iziam fam.

Nguazimin itir gumaziba ko, biziba bar,
ni dagh ativagh dar gan mamaghira ikiam.

Ni bizibagh ativaghamin arazir kam, givaghan kogham.

God uan akar dikirizimin gin ghua biziba bar dagha ami.

Arazir an amir kaba, a bar en apangkufi.

Osimtiziba itir gumazamiziba, Ikiavira Itir God men akurvasi.

Gumazamizir, men apaniba me abiniziba, Ikiavira Itir God ua me fava gavgavim
me ganidi.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni nan Atrivim, ki nin iziam fam.

1. RIT

2 Te 1:11 - 12:2

Akar dapanim: Ia en Ekiam, Iesusin iziam fi, eghti a uaghan ian iziaba fam.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Tesalonaikan gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi e bizir kabagh nighnigha zurara
ia bagha e uan God ko migei, eghti
a ian akurvagh. E kamagh sua, a
ia damuti arazir aghuir a damuasa
ian diaziba, ia dar amuam. E a ko
mikimtima, a gavgavim ia daningam.
Eghti ia, arazir aghuir ia damuasa
ifongeziba bar, ia dar amuam. Eghti
Godin gavgavim ian nighnizir gavgavim
damuti, an ekeveghti ia arazir aghuir
aviribar amuam. Ezi arazir kamin ia
Ekiam Iesusin ziam fitima a uaghan ian
ziaba fam. En God ko Ekiam Krai Iesus
ian apangkuvigh egh bizir kabar amuti
da guizbangin otivam.

En adarasi, e bizitam ia mikimasa,
en Ekiam Krai Iesus a uamategh izam,

eghti e a ko uari akuvagh. E kamagh
sua, ia bar deravira akar kam baragh.
Gumazir taba ti ia migia ghaze, Ekiam
Izamin Dughiam otogha gifa. Gumazir
mamin nighnizim ghaze, Godin Duam ti
uan akar kam a ganingizi an an gun
migei. O gumazir mam Godin akam
akura akar kam gun migei. O gumazir
mam ghaze, e osirizir akinafarir mam,
akar kam an iti. Ezi ia akar kam
managh a baraki, ia zuamira digavir
kuram damighiva egh okam nighnighan
marki.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God nguazimin itir gumazamiziba bar me gifonge, egha kamaghin a borir kamira
isa me ganingi. A kamaghin damighiti gumazamizir nighnizir gavgavim an itiba
ovengan kogham. Puvati. Me ikirimirir zurara itim iniam.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 19:1-10

Akar dapanim: Gumazibar Otaram gumazamizir ovengeziba buri ua me inisa ize.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus Jerikon nguibamin
ghuava, aneteghasa tuavimin zui.
Gumazir mam nguibar kamin iti, an
ziam Sakius. A dagiaba isir gumazibar

gumazir dapanim, a dagiaba bar
aviraseme. A Iesusin ganasa, a
manmaghira garir gumazim. Sakius bar
gumazir otevim, egha gumazamizir

avirimin tongin iti. Egha kamaghin a Iesusin garir puvati. A fo, Iesus tuavir kamra izam. Kamaghin amizi, a ivegha faragha ghua, Iesusin ganasa temer fighin ghuavanabo.

Ezi Iesus danganir kamin oto. Egha kogha temer kam gisin gara, kamaghin Sakiusin migei, “Sakius ni zuamira izighiri. Datirighin ki nin dipenimin ikiam.” Ezi a zuamira izaghrighava, bar akonge. Egha Iesus inigha uan dipenimin zui.

Ezi gumaziba bar an ganigha, egha me kamaghin migiava ngavamadi, “A ghua gumazir kuramin dipenimin iti.”

Me dipenimin ikiava, Sakius tughava, kamaghin Ekiam migei,

“Ekiam, Ni oragh! Datirighin ki uan biziba bar da tuiragham. Egh taba ki gumazir biziba puvatizibar aningam. Egh ki gumazir tam gifaraghiva, an bizitam okemeghiva, ki datirighin uamategh bizir pumuning ko pumuning a daningam.”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Gumazir kam a uaghan Abrahamin ovavim. Kamaghin amizi, datirighin God dipenir kamin gumazamiziba bar men akura. Gumazibar Otarim, gumazir ovengeziba bagha ruiava men akurvaghasa ize.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 32 BILONG YIA

1. RIT

2 Mkb 7:1-2, 9-14

Akar dapanim: God nguazir kamin atrivim, an e damighti e tuivigh gavgavigh, angamra itir ikirimirim iniam.

Akar kam, Makabin akinafarir namba 2in aven iti.

Dughiar igharazimin, midorozir gumaziba 7plan aveghdiariba uan amebam ko men suiragha me isa kalabus gati. Atrivir kuram, dar tuzim amasa me abira. Ezi me aghuazi me aghoriba ko benibar me fozoroke. Ezi aveghdiarir kabar mav men akaba inigha kamaghin migei, "Atrivim, bizir ni a bagha e misozir kam, ni a bagh en azangsighti e a mongan kogham, e bighvira ni mikimam. Ni e misoghti e ti aremegham, e ghaze, a dera. Egha bar guizbangira, God en ovavibagh aningizir Akar Gavgavir kaba, e akirim ragh dagh asi, egh da abighan kogham. Bar puvati.

An ovengasava amua a ua pamten kamaghin atrivim migia ghaze, "Ni Satanin borim, egh ni en angamra itir ikirimirim an otivasa . Eghti God a nguazir kamin atrivim, an e damighti, e ua dikavigh angamra ikivira ikiam. Guizbangira, e an Akar Gavgavim abighan bar aghua, bizir kam bangin e ovengam. Ezi midorozir gumaziba aveghdiarir

namba 3, dipovava mizazim a gasava ami. Egha me akar gavgavim a ganiga ghaze, "Ni uan mizem ongegh." Ezi a zuamira uan mizem ongegha uaghan uan agharimning amaga gavgavigha atiatir puvati. Egha kamaghin migei, "God nan agharir kamning isa na ganingi. Ezi an Akar Gavgaviba da bar deragha nan namnam gafira. Ezi ki fo, God ua nan agharimning isi na daningam." Ezi atrivim uan midorozir gumaziba ko, gumazir igiar kamin garima, a gavgavigha atiatir puvatizi, mizazir kam pura bizimin min oto. Me kamaghin ganigha digavir kuram gami. Ezi aveghdiarir namba 3 ovengezi, me namba 4 isa kamaghira mizazir kuram a ganingi. Ezi an ovengasava amua kamagh atrivim migia ghaze, "Atrivim, ki ian dafarimin ovengasa, ki ifonge. Ni oragh, ki fo, God na damighti, ki ua dikavigh egh uam angamra ikiam. Eghti ni aremegh ua dikavigh angamra ikeghan kogham. Bar puvatigham."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 17:1, 5-6, 8, 15

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni na ko itima, ki bar akonge.

O Ikiavira Itir God, ki nin damazimin dera,
egha uan osimtizir me na gariziba bagha nin dia ghaze, ni na baragh nan akuragh.

Ki guizbangira migia egha ni ko migei, ni nan akuragh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni na ko itima, ki bar akonge.

Ki dughiabar zurara ni nan akakazir tuavimra gin zui.

Ki tuavir kam ategha pura tintinibar zuir puvati.

O God, ki fo, ki ni ko migeir migirigiaba, ni da barasi.

Kamaghin ki nin dia ni ko migei.

Ki ni ko migeir migirigiar kaba, ni kuarim atigh da baragh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni na ko itima, ki bar akonge.

Ni uabi uan damazir tuzim geghuva deragha an gari moghin,

ni na geghuv deragh nan ganam.

Mati tuarir amebam uan nguziba akumakua uan avizimningin apengan me ava
me modi moghin,

ni na avaragh na modogh. Eghti kirara, ki gumazir nin damazimin derazim, ki
nin guamin ganam.

Ki dakuigh osegh dikavigh fogh suam, ni na ko iti, egh ki bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni na ko itima, ki bar akonge.

1. RIT

2 Te 2:16-3:5

*Akar dapanim: God gavgavim ia navibar aning, egh ian akuraghti ia arazir aghubar amu
akar aghuibav kim.*

**Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Tesalonaikan gumazamiziba baghava an
osirizimin aven iti.**

E kamaghin God ko migia ghaze, en
Ekiam Krais Iesus ko God en Afeziam
bar e gifonge. Egha en apangkuvigha
en navibagh amima, da dera, egh
mamaghira ikiam. Egha en akurvazima
en nighnizir gavgavim ikiava Godin
mizuai, eghti an arazir aghuimin e
damuam. Egh a gavgavim ian navibar
aning, egh ian akurvaghti ia arazir
aghuiba bar, dar gin mangiva egh akar
aghuibav kimam.

En adarasi, en akar abuananam,
a kamakin. Ia God ko mikimtima, an
en akuragham, eghti Ekiamin akam
zuamira nguibaba bar a dar mangiti
gumazamiziba a iniva an gin mangi,
nighnizir gavgavim an ikiam, mati
ia faragha a inizi moghin. Ia God
ko mikimtima a gumazir kurabar

dafaribar e inigh, kar arazir kurabagh
amir gumaziba. Ia fo, gumazir maba
nighnizir gavgavim Ekiamin itir puvati.

Ezi Ekiam guizin arazibagh ami,
eghti ia bar nighnizir gavgavimra an
iki. A gavgavim ia daningiva, egh ia
geghuvti, Satan paza ia damighan
kogham. Ezi Ekiam e gamizima e bar
deravira kamaghin fo, ia arazir e ia
mikemeziba, bar dagh amuavira iti. Egh
gin ia kamaghira damuam.

E kamagh sua, Ekiam ian faragh
mangi, ian navibar amuti, ia fogh
suam, God guizbangira ia gifonge. A
ian navibar amuti, ia Kraisin arazimin
gin mangiva osimtiziba ateriva tugh
gavgavigham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Bar guizibanigra, Krai Iesus a bar uabira mozimin ua dikafi. A biziba bar ada iniamin gavgavim iti. .

Aleluia.

GUTNIUS (longpela Rit)**Lu 20:27-38**

Akar dapanim: God a gumamazizir ariaghaghirezibar God puvati, a gumamazizir angamra itibar God.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Sadyusin maba azangsizir mam sara Iesus bagha ize. (Me kamaghin nighnisi, aremeziba ua dikavan kogham.) Egha me Iesus kamaghin a migei, “Tisa, Moses e bagha akinafarim osira ghaze, gumazitamin aveghbuam amuimin ikiva boriba puvatighiva aremeghti, anarira irir aveghbuam an amuir odiarimin ikiva a bagh boriba iniam. Ezi 7-plan aveghbuaba iti. Egha men mav faragha amuimin ikia boriba puvatigha areme. Ezi anarira irim an ikia kamaghira, ezi mikezim kamaghira ghu. Kamaghira, 7 plan aveghbuaba bar ariaghreggha, a boriba puvati. Abuan amizir kam uaghan areme. Fomira me bar amizir kamin ike. Kamaghin a ua dikavamin dughiamin, a tinan amuim gavagham?”

Ezi Iesus men akam ikara,
“Dughiar kamin gumaziba ko amiziba

me poroghamibagh ami. Eghti gumamazizir God inabaziba, me uaghan dughiar izamim ko ua dikavamin dughiam, me poroghamibar amuan kogham. God me damightima, me ua dikavigham. Me ua dikavighiti e fogh suam me Godin boribara, egh me enselbar min ikiam. Kamaghin me uam arimighiran koghiva, egh kamaghin me poroghibar amuan kogham. Ezi Moses uabi temer avimin eghaghanimin aven en aka, aremeziba ua dikavam. A kamaghin migei, ‘Ekiam, Ni Abraham ko Aisak ko Jekopin God.’ Kamaghin e fo, God aremezibar God puvati, a gumazir angamra itibar God. Ezima an damazimin an boriba bar angamra iti.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)**Lu 20:27, 34-38**

Akar dapanim: God a gumamazizir ariaghaghirezibar God puvati, a gumamazizir angamra itibar God.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Sadyusin maba azangsizir mam sara Iesus bagha ize. (Me kamaghin nighnisi, aremeziba ua dikavan kogham.)

Ezi Iesus men akam ikara,
“Dughiar kamin gumaziba ko amiziba me poroghamibagh ami. Eghti gumamazizir God inabaziba, me uaghan dughiar izamim ko ua dikavamin

dughiam, me poroghamibar amuan kogham. God me damightima, me ua dikavigham. Me ua dikavighiti e fogh suam me Godin boribara, egh me enselbar min ikiam. Kamaghin me uam arimighiran koghiva, egh kamaghin me poroghibar amuan kogham. Ezi Moses uabi temer avimin eghaghanimin

aven en aka, aremeziba ua dikavam. A kamaghin migei, 'Ekiam, Ni Abraham ko Aisak ko Jekopin God.' Kamaghin e fo, God aremezibar God puvati, a

gumazir angamra itibar God. Ezima an damazimin an boriba bar angamra iti."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 33 BILONG YIA

1. RIT

Mal 4:1-2

Akar dapanim: Nan gavgavim bar ekeveggha aruer angazangarimin min isiragh deravira ia damuam, mati aruem fefem ian mikarzibagh anidi.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Malakai, an osiri.

Ikiavira Itir Godin Gavgaviba
Bar Itim ghaze, "Ia deragh oragh.
Dughiatam iziti, gumazamizir akaba
batogha uan ziaba fava arazir
ikurabagh amiba, avir ekiam tuziba
isi moghin, otogh bar men isiti, me
bar gevegham. Eghti temer aguatom, o
ter bitam ikian kogham. Eghti dughiar
kamin, ia gumazamizir nan iziam fa
nan atiatia nan apengan itiba, ia bagh,
nan aminim tiraghti aruem anang, ia

gisiragh ian arazir aghuiba akakagham.
Mati aruem ia gisiragha gara fefem
ian mikarzibagh anidi moghin, a ia
damuti ian arimariaba givaghti ia
ghuamaghegham. Egh ia mangi, mati
bulmakaun nguziba bar akuegha uari
akura divazim ategh ivemara azenan
zui moghin, ia bar akuegh mangi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:5-9

Ia akam ikaragh: Ekiam guizin arazim gin ghua en gari.

Ia gitabav sogh, Ikiavira Itir God bagh ighiabar amu.
Ia boabav soghti, dar arareba bar deragh.
Ia sighaba, ko itabagh iviva,
pamten dimiva Ikiavira Itir Godin ziam fi, a en atrivim.

Ia akam ikaragh: Ekiam guizin arazim gin ghua en gari.

Ni ongarim, ni ko nin itir osiriba, ko bizir nin aven itiba, ia bar pamten dim
mikim.
Ni nguazim, ni ko nin itir gumazamiziba, ko bizir nin itiba, ia bar onger akabar
amu.
Ia faner ekiaba, ia dafaribav sogh.
Ia mighsiaba, ia ighiabar amuva, bar akongegh.

Ia akam ikaragh: Ekiam guizin arazim gin ghua en gari.

Ikiavira Itir God izi, nguazim gativagh an ganam.
An atrivimin iki, guizin arazimin gumazamizibar araziba tuisigham.
Kamaghin, ia a bagh bar akuegh onger akabar amu.

Ia akam ikaragh: Ekiam guizin arazim gin ghua en gari.

1. RIT

2 Te 3:7-12

Akar dapanim: Gumazim o amizim ingangaribar amuan aghugh egh daman marki.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Tesalonaikan gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ia fo, ia en arazibar gin mangi.
Dughiar e ia ko itiba, e pura apiaghav

itir puvati. E pura ian dafaribar dagher
taba inizir puvati. E dagh ivesi. E

kamagh sua, e osimtiziba ia darighan kogham. Kamaghin e puvira ingari, arueba ko dimagariba. God ghaze, e dagheba bagh ian azaraghtima, ia en akurvagh. Ezi e ian azarazir pu. E ghaze, e arazir aghuim ian akaghtima ia an gin mangam. Ezi e kamaghin ian azangsizir puvati.

Ia fo, dughiar e ia ko itibar, e akar gavgavim ia ganingi: gumazim ingangaribar amuan aghuaghti, ia dagheba a daningan kogham.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God ia iniamin dughiam a roghira izegha gifa, kamaghin, ia tuivigh ua dapaniba fegh gan.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 21:5-19

Akar dapanim: Ia tuivigh gavgavigh iki egh ikirmirir aghuim iniam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezima an suren gumazir maba Godin Dipenimin garava kamaghin migei, “Me dagiar bar aghuibar an ingarighava, Afeziar Ekiam daningamin bizir aghuir maba an kuruke.” Ezi Iesus kamaghin migei, “Ia datirighin garir bizir kabanagh, dughiam izitima dagiar kaba, gumaziba bar da pueghti da bar moghira daghregham. Eghti tam tam gisin ikeghan kogham.”

Ezi me an azara, “Tisa, bizir kaba manadizoghin otivam? Eghti arazir manam faragh otoghtima, e fogh suam, dughiar kam roghira ize?” Ezi Iesus kamaghin migia ghaze, “Ia uari bagh deraghvira gan, ia men ifavariba baraghan marki. Gumazir aviriba nan ziamin iziva suam, ‘Kirara!’ ezi, ‘Dughiam roghira ize!’ Men gin mangan marki. Egh ia inogoviba ko adoghadozir midorozir akaba baraghiva, atiatingan marki. Bizir kabanagh faragh otivigham, eghtima nguazir kam givamin dughiam datirighira otoghan kogham.”

Egha a kamaghin me migei, “Nguibaba uarira uariv soghtima,

Ezi e datirighin orazi, ian marazi pura iti. Me ingangaritam gamir puvati. Me pura gumazir igharazibar biziba tintinibar dav gei. Kar men biziba puvati. Ezi datirighin Ekiam Krais Iesusin ziamin e akar gavgavir kam kamaghin gumazir kabav gei, me bar deravira daperaghiva, egh ingariva, egh me daghebar uarira uarir akurvagh.

Kar Godin Akam.

dakoziba uarira uariv sogham. Eghti mikimkizir gavgaviba, koma dagheba otevir dughiaaba koma arimariar gavgaviba nguibar tabar otivtima, atiatingamin biziba koma overiamin pin arazarazir ekiaba otivam.

“Eghti bizir kaba gin otivam, me faragh ian suiraghiva arazir kurabar ia damuam. Me ia kotiam darighsi ia inighiva God ko migeir dipeniba koma kalabuziabar aven mangam. Eghtima ia nan gin zuir gumaziba me bizir kam bangin ia inighiva atriviba koma gavmanin gumazir ekiabar damazimin mangam. Eghti kar dughiar aghuir ia nan akam me mikinamim. Eghti ia deraghvira nighnigh. Ia faragh me mikimsi akabagh nighnighan marki. Eghti ki nighnizir aghuiba koma migirigiar aghuiba ia daningtima, ia migirigiar aghuibara damutima, ian apanitam ian akaba batoghiva ia adoghan kogham.

“Eghti ian ameboghfeziaba, ko aveghbuaba, ko anababa, ko namakaba merara, ia inighiva gumazir kurabar dafaribar atighti, me ian taraziv

soghti ia arimighregham. Eghti
gumazamiziba bar nan ziam bangin ian
aghuagham. Egh me bar tong arazitam
ia damuan kogham. Kamaghin ian
dapanarizitam asighiran kogham. Ia

tugh gavgavighvira ikiva, dabirabir bar
aghuim iniam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 34 BILONG YIA - KRAIS I KING

1. RIT

2 Sml 5:1-3

Akar dapanim: Me borem isa Devitin dapanim ginegha Isralian atrivmin ikiasa anemisefe.

Akar kam, akinafarir namba 2 Samuel osirizimin aven iti.

Ezi bizir kamin gin, Israelian anababa vaghvagha dar gumazir dapaniba bar iza Hebronin nguibamin Devitin gara, egha kamaghin a migei, “Ni oragh. E bar nivafizim ko ghuzir vamira. Sol fomira en atrivimin itima, ni midorozibar Israelia e bagha en midorozir gumazibar faragha zui. Ezi Ikiavira Itir God ni migia ghaze, Ni, en gumazamiziba geghuvamin gumazimin

iki, e gativagham. Egh en atrivimin otogham.” Egha, Israelian gumazir dapaniba iza Hebronin nguibamin otogha, Atrivim Devitin bighan uari akuvazi, a Ikiavira Itir Godin damazimin akar dikirizir mam me ko a gami. Ezi me borem isa an dapanim ginga, maghira anemisevezi a Israelian atrivimin oto.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 122:1-5

Ia akam ikaragh: E Godin dipenimin mangam.

Ki orazi, me kamagh na migia ghaze,
 “Ia dikavigh e mangi Ikiavira Itir Godin Dipenimin mangam.”
 Ki kamagh oregha bar akonge.
 E datirighin otivigha givagha,
 Jerusalemin nguibamin divazimin aven tuivighav iti.

Ia akam ikaragh: E Godin dipenimin mangam.

Me Jerusalemin nguibamin ingarizi,
 a gavgavigha ganganim datirighin bar dera.
 God faragh Israelian anababav kemezi me iza kagh Ikiavira Itir God minabazi moghin,
 me datirighin izava ami.

Ia akam ikaragh: E Godin dipenimin mangam.

Danganir kam, atrivim kotiaba barazir dipenim iti.
 Kar atrivim Devitin ovavir boribar kotiaba baragha da tuisizir danganim.

Ia akam ikaragh: E Godin dipenimin mangam.

2. RIT

Kl 1:12-20

Akar dapanim: God uam e inigha e isa uan otarir a bar ifongezimin adarazi ko e ariki.,

Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi ga kamaghin God ko migei, an gavgavir ekar aghuimin, God gavgaviba bar ia daningam, eghti ia tuivigh gavgavigh egh osimtiziba ateram, egh nimira ikiva osimtiziba

givaghamin dughiam mizuam. Egh ia bar akueghiva, egh en Afeziam minabagh. A ia gamizima ia arazir aghuibar gin zui, egh ia bizir aghuir a ia bagha miseveziba da iniam. Ia Godin

gumazamiziba ko da iniam, kar Godin Nguibamin angazarimin aven itir darasi. Faragha mitarmemin gavgavim e ikezima e an apengan itima, ezi God en akuragha e inigha uan Otarimin gavgavimin apengan e atizi an en Atrivim iti, Otarir kam a bar a gifonge. God uan Otarimin ingangarimin e gamizi e firaghire, egha tuavir kamra an en arazir kuraba da gin amada. *

E Godin ganighan kogham, ezi Kraiss an mirara gari. Kraiss an Otarir ivariam, a God ingarizir bizir kaba a bar dar dapanim. Ezi Kraissin agharimin, God uan nguibamin itir biziba ko nguazimin itir biziba bar dar ingari. Kar bizir e gariba ko garir puvatizir biziba, da enselin gavgaviba ko duar gavgaviba ko aseba ko adariaba, bizir gavgaviba itiba. God Kraiss ko, aning bizir kaba bar dagh ami, ezi da bar Kraiss baghavira iti. Ezi bizir kaba tighar otivam, Kraiss fomira iti. Egha a biziba bar dagh amima da deravira uari isasuigha bar deravira ingari. Kraiss, a siosin dapanim, ezi sios

an nivafizim. Egha a uabi ikirimirir igiamin faragha zuir gumazim. Kraiss Godin Otarir ivariam, egha a faragha ovevemin ua dikafi. God ghaze, Kraiss uabi biziba bar dar dapanimin ikiam. Kamagh sua, a Kraiss gamizi, a ua dikafi, God kamaghin ifonge, an ikirimirir aghuim ko an araziba ko an gavgaviba Otarir kam gizivagham, kamaghin God uabi Kraissin aven iti. Kamaghin amizi, Kraiss Godin mirara gari.

Bizir God ingariziba, da an saghon ikegha apanir arazibar a gami. Ezi God kamaghin ifonge, a bizir kaba bar dar amuti da ua a ko navir vamira ikiam. A ghaze, a Kraissin ingangarimin arazir kam damuam. Ezi kamagh sua a Kraiss ataghizima a ter ighuvimin areme. Ezi an ghuzim irezi tuavir kamin en apanir araziba a da gifa. Egha bizir a ingariziba a bar ua da inizi da uam a ko iti, bizir an Nguibamin itiba ko nguazimin biziba uakan.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Gumazir Ekiamin ziamin izim, God deragh a damu. God atrivir en ovavim Devitin ziamin izim, God deragh a damu.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 23:35-43

Akar dapanim: Iesus, ni atrivimin otogh egh na ginirigh.

Ia, Kraiss Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi gumazamiziba an gara tuivighav itima, gumazir dapanir ekiaba uaghan an gara minbaba sighsirava kamaghin a migei, "A gumazir mabar akurvakis. Egh a guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, gumazir God inabazim, a uabi uabin akuragh." Ezi midorozir gumaziba izava uaghan a dipovava, egha wainin dipar misozim a ganigha kamaghin a migei, "Ni guizbangira Judabar atrivir gumazim, ni uabi uabin akuragh!" Egha midorozir gumaziba osizirir mam Iesusin dapanim gisin anegura. An osiziriba kamaghin

migei, "Gumazir kam Judabar Atrivir Gumazim."

Ezi gumazir kurar mam ter ighuvimin guraghav ikia, atara kamaghin Iesus migei, "Ni guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, ni uabin akurvaghiva ga sarama akuragh!" Ezi gumazir kurar igharazim atarava kamaghin migei, "Ni ovengasava amuava, Godin atiati, o puvati? Me deragha ga gami, ga uan arazir kurabagh ipuri. Ezima gumazir kam arazir kuratam gamizir puvati."

Egha gumazir kam kamaghin Iesus
migei, "Iesus, ni gin atrivimin ikiamin
dughiam ni na ginirigh." Ezima Iesus
a migei, "Ki guizbangira ni migei,

ni datirighin na ko Godin Nguibar
Aghuarimin ikiam."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

**OL
BIKPELA PESTODE
BILONG YIA**

FEBUARI 2: OL I BRINGIM JISAS I GO LONG TEMPEL

1. RIT

Mal 3:1-4

Akar dapanim: Ia ghaze, ia datirighin Ekiam bagha gara iti.

Eghti ki bar zuamira izegh uan dipenimin ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Malakai, an osiri.

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, a kamaghin akam ikaragha ghaze, "Ia oragh! Ki uan abuir gumazim amadaghtima, a faragh mangiva na bagh tuavim akiram. Ia ghaze, ia datirighin Ekiam bagha gara iti. Eghti a zuamira izi uan Dipenimin ikiam. Abuir gumazir kam, a izi Akar Gavgavir Dikirizir ia bar ifongezim, nan gun ia mikimam. Ki Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, ki ghaze, An darorim izi." Eghti dughiar a izamin kam, tinara an kotiamin aven guizbangira mikimam? Eghti an azenarama otogh izamin dughiar kam, tinarama tugh an ganam? Bar puvatigham. Guizbangira, a mati,

avim bar puvira isia golin isigha bizir kuraba bar da adangizi moghin, a izam. Egh mati, sopin gavgavir inir mizirizim ruti a bar zueghamim min gari. Avim golin isima a golrama otivi moghin, a gumamazibar araziba tuisigham. Kamaghira Ikiavira Itir Godin ingangarir gumazim, Livain adarazir arazir kuraba batueghti me Ikiavira Itir God bagh ofan aghuiba inigh izam. Eghti gin Jerusalemia ko Judaba, mati me faragha amizi moghin, Ikiavira Itir God bagh ofan a ifongeziba uam ada inigh izam. Eghti a da bagh bar akuegham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 24:7-10

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Ia tiar akaba, ia uari kuighregh!
Ia, tiar akar fomira itiba, ia bar arokegh.
Eghti Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim aven izam.

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itir kam, a tinara?
A Ikiavira Itir God uabi.
A gavgavir bar ekiam ikia uan apanibav sogha me abiri.

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Ia tiar akar ekiaba, ia uari kuighregh!
Ia, tiar akar fomira itiba, ia bar arokegh.
Eghti Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim aven izam.

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itir kam, a tinara?

Ikiavira Itir Godin Bar Gavgaviba Itim,

a guizbangira Atrivir Gavgavir Bar Ekiam!

(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

2. RIT

Hi 2:14-18

Akar dapanim: Iesus uan doziba ko buaramizibar mirara oto.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Kamaghin amizi, borir kaba, me guizbangira gumazamizibara. Kamaghin Iesus uaghan men min ikia guizin gumazimin oto. A kamagh sua, an aremegh egh arazir kamin a Satan bar a gasighasigham, a gumazir gumazamizibagh amima me ariaghirir gavgavim itim. Gumazamiziba nguazir kamin ikiava ovevemin atiati. Ezi men atiati kam me ikiagharisi. Kamaghin amizi, Iesus me firasa, bizir kam bagha, a gumazimin min otogha egha areme. Guizbangira, Iesus ingangarir kam enselbar akurvaghasa a gamizir pu. Puvati. An Abrahamin boriba akurvaghasa a gami. Kamaghin, a

uan doziba ko buaramizibar mirara oto. A kamagh sua, a men ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin iki, egh Godin akamin gin mangiva apangkuvim gumazamizibar ikiva Godin ingangarim damuva, egh ingangarir kamin gumazamizibar arazir kurabar gin amangam. Kamaghin a gumazamizibar min oto. Ezi Satan a gifarasa arazir kuraba bagha a gakaghori, ezi an osimtiziba ateri. Kamaghin amizi, dughiar Satan gumazamizibagh ifaramibar, Iesus men akurvaghamin fofozim iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Krais an angazangarim, egh angazangarim isi gumazamizir igharazibar aningam, egh a iziar ekiam isi uan gumazamiziba Israelia me daningam.

Aleluia.

GUTNIUS (Longpela RIT)

Lu 2:22-40

Akar dapanim: Ni gumazamizibar damazibar me bagha akurvazir bizir kam gami. Ezi ni en akuragh ua e iniamin bizir kam, ki uan damazimin an ganigha gifa.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Moses Osirizir Arazibar min amebam Godin damazimin zueghamin dughiam otozima, Maria ko Josep borim inigha Ekiam daningasa Jerusalemin zui. Ekiam Moses ganingizir arazibar osirizim iti, borir otarir ivariaba me da isi ua Ekiam daningam. Ezi aning Ekiamin arazir osiriziba mikemezi moghin, aning ofa damuasa, kuarazir

bunbar pumuning, o bunbamin min gari kuarazir igiar pumuning inigha izi.

Ezi Jerusalemin aven gumazir mam, an ziam Simeon, a Godin damazimin deragha God baghavira iti. A Israelin gumazamizibar osimtiziba a givamin dughiam bagha mizuai iti. Godin Duam bizir kam azenarama an akagha gifa, a faragh Ekiamin Krais (Gumazir God

Ua Gumamaziziba Iniasa Misevezim),
an an ganighiva, gin aremegham.*
Kamaghin amizima Godin Duam
nighnizim a ganingizima a Godin
Dipenir avizimin zui. Ezi Josep ko
Maria Iesus inighava aven iza Ekiamin
arazir osirizim mikemezi moghin, a
damuasa. Ezi Simeon Iesus inighava
uan dafarimningin a ifiraghava Godin
ziam fa kamaghin migei,

“Ekiam, ki nin ingangarir gumazim.
Eghti nin akurvazimin angazangarim
ni Kantrin Igharazibar Gumaziba
me daningam.

Egh ziar ekiam Israelbar aningam;
me nin gumamaziziba.

Ezi ni gumamazizibar damazibar me
bagha akurvazir bizir kam gami.

Ezi ni en akuragh ua e iniamin
bizir kam, ki uan damazimin an
ganigha gifa.

Kamaghin amizi, ni fomira mikemezi
moghin ni na ateghti ki mangi,
navir amirizimin ikiam.”

Ezi borimin amebam ko afeziam
Simeon an gun mikemezir migirigiaba
baregha aning nighnizir aviribagh
ami. Ezi Simeon ghaze, God bizir
aghuiba ia bagh a dar amu, egha
Simeon an amebam Maria kamaghin
a migei, “Borir kam God a ginaba,
eghti Israelin aviriba God bagh tugh

gavgavigham. Eghti aviriba iregham.
Eghti gumamaziziba bizir an amibar
ganiva akar kurabar dav kimam.
Kamaghin gumazir aviribar nighnizir
navimin aven itiba azenan otivam.
Eghti osimtizir ekiar mam uaghan nin
mikarzimin otivam.”

Ezi Godin akam inigha izir amizir
mam iti, an ziam Ana, a Panuelin
guivim, Aserin anabam. A faragha
pamin itima aningin 7 plan azeniba,
ezi an pam aremezima, ezi datirighin
a bar ghuri. Egha 84 plan azeniba,
a odarimin iti. A Godin Dipenim
ataghrazir pu, egha dimagariba ko
arueba Godin ziam fa, egha dagheba
ataghragha God ko migei. Egha dughiar
kamra a uaghan iza men miriamin tu. A
biziba bagha God minabi. Egha borir
kamin gun gumamazizir aviribav gei,
me God ua Jerusalem itir gumaziba
ko amiziba iniamin dughiam mizuai.

Egha Josep ko Maria biziba bar
Ekiamin arazir osirizim mikemezi
moghin dagh amigha givagha, egha
uamategha Galilin Distrighin aven
itir nguibam Nasaretin zui. Ezi borim
aghuiga mikarzimin gavgafi. Ezi fofozir
aghuim bar a gizifa. Ezi bizir aghuiba
God a bagha dagh ami.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (sotpela Rit)

Lu 2:22-32

*Akar dapanim: Ni gumamazizibar damazibar me bagha akurvazir bizir kam gami. Ezi ni en
akuragh ua e iniamin bizir kam, ki uan damazimin an ganigha gifa.*

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Moses Osirizir Arazibar min
amebam Godin damazimin zueghamin
dughiam otozima, Maria ko Josep borim
inigha Ekiam daningasa Jerusalem
zui. Ekiam Moses ganingizir arazibar
osizirim iti, borir otarir ivariaba me
da isi ua Ekiam daningam. Ezi aning
Ekiamin arazir osiriziba mikemezi
moghin, aning ofa damuasa, kuarazir
bunbar pumuning, o bunbamin min
gari kuarazir igiar pumuning inigha izi.

Ezi Jerusalem aven gumazir mam,
an ziam Simeon, a Godin damazimin
deragha God baghavira iti. A Israelin
gumamazizibar osimtiziba a givamin
dughiam bagha mizuai iti. Godin Duam
bizir kam azenarama an akagha gifa, a
faragh Ekiamin Krai (Gumazir God
Ua Gumamaziziba Iniasa Misevezim),
an an ganighiva, gin aremegham.*
Kamaghin amizima Godin Duam
nighnizim a ganingizima a Godin

Dipenir avizimin zui. Ezi Josep ko
Maria Iesus inighava aven iza Ekiamin
arazir osirizim mikemezi moghin, a
damuasa. Ezi Simeon Iesus inighava
uan dafarimningin a ifiraghava Godin
ziam fa kamaghin migei,
“Ekiam, ki nin ingangarir gumazim.
Eghti nin akurvazimin angazangarim
ni Kantrin Igharazibar Gumaziba
me daningam.
Egh ziar ekiam Israelbar aningam;
me nin gumazamiziba.

Ezi ni gumazamizibar damazibar me
bagha akurvazir bizir kam gami.
Ezi ni en akuragh ua e iniamin
bizir kam, ki uan damazimin an
ganigha gifa.
Kamaghin amizi, ni fomira mikemezi
moghin ni na ateghti ki mangi,
navir amirizimin ikiam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

MAS 19: SANTU JOSEP

1. RIT

2 Sml 7:4-5, 12-14, 16

Akar dapanim: Ki Devitin anabamra me damighti me atrivibar iki manivira ikiam.

Akar kam, akinafarir namba 2 Samuel osirizimin aven iti.

Ezi dimagarir kamin, Ikiavira Itir God Natan migia ghaze, “Ni mangi nan ingangarir gumazim Devit mikim suam, ‘Ikiavira Itir God ghaze, Ni gumazir nan dipenimin ingarasa ki ni amisevezir puvati, eghti ki an aven ikiam.’ ”

Ni a remeghti, me ni ovengamin dughiamin, ki nin ovavibar nin otarir tam miseveghti, an atrivir gavgavimin otoghti, bizitam a dikabiraghan kogham. Atrivir kamra, a na bagh dipenimin ingaram. Eghti ki an ovavir

boribar amighti, me gin atrivibar iki gavgavigh iki mamaghira ikiam. Eghti kirara, an afeziamin min ikiti, a nan otarimin min ikiam. Egh an arazir kuram damighti ki mizazim a gasegham. Mati afeziam uan borim mizazim a gasi moghin.

Eghti nin adarazi givaghan kogham. Ki nin ikizimin aven gumazibar amuti me atrivibar otiv mamaghira ikiam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:2-5, 27, 29

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

O Ikiavira Itir God, ki zurara nin apangkuvimin gun, gumazamizibav kimiva ongam.

Ki uan akamin, pamten gin otivamin boriba me mikim suam, God e mikemezi moghira, zurara deraghavira e gami, egha dughiatamin e ataghrazir puvati.

Ki fo, nin apangkuvim a ikia mamaghira iti.

Ni zurara deraghavira e gamua dughiatamin e ataghrazir puvatizir arazir kam, a bar ekeveghe overiamin min gavgavigha ikia mamaghira iti.

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

Ni kamaghin migia ghaze, “Ki gumazir mam ginabagha a koma akar gavgavir dikirizim gami.

Ki uan ingangarir gumazim Devit ko, akar gavgavim gamigha gifa.

Ki kamaghin a migia ghaze, ‘Nin adarazira, zurarama atrivibar otivam.

Nin adarazir aven atrivitam otogh, iki mamaghira ikiam.’ ”

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

A kamagh na mikim suam, Ni nan God nan afeziam. Ki zurara an apangkuv an akurvagh mamaghira ikiam.

Ki a ko Akar Gavgavir Dikirizim damighti, akar gavgavir dikirizir kam, gavgavigh iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

2. RIT

Ro 4:13, 16-18, 22

Akar dapanim: Abraham fozir puvati, God manmaghin uan akar dikirizim damighti an otivam. Egha a guizbangira nighnizir gavgavim Godin iti.

Akar kam, akinafarir Pol Romin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Fomira God akar dikirizim Abraham ko an gin zuir ovaviba me ganiga ghaze, a nguazir kam me daningam. Abraham, Moses Osirizir Arazibar gin zuir puvatigha, ezi God a ko akar dikirizim gami. Puvati, Abraham nighnizir gavgavim Godin itima, kamaghin God ghaze, ni nan damazimin dera. Egha God Abrahamin nighnizir gavgavimin ganigha, kamaghin a ko akar dikirizim gami.

God kamaghin ifonge, a Abrahamin gin zuir ovavibar apangkuvighiva akar dikirizim me daningam. Kamaghin amizi, God Abrahamin nighnizir gavgavimin ganighava, a gisin akar dikirizim Abraham koma a gami. Gumazamizir Moses Osirizir Arazibar gin zuibara, bizir kaba inian kogham. Puvati. Tina Abrahamin min nighnizir gavgavim ikiva me uaghan bizir kaba iniam. Kamaghin, Abraham, a bar en afeziam. Kamaghin Godin Akinafarim

kamaghin migei, "Ki ni damighti ni kantrin aviribar afeziamin otogham." Akar dikirizir kam, God uabi a gamizi an an damazimin gavgafi. Godin kamra, Abraham nighnizir gavgavim an iti. Egha Godin kam, a gumazir ovengezibagh amima me ua dikafi, egha a pura migeima bizir faragha itir puvatiziba, da otifi.*

Abraham fozir puvati, God manmaghin uan akar dikirizim damighti an otivam. Egha a guizbangira nighnizir gavgavim Godin ikia, bizir aghuir a fogha iniamiba bagha mizuai iti. Egha kamaghin a "Kantrin aviribar afeziamin oto." Godin Akinafarim mikemezi moghin, "Nin ovavir boriba bar avirasemegham."

Kamaghin God Abrahamin nighnizir gavgavim a ginighnigha a dibora ghaze, a nan damazimin dera.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ekiam, gumazamiziba nin dipenimin ikia, egha zurara nin iziam fe, me bar akongegh.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS

Mt 1:16, 18-21, 24

Akar dapanim: Josep dikavigha ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Jekop Josepin afeziam, a Marian pam.

Ezi Maria Iesus bate, ezi me ziar kam Krai a gati. A Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim.

Krai Iesus otozir eghaghamira kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me

Josepin ikiasa a ginaba. Egha aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a

daningan aghua. Egha a kamaghin nighnigha itima Ekiamin enselin mam irebamin kamaghin a migei, "Josep, ni Devitin ovavim, ni atiatingan marki. Ni Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumazamizibar arazir kuraba gin amadagh men

o:

GUTNIUS

LUK 2:41-51

Akar dapanim: Ki nin afeziam ko, ni bagha bar osemegha ni buri.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Azeniba zurara Iesusin amebam ko afeziam, God Israelbagh Itazir Dughiamin Isam bagha Jerusalemin zui. Ezi an azenir 12 plan otogha, arazim mirara me isam bagha zui. Isam givazima, an gin, an amebam ko afeziam uamategha nguibamin zuima, aningnin otarim Iesus, a Jerusalemra itima aning a gifozir puvati. Aning ghaze, a ti uan namakaba ko izi. Egha aruer kamin ghuavira iti. Egha aning maghira uan namakaba koma anababar torimin a bagha rui. Egha aning an apizir puvati, egha aning a bagh ruiasa uamategha Jerusalemin zui. Dughiar mikezimin gin aning Godin Dipenimin avizimin an api. A tisabar torimin aperaghav iti, egha me baragha azangsizibar me gami. Gumazir kaba

akurvagham. Kamaghin ni ziam Iesus a datigh."*

Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiamin ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

bar an fofozim ko akar ikarvazir kaba baragha egha digavir kuram gami. Ezi an amebam ko afeziam an apigha, egha digavir kuram gami. Egha an amebam kamaghin a migei, "Nan otarim, ni tizim bagha arazir kurar kamin ga gami? Ga ni bagha bar osemegha ni buri." Ezi a kamaghin aningnin azara, "Gua tizim bagha na buri? Gua ti fozir puvati, ki uan Afeziamin Dipenimin aven ikiam?" Ezi an aningnin migeir bizimin mingarim aning a gifozir puvati. Egha a aningnin akam baregha aning ko Nasaretin uaghiri. Ezi an amebam bizir kaba baregha dagh nighnighavira iti.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

MAS 25: ENSEL I BRINGIM TOK LONG MARIA

1. RIT

Ais 7:10-14; 8:10

Akar dapanim: Amizir igiatam navim aseghiva otaritam bategham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God, uam akar igharazim isa Ahas ganingi. A kamaghin Ahas mikimasa Aisaia mikeme, “Ni Ikiavira Itir God, nin God, an azaraghti, an ababanir arazitam akagh. Ni ababanir manatamin gansi ifongegh an azaragh. Egh ni ababanir gumaziba ovea ghua itir nguibamin tam nin akagham, o ababanir overiamin ikegh izam, o danganir manam ni ifongezim, ni puram azaraghti God nin akagham.”

Ezi Ahas ghaze, “Ki mirakelin tamin gansi azangsighan kogham. Ki Ikiavira Itir Godin gavgavim ko araziba, dar gan da tuighsighan aghua.”

Ezi Aisaia an akam ikaragha ghaze, “Ia Atrivim Devitin ovavir boriba, ia bar deraghviram oragh! Ian araziba gumazamizibagh amima me bar ian amira. Eghti ia uaghan nan God, kamaghiram a damuti a ti ian amiragham, o? Kamaghin, Ekiam uabi ababanir tam nin akagham. Ababanir kam kamakin. Amizir igiam navim asegh, otarim bategh, egh iziam Emanuel a datigham.”
God e ko iti.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 40:7-11

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa ize.

Asizir e misogha ni bagha ofa gamiba ko, bizir aghuir e ofan min isa ni ganidiba, ni dar aghua.

Asizir e ni bagha avimin tuazi bar isigha mighiriziba ko, arazir kuraba gin amangamin ofaba, ni dar aghua.

Nin ifongiamra kara, ni nan nighnizim kuighti, ki nin akaba baragh dagh fogh dar gin mangam.

Ki datirighin ghaze, “God, kira kara. Fomira me nin akinafarir righizimin aven osirizir moghin, ki datirighin izegha gifa.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa ize.

“O nan God, ki nin akar gavgaviba uan navimin aven ada arigha, nin ifongiamin gin mangasa bar ifonge.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa ize.

O Ikiavira Itir God, gumazamiziba uari akuva nin iziam fer danganimin, ni en akurazir akar aghuir kam, ki an gun me mikemegha gifa. Ni fo, ki me mikim mangivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa ize.

Ni en akuragha ua e inizir bizir aghuir kam, ki a modozi, a narara itir puvati.
 Ki gumazamiziba uari akuvir danganibar, kamaghin migia ghaze,
 zurara en apangkufi, egha mikemezi moghira deragha bizibagh amua, uan
 nighnizim gighavkirir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa ize.

2. RIT

Hi 10:4-10

Akar dapanim: God, kira kara. Fomira me nan gun Akinafarimin aven osirizir moghin, ki datirighin izegha gifa, egha nin ifongiamin gin mangasava ami.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Bizir kamin mingarim kamakin:
 bulmakaun apuriba ko memen ghuziba,
 da arazir kuraba gin amadaghan
 kogham. Bar puvati.

Ezi bizir kam bagha, Krai nguazir
 kamin izasava amir dughiamin a
 kamaghin Godin migia ghaze,

“Ni guizbangira, asizibar ghuziba ko
 bizir ofan min me ni ganidiba, ni
 bizir kabagh ifongezir puvatigha
 da inian aghua.

Kamaghin ni mikarzir mam na
 daningasa an ingari.

Asizir me tuazi bar isiziba, ko arazir
 kuraba gin amadir ofaba,
 da ni gamima ni dar agorogem itir
 puvati.

Ezi ki kamaghin migei, ‘God, kira
 kara. Fomira Moses nan gun
 Akinafarimin aven osirizir
 moghin.

Datirighin ki izegha gifa, egha nin
 ifongiamin gin mangasava ami.’ ”

A faragha ofabav gei, ofan kaba,
 Moses Osirizir Arazibar amuasa

mikeme. A kamaghin migei, “Ni
 asizibar ghuziba ko, bizir me ofan
 min ni ganidiba ko, asizir ofa gamir
 dakozimin tuezi da bar isiziba ko,
 arazir kuraba gin amadir ofaba, ni
 bar dagh ifongezir puvatigha da
 inian aghua.” Egha a gin kamaghin
 migei, “God, kira kara. Datirighin ki
 izegha gifa, egha nin ifongiamin gin
 mangasava ami.” Kamaghin amizima
 God ghaze, ofa gamir arazir ghuriba,
 da gavgaviba puvatighava, gifa. Ezi
 ofa gamir arazir igiam, an danganim
 inigha gavgavim ikia ingari. Krai Iesus
 a Godin ifongiamin gin ghua, egha
 dughiar bar vamira uabi uan mikarzim
 isa ofan min en arazir kuraba bagha
 God ganingi. Ezi arazir kamin an e
 gamizi, e Godin damazimin zuegha an
 gumazamizibar otifi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Lenin dughiam:

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Godin akam a gumazimin min otogha, iza en tongin iti. E an iziar ekiam ko
 gavgavimin ganigha gifa.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Istan dughiam:

Aleluia, Aleluia.

Godin akam a gumazimin min otogha, iza en tongin iti. E an iziar ekiam ko
 gavgavimin ganigha gifa.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 1:26-38

Akar dapanim: Maria, ni navim asegh otarim bategham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Elisabetin navir adasem 6 plan iakinimin otozima, God ensel Gebriel Nasaretin anemada, Galilin Distrighin aven itir nguibam. Ezi ensel ghua, guivir igiar gumazitam koma akuizir puvatizim, an ziam Maria, me gumazim Josepin ikiasa a ginaba. Josep, an Atrivim Devitin ovavimra. Ensel a bagha ghuava kamaghin a migei, “Dughiar aghuarim Maria. Ekiam ni gifongegha deravira ni gamua egha ni ko iti.” Ezi Maria an akam baregha digavir kuram gamigha pura nighnisi, “Kar akar manmaghin amizim?”

Ezi ensel kamaghin a migia ghaze, “Maria, ni atiatingan marki, God bar ni gifuegha ni ko iti. Ni oragh, ni navim asegh otarim bateghiva, ziar kam Iesus, a datigh. A ziar ekiam ikiti, me suam, kar Godin bar pin itimin otarim. Eghti God a damighti, a uan ovavim, Atrivim Devitin min ikiam. Eghti a Jekopin

adarazir atrivimin ikivira ikiam. Eghti a bizibagh ativamin dughiar kam givaghan kogham.” Ezima Maria kamaghin enselin azara, “Ki guivir igiar patamin itir puvatizim. Ezima bizir kam manmaghin na batogham?” Ezi ensel an akam ikaragha kamaghin migei, “Godin Duam ni bagh izeghti bar pin itir Godin gavgavim ni avaragham. Eghti borim Godin damazimin zueghti me Godin Otarim a darigham. Bizitam Godin aven kozir puvati. Nin anabam Elisabet, a ghurigha, egha uaghan navim adai. Me ghaze, an navim asangan kogham, ezi an navir adasem datirighin iakinir 6 plan tu.” Ezi Maria kamaghin ensel ikara, “Ki Godin ingangarir amizim. Ni mikemezir moghira God bizibar na damu.” Ezi ensel anetegha ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JUN 24: ELISABET I KARIM JON BILONG BAPTAIS

1. RIT

Jer 1:4-10

Akar dapanim: Ki tighar amebamin navir averiamin nin ingaramin dughiam, ki ni gifogha ni amisefe.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Ki Jeremaia, Ikiavira Itir God, kamaghin na migia ghaze, “Ki tighar nin amebamin navir averiamin aven nin ingaramin dughiam, ki ni gifogha gifa. Egha nin amebam tighar ni batamin dughiamin, ki akam inigha izir ingangarim kantribar tongin a damuasa ni amisefe.”

Ezi ki Ikiavira Itir God, na God, ki kamaghin an akam ikara, “Ti puvatigham. Ki gumazir bar igiam, egha akam kurir arazibagh fozir puvati.” Ezi Ikiavira Itir God, kamaghin na migei, “Ni kamaghin mikiman marki suam, ki gumazir bar igiam. Egh gumazamizir manmaghira gariba ki me bagh ni amadagham, ni me bagh pura mangi. Egh akar ki bar ni mikemeziba, ni dar gun me mikim. Ki Ikiavira Itir

God, ki mikemegha gifa, “ Ki ni ko iki egh ni geghuvam. Kamaghin, ni men atiatingan marki.”

Egha Ikiavira Itir God, uan dafarim isa nan akam gatigha, kamaghin migei, “Ni oragh. Ki datirighin uan akaba isa nin akam garisi, eghti ni dar gun mikimam. Ezi datirighin dughiar kamin, ki kantrin aviribar gumazamizibar ganamin gavgavim ni ganidi. Eghti ni biziba asirarigh dagh asighasigh, biziba aipirarigh da akunti da iriti, ni bizibagh asighasigh da dikabinam, egh ni uam adar amuti da temebar min dikav uam aghung mavanangam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 71:1-6, 15, 17

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

O Ikiavira Itir God, ki ni ko ikiti, ni na geghuv na avaragh nan ganti, gumazir kuraba na gasighasighti ki aghumsighan kogham.

Ni me ateghti, me na abinan marki.

Nin araziba da bar dera, egha zue.

Kamaghin, ni nan akuragh nan apanibar dafaribar ua na inigh.

Ki ni ko migeir migirigiaba, ni da baregh ua na inigh.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Ni dipenir gavgavimin min ikia, na modo.
 Egha divazir gavgavimin min ikia, akurvazim na ganidi.
 Ki nirarama aven iki, egh modogh ikiam.
 Nirara deragh na geghuv nan ganti, ki deragh ikiam.
 Nan God, ni gumazir kurabar dafarimin ua na ini.
 Me arazir kuraba amuasa bar gavgafi.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Ekiam, ki nighnizir gavgavim nin iti.
 Ki fomira uan igiamra ikia, nighnizir gavgavim Ikiavira Itir God, nin ikia, datirighin ikia kamaghira iti.
 Nan ikirimirir ki itir kam, ki nin agharimra iti.
 Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.
 Kamaghin, ki nin ziam zuraram a fam.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Ki gumazamiziba nin arazir aghuimin me mikimam.
 Bizir aghuir ni amir kaba dar diboboniba, ki deragha dagh fozir puvati.
 Ni ua na inizir arazir kam, ki dughiaabar an gun zurara me mikimam. O God, ki igiamra ikia iza datirighin, ni nan sure gami.
 Ezi bizir aghuir ni amir kaba, ki dughiar kamin dar gun mikimvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

1. RIT

1 Pi 1:8-12

Akar dapanim: God ua e inzir akar kam, akam inigha izir gumaziba an mingarim bativasa bar pamten ingari.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Ezi ia an ganizir puvati, egha ia a gifuegha uan naviba isa a ganingi.
 Ezi datirighin ia an gari puvati, egha ia nighnizir gavgavim an ikia egha bar akonge. Agoroger kam a nguazir kamin bizir maba bar dagh afira, e a mikimamin akabagh asa. Ezi ian nighnizir gavgavimin mingarim a kamakin, God ian akurvasi. Ezi ia an akurvazim isi.

Akurvazir kamra, fomira Godin akam inigha izir gumaziba an gun mikeme. Me ghaze, God ian apangkuvighiva ian akurvagham. Egha me akar kamin mingarim baghava pamtem ingarava bar deravirama a

buri. Egha me pura dughiam bagha gari, a manadozoghin otogham, egh a manmaghin izam. Kraisin Duam men aven ikiava me migia ghaze, Krai faragh mizazim inighiva, eghti bizir aghuarir aviriba gin otivam. God kamaghin men aka, me uari bagha ingarir puvati, me ia bagha ingari. Ezi God uan nguibamin uan Duam anemadazima a izaghiri, ezi Godin Duamin gavgavimin gumazir akar aghuim akuriba God amizir bizibar gun ia migei. Ezi enselba uaghan bizir kabagh foghasa bar ifonge.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

An angazangarir kamin akam akuri, eghti gumazamiziba bar nighnizir gavgavim iki, Ekiam bagh mizuamti a izam.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 1:5-17

Akar dapanim: Nin amuim Elisabet otarim bategham.

Eghti ni iziam Jon a datigh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Dughiar kamin Herot Judian atrivimin itima, Godin ofa gamir gumazir mamin ziam Sekaraia, an Abiyan adarazir gumazir mam. Ezima an amuim Elisabet, an Aronin ovavim. Aning bar deraghavira Godin araziba koma an akam baragha dar gin zui. Ezima God aningn garima, aning an damazimin bar dera. Elisabet furabagh ati, kamaghin amizima aning boriba puvatighava, dughiar ruarim pura ikia ghua bar ghuri.

Ezi dughiar mamin ofa gamir gumaziba ingarima, Sekaraia uaghan ofa gamir gumazimin min Godin damazimin ingari. Ezi me Godin Dipenimin ofa gamir gumazibar arazibar gintigha, gumazim amisivasa me dagiaba kuri. Ezi God anemisefe. Eghti Sekaraia Godin Dipenimin aven mangi migharir mughuriar aghuim zuim dapongam.* * Ezima migharir mughuriar aghuim zuim dapongamin dughiam otozima, gumazamizir Godin ziam feba, Godin Dipenimin miriamin uari akuvagha God ko migei.

Ezima Ekiamin Ensel a batogha, migharir mughuriar aghuimin ofan danganimin agharir guvimin

amadaghan tughav iti. Ezi Sekaraia an apigha digavir kuram gamigha bar atiatingi. Ezima ensel kamaghin a migei, "Sekaraia, ni atiatingan marki, ni God ko mikemezir migirigiam, God a baraki. Ezima nin amuim Elisabet ni bagh otarim bategham. Eghti ni ziar kam, Jon a datigh. Egh ni bar akuegh navir amirizimin iki. Eghti a Godin damazimin ziar ekiam iniam, kamaghin gumazamizir aviriba an otoghamin dughiamin bar akuegham. Eghti a wain ko dipar onganibar aman kogham. Egh a uan amebamin navir averiamin aven ikivira ikiti, Godin Duam bar a gizivagham. Egh a uam Israelin gumazamizir aviriba inigh men Ekiam God bagh mangam. Egh Elaijan itir Godin Duam ko gavgavir kamra Jon Ekiamin faragh mangiva, afeziabar amutima me uan boriba ua dagh fueghiva, akiriba ragha God gasaraziba ua me damutima me ua nighnizir aghuibar gumazibar amuva, egh gumazibav kintima me uari akirighasi Ekiam mizuam ikiam."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JUN 24: ELISABET I KARIM JON BĪLONG BAPTAIS

1. RIT

Ais 49:1-6

Akar dapanim: Ki ni damighti ni kantrin igharazibar gumaziba bagh angazangarimin min ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ia, gumazamizir ongarir miriamin
itiba ko saghon itir kantriba, ia
nan akam baragh.

Nan amebam tighar na batamin
dughiam,

Ikiavira Itir God, na
amisevegha givagha iziam na
gati.

Egha a nan akatorim gamizi, nan
migirigiaba deraviram otiva,
mati midorozir sabar bar
ghumtizim gumazamizibar
navibagh inivam.

Ezi a uan agharim isi deravira na
avaragha na geghuvima ki an
aven modo.

A barir aghuir ghumtizimin min na
akirigha na isa danganir uan
piba arizimin na modo, ezi ki an
ingangarim damuasa mizua iti.

Egha a kamaghin na migei,
“Israel, ni nan ingangarir gumazim,
ni bangin, ki uan gavgavim ko ziar
ekiam isa gumazamiziba bar men
akagham.”

Ezi ki kamaghin uabira uabi migia
ghaze,

“Ki bar puvira ingangaribagh ami,
ezi nan gavgaviba pura gefi.

Ezi ingangarir ki amir kabar
daghetam otozir puvati.

Guizbangira, ki pura ingangarir
kabagh amir puvati, ki Ikiavira
Itir God bagha dagh ami.

Ingangarir ki amir kabar ivezim,
nan God a isi na daningam.”

Nan amebam tighar na batamin
dughiamin, Ikiavira Itir God
Jekopin adarasi, Israelia, men aku
uam a bagh izasa na amisefe.

Kamaghin, nan God, ziar ekiam na
ganigha, gavgavim na ganingi.

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na
migei.

A ghaze, “Ki faragha ingangarir kam
ni ganiga ghaze,.

Ni, Jekopin adarasi, Israelia, me
ikisi, ni gavgavim me daning ua
me inigh izi.

Guizbangira ingangarir kam mong
sufi.

Ezi ki datirighin ingangarir ekiam
ni daning, egh ni damighti ni
kantrin igharazibar gumaziba
bagh angazangarimin min ikiam.

Eghti ki nguazir kamin itir
gumazamiziba bar men akurvagh
ua me iniam.’ ”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 139:1-3, 13-15

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

O Ikiavira Itir God,
ni nan navim tuisigha givagha na gifo.

Ni nan saghon ikia nan nighniziba ko,
ki amir biziba ko, ki apia dikavir araziba, ni bar dagh fo.

Ni nan gari ki ingari, o ki akui,
ki amir araziba, ni bar dagh fo.

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

Guizbangira, ni nan mikarzimín ingarir dughiam,
ni nan amebamin navir averiamín aven bar nan ingarizi,
nan mikarzim bar moghira iti.

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

Ni nan mikarzimín ingari,
ezi nan mikarzim bar deragha igharagha gari. Kamaghin ki nin ziam fe.
Bizir ni ingariziba, da bar dera, ezi ki guizbangira uan navir averiamín aven
bizir kabagh nighnigha dagh fo.
Ki uan amebamin navir averiamín aven modoghav ikia nimiram irivima,
ni nan agharibar garima da ekiva uari isavsui.

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

1. RIT

Ap 13:16, 22-26

Akar dapanim: Krais izamin dughiam, Jon an gun mikemegha gifa.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimín aven iti.

Ezi Pol dikavighava, uan dafarimín
me aminiva, kamaghin migia ghaze,
“Ia Israelin gumaziba ko Kantrin
Igharazibar Gumaziba, Godin apengan
ikiava uari isava God ganidi, ia na
baragh!

Egha Pol ghua kamaghin
migei, “God Sol agivaghava, Devit
amisevezima an an danganim inighava
atrivimín oto. Ezima a Devitin gun me
migei, ‘Ki Devitin gani, Jesin otarim,
gumazir ki bar ifongezim, a bar bizir ki
ifongezibar amuam.’

God fomira akam akirizir moghin,
God gumazir mam amadazi a Israelin
ize. A Iesus, Devitin ovavir mam, en
Akurvazir Gumazim.

Iesus tighar izamin dughiamín, Jon
faragha izava navibagh iraghamin
akam ko rurumin akamin Israelin
gumazibav gei. Jonin ingangarir
dughiam givasava amima, a kamaghin
me migei, ‘Ia ghaze, ki tina? Ki gumazir
ia mizuaim puvati. A nan gin izi. Ki an
dagarir asuabar beniba firan kogham.
Ki gumazir kinim.”

“Aveghbuaba, ia Abrahamín igiaba,
koma ia God gifuegha an apengan itir
Kantrin Igharazibar Gumaziba, e bagha,
God uam e iniasava migirigiar kam
amadazima a ize.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ni borim, me gin ni dipon suam, ni Godin bar pin itimin akam inigha izir gumazim.
Aleluia.

GUTNIUS**Lu 1:57-66, 80**

Akar dapanim: An ziam, Jon.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezima Elisabet otamin dughiam otozima, an otarim bate. An boroghira itir darasi koma an anababa kamaghin oraki, Ekiam an apangkuvigha bizir aghuim a gamizima, me a ko bar akonge. Ezi an 7 plan dughiaaba givazima, me borimin mikarzir mogomem aghorasa izi. Egha me an afeziamin ziam Sekaraia a darighasa. Ezima an amebam kamaghin me migei, "Puvati! E Jon a darigham." Ezi me kamaghin a migei, "Nin anabatam ziar katam itir puvati." Egha me dafarimra an afeziamin azangsisi, a ziar manatam uan otarim darigham. Egha Sekaraia an ziam osirasa biziba bagha dafaribara men azangsisi. Egha kamaghin osiri, "An ziam Jon." Ezima me kamaghin ganigha bar aguaghfa.

Ezima an akam zuamira kuiaghrizima an mizem firiaghrizima, a maghira miyiava Godin ziam fe. Ezima an boroghin itir darazi kamaghin ganigha, bar atiatingi. Ezima Judian Distrighin itir nguibar mighsiabar itibar gumaziba bizir otivizir kaba baregha dar gun uariv gei. Ezi Ekiamin gavgavim borir kam ko iti. Ezima me bar moghira bizir kam baregha, a ginighnigha a bagha azangsisi, "Borir kam bar manmaghiram otogham?"

Ezima Jon gin aghuiga givazima an duam uaghan aghua gavgafi. Egha a Judian nguazir gumaziba puvatizimin iti, egha ghua an azenim girigha Israelin gumazibar damazimin oto.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JUN 29: SANTU PITA TUPELA POL

1. RIT

Ap 3:1-10

Akar dapanim: Ki itir bizim, ki ni daningasa. Eghti Nasaretin gumazim Krai Iesus, an ziamin, ni daru.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Dughiar mam aruem 3 kloghin tu, kar Judaba God ko migeir dughiam. Dughiar kamra Pita ko Jon Godin Dipenimin zui. Ezi gumazir navimin averara suem ikuvizir mam iti. Ezi gumaziba anetera ghua Godin Dipenimin tiar akar mamin anerisi. Tiar akar kamin ziam, Aghuim. A kagh ikiava dagiaba bagha gumazamizir Godin Dipenimin aven zuiba me ginge. Ezi a gari Pita ko Jon aven mangasa izima a dagiaba bagha aning ginge. Ezi Pita bar anarira gari, ezi Jon uakan. Egha Pita ghaze, “Ni kagh gan ganigh!” Ezi gumazim bizitam iniassa nighnigha, aningra gari.

Ezi Pita kamaghin migei, “Ki dagiaba puvati. Ki itir bizim, ki ni daningasa. Eghti, Nasaretin gumazim

Krai Iesus, an ziamin, ni daru!” Egha Pita an agharir guvimin suiraghava, a ghufe. Ezi an duiavaniba ko dagariba zuamira gavgafi. Ezi a dikava uabi ekunigha maghram arui. Egha a Pita ko Jon sarama Godin Dipenir avizibar aven ghuava, aruava, egha pin uabi ekuava, eghava Godin ziam fe. Ezima gumazamiziba bar an garima an aruava Godin ziam fema, ezi me an ganigha a gifogha ghaze, gumazir kamra Godin Dipenimin tiar akar ziam, tiar akar Aghuimin apiav ikiava, dagiaba bagha gumazamizibagh inge. Egha me digavir kuram gamigha pura nighnisi, manmaghin amizir bizim kav bato.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 19:2-5

Ia akam ikaragh: Aningin eghaghaniba ghuzi, nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar da barasi.

Overiam Godin gavgavir ekiam ko iziar ekiam en akakasi.

Bar guizbangira, bizir pin itiba, da an gun e geghara ghaze, a bar deragha biziba bar dar ingari.

Arueba dughiarbar zurara sigha gara, bizir kamin gun migei.

Ezi dimagariba uaghan bizir kamin en akakagha ghuavira iti.

Ia akam ikaragh: Aningin eghaghaniba ghuzi, nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar da barasi.

Aruem ko dimagarim mikimamin akaba puvatigha, migeir puvati.

E aningin migirigiatiba barazir puvati.

Ezi e aruem ko dimagarimin gara fofoziba isi.

Nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar aningin eghaghaniba barasi.

Ia akam ikaragh: Aningin eghaghaniba ghuzi, nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar da barasi.

2. RIT**Ga 1:11-20**

Akar dapanim: Nan amebam tighar na batamin dughiamin God aposelin ikiasa na ginaba. Egha a nan apangkuvigha ingangarir kam damuasa nan dia.

Akar kam, akinafarir Pol Galesian gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Nan adarasi, ki guizbangira ia migei. Ki ti pura gumazitamin akam ia mikinizi ia anetegha akar igharazimin gin zui, ezi ki ti digavir kuram gamighan koghai. Ezi gumazitam akar aghuir kam na ganingizir puvati. Egha gumazitam akar kam nan sure gamizir puvati. Krais Iesus uabi akar aghuir kam nan akazi ki a gifo. Kamaghin ia foghasa, ki ia migei, akar aghuir ki ia mikinizim, kar puram akar gumazitamin akamin otozir puvatizim.

Ki eghaghanitam ia damuti ia fogh suam, bizir ki migeir kaba da guizbangira. Nan Judan ovavibar araziba ikivira ikiasa, kamaghin ki pamtem dar gin zui. Ki Judabar araziba bar dar gin ghua, egha kamaghin ki Judan igiar na ko aghungizibagh afira. Kamaghin ki Kraisin adarazigh asighasighasa osimtiziba me garisi. Ki Judabar arazibar gin ghua arazir kam gamizi, ia a baraki. (Ia fo, dughiar kam ki nighnizir gavgavim Iesusin akar aghuimin itir puvatigha, egha arazir kabagh ami.) Nan amebam tighar na batamin dughiamin God aposelin ikiasa na ginaba. Egha gin a nan apangkuvigha ingangarir kam

damuasa nan dia. Egha kamaghin migia ghaze, ni nan otarimin akar aghuimin gun Kantrin Igharazibar Gumazibav kinasa, ki ifonge. Bizir kam bagha a uan otarim nan akaghasa ifonge. Egha ki maghira akar aghuim gumazibav kinasa egha ua tavin azarazir puvati. Dughiar kam ki aposelin faragha ingariba bagha Jerusalem nguibar ekiamin ghuavanabozir puvati. Ki maghira Arabian kantrin ghugha egha gin uamategha Damaskusin nguibar ekiamin ghu.

Egha gin azenir pumuning ko mikezim givazima, ki Pita gifoghiva a ko mikimasa Jerusalem nguibar ekiamin ghuavanabo. Ki ghugha 15 plan dughiar a ko ike. Dughiar kam ki Ekiamin dozim, Jemsra gani. Egha ki aposelin igharazitam uam an ganizir puvati. Ia oregh fogh suam nguazimin gumazitam akar aghuir ki ia mikinizir kamin na mikemezir puvati. Kamaghin ia fogh suam, eghaghanir ki eghara akinafarimin osirir kamnagh, a guizbangira. God fo.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam, ni biziba bar dagh fo. Ezi ki ni gifonge.

Aleluia

GUTNIUS**Jo 21:1, 15-19**

Akar dapanim: Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi dughiar maba givazima Iesus ua uan suren gumaziba Galilin dipamin boroghira uabi isa men aka. Galilin

dipamin ziar mam Taiberiasin dipam. Bizir kam kamaghin oto.

Iesus uan suren gumaziba ko amegha givazima, Iesus kamaghin Saimon Pitan azai, "Saimon, Jonin otarim, ni ti bar na gifonge, egha ni na gifongezir arazir kam, a gumazir kaba na gifongezir arazibagh afira?"

Ezi Pita ghaze, "Are, Ekiam, ni fo, ki ni gifonge."

Ezi Iesus a migei, "Ni nan gumazamiziba sipsipin nguzibar min men akuragh deraghvira men gan."* Ezi Iesus uam an azara, "Saimon, Jonin otarim, ni ti na gifonge?"

Ezi Pita a ikara, "Are, Ekiam, ni fo, ki ni gifonge."

Ezi Iesus a migei, "Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan."* Egha dughiar mikezimin uam an azara, "Saimon, Jonin otarim, ni ti na gifonge?"

Ezi Pita Iesus baseme, a dughiar mikezim uam an azara ghaze, ni ti na

gifonge? Ezi a kamaghin Iesus migei, "Ekiam, ni bar bizibagh fo. Ni fo, ki ni gifonge."

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan.* Ki guizbangira ni migei, ni fomira igiamra ikia, ni uabi letiam uan ivariam ikegha egha danganir ni mangasa ifongezibagh arui. Ezi ni ghurighamin dughiam, ni uan agharimning feghti, eghti gumazir igharazim ni gikegh ni inighiva danganir ni mangasa ifongezir puvatizimin mangam." (Iesus migirigiar kam migia kamaghin Pitan aka, a tuavir manamin aremegh ziar ekiam God daningam.) Egha a kamaghin Pita migei, "Ni nan gin izi."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT

Ap 12:1-11

Akar dapanim: Ki datirighin guizbangira fo, Ekiam uan ensel amadazima a izegha Herotin agharim da nan akura.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti

Dughiar kamin Atrivim Herot Kraisin adarazir marazir suigha me gasighasighasa.* Egha a migeima, me Jonin aveghbuam Jems midorozir sabamin a misoghezima, an areme. Ezi Herot garima, an amizir arazir kam, Judaba a gifonge, kamaghin amizima, a uaghan Pita isa kalabus gati. Herot Yis puvatizir Bretin Isamin Dughiamin bizir kam gami. A Pitan suiraghava a isa kalabus gati. Egha a isa midorozir gumazir 4 plan okuruabar agharim gati. Ezi me dughiaaba isa vaghvaghera an gari. Egha 4 plan okuruar kabanang, me dar vaghvaghera 4 plan gumaziba inizima me an gari. Herot, God Israelbagh Itazir Dughiamin Isar Ekiar kam givaghtima, a Pita isi gumazamizir aviribar damazimin a kot darighasa. Ezi Pita kalabusin dipenimin aven itima Kraisin

adarasi uan navir averiabar a bagha puvira God ko migiavira iti.

Egha Herot Pita inigh kot bagh mangasa dughiar mam diboro. Ezi dimagarir kamin, aminim tighar tiam, me senin pumuningin a ikezima a midorozir gumazir pumuningin tongin akui. Ezi midorozir gumazir igharazir maba kalabuziar dipenimin a bagha gara tiar akamin iti. Ezi zuamira Ekiamin ensel otozima, an angazangarim kalabuziar dipenimin aven sira. Egha ensel Pitan ivim a misuegha a gaghura kamaghin migei, "Ni zuamira dikafigh!" Ezima senin an agharimning gikezimning firiaghrigha nguazim giri.

Ezi ensel a migei, "Korotiam arughiva, egh dagarir asuabar aghuigh." Ezi Pita kamaghin amigha

givazi ensel a migei, “Ni uan korotiar ruarim arugh nan gin izi.” Ezi Pita kalabuziar dipenim ategha, enselin gin azenan ghu. Egha a bizir kabagh fozir puvatizima, ensel dagh amima, da guizbangiram otifi. Pitan nighnizim ghaze, a irebamin min bizimin gari. Aning ghuava, kalabusin dipenimin garir gumazir pumuning gitagha, ghua kalabusin zuir ainin tiar akar nguibar ekiamin zuimin oto. Aning an otozi, tiam uabi kuiaghrizima, aning azenan

ghua tuavir mamin zui. Aning mong saghon ghuava, ensel zuamirama Pita ategha ghu.

Ezi Pitan nighnizim ua izima, a kamaghin migei, “Ki datirighin guizbangira fo, Ekiam uan ensel amadazima a ize. Egha a Herotin agharim da nan akura, egha Judaba na damuasa nighnizir bizir kuraba sara nan akura.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 34:2-9

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghirigha uam atiatir puvati.

Ki Ikiavira Itir God, zurara ziar ekiam a daningam.

Ki an ziam fi kamaghira ikiam.

Ikiavira Itir God nan akurazir bizir kam bagha,

ki a minabava a bagha bar akonge.

Gumazamizir osimtiziba ateriba, me bizir kam uaghan a baragh,
men naviba bar moghira deragham.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghirigha uam atiatir puvati.

E bar moghira an ziar ekiamin gun mikimiva,
egh an ziam fam!

Ki uabin akurvaghasa Ikiavira Itir Godin azangsizima, a nan azangsizim baraki.
A nan atiatiba bar da batoghezi, ki datirighin navir amirizimin iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghirigha uam atiatir puvati.

Gumazamizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba, me bar akongegh.

Men nighnizir gavgavir kam, a iki gavgafigh, eghti me aghumsighan kogham.
Gumazir onganarazibagh amiba, Ikiavira Itir God ko migeima,
a me baragha men osimtizibar aven deragha men akurvasi.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghirigha uam atiatir puvati.

Ikiavira Itir Godin ensel, gumazamizir an atiatia an apengan itiba, a me apaza
men akurvasi.
Eghti osimtiziba me gasighasighan kogham.

Ia kamaghin ganigh fogh suam,

Ikiavira Itir God, an araziba da bar moghira dera.

Gumazim God bagh mangi an aven modogh nighnizir gavgavim an iki,
egh a deragh iki bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghirigha uam atiatir puvati.

2. RIT

2 Ti 4:6-8, 17-18

Akar dapanim: Ivezir aghuim a na mizuai iti, mati ivemarir gumazim an izezir aghuim a mizuai.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Ezi ki uabi, nan ovevemim dughiam roghira ize. Eghti nan ghuzim mati wainin dipar me God ganidimin min, abuan irasava ami. Nan dughiar ki mangamim a roghira izegha gifa. Ki pamtem ingara akar aghuim deraviram anakuri, mati ivemarir gumazim pamtem ivemari. Egha ingangarir God na ganingizim ki anegifa, mati ivemarir gumazim uan ivemarim anegifa. Egha ki nighnizir gavgavir Godin itim, ki pamtem an suiragha mamaghira iti. Ezima izezir aghuim a na mizuai iti, mati ivemarir gumazim an izezir aghuim a mizuai. Ezi izezir aghuir kam a kamakin, God na mikim suam, ni nan damazimin dera. Ekiam arazir aghuimra gin mangiva gumaziba ko amiziba kotiamin aven men araziba tuisigham. Egh Dughiar

Krais Otoghamim, a izezir aghuir kam na daningam. Egh a narara daningan kogham. Puvati. A izezir aghuir kam isi, gumazamizir a mizua a uamategh izamin dughiam gifongeziba, a bar me daningam.

Ezi Ekiam uabi nan boroghin ikia gavgavim na ganidi. Kamaghin amizima ki akar aghuim bar anakurima, Kantrin Igharazibar Gumaziba, me bar a barasi. Ezi ki ovengasava amima God nan akura, mati a laionin akamin ua na ini. Guizbangira Ekiam me na damuamin arazir kuraba, a nan akuragham. Egh a deravira na damuva nan aku uan Nguibar a ikiava atrivimin itimin mangam. Eghti e an ziam fi mamaghira ikiam. Bar guizbangira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ni Pita, eghti ki uan dipenim(gumazamiziba) dagir kam gisi an ingaram. Eghti ia an akaba baragh.

Aleluia.

GUTNIUS

Mt 16:13-19

Akar dapanim: Ki God Bizibagh Ativamin Dughiamin kiba isiva nin dafarim datigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus ghua Sisaria Filipain nguibamin boroghin itir danganimin ghu, egha dughiar kamin uan suren gumazibar azai, "Gumazamiziba manmaghin migei, Gumazibar Otarim a tina?" Ezi me ghaze, "Marazi ghaze, ni Jon Gumaziba Ruer Gumazim, marazi ghaze ni Elaija, marazi ghaze ni Jeremaia, o ni ti Godin akam inigha izir gumazir mam." Ezi Iesus men azai, "Ezi ia uari, ia manmaghin na diponam? Ki tina?"

Ezi Saimon Pita a ikaragha ghaze, "Ni Krais, God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim. Ni Godin zurara ikiavira itimin Otarim."

Ezi Iesus a ikaragha kamaghin a migia ghaze, "Saimon, Jonin otarim, nguazimin gumazitam migirigiar kam nin akazir pu. Puvati. Nan Afeziar uan Nguibamin itimra, nin aka. Kamaghin ni bar akongegh. Ezi ki ni migei, ni Pita. Egh dagiar kam gisin ki uan siosin ingaram, eghti Ovevemim Gavgavim an

suiragh anepirighiva a gasighasighan
kogham.* Eghti ki God Bizibagh
Ativamin Dughiamin kiba isiva nin
dafarim datigham. Eghti bizir manam
ni nguazimin a ikeghti, eghti God uan
Nguibamin uaghan a ikegham. Eghti ni

nguazimin bizir manam a firighiti, eghti
God uan Nguibamin uaghan kamaghira
a firigham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JULAI 7 : PITA TO ROT

1. RIT

2 Mkb 6:18, 21-31

Akar dapanim: Nan ovevem̃n arazir aghuir kam igiabar akaghti, me uaghan tugh gavgavigh Godin Akar Gavgaviba deragh adar gin mangi ovengsi bar akuegham.

Akar kam, Makabin akinafarir namba 2in aven iti.

Eleasar a Judan Arazibagh Fozir Gumazibar mav, a bar ghuri, egha iziar ekiam iti. Dughiar mamin midorozir gumaziba an suiragha an akam akarigha dar tuzim an akam garu.

Ezi ofan asizibar garir gumaziba, me bar dughiar ruarimin Eleasarin namakar aghuiba iti. Me modogha a migia ghaze, an asizir tuzir anogoroghezir puvatiziba da inigh izi, dar ami. Egh kamaghin ifara suam, an atrivir kuramin akamin gin ghua ofa gamizir asizir tuzim api. A kamaghin damigh egh oveghan kogham. Kar, an namakaba an akurvaghassa akar kam mikeme.

Ezi Eleasar kamaghin nighnisi, a ghurigha, egha ghurapani, egha gumazamizibar damazibar iziar ekiam iti. A fomira uan igiamra ikia Godin Akar Gavgaviba dar gin ghua deragha aperagha iza datirikin.

Egha deravira nighnigha kamaghin me migei, "Marki. Ia datirighira zuamira na misuegh gumazir oveaghuezibar danganimin na amadagh. Ki ghurigha gifa. Ki akar ifavaritam mikemeghti, gumazamizir igiaba na mikim suam, Eleasar 90plan azeniba ikia, egha kantrin igharazibar arazimin gin ghua men asebar iziaba fe. Ki uan ikirimirim bagh nighnigh, dar tuzim amisi ifaragh, egh igiabar nighnizir gavgavibagh asighasighti me tuavir ikuramin mangegham. Egh ki aghumsizir arazim uabira uabi danigham. Egh gumaziba na daningasava amir ivezir kurar kam, ki

ti a gitagham o, a gitaghan kogham, ki fozir puvati. Egha ki bizir kam a gifo, ki angamra ikiavira iti, o aremegham, ki Godin Gavgaviba Bar Itir kamin aningagharim gitaghan kogham. Ki tugh gavgavighvira iki egh aremegham, ki tuavir kamin God minabiva a mikim suam, a na ataghizi ki azenir aviribar nguazimin ikegha areme Nan ovevem̃n arazir aghuir kam igiabar akaghti, me uaghan tugh gavgavigh Godin Akar Gavgaviba deragh adar gin mangi ovengsi bar akuegham."

A mikemegha givazi, midorozir gumaziba maghira an suiragha a nigha a ifozoroghamin danganimin ghu. Ezi gumazir faragha Eleasarin akurvaghassa amiziba, datirighin a migia ghaze, a gumazir onganir mamin min migei. Egha me datirighin bar a baseme.

Egha midorozir gumaziba a fozorogha ghuavira itima, an ovengasava ami. Egha a kamaghin migei, "Osimtizir ekiar ki uan mikarzim̃n isir kam, God a gifo. A uaghan fo, ki ovevem gitaviraghamin tuavim iti. Egha ki an atiatiava an apengan iti, kamaghin ki osimtizir kam aterasa bar akonge."

Kamaghin amizi Eleasar areme. An ovever kam, arazir aghuim isa, an kantrin itir igiaba ko gumazamizir igharazir avirimin aka. Ezi me an ovevem ko arazir an amizim ginighnigha bar akonge.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 51:3-4**

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginighnigh en akuraghsi gan iki.

O God, ni uan apangkuvir arazimin gin mangi, egh nan apangkufigh.
Ni apangkuvir ekiar kam nan iki, egh nan arazir kuraba batokegh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginighnigh en akuraghsi gan iki.

Gumaziba rua ua zue moghin,
ni na rueghti nan arazir kuraba mangighti ki zueka.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginighnigh en akuraghsi gan iki.

1. RIT**1 Pi 4:12-19**

Akar dapanim: Me Kraisin ziam bangin me akar kuraba ia mikimtima, eghti ia bar akuegham.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Nan namakaba, osimtizir mam avimin min ia tuivigh gavgavighasa ia batifi. Eghti ia digavir kuram damuan marki, egh suam, bizir igharagha gariba e batifi. Ia osimtizir kabar aven Krai mizazim isi moghin, ia uaghan mizazim isi. Kamaghin ia bar akongegh. Egh gin ia a uamateghamin dughiamin ia an atrivimin angazangarimin ganiva ian agorogem pin ikiti, ia guizbangira bar akuegham. Godin Duar angazangarim itim ia avara. Kamaghin me Kraisin ziam bangin me akar kuraba ia mikimtima, eghti ia bar akuegham. Ia uari uan osimtiziba bagh mizazim iniam, kamaghin derazir puvati. Ian tongin tav gumazitam misueghtima an aremegham, o a biziba okimam, o a tintinimin arazir kurabar amuam, o a tintinimin gumazir igharazibar bizibar ganam, me an arazir kaba baghiva osimtizim a darightima, kamaghin derazir puvati. Ia Kraisin

adarazi, eghiva Kraisin ziam bagh ia mizaziba iniva, aghumsighan marki. Kraisin ziam ian iti, kamaghin ia Godin ziam fi. Dughiar God uan adarazir araziba tuisighamim, an otogha gifa. An gumazamiziba faragh kotiamin otoghtima, eghti gin Godin akar aghuim akirim ragha a gasarazir gumaziba me uaghan kotiamin otoghiva, egh guizbangira bar kuvigham. Godin Akinafarim ghaze,
“Godin damazimin derazir gumaziba osimtiziba sara zuima, God abuan men akurvasi.
Eghti Godin aghuagha arazir kurabagh amiba, me bar ikuvigham.”

Kamaghin Godin ifongiamin, gumazir maba mizaziba iniam, egh me bar uari isiva Godin agharim darigh, egh arazir aghuibar amuvira iki God en ingarigha, zurara bar deravira en gari.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Iesus ghaze, 'Gumamaziziba gavgavigh ikivira ikiti, God nguazimin biziba agivamin dughiamin me iniam."

Aleluia.

GUTNIUS**Mt 10:17-22**

Akar dapanim: Gumamaziziba bar nan ziam bangin ian ikuvigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus kamagh migei, "Ia deraghvira uari bagh gan. Me ian suiragh, uan kaunselbar damazibar ia isi kotiam darighiva, egh uan God ko migeir dipenibar ia fozorogham. Egh me nan ziam bangin, ia iniva gavmanba ko atrivibar damazibar mangam. Egh ia akar aghuimin gun gumazir ekar kabav kim. Egh uaghan Kantrin Igharazibar Gumaziba, ia uaghan me mikim. Egh me ia inigh kotiamin mangitima ia atiating kamaghin nighnighan marki, 'E migirigiar manatam damuam? O, e manmaghin men akaba ikarvaghame?' Puvati. God uabi dughiar kamin ia mikimamin akaba ia daningam. Ia uari mikiman kogham, puvati. Ian

Afeziamin Duamra, ian akatoribar aghu mikimam.

Gumaziba uan aveghbuaba isi kot darighiva, egh me misoghiva arimighrisi me mikimam. Eghti afeziaba kamaghira uan boribar amuam. Eghti boriba uan afeziaba ko amebaba pazi me damuva, me misoghti, me arimighrisi, gumazibav kimam. Eghti gumaziba bar nan ziam bangin ian ikuvigham. Me bar paza ia damuti, eghti gumamazizir gavgavigh iki mangi dughiar abuananamin otoghamiba, God men akurvaghame."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

OGAS 6: JISAS I KAMAP NARAKAIN

1. RIT

Dan 7:9-10, 13-14

Akar dapanim: An korotiaba aisin min ghurghuri, ezi an dapanir arizim sipsipin arizimin min bar ghurghuri.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Daniel, an osiri.

Ezi ki irebamin garima me atrivir dabirabiba inigha iza dar afi. Ezi Fomira Fomira Itir Gumazir kam iza atrivir dabirabir mam gaperaghav iti. Egha an korotiba ghuariamin min bar ghurghuri, ezi an dapanir ariziba sipsipin arizibar min bar ghurghuri. Ezi atrivir dabirabir kam, wilba iti, egha dabirabim ko an wilba, avir mizariaba dar ikiava anekiarugha anevara. Ezi aviv zariaba dabirabimin otivaghira bar ekeveghe dipamin min buigha izaghira tintinibar zui. Ezi tausen tausenin gumaziba ko amiziba Gumazir Kam bagha ingari, ezi milonin gumazamiziba an damazimin tuivighav iti. Egha marazi kotiarabar amuasa akinafariba tui.

Ezi nan irebar ki dimagarimin ganizir kam, ki gumazir mam, a

Gumazibar Borimin min ki an gani. A ghuariamin tongin ikegha nan boroghin izi. Ezi me a inigha ghua Gumazir Fomira Fomira Itir Kam ganingi. Ezi Gumazir Fomira Fomira Itir Kam uabi a gamizi an atrivimin otozi, a gavgavim ko ziar ekiam a ganingi. Eghti ana atrivimin ikiti, an gavgavim mamaghira ikiam. Eghti an atrivir ingangarim givaghan kogham. Eghti nguibaba bar dar gumazamiziba, ko kantriba bar dar gumazamiziba ko nguibabar akaba bar, me bar an apengan iki a bagh ingaram.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 97:1-2, 5-6, 9

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.

Nguazimin itir gumazamiziba, ia bar akueghti, gumazamizir arighatizibar itiba ia dimiva bar akongegh.

Overiar migharir piziba an okarizi, a gumazamiziba arazir aghuimin, me gativagha men gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

Ikiavira Itir God, a nguazir kamin God.

A izi, mighsiaba pura amera uaghira dipabar min otifi.

Overiam uabi, kamaghin akam akura ghaze, "God arazir aghuibarama ami."

Ezi gumazamiziba bar an angazangarim ko gavgavimin gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

O Ikiavira Itir God, Ni Bar Godin Ekiam, ni nguazimin gumazamiziba bar me gativagha men gari.

Ni ziar ekiam ikia, aseba bar dagh afira.

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

2. RIT

2 Pi 1:16-19

Akar dapanim: E akar kam barazima a Godin Nguibamin ikegha zaghiri.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pita osirizimin aven iti.

Ezi dughiar e Kraisin akar kamin ia mikememizim, e pura gumazitamin eghaghanitam ko nighnizimin gin ghua ia migeir puvati. E uan Ekiam Krai Iesusin gavgavim ko a ua izamin akamin gun ia mikeme. Ezi e faragha uan damazibara Godin angazangarim ko gavgavimin garima da Krai Iesusin iti, kamaghin amizima e migei. * Ezi God Afeziam ziar ekiam a ganingi, egha angazangarir aghuir kam gamizima an an oto. Ezi God uabi uan Nguibamin ikia angazangarir ekar kamin aven ikiava egha kamaghin Iesus migia ghaze, “Kar nan Otaram, ki bar a gifonge, egha ki a bagha bar akonge.”

Ezi e uari a ko Godin mighsiamin ikia egha akar kam barazima a Godin Nguibamin ikegha zaghiri. Kamaghin amizima e nighnizir gavgavimra Godin akam inigha izir gumazibar akabar iti. Ezi ia uaghan men akabar suiragh gavgavigh, egh deragham. Godin akam inigha izir gumazibar akaba mati lam mitatem in ikia isi. Egha ghua Kraisin angazangarim ian navir averiabar aven ikia isi, mati aminim itir mikovezim overiamin ikia isima mitatem zuima angazangarim oto. *

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia

Kar na otaram, ki bar a gifonge, egha a bagha bar akonge. ia an akaba baragh.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 9:28-36

Akar dapanim: A God ko migia itima, an guam bar igharagha oto.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus bizir kabav kemezi, 8 plan dughiaba givazima, a gin Pita, Jon, koma Jems inigha me a ko ghua, God ko mikimasa mighsiar mamin pin ghu. Ezima a God ko migeima, an guamin ganganim ragha igharagha gari. Ezima an korotiaba bar ghurghurighava egha onimarimin min taghtasi. Gumazir pumuning, Moses koma Elaija, aning Afeziar Ekiamin angazangarimin aven ikiava, egha Iesus ko uariv gei. Me Iesus nguazir kam ataghragham koma bizir

a Jerusalemin damuamin bizibav gei. Pita uan namakamning ko dakuasava ami, egha me oseghava, egha Iesusin angazangarir gavgavimin ganigha egha uaghan gumazir pumuningin gari, aning a ko tughav iti. * Ezima gumazimning an ataghrazima Pita kamaghin Iesus migei, “Tisa, bar deragha e kagh iti! E purirpenir pumuning ko mikezimin ingaram. Ni bagh tam, Moses bagh tam, egh Elaija bagh tam.” (Pita akar kam migiava a

uabi migirigiar a mikemezir kam gifozi
puvati.)

A migiavira itima, ghuariar
mam otogha me avara, ezima me
ghuariamin aven ghuava bar atiatingi.
Ezi tiarir mam ghuariamim tongin
otogha kamaghin migia ghaze, “Kar
nan Otaram, ki a ginaba. Ia anariram

oragh!” Ezima tiarir kam mikemegha
givazima me Iesusin garima a uabira iti.
Ezima Iesusin suren gumaziba bizir
me ganizim me an gun gumazitam
mikemezir puvati.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

BAIBEL SANDE

1. RIT

Ais 55:10-11

Akar dapanim: Nan akam, a pura uamategh na bagh izeghan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

E fo, amozim overiamin ikia zaghira,
pura uamategha ghuavanadir
puvati.

A dipam nguazim ganiga egha
daghebagh amima da azenibar
aghuima,
ezi gumaziba da isi.
Me dar maba apava, egha dagher
ovizir maba opari.

Ezi kamaghira, nan akam uaghan, a
pura uamategh na bagh izeghan
kogham.

Puvati. A, ki mikemezi moghira,
bizibar amuti da otivam.
Eghti ingangarir ki damuasa
ifongeziba, a dar amuti dar
dagheba otivam."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 119:1-2, 4-5, 17-18

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

Gumazamiziba, men daroriba Ikiavira Itir Godin damazimin osimtiziba puvatigha,
Ikiavira Itir Godin akar gavgavibar gin zui, me bar akongegham!
Gumazamizir kaba uan navir averiamin aven nighnizir vamira ikiava,
bizir a me mikemeziba buria dar gin zui, me bar akongegham.

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

Ni uan akar gavgaviba e ganigha givagha ghaze,
e deraghvira gan dar gin mangam.
Ki kamagh sua ifonge, ki nin akabar gin mangisi bar gavgavigham.

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

Nan ifongiamra kara, ki angamra iki egh nin akamin gin mangam.
Kamaghin ki nin ingangarir gumazim,
ni bar deraghvira na damu.
Ni nan damaziba kuighti ki bizir bar aghuiba,
nin akar gavgavimin aven dar ganam.

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

2. RIT

Hi 4:12-13

Akar dapanim: Godin Akam, an angamra iti.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Godin Akam an angamra ikia,
egha a pamtemin ingara iti. A bar
ghumigha, egha a midorozir sabar
ghumtizir pumuning itim gafira. Ezi
akar kam, sabar ghumtizimin min, a
bar gumazimin namnam okoregha bar

aven ghua, duam ko navir averiam
uaning bativi naghin oto, egha uaghan
aghariba uari isasurazir naghin,
ko agharibar aven itir ovim, aning
uaning bativi naghin oto. Egha a bar
en nighniziba ko en navir averibar

aven itir ifongiabagh fogha da tuisisi.
Ezi bizir God ingariziba, tam Godin
damazimin modoghan kogham. Bar
puvati. Ezi biziba bar kuighrighiva egh
Godin damazimin bar azenara ikiam.

Eghti Godra arazir e amiba tuisightima
e dar a geghanam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Gumamazimir Godin akaba baregha dar gin zuiba, me bar akongegh.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 8:4-8

Akar dapanim: Gumazim o amizim kuarimning iki akar kam baragh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi gumamazimir avirim uan
nguibaba ategha Iesus bagha izava
uari akuvazima, an akar isin zuir kam
migei: "Azenir gumazir mam ghuava
raizin min garir daghem, wit, an
oviziba inigha uan azenimin da akuri.
Egha a da akura zuima, maba tuavim
gira ghuzima gumaziba da dike. Ezi
kuarazir pin itiba izaghira bar da ame.
Ezima maba dagiaba itir danganibagh
iregha afuangi. Ezi dipaba nguazimin
puvati, kamaghin amizi witin kaba

ua misingigha ariaghire. Ezima witin
ovizir mabanang benir ataghataribar
torim gire, egha benir ataghatariba
sara aghuima da da ikiaghariki. Ezima
mabanang nguazir aghuim giregha,
aghua dagher bar aviriba iti, kamaghin
da vaghvagh 100 pla bar misevegha
iti." An akar isin zuir kam me
mikemegha, a pamtem kamaghin me
migei, "Tina kuarimning iti, an oragh."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

OGAS 15: GOD I KISIM MARIA I GO LONG HEVEN

1. RIT

1 Sto 15:3-4, 15-16; 16:1-2

Akar dapanim: Me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigha iza Devit Boksia kam bagha ingarizir purirpenimin averiam gati.

Akar kam, an Atrivibar Eghaghanibar faragha zuir akinafarim, o 1 Eghaghaniba, an aven iti.

Egha Devit, Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh mangi danganir a bagha dikirizim darighasa, Israelian diazima, me iza Jerusalemin nguibamin uari akufa. Egha an Aron ko Livain anabamin ovavir boriba akufa.

Ezi Ikiavira Itir God, Mosesin mikemezi moghira, Livaiba Akar Gavgavir Dikirizimin Boksiam fegha uan dipizibagh atigha Boksiamin iter otevir pumuningin suiragha a gisaghpugha zui. Ezi Devit Livain adarazir gumazir dapaniba me mikemezi me uarir aven tarazi amiseveghti, me onger akar aghuibar amuam. Egha me gitaba ko tambarinba

ko buabav sogha bar akongegh Akar Gavgavir Dikirizimin Boksiam inigh mangam.

Egha me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigha iza, Devit Boksia kam bagha ingarizir purirpenimin averiam gati. Egha me ofan tuazi bar isia mighirizibagh amua, egha gumazamiziba God ko navir vamran ikiasava amir ofaba, dagh ami. Ezi Devit ofan kabagh amigha givagha kamaghin gumazamizibav gei, "Ikiavira Itir God, deraghvira ia damu."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 132:6-7, 9-10, 13-14

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

E Betlehemin Nguibamin ikia, Akar Gavgavir Dikirizimin Boksiamin akam baraki. egha ghua Kiriya Jearimin nguazimin an apigha a inigha ize.

E ghaze, e Ikiavira Itir Godin Dipenimin mangi, egh an atrivir dabilirabimin guamin teviba apirigh an ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

Nin ofa gamir gumaziba me zurara arazir aghuibara damuam.

Arazir aghuir kaba me korotiaba aghuizi moghin men ikiam.

Nin gumazamizir ni baghavira itiba, bar akuegh pamten kamagh dimiva arang mikimam.

O, Ikiavira Itir God, ni faragha uan ingangarir gumazim Devit koma akam akirizi moghin,

ni datirighin uan Atrivir ni ua bagha inabazim ataghraghan marki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

Ikiavira Itir God, Saion Nguibam ua bagh a ginaba.

A nguibar kam bar a gifuegha, zurarama an ikiasa egha a ginaba.

A ghaze, “Ki nguibar kam bar a gifonge.

a nan avughsizir danganim, ki an aven iki mamaghira ikiam.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

2. RIT

1 Ko 15:54-57

Akar dapanim: En Ekaim Krai Iesusin gavgavimîn, God gavgavim e ganidima e apaniba abiri.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

E gin uan ariaghirir nivafizir
kuram sueghiva, uan nivafizir ikuvan
koghamibar aghuighti, dughiar kamin
Godin Akinafarimin itir migirigiam a
guizin otogham,

“God ovevem dikabiragha, a
gasighasiki, egha bar a gafira.

Ovevem, ni gumamaziziba dikabirir
gavgavim managh iti?

Ovevem, ni gumamaziziba mizazim
me ganidir gavgavim managh
iti?”

Ovevem, mizazir gavgavir
gumamazizibagh anidim, arazir
kuram dama a ini. Ezi arazir kuram
uan gavgavim, Moses Osirizir Araziba
dama a ini. En Ekiam Krai Iesusin
ingangarimin, God gavgavim e
ganidima, e ovevem ko misogha a
dikabiri. Kamaghin, e Godin minabi!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Gumamazizir Godin akaba baregha dar gin zuiba, me bar akongegh.

Aleluia.

GUTNIUS

Lu 11:27-28

Akar dapanim: Amizir ni batezir kam, a bar akongegh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus bizir kabav giavira itima,
amizim gumamazizibar torimin ikia
dia migei, “Amizir kam ni bategha
oteba ni ganidi, a bar akongegh.” Ezi
Iesus a ikara, “Ezi tina nan Afeziamin

akam baragha egha an gin zui, a bar
akongegh.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

OGAS 15: GOD I KISIM MARIA I GO LONG HEVEN

1. RIT

Re 11:19; 12:1-6, 10

Akar dapanim: Amizir mam, an aruemin angazangarim korotiamin min aneru.

Ezi iakinim an suemningin apengan iti.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

24 plan gumazir dapaniba mikemegha givazima, Godin Dipenir an nguibamin itim kuiaghrizima, me garima Akar Dikirizir Gavgavim itir Boksiam Godin Dipenimin aven iti. Ezi overiamin onimariba taghtagha tintinibar zuima, niginir dafam otozi, arariba dagarvasi, ezi mikimkizim otozi amozir ofizir ekier dagiabar min gariba iri.

Ezi overiamin pin bizir bar igharagha garim oto. Amizir mam, an aruemin angazangarim korotiamin min aneru, ezi iakinim an suemningin apengan iti, ezi dapanir asuar mikovezir 12 pla itim, an dapanimin iti. Amizir kam navim asegha borim batasava amua mizazim isava arai.

Ezi overiamin bizir igharagha garir igharazim oto, maburan kuruzir agheviri mam, a dapanir 7 pla ikia, egha 10 plan komba ikia, egha 7 plan atrivimin dapanir asuaba vaghavagha an dapanibar iti. Kuruzir kam overiamin itir mikovezibar 3 plan okuruabar da tuiara, egha okuruar mam pamtem uan ipemin dar vigha da makunizima da iza nguazim gire. Kuruzim ghaze, amizim borim bateghtima an anemasa, kamaghin

kuruzim amizimin guamin tughav iti. Ezi amizim otarim bate, otarir God misevezim, a ainin aghorir gavgavimin suiraghiva gumazamiziba mighivira me gativagham. Ezi an otarim me zuamira a inigha Godin atrivir dabirabimin anefasava a inigha ghuavanabo. Ezi amizir kam ara gumaziba puvatizi naghin ghu. Danganir kam God a bagha anakiri, eghti a kagh 1,260 plan dughiabar iki akurvazim ini ikiam.

Ezi ki Godin Nguibamin tiarir ekier mam barazi a kamaghin migei,
 “Gumazir Godin guamin tughadimagariba ko aruebar en adarazi akam me gasim,
 me a isa anakunizi a nguazimin iraghu.

Kamaghin, datirighin God uan gumazamizibar akurvasi,
 ezi an gavgavim bar azenim girizi,
 A Bizibagh Ativir Dughiam otogha gifa!

Ezi an Gumazir A Gumazamiziba Uam Me Iniasa Misevezim,
 uan gavgavim inigha gumazamizibar akazi,
 me an apengan iti!”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 45:10-12, 16

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Atrivibar guivir maba, me nin amizir iziaba itibar tongin ikia nin dipenimin aven iti.

Ezi amizir igiar nin amuimin otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Me faragha Ofirin kantrin ghua golin aghuim isa korotiar aghuim asingizi, a golin asingizir korotiar aghuir kam arugha tughav iti.

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Ki datirighin, amizir igiar atrivimin ikiasava amim, a mikimasa.

O guvim, ni kuarim atigh deragh nan migirigiaba baragh.

Ni uan nguibamin gumazamiziba ko, nin afeziamin dipenimin itir darazi gin amadagh.

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Ni kamagh damuva, atrivimin damazimin ganganir bar aghuim damuti, a nin gan ni gifuegham.

A nin gumazir ekiam, ni an akaba baragh dar gin mangi. Me bar ghua naviba men derazi me bar akuegha, atrivimin dipenimin aven zui.

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

2. RIT

1 Ko 15:20-27

Akar dapanim: E bar ua dikavigh ikirimirir zurara itim iniam. Krais bar en faraghti, eghti gin e an adarazi, e bar moghira ua dikavam.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ezi guizin bizim kamakin: God Krais gamizima, a ua dikafi. An oveaghuezibar faragha dikavigha, mati azenimin dagher ovizir faragha zuim. Kamaghin e fo, oveaghueziba ua dikavam. Gumazir mam a ovevem gamizi, an oto. Ezi gumazir igharazim ua dikavir arazim gamizi, an oto. Ia fo, gumazamiziba Adam ko porogha kamaghin an min me bar areme, egha kamaghira gumazamiziba Krais ko poro, eghti kamaghin an min me bar ua dikavigham. Egh me bar vaghvagh uan dughiamra ua dikavam. Krais bar men faraghti, eghti a ua izamin dughiam, an adarazi ua dikavam.

Eghti nguazir kam givaghamin dughiam otogham. Eghti Krais duar gavgavir gumazamizibagh ativiba ko,

nguazir kamin garir adariaba ko, aser gavgaviba, a bar me gasighasigham. Egh a God Bizibagh Ativamin Dughiam isi, God Afeziamin dafarim darigham. E fo, Krais atrivimin ikivira iki, mangiti, God an apaniba bar me dikabiragh me isi an suemningin apengan me arighamin dughiamin tugham. God dikabinamin apanir abuananamra kara: ovevem. Godin Akinafarim kamaghin mikeme, "God biziba bar da isa an suemningin apengan da ati." Akar kam kamaghin migia ghaze, God uabi biziba isa Kraisin suemningin apengan da ariki. Ezi e fo God uabi Kraisin apengan itir puvati.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

God Maria inigha uan nguibamin ghu. Ezi Ekiamin enselba bar akuegha ighabagh ami.

Aleluia.

GUTNIUS**Lu 1:39-56**

Akar dapanim: God bar gavgavigha bizir ekiabar na gami. Ki iziaba puvati, ezi a na fe.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamin Maria uan biziba akirighava zuamira nguibar ekar Judian Distrighin mighsiamin itimin ghu. Egha a Sekaraian dipenimin aven ghugha dughiam Elisabet ganingi. Ezi Elisabet Marian tiarim barazima, an borim an navimin aven aguaghfa, ezima Elisabet Godin Duam a gizifa. Eghava a pamtemin tiarim akarigha kamaghin migei, “Ni amizibagh afirazi God bar bizir aghuim ni gami. Egh a uaghan bizir aghuim borir ni oteghamim gami. Ezi God tizim bagha deravira na gami, ezima nan Ekiamin amebam na bagh izi? Ezi ki ni barazi, ni dughiam na ganingizima borir na navir averiamin itim bar akuegha aguaghfa. Ni nighnizir gavgavim Godin iti, ezi Ekiam ni mikemezi moghin bizibar ni gami. Kamaghin ni bar akongegh.”

Ezi Maria kamaghin migei,
“Ki pura Ekiamin ingangarir amizim,
kamaghin amizima a na giniri.
Kamaghin nan navim Ekiamin ziam fe.

Ezi nan duam God bagha bar akonge, a nan akurvazim.

Kamaghin amizi, datirighin tugh mangi gumamaziziba na mikim suam, God deravira ni gami.

God a bar gavgavigha bizir bar ekiabar na gami.

Ezi an ziam bar zuegha dera.

Guizbangira, a gumamazizir an atiatiaa an apengan itibar apangkufi.

A kamaghira datirighin itir gumamazizibar amu gin izamin gumaziba ko amizibar amu mamaghira ikiam.

A uan dafarimin bizir bar gavgavibagh ami.

Gumazir uarira uan ziaba feba, a men agirazima me are.

God atrivibar gavgavim dikabiragha gumazir kiniba fe.

A bizir aghuiba isava mitiriaba azibagh aniga,
biziba bar izivaziba amangizima me pura ghue.

A uan ingangarir gumazim Israelin akura.”

Ezi Maria iakinir pumuning ko mikezimin Elisabet ko ikegha gin uamategh uan nguibamin ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SEPTEMBER 14: JISAS I WIN LONG DIWAI KROS

I. RIT

Nam 21:4-9

Akar dapanim: Gumamazizir kuruziba iviba, me kozorogh kuruzimin nedazimin gan ua ghuamaghegh aremeghan kogham.

Akar kam, Israelian Dibobonimin Akinafarim, o Namba, an aven iti.

Israelia, Horin mighsiam ategha Idomin nguazim gitaviraghasa, Ongarir Aghevimin tuavimin zui. Me ghua ghua bar amira. Egha me Godin atara, uaghan Moses sarama atari. Me ghaze, "Gua ghaze, e gumaziba puvatizir danganir kamin e arimighiram, egha Isipin nguazimin e inigha kagh ize? Dagheba danganir kamin puvati, ezi dipaba uaghan puvati. E dagher ikurar kam bar an aghua." Ezi Ikiavira Itir God, kuruzir imezir ikuram itiba amangizi da Israelian gumamazizibar tongin otivigha me givima men avirim ariaghire. Ezi gumamaziziba Moses bagha iza ghaze, "E arazir ikuram gamua egha Ikiavira Itir God, ko nin

atari. Ni e bagh Ikiavira Itir God ko mikimti, a e da kuruzir kaba batokegh. Ezi Moses me bagha God ko migei. Ezi Ikiavira Itir God oregha kamaghin Moses migei, "Ni kuruzimin nedazimin ingarigh a isi temer ruaritam datigh egh temem asaragh. Eghti gumamazizir kuruziba iviba, me kozorogh an gan ua ghuamaghegh aremeghan kogham." Ezi Moses kuruzimin nedazim, brasin an ingarigha a isa temem gatigha anesara. Eghti gumamazizir kuruziba iviziba, kozorogh an gan egh ghuamaghegh aremeghan kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 78:1-2, 34-38

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

Nan gumamaziziba, ia deragh ki ian sure damuamin migirigiaba baragh.
Nan akamin otivir migirigiaba, ia deragh kuariba arigh da baragh.
Ki akar isin zuibar, mogomer akaba, ki dav kimam.
Eghaghanir kaba fomira ikegha iza datirighin otifi.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

God men maraziv soghezi me ariaghirezi,
men marazi navibagh ighegha guizbangira ua God bagha ize.
Me uamategha nirigha ghaze,
e Godin Bar Gavgaviba Itimin aven moga egha deragha iti.
Ezi a en akuragha uam e ini.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

Migirigiar me amir kaba, da bar guizbangira puvati,
me a gifarava a migei.
Me an akabar gin zuir puvatigha,
a me ko Dikirizir Akar Gavgavim abiki.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

Ezi a men apangkuvighavira ikia,
 men arazir kuraba gin amadagha, me gasighasizir puvati.
 A dughiar aviribar uan adarim aminivagha anakazir puvati.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

2. RIT

Fl 2:6-11

Akar dapanim: Iesus uabi dikabira, ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti.

Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

A guizbangira God, egha an arazir Godin min itimin suighasa nighnizir puvati. Bar puvati. A uabi arazir kam bar anetegha, egha pura ingangarir gumazir kinimin min oto. A nguazir kamin gumazimin otozi gumamaziziba an garima, a guizin gumazimin iti. Egha a uabi dikabiragha egha Godin akam baragha bar an gin ghua dughiar an aremezim. Guizbangira a gumazir bar kuramin mirara, a ter ighuvimin areme. Ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti. Egha God ziar bar aghuir mam a ganingi, ezi ziar kam

a bar ziabagh afira. God kamaghin ifonge, Godin nguibamin itiba ko nguazir kamin itiba ko nguazimin apengan itiba, me bar moghira Iesusin damazimin uan tevibar pirighiva egh an apengan ikiva an ziam fam. Egh me bar azenan an gun kamaghin mikim suam, "Krais Iesus, an Ekiam!" Eghiva tuavir kamra, me ziar ekiam God en Afeziam daningam. God kamagh sua, ziar bar aghuir kam Iesus ganingi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

E nin ziam fe, Krais Iesus. Ni ter ighuvimin aremegha uam e givese.

Aleluia.

GUTNIUS

Jo 3:13-17

Akar dapanim: Me Gumazibar Otarimin ziam pirafam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Gumazir igharazitam Godin Nguibamin ghuavanabozir pu. Puvati. Gumazibar Otarim uabira Godin Nguibam ategha zaghiri.

Fomira Moses gumaziba puvatizir danganimin ikia kuruzimin nedazir aghorimin itim a ghufe, eghti kamaghira me Gumazibar Otarim ghufam. God kamagh sua, gumazir nighnizir gavgavim Gumazibar Otarimin itiba, me bar zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Bizir kam bagh me Gumazibar Otarim ghufam.

God Otarir bar vamira iti. Egha God nguazimin itir gumamaziziba, bar me gifonge. A kamagh sua, gumamaziziba bar nighnizir gavgavim an Otarimin ikiva ovengan koghiva, zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Bizir kam bagha an Otarir bar vamiran kam me ganingi. God uan Otarim nguazimin gumamazizibar jasin min me tuisighasa anemadazir puvati. A men akurvaghasa anemada.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SEPTEMBER 16: DE BILONG INDIPENDENS

1. RIT

1 Kin 8:55-61

Akar dapanim: Ikiavira Itir God, en God, a faragha en inazir afeziaba ko ikezi moghin, datirighin an e ko ikiam.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

Egha Solomon dikavigha tughu gumamazibar damazimin tiarir ekiamin God deragh Israelia damuasa a ko migei. A ghaze, "E Ikiavira Itir Godin iziam fam, a uan akar dikirizimin gin ghua navir amirizim ko dabirabir aghuim isa Israelia ganingi. A uan ingangarir gumazim Moses ko dikirizir akatam pura ghuzir puvati. Ikiavira Itir God, a en God, a faragha en inazir afeziaba ko ikezi moghin, datirighin an e ko iki. An e ateghti e pura uarira ikian kogham. An e damuti en naviba a baghivira iki, egh a en inazir afeziabagh aningizir akar gavgaviba, ko an araziba, ko an tuavir aghuiba, e deravira

dar gin mangam. Ki God ko migeir migirigiaba, ko bizir ki damuasava an azangsiziba, an ada isi bar uan nighnizim darikigh. A uaghan, Israelia uan atrivim ko, apangkuvim men iki men akurvagh, dughia bar vaghvagh men akurvaghti me dagheba ko biziba oteveghan kogham. Eghti nguazimin gumamaziziba bar fogh suam, Ikiavira Itir God, a God, ezi ua godin tam itir puvati. Ia bar moghira uari isi Ikiavira Itir God, en God daningigh, egh an akar gavgaviba ko an araziba, ia datirighin ami moghin deraghvira dar gin mangi."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 67:2-3, 5-7

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

God, e kamaghin nin azai, ni deraghvira e damuva en apangkuv
Mati nin angazangarim e gisirazi moghin,
ni ragh en gan en akurvagh.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Eghti nguazimin gumamaziziba ganigh nin arazibagh fogham.

Me kamaghin fogham, ni gavgavir bar ekiam ikia men akurvasi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

Ni gumamazizibar araziba guizbangira da tuisigha, tuavir aghuim men akazi, me
nin ifongiamin girara zui.

Kamaghin, gumamazizibar naviba bar akueghiva, ighiaba bangi nin ziam fam.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

O God, nan ifongiam, gumamaziziba bar ni gifuegh nin ziam fi, nin ziar ekiam
pirafam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

God, ni en God,
ni bar deragha e gami.
Ezi dagher aghuir aviriba en nguazibar otifi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

1. RIT

Kl 3:12-17

Akar dapanim: Ia Kraisin akam ateghti, a ian navir averiabar iki gavgafigh.

Akar kam, akinafarir Pol Kolosin gumamazibiba baghava an osirizimin aven iti.

God ua baghavira ia misevezi, ia an gumamazibar otivigha gifa, ezi a bar ia gifonge. Kamaghin amizi, ia arazir kabar amu: Ia gumamazibar apangkuv, egh arazir aghuibar gumazir igharazibar amu, egh ia uari dikabiragh, egh gumazibar asughasugh, egh dighorim amirazir arazim damu. Egh ian tongin tav arazir kuratam igharazitav damightima an an osemeghiva, egh ia zuamira uari uarir aningaghan marki, egh uari uan arazir kuraba gin amang. Ia fo, Ekiam ian arazir kuraba gin amada, ezi kamaghira ia uaghan uarira uan arazir kuraba gin amang. Egh ia bar uarigh ifongegh. Arazir kam a bar arazir igharazibagh afira. Arazir kam, an arazir aghuir igharazibagh amima da bar deraviram otiva, uari isa ingari. Krai navir amirizim ia ganingi, egha ia gamizima ia navir vamira iti, ezi

navir amirizir kam ian navir averiabar ikiva ia gativaghiva nighnizir aghuiba ia daningam. Ia fo, navir amirizir kam bagha God ian diazima ia bar uari inigha nivafizir vamiran min oto. Egh zurara God minabi. Egh Kraisin akam ian navir averiabar iki gavgafigh. Eghti ia vaghvagh nighnizir aghuiba ko fofozibar gin mangiva uarira uarir sure damuva egh akurvazir akam uari daning. Egh Ighiabar Akinafarimin aven ighiabar amuva, egh Iesusin ziam fer ighiabar amuva, egh Godin Duam ian navir averiabagh atizir ighiabar amu. Dughiar ia ighiabar amuamim, ia uan navir averiabar God minabi. Ezi bizir manaba ia dagh ami, migirigiaba o ingangariba, ia bizir kaba bar Ekiam Iesusin ziamin dar amu. Egh an ziamin ia God Afeziam minabi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki nighnizir gavgavim Godin akar dikirizimin iti, egha a mizuai a nan akuragham.
Aleluia.

GUTNIUS

Lu 17:11-19

Akar dapanim: Gumazir ua izi Godin iziam famba ti puvatighama?

Igharaz darazir gumazim, ti anarira markiama?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus Jerusalemin ghuava, Samaria koma Galilin Distrighin tizimin zui. Ezi a nguibar mam in aven zuima, 10 pla lepa itir gumaziba a bato. Me mong saghon tuivighav ikiava,* tiarir

arozimin an dei, "Iesus, Gumazir Ekiam, en apangkufigh."

Ezima a men apighava, kamaghin me migei, "Ia mangiva, uari isiva Godin ofa gamir gumazibar akagh." Ezima me

me bagha ghua tuavir arizimin men mikarziba zuegha dera

Ezi men mav, uabin garima an arimariam givazima a uamategha izava pamtemin Godin diava egha an ziam fe. Egha Iesusin suemningin apengan irighava uan guam nguazim mituaghava, Iesus a gamizir bizim bagha a minaba. A Samarian gumazimra.

Ezi Iesus kamaghin azara, “Ezi ki 10 plan gumazir kaba akiris ti, o

puvati? Ezi 9 pla managh iti? Ezi Judan gumazitam ua iza, a Godin ziam fe, o puvati? Gumazir saghuiaimin izezim uabira izava Godin ziam fe.” Eghava a kamaghin a migei, “Ni dikavigh mangi. Nin nighnizir gavgavim ni gamizima, ni dera.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SEPTEMBER 29: AKENSEL MAIKEL, WASMAN BILONG PNG

1. RIT

Jen 28:10-17

Akar dapanim: Ki, ni ko nin ovavir boriba bangin, ki nguazimin itir kantribar gumazamiziba, bar deraghvira me damuam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Ezi dughiar kamin Jekop Berseban nguibam ategha egha Haranin nguibamin zui. A zuima aminim pirizima a danganir mam gakui. Egha dagiar mam inigha uan dapanimin aghoroghava akui. Egha an akua irebamin adidiar mamin gari. An otevir mam nguazimin itima an otevir mam overiamin iti. Ezi enselba an ghuavanaga izaghiri. Ezi Ikiavira Itir God an boroghin tughav iti. Egha a kamagh migei, "Ki Ikiavira Itir God, nin inazir afeziam Abraham ko Aisakin God. Ki nguazir ni irighav itir kam ni ko nin ovavir boribar aningam. Eghti nin ovavir boriba nguazir minemniabar min bar avirasemegham. Egh men nguazir, aruem anadi naghin ko, aruem uaghiri naghin ko, not ko, sautin itiba,

me bar adagh isivagham. Eghti ni ko nin ovavir boriba bangin, ki nguazimin itir kantribar gumazamiziba, bar deraghvira me damuam. Ni oragh, ki ni ko ikiam, eghti ni managh mangam, ki ni geghuvam, egh ki ua ni inigh nguazir kamin izam. Ki ni ateghan kogham, egh mangi bizir ki ni mikemeziba ki bar dar amigham."

Ezi Jekop oseghe dikavigha ghaze, "Bar guizbangira, Ikiavira Itir God danganir kamin iti, ezi ki bizir kam gifozir puvati!"

Egha an atiatigha ghaze, "Ki danganir kam bar an atiatingi. Kar Godin dipenim. Kar Godin Nguibamin tiar akam!"

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 138:1-5

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

O Ikiavira Itir God, ki uan navir averiamin aven bar ni minaba.
Egha asebar damazibar, ki ighiar nin ziam febagh ami.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Ni zurara bar na apangkuvigha bar deragha nan gari.
Nin akam ko nin ziam kamaghin en akagha ghaze, ni bar ekeveghe bizir igharaziba bar dagh afira.
Kamaghin, ki nin Dipenim uan guam a misuegh, teviba apirigh egh nin ziam fam.
Ki nin deima, ni dughiar kamin ni nan dimdiaba barasi.
Egha uan gavgavim na ganigavira iti.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Ni migei, nguazir kamin atriviba uari nin akam baraki,
kamaghin me nin ziam fam.
Me nin ziar ekiam ko gavgavim ginighnigh,
ni amizir biziba bagh ighiabar amuam.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

1. RIT

Re 12:7-12

Akar dapanim: Maikel uan enselba ko, me kuruzir ekiam misosi.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi datirighin maburan midorozim
Godin Nguibamin pin oto. Maikel uan
enselba ko kuruzir kam misosi, ezi
kuruzir ekiam uan enselba ko men
midorozim ikarvasi. Egha kuruzir kam
gavgaviba puvatigha egha me Godin
Nguibamin uan danganim ataki. Ezi
Maikelin enselba kuruzir ekiam akunizi
a izaghira iri. Kar kuruzir fomira itim,
me Satan a garisi egha uaghan an ziar
mam, "Gumazir Akam Gumamazizibagh
asim." A gumazir nguazimin itir
gumamazizibagh ifarim, a datirighin
uan enselba ko iza nguazim giri.

Ezi ki Godin Nguibamin tiarir ekar
mam barazi a kamaghin migei,
"Gumazir Godin guamin tugha
dimagariba ko aruebar en adarazi
akam me gasim,
me a isa anakunizi a nguazimin
iraghu.

Kamaghin, datirighin God uan
gumamazizibar akurvasi,
ezi an gavgavim bar azenim girizi,
A Bizibagh Ativir Dughiam otogha
gifa!

Ezi an Gumazir A Gumamaziziba Uam
Me Iniasa Misevezim,

uan gavgavim inigha
gumamazizibar akazi,
me an apengan iti!"
Kraisin adarazi, dughiar gumaziba me
misozima me ariaghirim,
dughiar kamin me uan mikarzibagh
nighnizir pu. Puvati. Me ghaze,
pura bizim.
Kamaghin, me sipsipin nguzimin
ghuzim ko guizin akar me gun
migeimin,
me Satanin misuegha anebira.
Kamagh amizi, ia Godin Nguibam ko
an itir darasi bar,
ia bar akongegh!
Ezi gua nguazim ko ongarim
guavzika,
gua bar ikuvigham.
Satan fo, a ikiamin dughiam bar
otefe,
kamagh amizi a guan aningaghi
gua gasighasighasa gua bagha
izaghiri.
Kamaghin amizi, guan aven itir
darasi,
Iavzika."

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ia Ekiamin ingangarir gumamazizir an ifongiamin gin zuiba, ia bar akongegh.
Aleluia.

GUTNIUS

Jo 1:47-51

*Akar dapanim: Ia gin Godin Nguibam gani a kuighirighiti, ia Godin enselbar ganti da
gumazibar otarim bagh mavanag ua izighiram.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus garima Nataniel a bagha
izi. Ezi a kamaghin migei, "Ia ganigh.
Gumazir izir kam, a guizbangira

Israelin gumazim. Ezi ifavarir akatam
ko ifavarir arazir tam an itir puvati."

Ezi Nataniel kamaghin Iesusin azara, “Ni manmaghin na gifo?” Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, “Filip tighar nin dimamin dughiamin, ni temer fighin povimin itima, ki nin gani.”

Ezi Nataniel akar kam baregha egha kamaghin a ikara, “Tisa, ni Godin Otarim! Ni Israelbar Atrivim!”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ki kamaghin ni migei, ni temer fighin povimin itima, ki nin gani. Ezi bizir

muziarir kamin, ni nighnizir gavgavim nan iti. Ni gin bizir ekiabar ganti da bizir kam bar a gafiragham.”

Egha Iesus ua kamaghin me migei, “Ki guizbangira ia migei, ia gin Godin Nguibamin ganti a kuighrigham, eghti ia Godin enselbar ganti da Gumazibar Otarim bagh ghuavanangiva, ua izighram.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

MISIN SANDE

1. RIT

Ais 2:1-5

*Akar dapanim: Ekiam, kantrin aviribar gumazamiziba akuvagh inigh mighsiar Godin
Dipenim tughav itimin mangi.*

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

God, Juda ko Jerusalemin
gumazamiziba mikimasa, irebamin min
bizim uan akam isa Emosin otarim,
Aisaian aka. A ghaze.

Dughiatam gin otivtima, mighsiar
Ikiavira Itir Godin Dipenimin
tughav itim,
tugh bar gavgavigham.

Egh a pin mar iki mighsiar igharaziba
bar dagh afiragham.

Eghti kantrin igharazibar
gumazamiziba bar izi an uari
akuvagh ikiam.

Kantrin aviribar gumazamiziba izi
suam,

“Ia izi e Saionin mighsiamin
mavanangam, a Ikiavira Itir
Godin mighsiam.

Kar Jekopin Godin Dipenim.

E mangiti a uan arazir a ifongezibar
en sure damuam.

Egh a uabi misevezir tuavim, e an
gin mangam.”

Moses Osirizir Araziba, Saionin
mighsiamin ikegh mangiti
gumazamiziba a iniam.

Guizbangira, Jerusalemin nguibam,
kar danganir Ikiavira Itir God
uan akam isi uan gumazamizibar
aningamim, eghti me azenan
mangi an akam akunam.

A jasin min ikia kantriba bar dar
gumazamizibar araziba tuisigh,
men osimtiziba deragh da akirti,
me uari nigh deragh ikiam.

Egh me uan midorozir sababa, da
misoghti,
da baravigh nguazibagh tuir ainbar
min otivigham.

Egh me uan afuziba misoghti,
da ikizirigh sabar azenibar
ingaribagh amir moghin,
otivigham.

Egh danganiba bar dar itir
gumazamiziba, uam uari
misoghan kogh ikiva, ua
midorozir arazibar sure damuan
kogham.

O Jekopin ovavir boriba, ia izi.

Ikiavira Itir God uan akar gavgaviba
isa uan angazangarimin min e
ganidi.

Da angazangarim min tuavim en
akakasi, egha an akar gavgaviba,
tuavim deravira en aka.

Eghti e akar gavgavir kabar gin
mangam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1-6

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha be abira.**

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.

A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha be abira.**

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme,
 a uan akurvazir arazim isa gumazamiziba akazi me bar an gari.
 A Israelian apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira
 ikia, me ataghizir puvati.
 Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e
 ini.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
 misogha be abira.**

Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar amu.
 Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.
 Ia gitabav sogh, Ikiavira Itir God bagh ighiabar amu.
 Ia boabav soghti, dar arareba bar deragh.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
 misogha be abira.**

Ia sighaba, ko itabagh iviva,
 pamten dimiva Ikiavira Itir Godin ziam fi, a en atrivim.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
 misogha be abira.**

2. RIT

Ap 13:46-49

*Akar dapanim: Ni nguazir kamin itir gumazamiziba bar men akuraghtima ki ua me iniasa,
 bizir kam bagh, ki ni amisevezima, ni angazangarimin min ikia tuavim Kantrin Igharazibar
 Gumazibar aka.*

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Kamaghin amizima Pol ko Barnabas
 atiatir puvatigha, akar bar gavgavimin
 me migei, "Ia Judaba, ga faragha Godin
 akamin ia mikeme. Ezi ia akirim
 ragha akar kam gasara. Egha ghaze,
 e ikirimirir aghuir zurara itim inian
 kogham. Kamaghin amizima, ia oragh,
 ga uam akar kamin ia mikiman
 kogham. Ga Kantrin Igharazibar
 Gumazibav kimam. Ekiam bizir kam
 bagha kamaghin e mikeme:

'Ni nguazir kamin itir
 gumazamiziba bar men
 akuraghtima

ki ua me iniasa,
 bizir kam bagh, ki ni amisevezima,
 ni tuavim Kantrin Igharazibar
 Gumazibar aka.' "

Ezi Kantrin Igharazibar Gumaziba,
 me akar kam baregha, bar akuegha
 ghaze, akar kam bar dera. Ezi
 gumazamizir God ikirimirir aghuir
 zurara ikiam bagha miseveziba, me bar
 nighnizir gavgavim an iti.

Ezi Ekiamin akam bar nguibaba bar
 dar ghu.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ia mangi gumamazizibar amighti me nan suren gumazibar otiv. Ki dughiabar zurara ia ko iki mangiti dughiar kam givagham.

Aleluia

GUTNIUS**Mt 28:16-20**

Akar dapanim: Ia nguazimin itir nguibaba bar dar mangi, gumamaziziba bar me damuti, me nan suren gumamazizibar otiv.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesusin suren gumazir 11 pla Galilin ghua, mighsiar a me bativasa mikemezimin oto. Egha me Iesusin garava an ziam fe, egha men marazi okam nighnisi. Ezi Iesus men boroghira iza kamaghin me migei, "God nguazim ko overiam gativamin gavgaviba bar na ganingi. Kamaghin amizi, ia nguazimin itir nguibaba bar dar mangi, gumamaziziba bar me damuti, me

nan suren gumamazizibar otiv. Eghti ia Afeziamin ziam ko, nan ziam, ko Godin Duamin ziamin me ru. Egh ki ia mikemezir migirigiaba, ia bar da isiva men sure damu, eghti me dar gin mangi. Ia deravira fogh, ki ia ko ikivira iki mangiti, nguazir kamin dughiam givagham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

NOVEMBA 1: OLGETA SANTU

1. RIT

Re 7:2-4, 9-14

Akar dapanim: Kî gîn ua gari gumamazizir avirim uari akuvagha iti, ezi men dibobonim bar ekefe.

Gumamazizir kaba me kantriba bar men adarazi ko mikarzir igharagha gariba ko gumaziba migeir akaba bar moghira uari akuvagha iti.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi ki enselin igharazimin gari, an aruem anadi naghin ikeghav anadi. A Godin zurazurara itimin inabazir osizirim an iti, egha a enselin 4 plan God ongarim ko nguazim gasighasighamin gavgavim aningiziba pamten men dei. A kamaghin migei, "Ia zuamira nguazim ko ongarim ko temebagh asighasighan marki. God uan ingangarir gumazibagh inabas. E faragh uan Godin ingangarir gumaziba, inabazir osizirim e men guabar an osirigh givaghti, ia gîn bizibagh asighasigh."

Ezi ki orazi, me gumamazizir inabazir osizirim isibar dibobonim dibori. Me 144,000 plan gumamaziziba, inabazir osizirim me garisi, me Israelin kantrin aven itir 12 plan anababa, vaghvagha men varazira, osizirim ini. *

Egha ki gîn ua gari, gumamazizir avirim uari akuvagha iti. Gumazitam men avirim mengan iburagham. Gumamazizir kaba, me kantriba bar ko anababa bar ko mikarzir igharagha gariba bar ko nguibabar akaba bar dar gumamaziziba, men marazira izegha iti. Me atrivir dabirabim ko Sipsipin Nguzimin guamin tuivighav iti. Me korotiar ghurghurir ruariba aghui, egha uan agharibar okavir aghuabar suiki. Me pamten kamaghin dei,

"En Godin uan atrivir dabirabim gaperazim,
ko Sipsipin Nguzim, aningra en akuragha en apanim abira.

Ezi e aningîn ziamning fe."

Ezi enselba bar ikia, atrivir dabirabim ko 4 plan bizir angamra itiba ko gumazir dapaniba, me me okarigha tuivighav iti. Egha atrivir dabirabimin garava tevir akuriba apira egha uan guaba nguazim misuegha, egha Godin ziam fe. Me kamaghin migei,

"Guizbangira!

E uan God ziar ekiam a daning, egh a bagh bar akongegham,
egh kamagh mikim suam, an fofozim bar pin iti.

Egh a minabiva, egh an ziam fam.

A gavgavir ekiam iti, eghti e an gavgavimin apengan ikiam.

Dughiabar zurara bizir kaba bar moghira Godin biziba.

Bar guizbangira!"

Ezi gumazir dapanibar mav kamagh nan azara, "Gumamazizir korotiar ruarir ghurghuriba aghuizir kaba, me taia? Me managhira ikegha ize?"

Ezi ki an akam kamagh a ikara, "Gumazir ekiam, ni uabi fo." Ezi a kamagh na migei,

"Gumamazizir kaba me uan apanibar dafaribar osimtiziba ko mizazir ekiaba ini.

Ezi osimtizir dughiam datirighin gifa.

Ezi me uan korotiaba Sipsipin

Nguzimin ghuzimin da ruegha, dagh amizi, da ghurghuri."

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 24:1-6****Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.**

Nguazir kam ko bizir an itiba bar,
 da bar Ikiavira Itir Godin bizibara.
 Ezi nguazimin itir gumazamiziba bar, uaghan an bizibara.
 An ongarir konibar aven mati akinir guariba asegha,
 nguazimin ingarigha a isava dipar kabagh isin anefazi a bar gavgafi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Tinara, Ikiavira Itir Godin mighsiamin ghuavanangam?
 Tinara, an Dipenimin aven mangam?
 Gumazir kamagh amiba, merara an aven mangam.
 Men navir averiaba ko, me amir araziba ko, nighniziba zue, egha asebar ziaba
 fer puvatigha,
 igharaz darazi ko akam akirigha egh gin me gifarir puvati.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Kamagh amir darasi, Ikiavira Itir God deragh me damu, ua me inigh men akuragh
 me dipon suam,
 me nan damazimin dera, egha osimtiziba puvati.
 Gumazir kamagh amiba, kar me God buri.
 Me Jekopin God, bar an boroghira ghua a baghavira iti.
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.**2. RIT****1 JN 3:1-3**

*Akar dapanim: Krai uamategh nguazir kamin iziti, e uan damazibar deravira an ganam.
 Egh an min otogham.*

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Jon an osirizimin aven iti.

Ia nighnigh, Afeziar Ekiam bar
 e gifuegha en dighorim gami. Egha
 ziar kam, Godin boriba, e gati. Ezi
 guizbangira, e an boribara. Nguazir
 kamin gumazamiziba God gifozir
 puvati, me kamaghin uaghan e gifozir
 puvati. Nan adarasi, e datirighin
 Godin boriba. Egha e fozir puvati, e
 gin manmaghin otivam. God bizir kam

tighar en akagham. E kamaghin fo,
 Krai uamategh nguazir kamin iziti,
 e uan damazibar deravira an ganam.
 Egh an min otogham. Gumazir an min
 otivamin dughiam bagha mizua gariba,
 me Iesus zuezi moghin me uari zue.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Gumamazizir ingangarir ekiabagh amua osimtiziba ateriba, ia na bagh iziva avughsam.

Aleluia.

GUTNIUS**Mt 5:1-12**

Akar dapanim: Ivezir bar ekiam ia mizua Godin Nguibamin iti, kamaghin ia naviba deragh bar akongegh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus gari avirir ekiam an gin izima a mighsiar mamin anabogha, egha apera. Ezi an suren gumaziba a bagha izi.*

Ezi Iesus kamaghin uan suren gumazibar sure gamua ghaze,*
 “Ia Godin damazimin ia fo ia an bizibagh asa, ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven mangam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia datirighin azia itir gumaziba, ia bar akuegham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir uari abira aghumra itiba, God nguazim bar ia daningam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir arazir aghuiba baghavira ikia egha mati gumazim mitiriam an azi, egha mati gumazim kuarim an piri, God ian mitiriam a givagham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir apangkuvim igharazibar itiba, God ian apangkuvam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumamazizir navir averiar zueziba, ia

Godin ganam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumamazizir adariba ko midoroziba ageviba, me ‘Godin Boriba’ ia darigham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumamazizir arazir aghuibagh amiba, ezi me arazir kam bagha osimtiziba ko mizaziba ia ganidi, God Bizibagh Ativamin Dughiam, a iananam. Kamaghin ian naviba deragh. Me ian gari ia na ko iti, ezi bizir kam bangin me paza arazir osimtiziba ko mizaziba ia ganidi, egha migirigiar ifavarir aviriba ia gasi, kamaghin ian naviba deragh. Ivezir bar ekiam ia mizua Godin Nguibamin iti. Godin akam inigha izir gumazir ian faragha ghueziba, me uaghan kamaghira osimtiziba ko mizaziba me ganingi. Kamaghin ia naviba deragh bar akongegh.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

NOVEMBA 2: OLGETA MANMERI I DAI PINIS

MISA 1

1. RIT

Jop 19:1, 23-27

Akar dapanim: Ki fo, nan Akurvazir Gumazim Godin Nguibamin iti.

Akar kam, akinafarir Job osirizimin aven iti.

Ezi Job a ikaragha ghaze,
 “Noka! Ki kamagh sua, ki God ko
 migeir akar kaba,
 gumazitam bar ada isi
 akinafaritamin da osirighiti da
 ikivira iki.
 Kamaghin deragham, me ti nan akam
 isi,
 dagiatamin dagiar tuizimin
 anerighoreghti, a iki kamaghira
 ikiam.
 Ki fo, nan Akurvazir Gumazim Godin
 Nguibamin iti,
 egh a gin nguazir kamin izi kotin
 aven tugh nan akurvagh na bagh
 mikimam.

Arimariar kuraba, nan mikarzim
 gasighasighti, ki a sara ikivira iki
 Godin ganam.
 Ki uabi uan damazibar an ganam,
 eghti a na bagh mikimam.
 Ki an ganti an nan roroamin min
 ikiam.
 Ki guizbangira Godin ganasa nan
 navim bar dikavigha iti.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 42:2-3, 5; 43:3-5

Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri.

Asizir atiam dipatam amasa ariaghira ivemara daghurir muziaribar uaghiri
 moghin,
 O God, ki nin boroghin ikiasa bar ifonge.

Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri.

O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri, mati
 gumazim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.
 God, dughiar manamra ki bar nin boroghira mangi egh nin ziam fam?

Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri.

Ki uan navir averiamin aven uabira uabin azangsigha ghaze, ki tizim bagha bar
 oseme? Ki osiman kogham.
 Kamaghin dera, ki ua nighnizir gavgavim Godin ikiva, uam an ziam fam.
 Nan God, a nan akurvazir gumazim.

Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri.

Ni uan guizin akam amadagh uan angazangarim akaghti,
 aning tuavim nan akagh uam na inigh Saionin mighsiar ni ua bagha inabazimin
 min Dipenir ni uabi itimin mangi.

**Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira
 nan piri.**

O God, ni nan God, nirara nan navim gamima a derazi ki bar akonge.
 Ki nin ofa gamir dakozimin mangi,
 egh uan gita misogh nin ziar ekiam fam.

**Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira
 nan piri.**

Ki uan navir averiamin aven uabira uabin azangsigha ghaze, ki tizim bagha bar
 oseme? Ki osiman kogham.
 Kamaghin dera, ki ua nighnizir gavgavim Godin ikiva, uam an ziam fam.
 A nan God, a nan akurvazir gumazim.

**Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira
 nan piri.**

1. RIT

1 Ko 15:51-57

Akar dapanim: Ovevem, nin gavgavir ni gumamaziziba abirim a managh iti?

**Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumamaziziba baghava an
 osirizimin aven iti.**

Ia oragh. Ki akar mogomer
 mamin gun ia mikimasa. En tarazi
 oveghan kogham. Me ikivira ikitima,
 sighar abuananam arangam, eghti
 dughiar kamra God me damighti men
 nivafiziba igharagh otogham. Bizir
 kam bar zuamiram otogham, mati
 damazim komokoi moghin. Sigham
 arangamin dughiamin, ariaghreziba
 ua dikavighiva uam ikuvan kogham.
 God bar moghira e damighti e nivafizir
 igharagha garibar otivam. A kamakin,
 mati gumazim korotiar ghurim suegha
 egha korotiar igiam aruzi moghin, e
 nivafizir kuram suegh, egh ikuvighan
 koghamin nivafizim arugham. Egh
 e ariaghirir nivafizim suegh, egh
 ariaghirir puvatizir nivafizim arugham.
 E gin uan ariaghirir nivafizir kuram
 sueghiva, uan nivafizir ikuvan

koghamibar aghuighti, dughiar kamin
 Godin Akinafarimin itir migirigiam a
 guizin otogham,

“God ovevem dikabiragha, a
 gasighasiki, egha bar a gafira.
 Ovevem, ni gumamaziziba dikabirir
 gavgavim managh iti?
 Ovevem, ni gumamaziziba mizazim
 me ganidir gavgavim managh
 iti?”

Ovevem, mizazir gavgavir
 gumamazizibagh anidim, arazir
 kuram dama a ini. Ezi arazir kuram
 uan gavgavim, Moses Osirizir Araziba
 dama a ini. En Ekiam Krai Iesusin
 ingangarimin, God gavgavim e
 ganidima, e ovevem ko misogha a
 dikabiri. Kamaghin, e Godin minabi!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Iesus kamaghin migei, 'Nan afeziamin ifongiam a kamakin. Gumamaziziba bar otarimin gan nighnizir gavgavim an iki, me ikirimirir aghuir zurara itim iniam. Eghti ki ua izamin dughiamin me ua dikavam."

Aleluia.

GUTNIUS**Jo 6:37-40**

Akar dapanim: Nan Afeziamin ifongiam kamakin, gumaziba bar Otarimin ganighiva egh nighnizir gavgavim an ikiva, me zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Eghti Godin Kotin Dughiam otoghti ki me damighti me ua dikavigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Iesus kamaghin gumamazizibav gei, "Gumamazizir Afeziam na ganingiziba, me bar na bagh izam. Egh gumazir na bagh izamim, ki a batueghan kogham. Ki uan ifongiamin gin mangasa Godin Nguibam ategha izaghirizir puvati. Ki Afeziar na amadazimin ifongiamin gin mangasa ki izaghiri. Ezi Afeziar na amadazimin ifongiam, a kamakin, ki gumamazizir a na ganingizitam ateghan kogham. Puvati. Ki Godin Kotin Arapela Rit, lukim "Buk Rit bilong Planim ol Manmeri."

Dughiamin me damighti me bar ua dikavigham. Nan Afeziamin ifongiam kamakin, gumaziba bar Otarimin ganighiva egh nighnizir gavgavim an ikiva, me zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Eghti Godin Kotin Dughiam otoghti ki me damighti me ua dikavigham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

MISA 2**1. RIT****2 Mkb 12:43-45**

Akar dapanim: Gumamazizir arazir aghuibagh amuava ariaghreziba, me ua dikavigh ivezir aghuimra iniam. Arazir kam, Godin damazimin a bar guizbangira.

Akar kam, Makabin akinafarir namba 2in aven iti.

Egha Judas uan midorozir gumazibav kemezi, me dagiar maba ariki. Ezi dar dibobonim ghua 2,000 silvan dagiabar oto. Ezi a dagiar kaba amadazi da Jerusalem ghu, eghti ofa gamir gumaziba, arazir kuraba gin amangsi ofa damuam. Arazir Judas amizir kam, a bar moghira dera. Guizbangira, a nighnizir gavgavim kamaghin ikia ghaze, gumazir ovia ghueziba uamategh dikavam.

Guizbangira, Judasin nighnizir gavgavim kamakin, ua dikavamin arazimin ikian koghai, ezi gumazir ovia

ghueziba bagha God ko migeir arazir kam, a bar onganighai.

Judas nighnizir gavgavim kamaghin iti, gumamazizir arazir aghuibagh amuava ariaghreziba, me ivezir aghuimra iniam. Arazir kam, Godin damazimin a bar guizbangira. Kamaghin, Judas, midorozir gumazir oveaghueziba bagha, God men arazir kuraba gin amangasa, a ofan mam gami.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 23:1-6****Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.**

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min iti.

A kamaghira deragha na geghuva nan gari.

Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.

A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,
ki dar boroghin avughsa iti.

A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevemin tuavir mitarmemin mangi,
egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni borem isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apanguvir arazim,
dughiabar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.**2. RIT****REV 14:13**

Akar dapanim: Gumazamizir nighnizir gavgavim Ekiamin ikia egh gin ovengamiba, me bar akongegh.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi ki Godin Nguibamin tiarir mam barazi, a kamagh migei, "Ni akam kamaghin an osirigh. Datirighin iki mangi, gumazamizir nighnizir gavgavim Ekiamin ikia egh gin ovengamiba, me bar akongegh." Ezi Godin Duam uaghan ghaze, "Bar guizbangira. Me amir ingangarir

osimtizir kam ategh, egh mangi avughsi. Egh me pura mangan kogham. Puvati. Arazir aghuir me amiziba men gin mangiti God kotiamin dar ganam. Kamagh amizi, me bar akongegh."

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki mangi ia bagh danganim akirigh, uamategh izi ia inigh mangiti ia na ko ikiam.
Aleluia.

GUTNIUS**Jo 14:1-6**

Akar dapanim: Nan Afeziamin dipenimin danganir aviriba iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

Arapela Rit, lukim "Buk Rit bilong Planim ol Manmeri."

MISA3**1. RIT****Ais 25:6-9**

Akar dapanim: Ekiam, guizbangira ovevem a givaghti, ovevem ua me bativan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egh Saionin mighsiam, Ikiavira
Itir Godin Gavgaviba Bar Itim,
isar bar ekiam kantribar
gumamaziba bar me bagh a
damuam.
Eghti isar kam bar deragh, asizir
bar aghuiba ko damamin wainin
dipar bar aghuim an ikiam.
Datirighin gumamazizir naviba
osemegha itiba,
me mati gumazim aremezi, me a
bagha osemegha korotiar piziba
aghui.
Eghti Ikiavira Itir God, Saionin
mighsiamin kantribar
gumamaziba bar, men
osimtiziba agivam.
Egh bar ovevem agivaghti,
ovevem ua me bativan kogham.
Ikiavira Itir God, en Ekiam, men
ararem agivagham,

egh bar gumamazizibar damazibar
teriba bar da adizam.
Egh a uan gumamazizir aghumsigha
itiba,
a men aghumsiziba bar da
givagham.
Kar, Ikiavira Itir God
kamaghin damuasa mikemezir
akam.
Ezi bizir kaba otivamin dughiamin,
gumamaziziba kamaghin
mikimam,
"Ikiavira Itir God, en God. E
nighnizir gavgavim an iki, a
mizuam ikiti, anarira izi en
akuragh uam e iniam.
A uabira Ikiavira Itir God, egha a en
akura.
Kamaghin a uam e inizir bizir kam
bagh, e bar akuegham."

Kar Godin Akam.**SAM****Sam 63:2-9**

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

O God, ni nan God, ki nin ganasa ni baghavira mizua iti.
Ki mati, dipaba puvatizir danganimin ikia dipam bagha ariaghiri moghin,
nan duam ni ko ikiasa ifongezi, ki bar uabi isa ni ganingi.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki nin Dipenimin aven nin ganasa ifonge,
 ni uan gavgavim ko ziar ekiam nan akaghasa ki ifonge.
 Nguazir kamîn ikirimîrim a dera,
 ezi nin apangkuvir arazim a gafiragha bar moghira dera.
 Kamaghin, ki nin ziam fe.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki angamra ikivira iki, ni minabiva nin ziam fivira ikiam.
 Ki uan dafariba fegh ghuanabogh ni ko mikimam.
 Nan duam bar deraghavira ikia mati,
 gumazim dagher aghuiba ame egha bar ikiri.
 Kamaghin, ki bar akuegha nin ziam fa, ighiabagh ami.
 Ni dughiabar zurara nan akurvasi.
 Ezi ki dimagaribar nirara nighnigha,
 uan misiam girighav ikia nirara nighnisi.
 Ki tuarir nguzim uan amebamin avizimin apengan iti moghin, ki bar nin
 boroghin ikia,
 bar akuegha ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ni dughiabar zurara nan akurvasi.
 Ezi ki dimagaribar nirara nighnigha,
 uan misiam girighav ikia nirara nighnisi.
 Ki tuarir nguzim uan amebamin avizimin apengan iti moghin, ki bar nin
 boroghin ikia,
 bar akuegha ighiabagh ami.
 Nan duam ni ko poroghav iti,
 ezi nin agharim deragha na avara.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

2. RIT

Fl 3:20-21

*Akar dapanim: Krais uan gavgavimin en mikarzir apengtizir oveavira itir kaba dar amighti,
 da mikarzir igiabagh avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir angazangarimin itimin
 miraram otogham.*

**Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumazamiziba baghava an osirizimin aven
 iti.**

Ezi eia, e Godin Nguibamin
 gumazamiziba. E, Ekiam Krais Iesus
 en Akurvazir Gumazim, a pin munagh
 ikegh izighriva uam e iniam, ezi e a
 baghavira mizuai. Krais uan gavgavimin
 a bizibar amuti da bar an apengan
 ikiam. Egh gavgavir kamra an en

mikarzir apengtizir oveavira itir kaba
 dar amighti, da mikarzir igiabagh
 avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir
 angazangarimin itimin miraram
 otogham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ki uabi ua dikavziir arazimin mingarim. Egha ki uabi ki ikirimirir zurara itim. Ezi gumazamizir angamra ikia nighnizir gavgavim nan itiba, me ovengan kogham. Puvati. Me zurara angamra iki mamaghira ikiam.

Aleluia.

GUTNIUS**Jo 11:17-27**

Akar dapanim: Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egha ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus uan suren gumaziba ko ghuava Betanin nguibamin boroghin zui, egha kamaghin oraki, Lasarus 4 plan dughiabar mozimin ike. Betanin nguibam a Jerusalemin boroghin iti, tuavimin ruarim a 3 plan kilomitan tu. Ezi Judian gumazamizir aviriba iza Marta ko Marian gara iti. Aningin dozimin ovevem bagha, me aningin akurvaghamin migirigiar tabav kimti aningin navimning deraghasa, me ize. Ezi Marta orazima Iesus izi, ezi a Maria ataghizi a dipenimin itima a ghua tuavimin Iesus bato.

Egha Marta kamaghin Iesus migei, "Ekiam, ni kagh ikezi, nan dozim aremeghan koghai! Ezi ki uaghan fo, ni datirighin bizitam bagh Godin azaraghti a ni danigam."

Ezi Iesus a migei, "Nin dozim ua dikavigham."

Ezi Marta a migei, "Ki fo, a nguazim givaghamin dughiamin Arapela Rit, lukim "Buk Rit bilong Planim ol Manmeri."

dikavigham, dughiar gumazamiziba bar dikavamim."

Ezi Iesus a migei, "Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egha ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim. Gumazitam, nighnizir gavgavim nan ikiva aremeghiva, an angamra ikivira ikiam. Ezi gumaziba bar angamra ikia egha nighnizir gavgavim nan iti, me aremeghan kogham. Puvati. Me angamra iki mamaghira ikiam. Ni nighnizir gavgavim akar kabar iti, o puvati?"

Ezi Marta kamaghin Iesus migei, "Are, Ekiam! Ki nighnizir gavgavim ikia fo, ni Godin Otaram. Ni gumazir kam God nguazimin ni amangasa mikeme, Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim

NOVEMBA 9: BLESIM HAUS LOTU BILONG SANTU JON LATERAN

1. RIT

Ese 47:1-2, 8-9, 12

Akar dapanim: Ki garima, dipam tiar akar aruem anadi naghin itimin apengan otogha ivemara ghuaghiri. Ezi dipar kam an ivemara ghuaghirir naghin, biziba bar angamra ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Esekiel ghaze, God ua na inigha Godin Dipenimin tiar akamin ize. E fo, Godin Dipenim aruem anadi naghin gari. Dughiar kam, ki garima, dipam tiar akar aruem anadi naghin itimin apengan otogha ivemara ghuaghiri. Ezi uaghan dipam sautin amadaghan itir tiar akar kamin otogha sautin amadaghan itir ofa gamir dakozimin boroghin ivemara ghuaghiri, egha ofa gamir dakozim gita. Ezi a na inigha ghua tiar akar notin amadaghan itimin azenan ghugha, egha ga divazir ekiar Godin Dipenim avinizimin azenan ghu. Egha ga arua divazimin miriamin azenan ghua egha tiar akar aruem anadi naghin itimin oto. Egha ki dipamin garima, a sautin amadaghan itir divazimin tiar akamin apengan otogha emira zui.

Egha a kamaghin na migei, "Dipar aruem anadi naghin ivemarim, a Jordanin fanemin danganir zarimin

ghuaghiri, egha bar ghua Amangsizim Itir Dipar Akaremin tu. E fo, dipar akarer kam amangsizim a gizifa. Ezi dipar kam a damuti, a dipar aghuimin otogh amangsizim puvatigham. Ezi dipar kam zuir danganiba, asizir igharagha gariba izi an boroghin ikiam. Eghti osirir aviriba an ikiam. Guizbangira, dipar kam Amangsizim Itir Akarem damuti a deragham. Egh dipar kam ivemara ghuaghirir naghin, biziba bar angamra ikiam.

Ezi Godin Dipenimin otozir dipar kamin miriamningin, temer igharagha garir aghuiba otiv bivira ikiam. Temer kabar dafariba da misingan kogham. Temer kaba, dipar iza Godin Dipenimin otozimin boroghin iti, kamaghin da iakinibar zurara bivira ikiam. Eghti gumamaziziba temer kabar ovizibar amiva, egh dar dafariba iniva uan duaba ko arimariabar kiram."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 46:2-3, 5-6, 8-9

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

God, en danganir mogomemin min ikia e akumakua deragha en gara, gavgavim zurarama e ganidi.

Dughiar e osimtizir ekiabar aven itibar, a en akurvaghasa gara iti.

Mikimkiziba otivti, mighsiaba dipirighiri ongarir torimin magiriti, e atiatingan kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

Godin Nguibam, a Godin Bar Pin Itim ua bagh a ginaba, egha an aven iti.
 Ezi faner bar ekia mam an torimin ivemarima,
 gumazamiziba dipar kam bagha bar akonge.
 God Nguibar kam in aven iti, ezi Nguibar kam ikuvighan kogham.
 Aminim tighar tisi damuti, God an akuragham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, an e ko iti.
 A Jekopin God, a en danganir mogomem.
 (Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)
 Aria! Ia izi Ikiavira Itir God amizir bizibar ganigh.
 A nguazimin amizir biziba, ia dar gan digavir kurabar amuam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

2. RIT

1 Ko 3:9-11, 16-17

Akar dapanim: Ia mati Godin Dipenim.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ga uaning inigha Godin ingangarim gami, ezi ia mati an azenim.

Egha ia uaghan mati Godin Dipenim. God uan apangkuvimin, fofozim na ganingizi, ki mati dipenibar ingarir gumazir fofozir bar ekiam itim. Egha ki dagiaba arizima, gumazir igharazim dagh isin dipenimin ingari. Eghti dipenimin ingarir gumaziba vaghvagh deravira ganiva dipenimin ingar. Ia fo, God Kraisi Iesus isa, dipenimin ingarir dagiar faragha atizimin min anetigha gifa.

Eghti gumazitam, dipenimin ingarir dagiar faragha itir igharazitam, uam anerighan kogham.

Ia Godin Dipenimra, ezi Godin Duam ian aven iti. Ia ti kamaghin fozir puvati? Godin Dipenim, a ua baghaviram a ginabas. Ezi dipenir kam, kar iarara. Kamaghin, gumazitam Godin Dipenim gasighasightima, God gumazir kam gasighasigham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam ghaze, 'Dipenir kam ki uabagh a ginabazi a nan ingangarim baghavira iti, nan ziam an ikia mamaghira iti.'

Aleluia.

GUTNIUS

Jo 2:13-22

Akar dapanim: Iesus migeir Godin Dipenir kam, an mikarzimra.

Ia, Kraisi Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Israel bagh Itazir Dughiamin Isam otivasa roghira izima, ezi bizir kam bagha Iesus Jerusalem in nguibar ekiam in ghu. Egha a Godin Dipenimin avizimin aven ghua bizibar garima,

gumaziba dagiaba iniasa bulmakauba ko sipsipba ko kuaraziba amadi. Ezi a garima dagiaba uari ikarvazir gumaziba apiaghav iti. Ezi Iesus beniba inigha bizimin min a da ike. Egha a gumaziba

ko men sipsipba ko bulmakauba bar me batoke, ezi me Godin Dipenimin avizim ategha zui. Ezi a dagiaba uari ikarvazir gumazibar dakoziaba akuri da ira dagiaba akiziragha tintinibar zui. Ezi a kamaghin gumazir dagiaba bagha kuaraziba amadiba pamten me migei, “Ia kuaraziba inigh mangi! Ia nan Afeziamin dipenim biziba amadir danganimin min a damuan marki.” Ezi an suren gumaziba an amizir arazir kamin ganigha, eggha me Godin Akinafarimin itir akar mam giniri. Akar kam a kamakin, “Nan navir averiam bar nin dipenim gifuegha eggha a baghavira iti.”

Ezi Judan gumazir aruaba Iesus amizir arazir kamin ganigha, eggha me kamaghin an azara, “Ni mirakelin arazir manam damigh en akagh suam,

ni gavgavim ikia gatirighin arazir kam gami?” Ezi Iesus kamaghin men akam ikara, “Ia Godin Dipenir kam apirighi, eghti ki dughiar pumuning ko mikezimin uam an ingarightima a tugham.” Ezi Judaba kamaghin migei, “Me 46 plan azenibar Godin Dipenir kamin ingari. Eghti ni ti dughiar pumuning ko mikezimin a ingarighi a tugham, o?”

Ezi Iesus migeir Godin Dipenir kam, an mikarzimra. Ezi God gin mozimin a gamizima a ua dikafi, ezi an suren gumaziba ua akar a fomira mikemezir kam giniri. Eggha akar Godin Akinafarimin itim ko akar Iesus mikemezir kam nighnizir gavgavim dar iti.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

DESEMBA 8: SANTU MARIA I NO GAT SIN

1. RIT

Jen 3:9-15, 20

Akar dapanim: Ki nin ovavir boribar amighti, me amizimin ovavir boribar apanimin ikiam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim gumazimin diagha ghaze, “Ni managh iti?”

Ezi gumazim akam ikaragha kamagh migei, “Ki bibiamra iti. Ki ni barazi, ni azenir kamin arua izima, kamaghin ki atiatigha modo.”

Ezi God an azara, “Ni manmaghira fo, ni bibiamra iti? Tina ni mikeme? Ni, iter ovizir ki gua daman anogoroghezir kam, ni ti an ovizitam anemeghama?”

Ezi gumazim a ikaragha kamagh migei, “Amizir nan roroamin min ikiamin ni na ganingizim, anarira iter kamin ovizir mam na ganingizi, ki aneme.”

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim kamagh amizimin azara, “Ni manmaghsuavira bizir kam gami?” Ezi amizim an akam ikaragha ghaze, “Kuruzim na gifarazi, ki iter kamin ovizir kam ame.”

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim kamaghin kuruzim migei, “Ni arazir kurar kam a gami, ezi datirighin ki ni abinamin akar gavgavim iti. Ni osimtizir bar ekiam ikiam. Osimtizir ni iniamim, an osimtizir asizir igharaziba iniamim gafiragham. Egh ni zurara uan navimin nguazimin davarva, egh nguazim minezibara amiva ikiam. Egh ki ni damighti ni amizimin apanimin ikiam, eghti amizim ni apanimin ikiam. Eghti ki nin ovavir boribar amighti, me amizimin ovavir boribar apanimin ikiam. Egh an ovavir borir mam nin dapanim dikaragham, eghti ni an dagarir ginkevim giviam.”

Ezi gumazim kamaghin nighnisi, an amuim, gumazamiziba bar men ovavir amizimin otogham. Kamaghin, a ziam, “Iv” a gati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1-4

Ia akam ikaragh: Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.

A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

Ia akam ikaragh: Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme, a uan akurvazir arazim isa gumazamizibar akazi me bar an gari.

Ia akam ikaragh: Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

A Israelian apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira ikia, me ataghizir puvati.

Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e ini.

Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar amu.

Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.

Ia akam ikaragh: Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

1. RIT

Ef 1:3-6, 11-12

Akar dapanim: Bar fomira God e ginabagha ghaze, e Krai ko poroghiv iki, an boribar otivigham.

Akar kam, akinafarir Pol Efesusin gumamaziziba baghava an osirizimin aven iti.

E Krai Iesusin poroghav itima, ezi tuavir kamin God deravira e gamua en duabar akurvaghasa uan Nguibamin otivir bizir aghuiba e ganidi. Kamaghin amizi, e God minabagham, a en Ekiam Krai Iesusin Afeziam ko an God. Dughiar God tighar nguazir kamin ingaramim, a kamaghin ifonge, e a baghivira itir gumamazizibar ikiva, an damazimin arazir kuratam ikian kogham, egha a fomira e ginaba. Egha ghaze, e Krai ko poroghiv iki, egh tuavir kamin e an gumamazizibar min otogham. A fomira bar e gifongegha egha e ginabagha ghaze, a Krai Iesusin ingangarimin tuavimin e damighti, e an boribar otivigham. God uan bar

akongezir arazim ko uan ifongiamin gin ghua bizir kam gami. A ifongezir Otaramin ziamin, a bar pura bizir aghuimin min uan apangkuvim isa e ganingi. Kamaghin e apangkuvir bar ekiam kam ginighnighiva, egh Godin ziam fam.

God uan ifongiam ko nighnizimin gin ghua, bizibagh amima da otifi. A faraghavira uan nighnizimin gin ghua, e Krai ko porogh egh an gumamazizibar min ikiasa, an e amisefe. E Judaba, e faraghavira Krai mizuava an gin zuir gumamaziziba, e Godin ziar ekiam bar a pirafam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

O Maria, Godin apangkuvim ni ko iti. Ezi Ekiam ni ko itima, me nin iziam fer arazim amizibagh gafira.

Aleluia

GUTNIUS

Lu 1:26-38

Akar dapanim: Dughiar aghuarim Maria. Ekiam ni gifongegha deravira ni gamua egha ni ko iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Elisabetin navir adasem 6 plan iakinimin otozima, God ensel Gebriel Nasaretin anemada, Galilin Distrighin aven itir nguibam. Ezi ensel ghua, guivir igiar gumazitam koma akuizir puvatizim, an ziam Maria, me gumazim Josepin ikiasa a ginaba. Josep, an Atrivim Devitin ovavimra. Ensel a bagha ghuava kamaghin a migei, “Dughiar aghuarim Maria. Ekiam ni gifongegha deravira ni gamua egha ni ko iti.” Ezi Maria an akam baregha digavir kuram gamigha pura nighnisi, “Kar akar manmaghin amizim?”

Ezi ensel kamaghin a migia ghaze, “Maria, ni atiatingan marki, God bar ni gifuegha ni ko iti. Ni oragh, ni navim asegh otarim bateghiva, ziar kam Iesus, a datigh. A ziar ekiam ikiti, me suam, kar Godin bar pin itimin otarim. Eghti God a damighti, a uan ovavim, Atrivim Devitin min ikiam. Eghti a Jekopin adarazir atrivimin ikivira ikiam. Eghti a bizibagh ativamin dughiar kam givaghan kogham.” Ezima Maria kamaghin enselin azara, “Ki guivir igiar patamin itir puvatizim. Ezima bizir kam manmaghin na batogham?” Ezi ensel

an akam ikaragha kamaghin migei,
“Godin Duam ni bagh izeghti bar pin
itir Godin gavgavim ni avaragham.
Eghti borim Godin damazimin zueghti
me Godin Otarim a darigham. Bizitam
Godin aven kozir puvati. Nin anabam
Elisabet, a ghurigha, egha uaghan
navim adai. Me ghaze, an navim

asangan kogham, ezi an navir adasem
datirighin iakinir 6 plan tu.” Ezi Maria
kamaghin ensel ikara, “Ki Godin
ingangarir amizim. Ni mikemezir
moghira God bizibar na damu.” Ezi
ensel anetegha ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

DESEMBA 26: SANTU STIVEN, MARTIR

1. RIT

Ap 6:8-10; 7:54-60

Akar dapanim: Ki Godin Nguibamin garima, a kuiaghiri.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi God guizbangira Stiven akuragha, egha apangkuvim ko gavgavim a ganingizima, a digavir kuram gamir araziba ko mirakelin araziba gumamazibar torimin a dagh amima a da otifi. Egha marazi dikavigha Stiven ko me akamin migirigiabar uari adosi. Me Judan God ko migeir dipenir mamin gumaziba, dipenir kamin ziam, Friman. Me Sairinin nguibamin gumaziba, ko Aleksandrian nguibamin gumaziba, ko Silisian Provins ko Esian Provinsin gumaziba. Me Stiven ko uari adosi. * Ezi Godin Duam fozozir aghuim isava Stiven ganingi. Kamaghin amizi, Judan gumaziba an akaba ko mikiman ibura.

Egha me kamaghin oregha, men navir averiaba a bagha bar ikuvigha egha a bagha uan ataribagh ivi. Ezi Godin Duam Stiven gizivazima, a kogha Godin Nguibamin Godin angazangarir gavgavimin gari, ezi Iesus Godin

agharir guvimin tughav iti. Ezi a kamaghin migei, “Ia Gan! Ki Godin Nguibamin garima, a kuiaghizima Gumazibar Otari Godin agharir guvimin tughav iti.”

Ezi me kamaghin oregha pamtem diava ara, egha dafaribar uan kuaribav kongegha, egha ivemara a bagha zui. Egha a kurugha nguibar ekiamin azenan ghugha, egha maghirama dagiabar a ginifi. Egha akam a gasir darasi uan azenan azuir korotiaba suegha egha gumazir igiam, an ziam Solin dagarimningin a da arisi.*

Egha me dagiabar a ginivavira itima, Stiven God ko migei, “Ekiam Iesus, nan duam inigh.” Egha a uan tevimning apirigha irigha egha pamtem dei, “Ekiam, men arazir kurar kam ginighnighan marki, a gin amadagh.” A kamaghin mikemegha, egha areme.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 31:3-4, 6, 8, 17, 21

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ni nan dimdiam baregh egh zuamira nan akuragh!

Ni dagiar ekiamin min na modogh.

Ni divazir gavgavimin min iki na ekiaughiti, nan apaniba na abinan kogham. Guizbangira, ni uabi nan dagiar ekiamin min iti.

Ni nan divazir bar gavgavimin min iti, egha deragha na geghufi.

Ni uan iziar ekiam bangin, ni fomira mikemezi moghin, ki zui naghin, ni nan faragh mangi nan akua na gehuv.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

O Ikiavira Itir God, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ni guizin arazibagh amir God, egha ni nan akuragha ua na inigha gifa. Ni zurara nan apangkufi, kamaghin ki ni bagha bar akonge.

Guizbangira, bizir ikurar na bativiba, ni bar dar gari.

Egha nan navir averiamin aven itir osimtiziba, ni bar adagh fo.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ki nin ingangarir gumazim, ni uan guam na mituazi an angazangarim na gisirazi moghin, kamaghira ni bar na gifuegh nan boroghira iki.

Ni zurara nan apangkuvighavira iti. Kamaghin, ni nan akurvagh! Men apaniba me gasighasighasa akaba kiri, dughiar kamin, ni me avaragh deraghvira me geghuvti me me gasighasighan kogham.

Me nin dafarimin apengan ikiti,

apanibar akar kuraba me gasighasighan kogham.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluia, Aleluia.

Ekiam a God, egha deraghavirama en gara e geghufi. E Ekiamin ziamin an iziam fam.

Aleluia.

GUTNIUS

Mt 10:17-22

Akar dapanim: Ia uari mikiman kogham. Puvati. Ian Afeziamin Duamra, ian akatoribar aghu mikimam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus kamagh migei, "Ia deraghvira uari bagh gan. Me ian suiragh, uan kaunselbar damazibar ia isi kotiam darighiva, egh uan God ko migeir dipenibar ia fozorogham. Egh me nan ziam bangin, ia iniva gavmanba ko atrivibar damazibar mangam. Egh ia akar aghuimin gun gumazir ekar kabav kim. Egh uaghan Kantrin Igharazibar Gumaziba, ia uaghan me mikim. Egh me ia inigh kotiamin mangitima ia atiating kamaghin nighnighan marki, 'E migirigiar manatam damuam? O, e manmaghin men akaba ikarvagh?' Puvati. God uabi dughiar kamin ia mikimamin akaba ia daningam. Ia uari mikiman kogham, puvati. Ian

Afeziamin Duamra, ian akatoribar aghu mikimam.

Gumaziba uan aveghbuaba isi kot darighiva, egh me misoghiva arimighrisi me mikimam. Eghti afeziaba kamaghira uan boribar amuam. Eghti boriba uan afeziaba ko amebaba pazi me damuva, me misoghti, me arimighrisi, gumazibav kimam. Eghti gumaziba bar nan ziam bangin ian ikuvigham. Me bar paza ia damuti, eghti gumazamizir gavgavigh iki mangi dughiar abuananamin otoghamiba, God men akurvagham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.